Danskernes Historie Online
Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: https://slaegtsbibliotek.dk
Danske Slægtsforskere: https://slaegt.dk

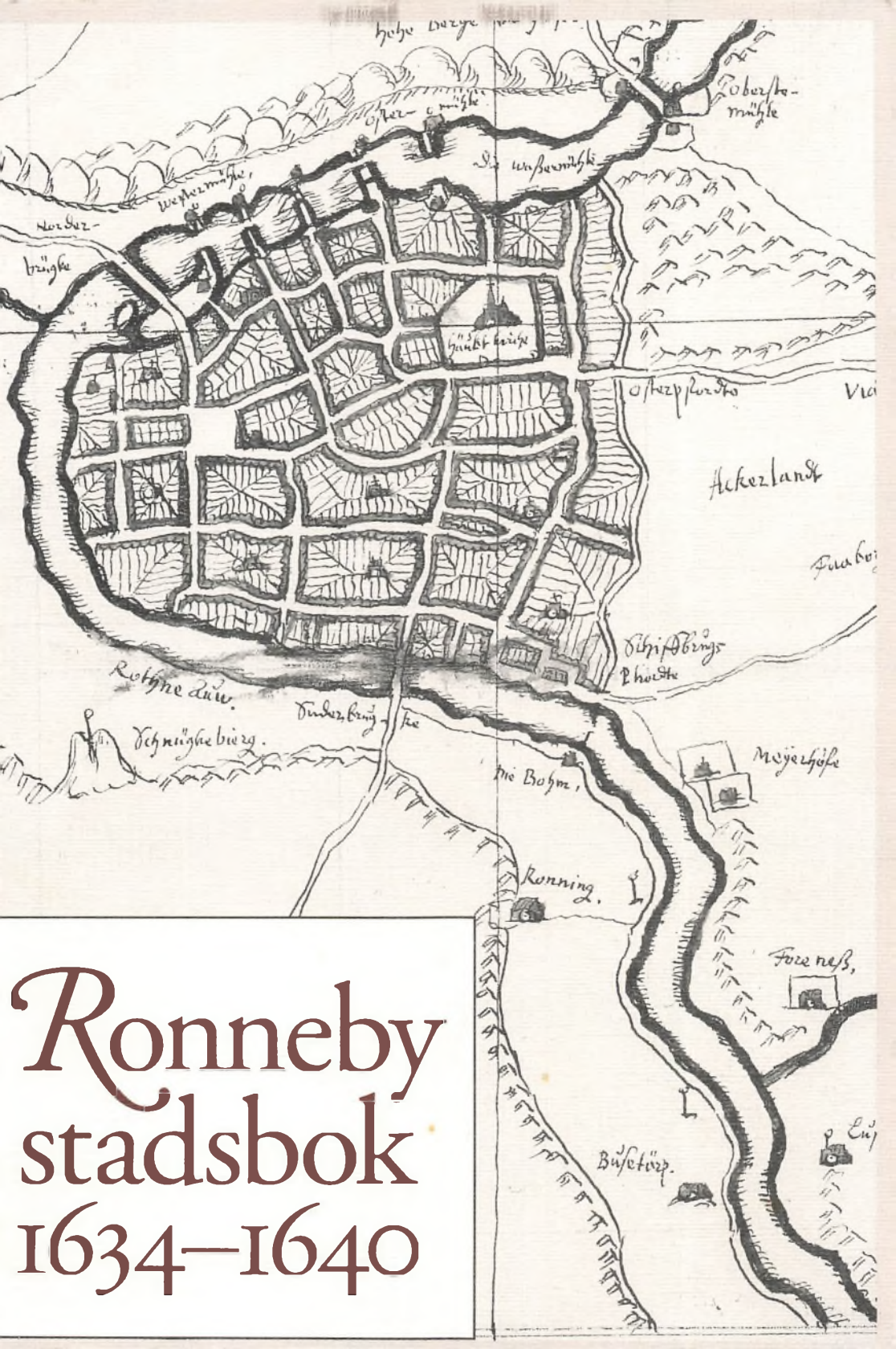

Ronneby stadsbok 1634–1640

Ronneby stadsbok 1634-1640

Ronneby stadsbok 1634–1640

utgiven och med en inledning av
Bengt Ankarloo

Historiska Media

Boken kan beställas från:
Historiska Media
Box 935
220 09 Lund
Telefon 046-14 30 60

Utgiven med stöd från Ebbe Kocks stiftelse samt Crafoordska stiftelsen

© Bengt Ankarloo och Historiska Media
Tryck: Team Offset, Malmö 1996
ISBN 91-971992-7-3

INLEDNING

Ronneby stadsbok (byebog) 1634-40 är det äldsta sammanhängande domstolsprotokollet från Blekinge. Enstaka dombrev av ännu äldre datum är visserligen bevarade, men en samlad bild av rättslivet under en hel följd av år är möjlig att få först genom ett studium av den här presenterade texten.

Manuskriptet, som förvaras på Landsarkivet i Lund, är i formatet 200 x 320 mm och inbundet i ett enkelt pergamentsband. Den senaste inbindningen har enligt en anteckning på bakre pärmens insida skett 1918. Då har säkert också ryggtiteln präntats i tusch med arkaiserande stil: "Ronneby Rådstuvurätts Dombok 1634-1640." På det eljest blanka försättsbladet stå skrivet med samma hand som dombokens: *Hielpe Oss Christus Jesus, Amen.*

Volymen omfattar 188 blad och således 376 sidor. Numreringen, som förefaller har gjorts i efterhand och med viss hast, har skett bladvis enligt tidens sed. Vid referenser uppgav man bladets nummer samt framsida (*recto*) eller baksida (*verso*). Sidan 100 i en modern paginering motsvaras alltså här av blad 50 *verso*, osv. Ett misstag har begåtts vid numreringen. Efter blad 155 följer nummer 146 och felet kvarstår volymen ut så att sista bladet har nummer 178. Denna originalets delvis felaktiga numrering har bibehållits. Framsidornas nummer anges inom snedstreck, t ex /78/, och baksidorna inom streckparentes med tillägg av ett v (för *verso*), t ex [78v]. Denna originalnumrering återfinns antingen inuti den löpande texten eller ute i marginalen. Utgåvans egen interna paginering finns överst på sidorna och det är till dessa sidnummer hänvisningarna i denna inledning och i personregistret sker.

Termen stadsbok (byes bogh) förekommer åtskilliga gånger i själva texten (ss 2, 45, 56, ... 253, 321). Någon gång talas också om rådstuvuboken (235). Det har funnits tidigare, nu förlorade, volymer som ibland åberopas (56, rörande ett mål i maj 1630; 195, 197 om efterforskningar i "förige Byes Böger...udi Poffuell Jensens och Erich Rasmusens tid", 27-28 år tidigare, dvs. c 1610). Från andra städer i Norden finns spridda domböcker så långt tillbaka som 1400-talets senare del. Skriftligheten har alltså gammal hävd

bland borgarna. Ronneby med sina tidiga kontakter med de vendiska hansestäderna har säkert varit delaktig av denna tradition, som har varit lätt att etablera bland folk som i sitt dagliga liv sysslade med kontrakt och räkenskaper.

Tingböcker omtalas också flitigt i byboken. Det är protokoll från den andra domstolen i staden, bytinget. I Ronneby och Sölvesborg inrättades byting så sent som 1630 efter kunglig order till länsmannen i Blekinge, Tage Thott, att han skulle tillse att borgarna i de båda städerna genast skulle börja hålla byting "ligesom i andre byer her i riget" (förordning 1630 3 aug.) Till skillnad från rådstugan, som leddes av borgmästarna och rådmännen och där sammanträdena var slutna, var bytinget öppet. Där presiderade byfogden, kungens man, och vid sin sida hade han en nämnd som rekryterades bland vanligt folk i staden. Denna skillnad mellan de båda domstolarna har uppfattats som en avspegling av de sociala motsättningarna mellan en sluten köpmannaelit och den stora gruppen av hantverkare och arbetsfolk, mellan patricier och plebejer som i det antika Rom. Man kan också tolka införandet av byting som ett framgångsrikt försök från en aristokratisk centralregering att bryta det politiska motståndet från en borgarklass, som under långliga tider hade haft den mäktiga Hansans stöd i ryggen. Inrättandet av byting har också av kungen getts en populistisk kvasidemokratisk motivering. Det folkliga tingets öppenhet ställs i kontrast till rådet rättsutövning i slutna rum.

> Eftersom vi forfare, at udi en del vore kiöbsteder her udi vort rige Danmark intet offentlig byting holdes, medens alle sager at dömmis paa raadhuset inden lukte döere, ingen ofververendis uden de, sagen allene vedkommer, hvoraf adskillige uskickeligheder foraarsagis, daa ... ville vi.. at voris byefogder udi alle vore kiöbsteder...skall holde offentlig byting... (Förordning 1635 27 april).

Det är ett eko av denna borgarfientliga propaganda vi hör i landsdomaren Willumb Thommesens tvist med rådman Elers om rätt forum för deras juridiska mellanhavanden. I sitt brev till byrådet kommenterar han syrligt de nära släktskapsbanden mellan rådmän och borgmästare i staden och förklarar sig ovillig att infinna sig i "deras Rådsturätt, som möjligen aktas att hållas med eller om mig innan lyckta dörrar" (251).

Landsdomaren presiderade över Blekinge landsting, den högre instans med säte i Hjortsberga dit parterna kunde vädja både från härads- och stadsrätterna. Det är alltså här fråga om en ömtålig maktrelation, där man ömsesidigt bevakar varandra och gärna utdelar små nålstick. Mellan byting och rådhusrätt rådde inget sådant över- och underordningsförhållande. Talan kunde väckas i båda instanserna och någon tydligt uttalad arbetsfördelning fanns inte. Däremot kunde man inte flytta ett pågående mål från den ena domstolen till den andra.

Rättegångsordningen i rådhusrätten var omständlig och kombinerade muntlighet med talrika skriftliga inlagor (forset). Ett mål behandlades minst fyra gånger innan dom avkunnades. Eftersom rådstuga hölls varannan måndag tog det närmare två månader för en sak att slutligt avgöras, en tidsutdräkt som kunde vara till skada för snabba affärer men som också öppnade för förhandlingar och kompromisslösningar sedan känslosvallet efter några veckor hade lagt sig. Förlikning och återknuten vänskap är domstolens yttersta mål, som omsorgsfullt och belåtet noteras (t ex 3, 33, 43, 47, 70).

Domstolens utslag är sällan nertecknade i protokollet. De har troligen förts in i en särskild bok, från vilken parterna mot betalning kunde få utdrag. Avgifterna för denna hantering av dombrev var i själva verket en viktig del av stadsstyrelsens intäkter.

Ett dråp är det största och allvarligaste fallet i Ronneby under de sex år protokollet omfattar (75-86). Brottmålen är annars av tämligen harmlös natur: gräl och slagsmål i fyllan och villan dominerar. Ett upplopp har karaktären av protest mot utskrivningen av båtsmän för tjänst i krigsflottan (246-48). Kringströvande löst folk, soldater och en mästerman med sitt följe, ställer någon gång till med oroligheter.

Det är i stället de fredliga värven som dominerar. Tomtgränser regleras. Rätten utser förmyndare åt faderlösa barn och åt nyblivna änkor. Arv skiftas och fastigheter byter ägare. Kyrkans angelägenheter upptar stort utrymme. Hela inredningen håller på att bytas ut och snickarnas långsamhet blir en källa till många klagomål från kyrkvärdarnas sida (187-88, 210). Tvister om rum i de nya bänkarna är också vanliga både mellan borgarna och mellan stadsbor och bönderna från de kringliggande byarna (t ex 87, 119, 160, 245).

De ekonomiska förbindelserna med det blekingska och småländska upplandet å ena sidan och de nordtyska städerna Rostock, Stralsund och Lübeck å den andra avspeglas i talrika notiser. 1630-talet med det stora europeiska kriget är en sista period av uppblomstring för Blekinges utrikeshandel under äldre tid. Det är framför allt timmer och oxar som avsätts på den nordtyska marknaden. Några av de rikaste ronnebyborna som Matthias Elers, Caspar Leuenhagen och borgmästare Knud Pedersen seglar med egna skutor (203), men många tyska köpmän vistas också i staden under seglingssäsongen från april till oktober.

Stadens förhållande till sitt omland med marknad, landköp och fulla bönder på stadsbesök får också en riklig belysning liksom relationen till överheten med länsmannen i Sölvesborg och kungen själv i Köbenhavn.

Det är alltså inte bilden av en isolerad och stilla borttynande småstad i rikets periferi som stadsboken förmedlar. Handel och köpenskap florerar, kontakter finns etablerade både med de tyska hansestäderna och med provinsens egna städer som de nygrundade Christianopel och Christianstad. Här anas ännu inte de bistra tider som snart skall stunda med den förödande pesten på 1650-talet och kort därefter den svenska erövringen. Det är ett solbelyst och kosmopolitiskt stadslandskap vi blickar över i stadsboken, en arena för vardagligt samhällsarbete och någon gång för fest och glädje som när den kultiverade och självmedvetne Matthias Elers en gång går upp i kyrkan för att tillsammans med skolmäster Hans Lauridsen ”siunge og *musicere* paa orgeluercket” (144).

N.5. Raadstuffue denn 8 Septemb. Anno 1634 §

Præsentes Fol: 1

Lauridz Pedersenn
Knud Pedersenn — Borgmestere
M: Peter
Matthias Elers
Henrich Slytter — Raadmend
Jakob Frantzenn
Mogens Pedersen
Peder Baad

3 Byefogdens Raadstue paa Anders Gulldsmid epter förige angiffuende. Anders Gulldsmid icke mötte Mens Johan Dykert mötte Och beklagit sig, at hand udaff Anders Guldsmid ehr först bleffuen offuerfallden wed det hand i thuerstredet stötte Johan i Putzen och i saa maader gaff Aarsage thill samme Perlemente. Om huilcket Johan för berette at haffue hidschicket sine schrifftelige beretningh, Saa well som och haffde hid steffned Byefogdens tienner Mads Oluffsenn, Sinn Sandhed at tilstaa, huis hand om denn leiglighed witterligit ehr Som och mötte, och wed sin Saligheds Eed och opragte fingre wandt och bekiende, At hand war Nerwerendis hos, der Johan Dykert och Anders Gulldsmid möttis i det Tuerstraede wed Fougdegaarden och Mads da saae, at Anders Guldsmid thogh fat paa Johan for paa brysted, och schiöd hannem i Putzen baglengis dog icke gick omkuld och der med schilldis Johan och Madse och ad, saa hand inted widere wed om deris Perlemente.
§.

Byefougden satte uti rette, om för:ne Anders Gulldsmid for sligt sit begangne werck paa Johan Bysuend icke bör at lide epter Stadsrettens 130 Capittell, saawell som epter Judsche Loug 3 Bogh 24 Capittell. Och war der paa domb begierendis.
§.

Eptersom Sagenn thill i dagh ehr optagen at affsige domb Imellumb Mads Thidemann och Anders Gulldsmid een Arest ahnlangendis de ombtuistis, da mötte nu i dag Mads Thidemand, Och [1v] war i sagenn domb begierendis, da bleff saa derpaa affsagt:

domb

Eptersom Sagenn imellumb Ludeuigh Butzow och Niells Giermandssenn thill i dagh ehr optagenn att kiende udi, med mindre de herforinden kunde haffue bleffuen forligt, en Bygningh Ahnlangendis dennom imellumb de ombtuistis. Da mötte nu Ludeuigs fulldmegtige Carll Ottesenn och war domb begierendis. Da bleff domb saa affsagt:

domb.

NB I dagh skiötte och affhende lille Peder Oelsen sinn gaardt till Anders Hansenn Och deromb lad lese itt Pergementz skiöde hand haffde forseiglett. Och war ogsaa Byes Zeigll under begierendis, som Anders bleff beuillget. §.

/2:/

2. Hendrich Mognsens och Carll Pedersens Raadstuffue som Hans Fredrichsenn lod tage paa Schipper Hans Pentzynn epter förige ahngiffuende som hand widere thill thredie Raadstuffue wille schrifftteligen indlegge

Clauss Hansenn frembkomb og lod lesse en Quitningh aff Thord Schredr sig giffuenn paa enn Summa Penge Nemblig: 48 daller hand epter hans udgiffuen beuiis haffde warit Thord schylldig. Saa well som och berete widere gielld at haffue Thord betalld, som Thord schall haffue ladet indföre udi byes bogh, begierede derfore at hand ochsaa nu motte derfore bliffue quitterit.
Her imod mötte för:ne Thord Schreder bekiende och tillstoed, at allt huis Claus Hansen thill denne dagh haffr warit hannem schylldig haffde hand hannem richtigenn betalldt. Uden hues hand haffde kosted paa breffpenge, som hand formener Claus burde hannem igien at ehrstatte, Naar hand der paa taler och steffner forre. Herepter war Claus Hansen Raadstuffuinde begierendis. §

Hendrich Slytter denn elldre haffde hidsteffndt Anders Schomager och wed sine schrifftelige thillbiudelse thillböd för:ne Anders Schomager denn gaardt Hans Andersenn nu besidder och paabhoer med huis willdkaar samme schrifftelige thillbydellse ombformellder. Bleff lest och paaschriffuit.

Her till mötte Anders Schomager och ehrböd sig at wille giffue Hendrich Slytter sine udlagde Penge igienn. §
Hendrich Slytter formente, at Anders Schomager burde at rette sig epter det nu her fremlagde och imellumb Hendrich Slytter och Hans Andersenn oprettede Kiöbebreff och Contract om för:ne Gaardt, eller Anders samme gaardt icke kand naae. §
I daug epter hæderlig och wellerd mand H: Bertill Poffuellsen i Listerbye hans Begiering ehr epterschr:ne 4 Mend optagne, som schulle wurdere S: affgangen Aage Nielsens gaardt huad samme gaardt kand were werd. Och deris toug med det förste att fylldistgiöre och fra sig giffue beschreffuitt som de widere wille forsuare och were bekiendt. Som ehre:

Thord Schreder - Wolter Henrichsenn
Christopher Hendrichsen - Mogens Johansenn.

[2v]

Raadstuffue denn 22 Septemb. 1634

Præsentes:
Laurids Pedersenn
Knud Pedersenn Borgemestere

M: Peter
Mogens Pedersenn Raadmend
Daniell Warnow

4 Byefogdens Raadstuffue paa Anders Gulldsmid epter förige ahngiffuende, slaugsmaall paa Johan Byesuend ahnlangendis, Och war domb begierendis. §
Anders mötte och berette hand haffuer inted widere her till at suare, Mens holt sig wed sine förde widnisbyrd.
Sagen optagen i 14 dage.

1 Byefougdens Raadstue paa Michell Kleinsmid, for huis hand haffuer beleigrid sig med sinn hustru forend de ehre kommen i Echteschab.
Bleff den sagh dogh strax forligt her for retten.

Epter som det i dagh ehr thechte dagh at affsige domb imellumb Matthias Thidemand och Anders Gulldsmid, schielderi ahnlangend, da mötte nu i dagh Mads Thidmand och war domb begierendis, Saa

och mötte Anders med itt schrifftelig forset hand wille haffue lest och paaschriffuit och i processen indfört, huortill bleff suarit, att retten saadant icke kand taale at staede hannom sit windisbyrd forset nu domb schall affsiges. Och bleff Anders Guldsmid endnu thilbödet om hand willde Mads Thidemand ehrklere at hand weed inted uehrligt med hannem, huortill hand suarade Ney, Ingelunde, mens stod paa sit förige Ahngiffuende. Da blef deromb saa affsagt:

domb

/3:/

3. Hans Fredrichsens Raadstuffue paa Hendrich Mognsen och Carli Pedersenn deris wegne paa Schipper Hans Pentzyn epter förige ahngiffuende, Och framblagde sin schrifftelige sigh giffne fulldmagt bleff lest och paaschr:uit. Och formente at for:ne Schipper burde at staa till rette for alld hues schade for:ne Hendrich och Carll haffuer mott lide for hans udgiffne Kiöbe breff Schuden ahnlangendis hand till dennom haffuer solld, Att samme kiöbe breff icke ehr ahntagen for fullde paa alle fry hauffner och Orter eptersom för:e Schipper sig derudi schall haffue *obligerit*. Saa och at staa till rette for huis for:ne Hendrich thill Stralsund for for:ne Schippers gielld schylld ehr bleffuen *Arresterit* sigh thill stor schade. §.

Och i rette lagde 2de Kiöbebreffue paa samme Schudeparter det ene *Daterit* den 29 Julii 1633, det andet *Daterit* denn 12 Martii 1634.

Dernest i rette lagde 1 för:ne Schippers haandschrifft udgiffuit till Carl Pedersenn paa 89 R. liudendis under dato denn 22 Junii 1634. Ehndnu fremblagt en haand schrifft till Jakob Jensenn under dato den 8 Martii 1633.

Noch fremlagde enn beuiiss aff for:ne Hans Pentzyns hustru udgiffuit och Undersch:uit paa 25 gullden liudende.

I lige Maade fremblagde en schrifftelige forseigledt och underschr:ne Beuiss, Liudendis Hendrich Mogensen baadsmand at haffue i byefogdens hus wundet om huis Arest for:ne Hendrich Mogensen haffuer lid till Stralsund.

For det sidste fremblagde en liquidatz Zeddell i Byefogdens hus schied forsch:ne Hendrich och Schipperen imellumb, bleff lest och paaschriffuet. Sampt och förige breffue lessde och paaschreffne.

Her till mötte for:ne Schipper Hans Pentzyn Och fremlagde enn Beuiiss aff Cammer hern thil Stralsundt udgiffuit, *daterit* den 16 Augusti Nerwerende Aar. Bleff lest och paaschrifuit.

Tilspurdis for:ne Hans Pentzyn, Om hand haffuer nogenn Modsigelsse mod disse fremlagde haandschriffter, eller och denn Opschriffuelsse Hendrich Mogensen haffuer her ladet fremblegge.
Huortill hand suarede, Icke widere end de 99 gulden. Jakob Jansens gielld suarede hand saa till, At naar Hendrich Mogensen [3v] hannem forschreffue sitt Pundt hand for samme gielld haffuer till Jakob Jansen udsatt willde hanom Hendrich betale.
Belangende de 25 gullden Schippers hustru sin beuiss haffuer paa udgiffuitt, suarede hand att epterdi hun dennem haffde mit fangit, lod Hendrich siden hos Cammereherrene Arrestere och end nu staar i Arrest formedelst hun icke willde eller kunde holde sitt kiöb.
Tillspurdis for:ne Schipper, huad hand suarer thill de 15 dags Arrest Hindrich haffuer mott lid thill Straallsund. Der till suarede Schipperen att hand med richtherrerne deris beuiss will det anderledis beuise, saa hand for hans schylld icke haffuer lid offuer 3 dages arrest. §

1 Hans Fredrichsens Raadstuffue paa Jörgen Bulow gaff hannom Sagh for Wolldsuerck hand imod hannom schall haffue begangit paa hands hawe. Och i rette lagde deromb itt Thingsuinde. bleff lest och paaschriffuitt.
Her till mötte Jörgen Bulow och berette hans suar schall komme thill thridie Raadstuffue. §.

Raadstuffue den 6 Octobris 1634.

Præsentes:
Laurids Pedersenn
Knud Pedersenn — Borgemestere

M: Peter
Matthias Elers
Mogns Pedersenn — Raadmend
Daniell Warnow

Eptersom det i dagh ehr thechte dagh at affsige domb imellumb Byefougdenn paa Johan Byesuends wegne paa den ene, och Anders Gulldsmid paa den anden side, slaugsmaall ahnlangendis: Da mötte

nu Byefogden och war domb begierendis: da bleff der paa saa for rette affsagt domb.

/4/

4 Hans Fredrichsens Raadstuffue paa Hendrich Mogensen och Carll Pedersenn deris Wegne paa Schipper Hans Pentzyn epter förrige ahngiffuende, Och i rette lagde sitt schrifftelige forsett, bleff lest och paaschr:uit. För:ne Schipper mötte och berette hand haffde nu inted widere her thill att suare end som thill forgangen Raadstuffue, huilcket /:naar Gud will winden will föige at Schiben kommer hid:/ hand daa wilde beuise, huis hand sigh paaberobt haffuer thill thredie Thingh.
Sagen optagen i 6 Uger.

2 Hans Fredrichsens Raadstuffue paa Jörgen Bylow, epter förige ahngiffuende, Som hand widere thill neste Raadstuffue wilde schrifftеligen framblegge. § Jörgen Bylow mötte, och berette Hans Fredrichsen haffuer ingen Möndighed thill denn hawe at indgierde.
Hans Fredrichsen suarede att hand hollder sigh wid denn domb thill Byetings deromb gangen ehr, som endnu stander Ucasserit och Ustraffedt. §

1 H: Michells Raadstuffue paa Hendrich Rammulous wegne paa Claus Bylow, Eschede och begierde richtig foruaringh paa allt huis hand for:ne Hendrich Rammulow haffuer offuergiffuit i betallningh udi huis Arffue epter S: affgangen Giertrud Bylous fallden ehr. Item fulld och nöyachtigh foruaringh paa huis Eyendomb Claus Bylow haffuer Anammit Penge for aff for:ne Hendrich Rammulows fulldmegtige.
Hertill suarede Claus Bylow, att naar H: Michell och hans medarffuinger forschaffer hannom hues breffue och handschriffter hand dennem haffuer leffuerit ehr hand offuerbödig att giffue dennem foruaringh.
H: Michell begierer samme foruaringh Styckeuis paa hues Eyendomb hand begierer foruaringh paa huoromb H: Michell selff eller wed hans fulldmechtige thill neste Raadstuffue en Oppschrifft eller fortegnelse willde framblegge. §

1. Bertill Schreders Raadstue paa Thommis Bardschier for hues hand schall haffue slaget hannom i hoffuedet med en kiep eller stock

huoromb hand wijste Saaret her for retten, Och berette deromb at haffue hid steffnd efftersch:ne widnisbyrd, Mette Pottemagers och hindis daatter, Saa och Sidse Mads Bucks disligiste och hidsteffnedt Peder Hop schreder [4v] at hand sinn Sandhed schulde tillstaa huorledis det ehr sig tilldraget med samme Slaugsmaall, och huorledis det begyntis. §

Da frembkomb for:ne Peder Hop som wed Sine Eed och oprechte fingre wandt och bekiende, at enn Afften sillde 14 dage forleden, komb Thommis Bardschier drucken ind i hans huus, och som for:ne Thommis och Peder Hop komb nogen Ord imellumb Saa Orden falldt sigh icke dennem bædre imellumb end Thommis da slogh epter hannom, dog icke rambte hannom. Da sagde Peder Hop /:det war synd att slaa eder epterdi att i ehr ehnn drucken karll och kommer fremmid herind :/ Och dermed fick Quind follcken hannom ud om dörrene, huad siden paa gaden schiede imellumb Bertill Schreder och Thommis Bardschier, det widste Peder Hop icke, mens hand hörde at Thommis raabte paa Hans Heitman och willde haffue honom Ud fra.

Dernest wandt Sidse Mads Bucks wed lige forsoren Eed, At som hun en afften war inde thill Mogens Doblers, hörde hun der Rumbsteredis paa gaden, och der med löb hun ind till Mette Pottemagers och hialp der Thommis Bardschier udom dörren Och da hörde hun Thommis slogh i gaden, huad heller det war med Steen eller andet wiste hun icke, Saa och hörde hun Thommis Raabe /:Kom Ud Hans Heitman Min broder:/ Der med komb Bertill Schreder thillgaaendis, och hun da hörde Bertill och Thommis sloge sammans Saa det skrap, Mens huem der först slogh kunde hun icke see. Bertill tillspurde för:ne Sidse, Om hun icke hörde Thommis Raabe paa Peder Hop, och willde haffue hannom Ud huortill Sidse suarede, hun kunde det icke benegte, hun Jo det hörde. Her till mötte Thommis Bardschier och berette hand icke wed at han slog Bertill, thi hand berette sig at were megit drucken och formeente Bertill schulde hannem det icke offuerbeuiise, Mens Bertill sellff kand schie at haffue stött sigh.

Bertill dertill suarede, At det kand got folck siune och see, enten det ehr stött eller slagit. §

1. Byfogdens Raadstuffue paa Unge Hendrich Slytter, Sagen ahnlangendis som hand hannom beschyllte forre, at hand forgangen

den 30 Septembr om afftenen wed 9 klocke slet, ehr indkommen thill hans gade dör, slogh hart paa och willde ind, Och der hand da imod hans willge ind haffuer trengd sigh, da thillspurde Byefogden hannom, huad hans willde, och huad hans begiering /5./ war, huortill Hendrich da suarede hand willde kiöbe Öll for sine Penge. Byefougden da sagde, hand haffde inted Öll fall, huoreffter Hendrich da begynte med mange thraadsige och onde Ord, Och iblant andet sagde, at Bertill haffde tagit Penge aff thydschene, paa det de motte fry bruge deris hökerij med monge flere Uquembs Ord som hand der effter der inde haffde, Saa Byefougden derofuer foraarsagedeis att gaa ned for Borgmester Knud Pedersenn at klage sigh. Och som Borgmester da bad, at Byfogden schulle thaale sig till om Morgenenn epterdi for:ne Hendrich Slytter war mechtig drucken, kunde hand tale hannom till med loug och Ret, Och dermed gick hiemb, och som hand war hiembkommen, war Hendrich Slytter bortgaaen. Siden strax om Morgenenn derepter ehr for:ne Hendrich Slytter kommen igien for Byefogdens dör, slogh i Bislaget och sagde /:Est du bedre end een schiellmb saa komb her ud Bertill Schreder, och slaais med mig med enn dægen:/ Och Bertill da laa paa sinn Sengh och raabte till hannom, at hand schulle ickun bie, hand willde well komme ud till hannom. Saa gick da Hendrich strax sin Kaas. Samme dagh epter Middagh, wed 2 Klocke slet, der Jesper Schow haffde bud epter Bertill och hand och gick der hen, Midler thid Bertill war hos Jesper ehr for:ne Hendrich Slytter kommen i hans hus igien och sagde till Bertills quinde /:Med denne Mand her will iagh haffue at bestille:/ huortill Bertills quinde de spurde hannem, huorpaa hand war kommen der ind? Hendrich da suarede nogle gange /:Paa Ont paa Ont ehr iag kommen her ind:/ och stötte nogle gange i gullfuet med foden. For:ne Bertills quinde da bod hannem hand wilde gaa sin Kaas, suarede hand hinde /:du est bleffuen suargilld fordi du est bleffuen byfogde quinde:/ och der hos sagde /:Med Gunst att mellde:/ hand schider i Byefogden saa och i Borgmester och Raad med. Huorpaa Bertills quinde da suarede /:hör i Hendrich I bliffuer icke betroet till at faa saaden enn bestillningh:/ Da slogh hand hinde baade i hoffuedet och i Ansichted, som endnu schall kiendis i hindis Ansicht, baade guult och grönt. Om huilcken leiglighed Bertill berette, At hans hustru dette wed sinn Eed schall bekreffte, saa at were tillgaaer som forschr:uit staar. Och derhos berette Bertill att haffue till i dagh ladet hid Indsteffene for:ne Hendrich Slytter med

begge Stadstienerne, till widnisbyrd hand achted Imod hannom at före huillket och thiennerne her wid stod och bekiende att haffue i Löffuerdags Morgen forgangne [5v] Paa Byefogdens wegne steffnd Unge Hendrich Slytter thill i dag at möde saa well som och i gaar gaff lougligh warsell for Hindrichs brofiell. Och war begierendis att hand nu maa fort sine widnisbyrd epterdi hand dem haffuer her till stede. §.

Hendrich Slytter icke war till mötte, ey heller nogen paa hans wegne. Uden hans broder Hans Slytter fremkomb och bad at Sagen motte beroe thill Hendrich kommer hiemb thill stæde. §

Bertill berette at haffue her sine widnisbyrd thillstaede i dagh och en part fremmed aff dennem och icke weed at kand faa dem saa thilstede enn anden gangh. - Daa för det förste, fremlagdis Scholemesters Niells Poffuelssens schrifftelige widne for Proustenn wundet, bleff lest och paaschriffuit, eptersom det i sig sielff denn sagh belangende, ombformellder. §.

Dernest frembkomb Morten Gulldsmid och wed sin Eed och Opstragte finger wandt och bekende, att hand war een Afften ind thill Byfogdens Bertill Schreders, Som Unge Hendrich Slytter komb och slogh paa dörren och willde ind, Och som Byefougdens Quinde da lod op for hannom och hand komb Ind, Spurde Byfogdens honom huad hand willde der inde. Hendrich suarede, hand willde haffue öll for Penge. Byfogden suarede, hand haffde inted öll fall. Dermed satte Hendrich sigh, Och Iblant andre Ord Bertill och hannom falladt imellumb, hörde Morten, at Hendrich sagde thill Bertill hand haffde thagit Penge aff tydschene, och dog icke hörde nogit widere om samme Penge fordi hand haffde nogle Ord med Hans Slytter der inde. Ellers talde Hendrich Slytter Mange Uquembs ord samme afften der inde. Och epterad Bertill da gick ud aff sitt hus, gick Mortenn och ud med Scholemester der fra och icke weed huad widere schiede.

Saa och fremb komb Lass Piber som wed Eed och opragte fingre wandt och bekiende At udi Onssdags forgangen som hand och hans stallbroder Mads Suendsen stod for Luduig Bötzous dör och schar paa enn thömmerstock, strax epter klocken war slagen sex om Morgonenn, saae hand Unge Hendrich Slytter komb gaaendis fremb for dennom, haffde itt Werge under armen, och gick itt Imod hans faders byslag, itt andet mod Bertills Schreders byslagh, framb och tillbage, en thidlang, men huis Ord for:ne Hendrich haffde der for

dörren kunde hand icke höre, for Souget de brugte och skar med.
¥
I lige maader haffde Byefougden hidsteffnet saa Mange fremmede och tydsche som her nu i byen findis, at haffue seiglatz hid Nemblig: Claus Krysingh, Chasten Lockerfisch, Hendrich Windemand, Jörgen Scherping, Hieronimus Wennicke och Chasten Lockerfisch den lille, samptlige aff Stralsund, sampt och Hans Heitman och Herman Bruning aff Lybeck. Och dennom samptligen tillspurde om der war nogonn dennom, som hand haffde tagit schienck och forehring aff, Penge eller Pengs werde, dermed nogit at haffue forlöffuit, Borgerskabet till forprangh, enten mz hökeri eller i andre Maader, de da saadant wed deris Corperlige Eed wille her i dagh thillstaa och bekiende. .§. Huortill de samptelige huer for sigh wed deris Eed och opragte fingre suarede, At de alldrig aff byefogdenn ehre deromb ahnmodet.
¥ Sa well som och frembkomb Inger Bertills Som wed sin Saligheds Eed och opragte fingre thillstod och bekiende, At om Morgonen epter att Hendrich Slytter haffde werit till Bertills om afftenen Kom hand der for dörren med sinn daegenn. Som baade Bertill och hun laa endaa paa Sengen, Och hun da hörde Hendrich sagde /:Est du bedre end enn schiellmb och thiuff Bertill Schreder, Saa komb her ud och och slaais med migh, her will iag tale med digh:/ Saa och hörde hun at hand slogh i Bislaget, och dogh derefter gick der fra, der Bertill sagde och suarede hand schulle bie hannom, hand wille komme till hannom Och att Bertill bad hannom först gaa hiemb och legge sigh.
§
Widere bekiende for:ne Inger Bertills at om eptermiddag samme dagh, ehr Hendrich Slytter kommen der for dörren igienn. Och som hand komb for winduet hörde hun hannom sige /:Denne Mand will iagh haffue med at bestille:/ och da war han allene, Och Bertill war da nyes gaaen ned till Jesper Schow. Och der Inger det hörde gick hun mod hannom i dörren och bad hannom gaa hiemb och legge sigh. Hendrich suarede /:Jag legger mig naar iagh will, och iag staar op naar iag will. Eller meen i at iag icke thör gaa ind? Jo suarede Inger I maa well gaa ind, Och der med stötte gadedörren op, och stötte hinde thill side och komb Ind i stuffuen, Och sagde: huor ehr hand nu, Will hand nu sette migh i Kongens Jern:/ Dertill suarede Inger /:Kiere Hendrich huorfore ehr i kommen hid? Hendrich sagde: Paa Ont, Ja paa Ont ehr jagh kommen:/ och nogle gange stötte i

gullffuet med fogden, och derhos [6v] sagde hand schider i Byfogden och i Borgmestere och Raad med, hand achted icke den lumpen bestillingh. Dertill Inger suarede hannem /:Hendrich I bliffuer inted betroet till den bestillingh:/ Ey huad siger du, sagde hand. Och dermed slogh hinde i Naese och Mund och sidenn i hoofuedet och ansichted, saa hun endnu ehr baade gull och grön, huillket hun her lod siune. Der med sagde Inger /:Hör nu schalt du bie, thill min Mand kommer, och gick och stod for hannom i dörren, at hand icke schulle komme Ud Mens der hun betenckte sig, At om hun hollt hannom inde thill Manden komb befrychted hun sigh for widere Ulycke at schulle schie, der med lod hun hannem gaa. §.
Sammeledis frembkom Hans Oluffsen paa Thrombtöe, Som wed sin Eed och opragte fingre wandt och bekiende, At udi Onsdags forgangen, som hand komb gaaendis fremb om Bertill Schreders hus, och haffde bestillet sinn ehrinde, hörde hand thuende haffde Udestaaendids med huer andre ind i Bertill Schreders stuffue, bleff derfore staaendis Och hand da saae Bertills stuffuedör stod oben, och Bertills hustru stod i dörren, och Unge Hendrich Slytter war i stuffuen. Och som hun saa stod i dörren, komb Hendrich mod hende och willde werit ude. Da sagde Bertills hustru Inger /:Ney du schalltnu bie thill min Mand kommer och da förde hun hannem fraa sigh med begge hender. Och saa komb Hendrich och slog hende itt Orfigen, och der med komb hand ud, widere wiste hand icke deromb.
Endnu frembkomb Anna Laurids Bödkers, Som och wed lige forsoren Eed wandt och bekiende, at i Onsdags forgangen Som för:te Anna komb ud fra Bodell Luduigs och willde gaa hiemb, gick hun op i gammel Hendrich Slytters bislagh till hans hustru, da saae hun Bertill Schreders Pige komme löbendis och sagde thill Anna /:kommer med och hielper wor Moder:/ Och der Anna da willde gaa ind, sagde Johanne Hendrich Slytters /:gaar inted Ind, eller I faar nogit med, och da gick Anna thill dören och saae, At Inger Bertills stod i stuffuedören och Hendrich Slytter denn yngre war i stuffuen och willde Ud, Mens Inger sagde /:Du schallt bie thill Min Mand kommer hiemb, du haffuer inted saa schillet dig her i hans frauerellse:/ och der med förde hun hannem ind ad stuffuen och Hendrich da stötte thill hinde igien med sin haand paa hindis kindbeen, och da komb Johanne Hendrich Slytters /7./ och gick der

ind och for:ne Anna gick der fra. S. Herepter war Byefougdenn for:ne Bertill schreder Raadstuffuinde begierendis. §.

Denn 13 Octobris 1634. .§

NB. I dagh ehr antagne epterschr:ne Anders Knudsen och Mogens Haagensen Suerdfeiger att schulle gaa wagt fra nu forgangenn S:cti Michells dagh och till Nestkommende Paasche, Och loffuede her i dagh wed Eed och opragte fingre throligen och flitteligen at schulle ware paa samme deris wacht, saa ingen försömmelse eller schade hos dennem for deris Nachlessighed schylld schall befindis, Mens de at epterkomme allt huis deris Eed de giort haffuer Indeholder. Och schall de for deris Umage haffue Penge 20 Slette daller och huer sitt paar Skoe.

Raadstuffue denn 27 octobr.

Præsentes:
Laurids Pedersenn
Knud Pedersenn B.

M: Peter
Hendrich Slytter
Jakob Frantzenn R.
Mogns Pedersen
Peder Baad
Daniell Warnow

3 Hans Fredrichsens Raadstuffue paa Jörgen Bylow epter förige Ahngiffuende, Wolldswerk paa en hans hawe ahnlangendis. Och formente Hans Fredrichsen Jörgen Bylow burde att lide for samme Wolld paa thrende steder. § Jörgen icke mötte. §.

[7v]

Ehr fremkommen Schipper Claus Jasmund aff Stralsund, Som haffde hid udi rette steffndt Jörgen Bylow, fordrede aff hannom hallffierede dlr for fragt och tolld hand hannom schall ware schyldig. Och eptersom Jörgen Bylow schall wille forregiffue, att bemelte Claus

Jasmund schall were Aarsage till for:ne Jörgen hans sönn med sampt en hest udi Stralsund schall were *Aresterit* och derföre will söge sin opretningh hos for:ne Claus Jasmund for samme sin *aresterede* hest, Saa beuiste nu forbemelte Schipper med Kiemnerherrens schrifftelige och med Strallsynds stads Indseigll forseigledis beuiis, Att for:ne Schipper for forbe:te *Arest* ehr gansche Uskylldigh.
Her till mötte Jörgen Bylow, bekiende och tillstod for:ne Schippers tillkrouff, mens eschede sinn hest eller betallningh derfore aff samme schippper.
Dertill suarede for:ne Schipper At hannom alldelis inted wedkommer for:ne Jörgen Bylows hest, Mens war endelig sin betallningh begierendis, och Jörgen at söge sinn Opretningh hos dem hans hest haffuer ahntagit och ladet *Arestere*.
Bleff deromb saa affsagt: At Jörgen Bylow inden thrende Solemercke bör at betale for:ne Schipper bemelte sine thillkrauff, eller och at lide wurderingh i sitt bhoe och guods. Belangende *Aresten* Jörgen hannem thilltaler forre, bör för:ne Schipper epter her fremblagde beuiis for Jörgens thilltale fri att were.

1 Unge Hendrich Slytters Raadstuffue på Bertill Schreder for huis hand haffuer hannom thill att thale.
Paa Bertills wegne mötte Hans Fredrichsen, epter Bertills hustruis begierning, och berette Bertill ehr udi louglig forfald, formente der icke burde noget at Indföris paa hannem i hans frauerelse, Megit mindre staedis widnisbyrd paa hannem /8./ Ludeuigh Bötzow haffde hid i retten steffndt Schipper Hans Pentzynn en Summa Penge ahnlangedis hand till hannem ehr schyldig epter een hans schrifftelige beuiis och haandschriffts Indhold hand her fremlagde bleff lest och paaschriffuit. Och war i dagh sinn betallningh begierendis, Och begierede domb saa och Arest paa hans fierdepart i samme schipper hans schude. §
Her till mötte for:ne Schipper hans hustru Och war stendigh samme gielld och tillkrauff epter for:ne haandschriffts Indholld. §

Ludeuigh Bötzou haffuer i dagh *Caverit* for Mogns Pedersenn At epter som bem:te Mogns begierer sitt borgerschab att winde hand da udi alle Maade at schall forhollde sigh epter Kong. May:tz breff och andre Paabud, som hannom deromb thillhollder. §

Raadstuffue den 10 Novembris 1634

Præsentes:
Laurids Pedersenn
Knud Pedersen B.

Matthias Elers
Hendrich Slytter
Jakob Frantzen
Mogns Pedersen
Peder Baad R.

4. Hans Fredrichsens Raadstuffue paa Jörgen Bylow epter forige ahngiffuende. Och war domb begierendis. §
Jörgen Bylow mötte, och framlagde sitt schrifftelige forsett bleff lest och paaschriffuit. §
sagen optagen i 8 dage til den 17 Novemb:

[8v]

I dagh bleff Kiemneren Carl Pedersenn thillhollden och forelagt att schall huer Raadstuffue were her till stede paa byens wegne Under hans felldsmaall. §.

Nills Giermandsen som haffde hidsteffndt Gumme Oluffsen Kongens Thömmermand aff Kiöbenhaffen, begierende aff hannem at hand sin Sandhed at wille tillstaa, huis hannem kand witterligt were, om denn Leerstuffue Niels Giermandsenn thillhörer, och för:ne Gumme Oelsen for nogen Aar forleden uti bhoede. Om hand da haffde nogen schade aff nogit tagdröb aff den Strandbod westen op till eller icke.

Da wandt for:ne Gumme Oelsen wed sin Saligheds Eed och opragte fingre, att for 12 Aar unge fer komb hand att bhoe i lille Giermands leerstuffue, och bhoede der uti 4 Aar, Mens lille Giermand leffde, da haffde for:ne Gumme icke Midlertid nogen schade aff nogit tagdröb aff denn gamble Strandbod westan op till. Saa och bekiende at der war saa witt rumb imellumb samme leerstuffue och Strandbod som enn lang foed kand sig thillbelange. Herepter war Niels Giermandsen Raadstuffuinde begierendis. §

1. Raadstuffuee, at Mortenn Lutter opböd sin huus och gardt till kiöbs for sölff och penge.

Raadstuffue denn 17 Novembris 1634.

Præsentes
Laurids Pedersen
M. Peter
Matthias Elers
Jakob Frantzenn
Mogns Pedersen

/9/

Denn 17 Novemb: 1634 §

1 Byefougdens Raadstuffue paa Jörgen Hendrichsen, Och hannom tillspurde, epter hosbundens Wor Kiere H. Slotzherris schrifftelige befallningh huorledis denn Mineke som Mads Thidemand och Anders Guldsmid ombtuisted haffuer, ehr kommen aff *Aresten*, enten denn ehr louglig der udkommen, eller och hun ehr stollen aff samme *Arest*, Jörgen det at schulle beuise. Her till mötte Jörgen Hendrichsen och berette, at hand om denn sags leiglighed haffde steffndt nogle widnisbyrd till Byetingh huorledis om samme Mineke ehr sigh tilldraget huoromb hand formoder sigh Thinguinde der med at beuise sin ehrkleringh om samme Arest Och om widere schall suaris her till Raadstuffue, willde hand det thill neste Raadstuffue. §

1. Byefougdens Raadstuffue paa Christen Jepssen, ahnlangendis hues Øll hand haffuer indfört, och icke lougligen Ahnsagt, huoromb hand widere thill thredie Raadstuffue willde forregiffue.
Christen Jepsen mötte, och bad om Naade och icke om retten. §

1 Byefogdens Raadstuffue paa Anders Gulldsmid, for hues hand haffuer hannem till at tale. Anders icke mötte, ey heller nogen paa hans wegne.

§.

DOMB UDI HANS PENTSYNS SAGH, som Hans Schriffuer I dagh begierede paa Hendrich Mognsens och Carll Pedersens deris wegne.

[9v]

DOMB IMELLUMB HANS FREDRICHSEN OCH JÖRGEN BYLOU.

§

2. Raaadstuffue, at Morten Lutter opböd sinn Gaardt her i byen som för.

Raadstuffue denn 1 Decembris 1634.

Præsentes:

Laurids Pedersenn	Borgemester
M: Peter	
Matthias Elers	
Hendrich Slytter	
Jakob Frantzen	Raadmend
Mogns Pedersen	
Peder Suendsenn	§

2. Byefogdens Raadstue paa Jörgen Hendrichsen epter förrige ahngiffuende, Jörgen mötte, och berette att huorledis den ombtuistede Mineke ehr kommen paa hannom udaff Aresten den stund hand war hiemme, willde hand sigh nochsomb for ehrklere, eptersom hand berette sig deromb thill Byetingh att haffue Indsteffnd nogen Widnisbyrd. Mens om hun siden hand war bortreigst enten ehr stollen aff aresten eller icke, der widste hand alldelis inted aff. §.

/10:/

2 Byefogdens Raadstue paa Christen Jepsen epter förrige ahngiffuende. Christen icke mötte.

2. Byefogdens Raadstuffue paa Anders Guldsmid och till thredie Raadstuffue will schiffteligen giffue hannom Sagh.

Anders mötte och berette hand willde och suare till thredie Raadstue. §.

1. Byefogdens Raadstuffue paa Unge Hendrich Slytter, for hues hand schall haffue slaget och offuerfalldet hans hustru i hans frauerelse Som hand widere thill thredie Raadstuffue schriffteligen willde fremblegge. §.
Hendrich Slytter mötte och berette att haffue ladet hid steffne Byefogdens hustru, Och lod indschriffue sin förste Raadstue paa for:ne Byefoget paa sinn hustruis wegne. Och haffde ochsaa hid steffndt for:ne Bertills forige thienistepige Karine, som ochsaa mötte Och tillspurde Hendrich hende, Om hun haffde hört Hendrich sige, att hand /:med gunst att mellde:/ Schijder i Byefogden och Borgmestere och Raad? huortill hun suarede Ney, hun det icke hörde. Dernest thillspurde Hendrich hinde, Om hun icke saae, at Bertills hustru stod i dörrenn for hannom, at hand icke kunde komme ud? Der till suarede for:ne Pige, at hun saae hindis Madmoder Inger Bertills stod i dörren for Hendrich, med ryggen mod den ena dörstolpe och föderne mod den anden stolpe. §.

Carl Ottesen paa Luduigh Bötzous wegne haffde hid steffndt Lequit Schreder, ahnlangendis een grandschningh hand icke schall haffue willet forseigle, med de andre hans med fölgere ii Mend epter som hand thillige med dennem her inden Raadstuffue ehr optagenn at grandsche om den bygningh Niels Giermandsen haffuer ladet opsette nest op thill Luduigs strandebod.
Lequid mötte och berette hand wiste inted aff den grandschning at sige förend nu hand hörde hende her lessis for hannem.
Blef Lequit forrelagt, inden i dag 8 dage at forseigle samme grandschning, eller och giöre en grandschningh for sig sellff. §.

[10v]

3. Raadstuffue, At Morten Lutter lod opbiude sin huus och gaardt till kiöbs.

Raadstuffue denn 15 Decemb. 1634

Præsentes:

Laurids Pedersenn, Borgemester
Matthias Elers
Hendrich Slytter
Jakob Frantzen
Mogns Pedersen
Peder Baad

§.

3. Byefogdens Raadstuffue paa Jörgen Hendrichsenn epter förrige ahngiffuen. Jörgen mötte och udi rette lagde it thingsuinde aff Rundebye byetingh udgiffuit den 2 decemb: sidst forgangen, bleff lest och paaschreffuit, huor med hand berette och formente baade sigh och sin hustru for den sagh att ware frij och undschyllde, Och icke widere wiste huorledis med samme *Arests* opgiffuellse ehr tillgaaen eller huem samma Mineke sidenn ehr aff bleffuen. Byefogden thillspurde for:ne Jörgen Henrichsen Om hand haffde widere widnisbyrd at schyde sig thill end hues forschr:ne her fremblagde Thingsuinde ombformellder? huortill hand swarede Ney, Mens om for:ne Mineke anderledis ehr kommen ud aff *Aresten* ehr hannom alldelis Uuitterligt: Bertill war her epter Raadstuffuinde begierendis

3 Byefogdens Raadstue paa Christen Jepsen, epter förige ahngiffuende Och i rette lagde sitt schrifftelige forset, bleff lest och paaschreffuit. Christen Jepsenn icke mötte, ey heller nogen paa hans wegne. §.

/11:/

3. Byeffougdens Raadstuffue paa Anders Gulldsmid, Och med hands i rette lagde sitt schrifftelige forsett, bleff lest och paaschreffuit. §
Och berette att forschr:ne domme thill fierde thing schulle her *specificeris*. §. Hertill mötte icke för:ne Anders Gulldsmid mens hans hustru mötte, och berette hun wiste inted huad hun schulle suare, och at hindis Mand war udreigst, hun willde gaa for Slotzherren. §.

2. Byefougdens Raadstue paa Unge Hendrich Slytter, Och berette med hannom thil thridie Raadstue att wille legge sitt schrifftelige forsett udi retten. §.
Herimod mötte Hendrich Slytter och lod indschriffue sin Anden Raadstuffue paa Byefogden igien paa sin hustrus wegne, Och i lige maade berette thill thredie Raadstue at wille fremblegge sitt schrifftelige forsett med hannom. §.

Byefougden hade hidsteffndt Oluff Markussen och Otthe Holster Slaugsmaall ahnlangendis, eptersom hand berette de hos hannem schall haffue afftinget thill Kongen och byen, Nemblig: huer en Rixdaller. §.
Oluff Markesen mötte, och bekiende hand haffde som forbemelt ehr hos byfogden afftinget, Mens haffde dog icke penge. Otte Holster icke mötte, ey heller nogen paa hans wegne. §
Bleff dennom begge 15 dage forrelagt at betale, eller och da at lide wurderingh i deris bhoe och guods huer det findis. §

De fattiges forstander Unge Jakob Schomager haffde hid steffnd Oluff Markusen, Sager for hues hand icke epter kongelige forordning haffuer willet mött för Presterne och deris Medhielpere i kierken. Formente hand derfore epter samme Kongelige Forordningh at haffue forbrudt till de fattige i Rix dr.
Oluff Merkesen mötte, och berette hand wille ud giffue den Rixdr, naar hand fick penge. Bleff hannom 15 dage forelagt at betale, eller och da at lide wurdering i sitt guods och bhoe huor dett finds.

[11v]

1. Kiemnerens Raadstue som hand lod tage paa eptersch:ne Markus Pedersen, Hans Lauridsen och Ernest Festing, och aff dennom eschet en huer sitt leffuerede Pollet paa hues Penge Borgmester Knud Pedersen bleff thillsagt for een Reigse paa byes wegne till Kiöbenhaffn. Och formeente for:ne mend burde her at leffuere baade forsch:ne Polleter sampt och der paa Anammede penge. §.
Her till mötte Markus Pedersen och Hans Lauridsenn Och berette de icke kunde leffuere samme Polleter fra sigh med mindre de alle wille udlegge som der staar paa taxerit eller och de som haff:r udlagt bekommer deris penge igienn. §

4. Raadstue, att Morten Lutter opböd sin gaardt her i byen paa fogdegaden liggendis, Om nogen hannom den for Sölff och penge will affhandle och kiöbe, stod hand off:rbödig der om att wille lade sig den affhandle. Och epter slig Opbiudelse war hand Raadstuffuinde begierendis.
§

Søgnetingh: Raadstuffue denn 19 Januari 1635.

Præsentes:

Laurids Pedersenn
Knud Pedersenn B.

M: Peter
Matthias Elers
Hendrich Slytter R.
Mogns Pedersen
Peder Baad
Daniell Warnow

4. Byefogdens Raadstuffue paa Christenn Jepsenn epter förrige Ahngiffuende, Och war domb begierendis. §.

Christen Jepsen /12:/ her till mötte, Och udi rette lagde sitt schrifftelige suar bleff lest och paaschr:uit.
Knud Pedersenn thilspurde Christen Jepsen Om hand icke haffde betallt hannom denn lest öll hand bekomb aff hannom, som hand i sitt forsett ombrörer? Der till suarede Christen Jepsenn, att hand ehr thill fyldiste betallt aff Knud Pedersenn for samme lest öll och derudi affquitterit i tholld femb rixdaller, och det andett udi anden Regenskab hafft med hannem. §

Ehr eptersch:ne tuende Mend Carl Pedersen och Hendrich Mognsen her aff Raadstuffuen henschicket thill Byefougdenn Bertill Bester /:liggendis paa sin Siugeseng:/ hos hannom att forhöre, huad hand suarer thill denn thönde öll Christen Jepsenn udi sitt forsett ahngiffuer, /:der paa berette forsch:ne Mend Byefogdenn dennom att

haffue suaritt, att hand bekiender sigh aff Christen Jepsenn enn thönde öll att haffue bekommitt och lige saa megitt att schulle giffue hannom der fore som enn anden. Och ehrbiuder sig med betallningh derfore Naar hand will, huillket och Christen Jepsen her widstod saa att ware i sandhed. Och berette gierne att wille fallde thill föige for hues hand aff sin Missforstand kand haffue sigh forseett Och icke will legge sigh imod sin Öffrighed med nogre Rettergangh Mens beder om Naade och icke om Retten, som hand thill forne begieritt haffr. §. Sagen optagen i Sex Ugr: thill den 2 Martii.

3 Bertill Schreders Raadstuffue paa Hendrich Slytter epter förige ahngiffuende. Och i rette lagde itt Raadstuffuinde her aff Raadstuffuen udgiffuit Daterit denn 6 Octobris Aar 1634. bleff lest och paaschr:uitt. Och i rette lagde sitt schrifftelige forsett, bleff lest och paaschreffuit. §.
Hendrich Slytter her thill mötte Och udi rette lagde sitt schrifftelige Suar och forsett, huor till hand och haffde hid steffndt Bertill Schreder. Samme forsett bleff lest och paaschr:uitt.

[12v]

4. Byefogdens Raadstuffue paa Anders Guldsmid Och udi rette lagde it woris gunstige Slotzherris breff och Missive byefogden thillschriffuit, bleff lest och paaschriffuit. Och i rette lagde 4 domme offr be:te Anders Guldsmid forhuerffuit, bleffue lessde och paaschreffit.
Dernest i rette lagde sitt schrifftelige forsett, bleff och lest och paasch:uit.
Bleff for:ne Anders Gulldsmid paarobt nogle gange att frembkomme. Och icke hand sellff mötte, uden hans fader Peder hiembfast, som paa hans wegne berette, att hans sönn wille lösse forsch:ne domme. §.

domb.

2. Kiemnerens Raadstuffue paa Markus Pedersenn, Hans Lauridsenn, Ernest Festing och Hendrich Mognsen, epter forrige ahngiffuende.
Ingen aff dennom mötte eptersom de louglig wed begge stadstienerne ehre steffnde och kallede. §.

NBene Ehr frembkommen Knud Jörgensen och fremblagde een fulld-macht aff H. Laurids Christophersen paa Gudland thill sin suogr Christian Helluiigh i Christianopel udgiffuit daterit den 18 Septemb: aar 1633,

Indehollendis bem:te Christian Hellwig att schulle sellge och affhende H. Laurids gaard och Eyendomb her udi Runndebye liggiandis med andet mere som samme fulldmacht Indehollder. Och der med di andre H. Laurids fulldmachter udgiffne att were *casserit*, bleff lest och paaschr:uit. Sampt och een Missive her framblagde, bem:te Christiann helleuigh thill för:ne Knud Jörgensen udgiffuitt och tillschriffuitt Under dato den 28 Septemb. Aar 1634 Iblant andet formellendis, att ingen schiöde eller foruernings maa tillstedis paa nogitt aff H. Lauridsis Eyendom, med mindre for:ne Christiann /13/ Helleuiigh der till fanger lougligh kalld och warsell. §

Claus Schomagr I dagh Opböd Anders Weffuers gaardt paa biergit som de fattige i hospitalet haffr en part udi; saa och Anders Weffr thou parter och Anders Gulldsmid en Partt. Om nogen denn for Sölff och penge will kiöbe. §

1 Hendrich Slytter den Elldre hans Raadstuffue paa Carl Pedersenn for hues uquembs ord hand haffr hafft paa hannom i Melchiors hus, som thill anden Raadstuffue schulle ahngiffuis. §
Carll Pedersen her thill mötte, och berette sig alldelis inted att wide udaff nogitt att haffue schielldet eller sagt paa for:ne Hendrich Slytter, Och formener, att ingen widnisbyrd bör att stedis eller widne paa hans mund i sin druckenschab att haffue talld, der hand sad och kiöffte öll for sine penge, §

Raadstuffue denn 26 Januarii 1635

Præsentes:
Laurids Pedersen
Knud Pedersenn B.
M: Peter
Matthias Elers
Hendrich Slytter R.
Mogns Pedersen

4. Bertill Schreders Raadstuffue paa Hendrich Slytter den yngre epter förige ahngiffuende. Och wed Hans Fredrichsen war domb begierendis.

Hendrich mötte och berette att haffue ochsaa laadet Bertill hidsteffndt thill 4de Raadstuffue, och i lige Maader epter sitt indlagde forsett war domb begierendis. §
Sagn optagen i 5 uger. §.

[13v]

3 Kiemnerens Raaadstuffue paa 4 Mend, Markus Pedersen, Ernest Festing, Hans Lauridsen och Hendrich Mognsen epter förige Ahngiffuende Enn huer dennom itt Polleth dennom ehr leffuerit paa byes wegne epter att indkreffue penge, Och nu som tillfore eschet aff dennom baade Polleterne som och hues Penge de der epter haffue opkrauffd. §
Her till mötte Markus Pedersenn, Saa och Hans Lauridsenn, och frembuiste deris Polleter och berette de wille giöre deris beste Resten att indkreffue och Pengene att leffuere her paa Raadhusett. Saa well som och mötte Hendrich Mognsen, och berette att hans Pollet ehr hannem forkommit Mens Mindis dogh hues Penge hand haffuer Oppboritt, Nemblig 3 M 2 S. Ernst mötte och suarede lige som Markus Pedersen och Hans Lauridsen suarade. §

1 Kiemnerens Raadstuffue paa Willumb Dauidsen, Bent Carlsenn och Oluff Markusenn for hues de schall haffue fordristed sig thill att kiöre och hentage Eenn deell aff denn weed udi byns schouff som kiemneren haffuer Mogns Snedker fordeellt forr.
For:ne 3 Mend samptlige Mötte och berette de haffde icke widere hiembkiört aff samme weed enn huer sitt Less. NB.

1 Kiemnerens Raadstuffue paa Gumme Hane Slaugsmaall ahnlangendis Gumme icke mötte. §.

2. Hendrich Slytters Raadstuffue paa Carll Pedersenn for Uquembs Ord epter förige Ahngiffuende. §. Carll icke mötte. Mens war aff bye forreigst. §.

NB. Mogns Pedersen Grön: frembkomb och bekiende aff for:ne Weed som forsch:ne 3 Mend haffuer hiemb kiört att haffue och hiembkiört itt less.

2. Raadstuffue att Claus Schomager opböd Anders Weffuers gaardt paa biergitt, som thill forn.

/14./

Raadstuffue denn 9 Fabruarii 1635

Præsentes: .§.
Laurids Pedersenn
Knud Pedersenn Borgemestere
Hendrich Slytter
Mogns Pedersenn
Peder Baad
Daniell Warnow
§.

4. Kiemnerens Raadstuffue paa Markus Pedersenn, Ernest Festing, Hans Lauridsen och Hendrich Mognsenn epter förige ahngiffuende. Och i rette lagde sitt schrifftelige forsett bleff lest och paaschr:uit.
Hertill mötte Markus Pedersenn och Hendrich Mognsenn Och berette, att epterdi det senist forgangenn Raadstuffue bleff saa beslutted, de Penge som for:ne Polleter omformellder ehr beuillget att schulle komme thill Bulluerket, och de ochsaa haff:r loffuit att göre deris beste samme Penge att Indfordre, formente ey giöris fornöden dem paa dennom at tage domb. §.
Bleff for:ne 4 Mend forrelagt uden widere ophold att indfördre forsch:ne Penge och dennom leffuere thill Matthias Elers och hans medföllgere som dennem siden thill Bulluerket schulle ahnuände och bekoste. Med mindre hues det icke schier, da epter kiemnerens forsett att schulle lide domb. §.

2 Kiemnerens Raadstue paa Bent Carllsen, Mogens Gröndall, Willumb Dauidsen och Oluff Markusen och epter förige Ahngiffuende. §.
Ingen aff dennom mötte. §.

3 Hendrich Slytters Raadstuffue paa Carll Pedersen Uquembs Ord ahnlangendis. § Carl Pedersen icke her tillmötte. §.
Hendrich Slytter beretter att haffue hid steffnd sin sönn Hendrich Slytter och Melchior Hansen, som schall haffue werit offuerwerendis der [14v] for:ne Carl Pedersenn schall haffue schieldet paa Hendrich Slytter och det samme Paahört deris Sandhed i dagh deromb att thillstaa, eptersom hand bem:te sine widnisbyrd med begge

stadstienere att haffue hid steffndt Och epterdi de nu icke Möder eptersom de nogle gange bleffue paarobt, foraarsagis hand at tage sin förste Raadstue paa dennom, huorfor de icke möder och widner deris sandhed. §.

Suend Haagensenn fremkomb, fremlagde och lod lesse itt Kiöbebreff, aff Markus Pedersen Udgiffuitt, Under dato 5 septemb: 1634 liudendis Markus att haffue solld thill for:ne Suend Haagensen enn halff gaardt, som samme kiöbebreff deromb ehr liudendis. Bleff paaschr:uit.
Her till mötte Markus Pedersenn bekiende och tillstod Saa och Sambtögte samme kiöbebreff thill for:ne Suend att haffue Udgiffuit. §.

NB: I dagh frambkomb Mogns Nielsenn Schreder, Lauguerge och formynder for Kirstine S: Hendrich Botuigsens, som schiötte och affhende thill Borgmester Knud Pedersenn En liden Eng udi Angleskouff liggendis hand hinde affkiöfft haff:r, epter itt kiöbebreffs widere formellding dennom imnellumb opretit, bleff lest och paaschr:uit. §. Och deromb framlagde enn fulldmagt aff bemelte Kirstine Hendrichs med tuende Mends forseiglingh udgiffuitt, Daterit denn 26 septemb: 1634. §
Bleff lest och paaschriffuitt.
Sammeledis schiötte och affhende hand i lige Maade paa hindis wegne thill Hans Madsen Buck, be:te Kirstine hindis ahnpart udi denn gaardt, dog epterdi M: Peter som ochsaa bhoer i samme gaardt ochsaa muelig kand haffue her nogit i eller imod at sige, ehr med denne schiödning derfore saalenge opstaait, thill dess M: Peter fanger der till warsell att möde med hues haandschrifft eller andre breffue eller och mundtlig derimod kand haffue at berette och fremlegge.

3 Raadstue Claus Schomager opböd Anders Weffuers gaardt paa biergit thill kiöbs som thilforn.

/15/

Raadstuffue denn 23 Februarii 1635.

Præsentes: §.
Laurids Pedersen
Knud Pedersen Borgmestere,

Matthias Elers
Hendrich Slytter
Jakob Frantzenn
Mogns Pedersen
Peder Baad
Daniell Warnow §

1. Byfogdens Raadstue paa Ciliac Smid, Slaugsmaall och bloduide ahnlangendis, hand paa hammersmedenn wed wercket schall haffue giort och beganget her i byen. §.
Ciliacus icke mötte, ey heller nogen paa hans wegne. §.

3. Kiemnerens Raadstuffue paa Willumb Dauidsen, Bent Carllsen, Oluff Markusenn och Mogns Pedersenn Grönedall, epter förige ahngiffuende. Och udi rette lagde en domb öff:r Mogns Snidker forhuerffuit thill Byetingh, Daterit denn 22 Aprilis Nest forgaangen Aar, bleff lest och paaschriffuit.
Och satte kiemneren udi rette, Om for:ne Personer icke for det förste bör at haffue forbrutt hues weed de haff:r bort och hiemkiört, Och foruden det att straffis, for hues de haff:r sig thillfordristed den Weed att bortföre, som de icke haffde sellfue Nedfelldt, end och Imod forbud Saa well som och de att suare thill alld denn weed som for:ne Mogns Snidker haffde omkulld huggitt, eller och dennom derfore att louguerge, Och war domb begierendis.

Her till mötte Willumb och Bent, och berette di haff:r deris hiemmell thill samme Weed, Nemlig: Oluff Markusen, som de ahngaff, att Oluff for dennom haffde beret, hand haffde off:r hallffhundert less Weed der i Marken.
Carll Pedersen formeente de bör at före deris hiemmel hid Inden Raadstue thill Neste Raadstue. §.

[15v]

denn 23 Februarii 1635. .§.

4. Hendrich Slytter den Elldre hans Raadstuffue paa Carll Pedersen epter förige ahngiffuende, Uquembs Ord ahnlangendis.
Her till mötte Carll Pedersen, Och berette hand wiste inted att haffue talld paa den guode Mand Hendrich Slytter det som hans æhre, guode Naffnn och röchte kunde ahnröre Wiste och icke heller nogitt rett eller schell dertill, badh derfore, att Hendrich den sagh will lade fallde. Da haff:r och Hendrich for gott follckis schylld /:som haff:r lagt sig deri att forlige dennom :/ denn sagh eptergiffuitt.

1. Schipper Hans Pentzynns hustru haffde hid steffndt Bodell Per Schomagers med hindis lougwerge gielld sagh ahnlangendis, epter enn haandschrifft hun her fremlagde, paa 5 Dlr 3 M liudendis, bleff lest och paasch:uit, huorpaa findis först att ware betalld penge - 5 M. Dissligiste haffde och hid steffnd Byefogdenn Bertill Bester, Sin sandhed i den sagh att thillstaa, Om bem:te Bodell Peder Schomagers /:der hun for hannom war udi rette:/ war samme haandschrifft och gielld stendig eller icke. Da mötte och Byefogden och wed sin Saligheds Eed och opragte fingre wandt och bekiende, att der Bodell Peder Schomagers for hannom war indsteffnd for forsch:ne gielld och haandschrifft, Bekiende och tillstod hun samme gielld som i haandschrifften fands, Och haffde der paa betalldt itt p:d tallgh, Saa och itt par Sölffspender for 7 M. §.
Ehr Bodell Peder Schomagers med hindis louguerge forelagt forsch:ne wedgaaen gielld, Nemblig ii M inden 15 dage att betale, eller och da att lide wurderingh i sitt bhoe. §.

Ehr fremkommen enn Suenske Mand wed naffn Niels Thorsonn i Hiisholllt udi Asa Sogn, Som berette att haffue for nogenn Rumb tid forledenn leid enn sinn Mineke thill en Suendsche Mand Joen Hane i Ribbernes i Storkere Sognn hid ud till Rundebye, huor Peder Hansen borger her sammesteds schall haffue ladet beslagitt samme Mineke /16/ Och epterdi for:ne Niels Thordsen bekomb sinn Mineke hiem thill sigh igien /:dogh icke widste huorledis den aff beslagit war kommen:/ haff:r hand siden bortleid samme Mineke thill en Quinde wed naffn Maried Oluffsdaater, da thillhiemb i Tholld Sogn, och

reigst der med hid ud thill Rundebye, haff:r be:te Peder Hansenn atter paa Nye igienn ladet beslagit samme Mineke. Och epterdi hand berette sig inted at ware Peder Hansenn nogit schylldigh, huorfore hans Mineke burde att beslaais, Och hand nu her beuiiser med Sogneprestens breff och Widnisbyrd aff Tholld Sogn sampt och Prestens förbön, att hand motte bekomme sin Mineke igien, formente hand att for:ne Peder Hansenn ingen ydermehre forholld burde att giöre hannom paa samme hans Mineke, Mens denn Ubehindrett hannom were föllgachtigh.
Ehr deromb saa affsagt, att epterdi befindis for:ne Niells Thordsenn icke att were nogit schylldig thill Peder Hansenn, Bör Peder Hansenn att lade bonden for:ne Niles Thordsen samma Mineke bliffue föllachtigh, Och Peder Hansen att söge sin Mand och gielldener, eller huem hand kand haffue forloffuere for sin gield.

4 Claus Schomagers Raadstue och opbiöd Anders Weffuers gaardt paa biergit som thillforn, och war Raadstuinde epter begierendis huillcket hannom och bleff beuillget. §.

[16v]

Raadstuffue denn 2 Martii 1635.

§

Præsentes
Laurids Pedersenn, Borgemester
Mattias Elers
Hendrich Slytter
Jakob Frantzenn Raadmend
Mogns Pedersenn
Pader Baad
Daniell Warnow §.

Eptersom det i dagh ehr techte daug att dömme imellumb Byefougden Bertill Bester och Christen Jepsenn, Da mötte nu Byefougdenn Saawell som Christen Jepsenn, Och war byefogden domb begierendis.
Tillspurdis byefougden, Om b:te Christen Jepsen haffde forseiglet denn forpligt hand för aff hannom haffde begierit? hurtill hand suarede Ney, huorfore hand foraarsagis att tage borgen aff hannom. Huillcket borgsbreff hand her fremlagde, bleff lest och paaschr:uit.

Ehr saaledis affsagt. Domb.

Eptersom det i dagh ehr thechte dagh at kiende och dömme imellumb Byefougden Bertill Bester och Unge Hendrich Slytter, Da mötte nu i dagh forsch:ne Parter, och war domb begierendis, huer sin genpart. Da sagdis derpaa saa aff for rette

Domb.

/17:/

1 Byefogdens Raadstuffue paa Hans Buck hannom tilltalte for huis hans hustru schall haffue tagit enn hest aff Jörgen Malers stalld som for:ne Jörgen thillhörde, och satte en anden hest i staldenn igien huoromb Byefogdenn haffde hid steffndt for:ne Jörgenn Maler, och tillspurde hannom om hand icke haffde giffuit hannom denn sagh i hender? hurtill hand suarede Ja, Och bekiende der hos, att hand med Hans Buck haffde bytt heste, denn ene dagh, och den anden dagh om Morgenen togh Hans Bucks quinde samme hest aff stallden, och satte denn anden i stæden igien som de haffde bytt sammenn. §. Hans Buck her till suarede, att det war hans quinde megit imod hand bytte heste med Jörgenn Maler, aff denn Aarsage hun saae Jörgens hest icke war en ferdig hest som hand haffde hannom thillsagt, derfore haffde hans quinde aff missforstand tagit hesten igien, dogh som Hans Buck berette, war imod eller hannom Ubeuist. §.

Byefogden lod liuse for sinn deele paa Ciliacus Smid. §.

4 Kiemnerens Raadstuffue paa Willumb Dauidsen, Bent Carllsenn, Oluff Markussen och Mogns Grönnedall epter förige Ahngiffuende. Her till mötte Bent Carllsen och berette hand haffde nu sin hiemmel her thillstæde, Nemblig Oluff Markusen hand sig för berobte paa, Och mötte da Oluff Markusenn Och berette hand war Bents hiemmell thill itt lass weed hand kiörde aff denn Weed Mogns Snidker haffde omkulld hugget, Saa och war hand Grönnedalls Mognses hiemmell till itt less weed, fordi Mogns haffde laant hannom sinn hest till itt less weed hand och kiörde. Widere haffde hand ingen hiemmell for nogen weritt. Saa och berette at hand haffde werit med Mogns Snidker att nedhugge forsch:ne Weed, och formente derfore hand motte hente aff samme Weed hand haffde

hugget, epterdi hand icke widste det war forbödet. Kiemneren war domb begierendis. Och Nöigdes icke med forsch:ne hiemmell. §. Sagen optagen i 14 dage.

[17v]

Raaadstuffue denn 16 Martii 1635.

Præsentes
Laurids Pedersenn B.
M: Peter
Matthias Elers
Jakob Frantzen
Mogns Pedersenn
Peder Suendsenn

§.

2 Byefougdens Raadstuffue paa Hans Buck epter förige ahngiffuende. Hans Buck mötte och berette hand haffde hid steffndt Jörgenn Maler, saa och Gumme Hane, deris sandhed att thillstaa och bekiende, hues dennom udi den sagh ehr witterligt, Och icke nogen aff dennom mötte. Byefougden berette sigh icke att were giffuen kalld och warsell thill nogenn widnisbyrds forhör.

§.

Byefougden lod liuse for sinn deele paa Ciliacus Smid.

§.

Eptersom det i dagh ehr techtedagh, att dömme imellumb kiemneren och Willumb Dauidsen, Bent Carllsen, Oluff Markusen och Mogns Grönedall, da sagdis der paa saa aff for rette. ll.

domb.

Carll Jensenn haffde hid steffndt Lourids Mortensen, ahnlangendis denn gaardt Carll haff:r i fougdegaden, och Jörgen Maler nu paabhoer, och nu tillböd Carll for:ne Laurids Mortensen, om hand willde giffue Penge som hand hannom haff:r kosted och hand sellff haff:r anammit denn förre willde hand giffue Laurids Mortensen foruaringh paa samme gaardt, eptersom Carll berette samme gaardt koster hannom 52 Slette daller, hues Laurids Mortensen nu icke will ingaa kiöb och handling med hannom om samme gaardt formente

hand siden aff hannom ingen forhindring der paa att wille lide. Her till mötte Laurids Mortensen, och berette /18/ hand willde giffue Carll Jensenn for samme gaardt epter enn 4 Mends wurderingh, och icke widere. Carll Jensen formente hand huarken kunde eller willde nöyes med for:ne Laurids Mortensens suar Mens wille haffue Penge som för ehr rördt. Och war Carll Jensenn her epter Raadstuffuinde begierendis. §.

NB I dagh fremkomb Hendrich Schomager i Kallebiergh, formynder for thuende sine Sösterbörn, Anna och Giertrud Pedersdöttre, Berette och gaff tillkiende att eptersom be:te hans thuende Sösterbörn epter deris Salige affgongne Moder Gundell Peder Oluffsens ehr Udmellt for deris Möderne Penge Thredive slette daller, huoromb her fremblagdis enn schrifftelige och forseiglett Beuiis for:ne Hendrich Schomager att haffue till sigh anammitt aff för:ne börns deris steffmoder Bieritte S. Peder Oluffsens attschilligt guods och husgeraad, belöber sig till 30 dr, Saa berette hand och i lige Maade att for:ne thuende börn ehre udmellte epter for:ne S: affgangne Peder Oluffsen, Penge Tholff slette daller for deris fæderne, huoromb och fremblagdis enn schrifftelige och forseiglet *Contract* eller Schifftebreff, bleff lest och paaschr:uit. §.
Huilcke for:ne 12 slette dlr bemellte Hendrich schomager nu I dagh aff for:ne Bieritte Peder Oluffsens itt fulldkommen och Uryggeligt affkalld baade paa sin egne och for:ne börns wegne sampt deris arffuinger, Ja for allis paatale i alle Maade, som Euinderligen schall stande for fullde huor det frambuisis eller udi rette kommendis worder. §.

I dagh thill wissen och Underpant, Pandstsatte Hendrich schomager i Kallebiergh sin hallfue gaardt med hues andet hand i formuffue haffr for fyrretiuffge och thou slette dr som hand haffuer till sigh [18v] anammit hans tuende sösterbörns fæderne och möderne forre, Att schall were itt fullt och fast Underpant, thill dess börnen kommer till sine lougallder. §.

Borgmester Laurids Pedersenn haffde hid steffndt Jörgenn Hendrichsen förige byefoget her udi Rundebye Och hannom tillspurde huad hand haf:r at suare till denn hest Peder Andersenn i Busemaale war leffuerit aff Jakob Schwantis guodz, och epter itt

wurderings Registers formelldingh Borgmester fremblagde samme hest at ware wurderit till be:te Jakob Schwante hans steffdaater udi hindis fæderne, och samme hest eller dens werd icke till samme Pigis louguerge ehndnu ehr bleffuen leffuerit, begierede derfore nogen Underretningh deromb. Her till mötte for:ne Jörgen Hendrichsenn, Och berette, At hand till Underretningh haffde giffuit for:ne Peder Andersen warsell att möde her till /:endogh Jörgenn berette sigh icke att haffue Udfaait samme hest:/ Och eptersom for:ne Peder Andersen her till mötte, kunde hand da sellff best giffue suar och beschied der paa. Och suarede da for:ne Peder Andersen, At siden hand haffde bekommitt for:ne hest, haffde Melchior Hansen ahnmodet hannom om samme hest, foregiffuendis at hannom den i gielld epter Jakob Schwante war tillberettigit och derfore lod hand Melchior fölge hesten, och hand nu haffde giffuit hannom quittering for samme hest, huilcken hand her framuiste. Mens epterdi samme Quitering icke aff be:te Borgmester ehr Ahntagen for fullde eller Nöyachtig, saa at for:ne Peder der med kunde bliffue Utilltalld, Da ehrböd nu Peder Andersen sigh at suare for:ne Borgmester till denn gielld och denn betale Nemblig Sex dr, dog begierade hand, at hand icke schulle giffue Rente der aff hid ind till, Mens om der schulle gaa Rente deraff her epter, Willde hand den giffue. Och naar hand Borgmester for:ne gielld haff:r betallt begierede hand Nöyachtig Quittering derfore, huilchet Borgmester hannom thillsagde. Och war her epter Raddstuffuinde begierende. §.

/19:/

Onsdagenn thend 18 Martii 1635.

Udi Borgmestere och Raads Neruerellse Ehr ibland andre Personer aff Borgerschabet Epterschr:ne Bernt Gulldsmid och Carll Jensenn her paa Raadhuset mött, Och hues thuist dennom hafr imellumb werit, och de begge Imod huer andre haff:r ahngiffuit da ehre de nu i dagh formedelst gott follkis tillhiellp schylld med huer andre wenlig och well bleffuen forlichte med hendes sammanleggellse, Att huem som samme forligning aff dennom först bryder, Ehr deromb satt wide dennom imellumb saaledis, denn att schall haffue forbrutt itt hallfft hundret Rixd:r till Kongen och byen.

Raadstuffue denn 6 Aprilis 1635.

Præsentes
Laurids Pedersen
Knud Pedersenn B.

M: Peter
Matthias Elers
Hendrich Slytter
Jakob Frantzen R
Mogns Pedersen
Peder Baad
Daniell Warnow
§.

3. Byefogdens Raadstuffue paa Hanss Buck epter förige Ahngiffuende, Och udi rette lagde sitt schrifftelige forsett bleff lest och paaschr:uit. Her till mötte Hans Buck och berette att haffue hidsteffndt Byefogden thill widnisbyrds forhör, som hand och haffde hid steffdnt sine Widnisbyrd Nemligh: Jörgen Maler, saa och Gumme Hane. §.
Och mötte da for:ne Gumme Hane Och wed sinn Saligheds Eed [19v] och oprechte fingre Wandt och bekiende, att hand war hos der Hans Buck och Jörgen Maler bytte heste sammens Och de saaledis bleffue deromb forligte, att Hans Buck offuen paa samme heste bytte schullde giffue hannom en daller Naar hand haffde giort enn Reigse ad Thydschland. Och Jörgen da sagde /:Jegh will ingenn opreff haffue om dette bytte thi det pleger migh saa gaa, att naar iegh bytter heste med nogen da faar ieg Miin hest om Morgenen thillbage igienn:/ der till suarede Hans Buck, att epter du haffuer loffuit mig enn fri och ferdig hest, huorfor schulle jeg da opriffue denne bytte. §.
Jörgen Maler icke mötte her thill, ey heller nogen paa hans wegne.
Byefogden tillspurde Hans Buck Om hand willde gaa i hiemmel sted for sin hustru? huor till hand suarede Ja Saawit som loug och rett ehr. §.

1 Byefogdens Raadstuffue paa Unge Hendrich Slytter Slaugsmaall paa gamble Frantz Hackellschierer ahnlangendis, Sampt och hiembgangh

mod hannom begangit, som widere thill thredie Raadstuffue schulle ahngiffuis. §.
Hendrich Slytter lod fremblegge sin schrifftelige Suar, bleff lest och paaschr:uit. Och till offuerflöd bleff henschicket stadstienerne thill Hendrich Slytter att komme her op for retten her till att suare om han war thillstede. Huor och mötte Omsider Hendrich Slytter Och beraabte sigh paa eptersch:ne widnisbyrd Capetein Munss, M: Peter, Berent Gulldsmed och Thommes Barschier thill anden eller tredie Raadstuffue i Sagen att wille före.
Byfogdenn begierede att Hendrich Slytter motte stelle borgen indtill sagens Uddragh, huor till Hendrich Slytter suarede hand willde nochsomb stelle borgen. Och hans fader Hendrich Slytter denn Eldre, saa och Hendrich Mognsen stellde borgenn for for:ne Hendrich Slytter thill sagens uddragh, att hand schulle bie och fortöffue och suare thill sagen Saa witt Loug och rett giffue kand, eller och borger der till att suare.

/20/

Luduigh Bötzow haffde hid steffndt Hendrich Mogensenn och Carll Pedersenn Ahngaff att Schipper Hans Pentzyn till hannom haffde pandtsatt enn fierde part i hans schude for 40 rixdallers gielld hand till hannom schall ware schylldigh, Och derfore haffde hand werit foraarsagtit be:te schipper Hans Pentzyns schudepart, som hand med for:ne Hendrich Mognsen och Carll Pedersen haffuer, att lade *arestere*. Och eschet aff dennom Om de bedre Pandtebreff haffde end hues hand nu her fremblagde, bleff lest och paaschreffuit, de da dett willde nu fremblegge. Och epterdi be:te Carl Pedersen och Hendrich Mognsen nu epter *arest* paa Skuden ehr giortt, ripper schudenn affsted och lader bygge paa denn, begierede Luduigh enn endelig domb och affschied paa for:ne Pandtbreff. §.
Her till mötte for:ne Hendrich Mognsen och Carll Pedersenn och begierede lige det samme epter itt Pandtebreff de ocksaa her fremblagde, bleff lest och paasch:uit. §.
Tillspurdis Schipper Hans Pentzynn Om hand widstod det Pandtebreff som hand till Luduigh Bötzow haffde Udgiffuit och her till fore inden Raadstue ehr lest och paaschriffuit denn 27 Octob. Aar 1634? Hourtill for:ne Hans Pentzyn suarede Ja, han ehr det fulldkommen stendigh och det wed gaar. Till det andet breff Hendrich Mognsen och Carl Pedersen her fremblagde suarede for:ne schipper att hand det icke ehr stendigh förend hand bekommer sitt

udsatte Pandt igien hand haffuer thill Jakob Jensen pandtsatt. §. Forsch:ne Parter war endelig domb begierendeis. Da sagdis derpaa saa aff for rette.

domb.

Att epterdi Schipper Hans Pentzyn her for retten wedgaar hues Pandtebreff hand till Loduigh Bötzow haff:r Udgiffuitt, och det andet breff Hendrich Mognsen och Carl Pedersenn fremblagde icke ehr stendigh, da ehr Loduigs Pandt kiendt for fullde och hand att Söge sin betalningh aff for:te fierdepart i for:ne Skude.

[20v]

1 R. Laurids Mortensenn haffde hid steffndt Carll Jensenn haffde hid och aff hannem eschet hues adkombst hand kunde haffue paa denn gaardt udi fougdegaden som nu Jörgenn Maler paabhoer. §.

Her till mötte Carll Jensenn och berette hand haffde inted med Laurids Mortensen om denn gaardt att bestille hannem nogenn adkomst breffue att ware plichtig. Mens efterdi hand sidste Raadstue thilböd hannem garden for saa mange Penge som hand Carll sellff haffr kosted, och icke hand det willde indgaae, formeente hand nu inted widere att hollde hannem samme gaardt thilbeste. §.

Laurids Mortensenn formente sigh inted widere att wille giffue for samme gaardt end som 4 Mend den haffr wurderit, Och fremblagde her saa mange Penge, som hand berette war 36 Dr huilche Penge hand Carll i dagh tillböd. §.

De fattiges forstander Jakob Schomager haffde hid steffndt eptersch:ne Willumb Dauidsen, Bent Carllsen, Carll Jensen, Hans Pedersen, Hans Jakobsenn, Mette Pottemagers, ahnlangendis jordschylld hand aff dennem haffr fordrit, och de icke den haffr willet udgiffue, som nu forgangen S. Martini dagh ehr forfallden. Sampt och flere paa enn fortegnelse findis, formente de samme jordschylld strax att ehrlege eller och de byns fattigis Jorder att affstaa, Att andre som deraff wille giffue Rettighed kand den bekomme. Och war domb begierendis. §.

Her till mötte enn part indsteffnde Personer, och berette de will betale samme Jordschylld baade hues de hos Claus Schomager förige de fattigis forstander med Rester Saa och thill Jakob Schomager. §. Bleff saa affsagt at forsch.ne Restanter inden trende Solemercke bör at betale forsch.ne tillkraff och Jordschylld eller och da att affstaa

de fattigis Jorder, at enn andenn dennem for Rettighed kand bekomme. §.

Epter Luduigh Bötzow Hendrich Mogensen och Carl Pedersenn samptlige deris begieringh ehr epterschr:ne 4 Mend optagen och tillmellte /21/ att schulle wurdere för.ne Mends deris fellide skude huad denn i sinn Werd kand ware Werd, och sligh deris Wurderings tough fra sigh at giffue beschreffuit, som suarligt kand ware, Och deris tough nu strax att fylldistgiöre, Som ehre:

Hans Luridsen
Paasche Weber
Jochim Brandt
Mogens Schreder. §.

Epter Claus Hansens begiering ehr epterschr:ne tuende Mend optagenn och thillmellte som med Byefogden och byeschriffueren schulle were offuerwarendis att lade ahntegne hos Claus Hansen huad hans hustru Anna Clausis thill sinn Daatter for sitt fæderne warder udsagt, och slig udsigellse siden i Barnebogen kand bliffue Indschriffuit, som ehr disse

Berent gullsmid och
Hendrich Mogensenn

Epter Carll Jensens begieringh ehr epterschr:ne 4 Mend optagen som schulle Siune och grandsche hues schade Willumb Davidsenn hannom med sinn giödsell och Mögdynge thillfouget haffr. Och strax deris toug att fyldistgiöre. Som ehre

Markus Pedersenn
Luduigh Knudsen
Hans Pedersen
Bent Carlsenn. .§.

[21v]

Raadstuffue denn 20 Aprilis 1635.

.§.

Præsentes
Laurids Pedersenn
Knud Pedersenn Borgemestere

M: Peter
Matthias Elers
Mogns Pedersen Raadmend
Daniell Warnow

4 Byefougdens Raadstuffue paa Hans Buck epter förrige Ahngiffuende och war domb epter hans forsetz Indholl begierendis.
Hans Buck mötte och berette hand wille Indstille sig med byefougdenn och byenn, eptersom byefougden haffr begieritt, Nemblig 2 R.Dr huillkett och byefougdenn denne gangh epterlod paa kongens wegne och thill byen och samme Rix Dr. .§.

2. Byefougdens Raadstue på Unge Hendrich Slytter epter förige Ahngiffuende for Slaugsmaall och offrfalldt paa Frantz Hackellsnider. Och mötte ochsaa Frantz Hackelsnider som bekiende att som hand enn dagh laa paa sitt tagh att giöre thagit reent, komb Hendrich Slytter till hannom, och spurde hannom om hand willde schiære hannom nogen Hallmb i hackellse. Suarade Frantz, Ney, hand haffde hafft hannom paa tunge udi Kroen thill Ryttersmedens och talld illde paa hannom, Derföre willde hand icke schiære hackellse for hannom. Huortill Hendrich hannom schall haffue suarit /:hör du gammell schiellmb, giffuer du migh med Spodsche Ord der till at du end icke willtt schiære for migh, Jagh tör slaa hoffuedet i sönder paa digh:/ och Hendrich da war i Frandtzis gaard, der med tog Hendrich enn Stage stod i garden, och stötte Under op till hannom med samme stage som hand laa paa tagit, och stötte hannom i den höigre side, Och der Frantz da stegh ned aff thaget, Slogh Hendrich hannom i Hoffuedet med samme stage, och der till med fick hand sin kniiff Ud och willde till hannom Och Frantz da willde gaa hen op till M: Hansis och klage sig for hannom fick Hendrich fatt paa hannom Ude paa gaden och slog hannom mz Neffuen i hoffuedet. Hendrich Slytter icke her till mötte.

/22/

Frantz berette, att Peder Baads Pige haffde seett der Hendrich Slytter slogh hannom med för:ne Stage. .§.

1 Byefougdens Raadstue på Ciliacus Smid, for hues hand schall haffue slaget och offuerfalldet Peder Hansenn i Mogns Snidkers huus,

Udenn nogenn thillgiffuen Aarsage, Att be:te Ciliacus haffr slaget hannom i hoffuedet med enn stor Raspe, huoromb her itt stycke aff samme Rasp fremblagdis eptersom denn paa Peder Hansens hoffued ehr i Stycker slagen. .§ Ciliacus icke her till mötte, ey heller nogenn paa hans wegne. .§.

Och frembkomb for:ne Peder Hansenn, gaff last och klage offr forbe:te Ciliacus Smid, for for:ne hans Slaug och offrfalld paa hannom begangitt epter Byefougdens Ahngiffuellse. Och berette Att som bemellte Peder Hansenn, Peter Snidker med flere sad inde i Mogns Snidkers stuffue for dem sellffue och drucke, Och Ciliacus Smid sad udi Smedien med Mogns Snidker och drack, Da drach for:ne Peter Snidker Ciliacus till, och fick Peder Hansenn kruset, at hand schulle faa Ciliacus det, Och som Peder Hansen komb och willde faa hannom krusett slog Caliacus hannom om hoffuedet med en stor Rasp, Saa att samme Rasp gick i thou stycker sönder. Och att baardschieren Thommis haffr tagit thrij löse been aff hans hoffuit af samme Slagh. Och schiöd hand sigh till Widnisbyrd, som war hos der hand bleff slagen, Som ehr Mogns Snidker och hans hustru, Saa och Oluff Markusenn.

Da frambkomb Mogns Snidker, och wed sine Saligheds Eed och Opragte fingre Wandt och bekiende At Udi Loffuerdags forgangene epter Middagh, som hand stod och Arbeidet, komb Ciliacus till for:ne Mogns Snidkers, och komb i stuffuen Der Peter Snidker, Hans Slytter, Peder Hansenn der inde war, Och Ciliacus icke willde lenger sidde och dricke med dennom, gick derfore Ud i Smedienn thill Mogns Snidker och sad hos hannom och drack, Och de i stuffuen war willde hafft Ciliacus ind till dennom igien, och hand icke willde. Omsier komb Peder Hansen Ud till Ciliacus med itt Kruss och willde faat hannom, strax slogh Ciliacus till Peder Hensen med en Rasp at den gick i sönder, och Peder Hansen ingen trette haffde med hannom.

Lige det samme Wandt och Oluff Markusenn wed Ed och [22v] Opregte fingre, saa at haffue seet och hört som for:ne Mogns Snidker nu wundet haffr. Och end ydermehre att der Ciliacus haffde slagit Peder Hansen, Sagde Mogns Snidker till Ciliacus /:du slogst karlen som en schielmb:/ och der med förde hannom Ud for dörren. .§.

1 Byefogdens Raadstue paa Hans Slytter och Alle Hellgesen Ahnlangendis de schall haffue werit udi flock och föllge med tuende aff Welb. Erick Krabbis thiennere, Der Peder Lies windue schall om Natter tide were Udslagen. .§.
Hans Slytter och Ale Hellgesen mötte, och det alldelis benegted de icke med samme Erik Krabbhis thiennere haffr warit Udi flock och fölge, Och formente dett dennom icke schulle offuerbeuisses. .§.

2 Lauridz Mortensens Raadstuffue paa Carll Jensen epter förige ahngiffuende. §. Och haffde hid steffndt Hans Lequidsen och Mette Lequids med dennom att willie beuise, Att denn gaard som Lauridz Mortensen nu Paabhoer och den gaardt nu ombtuistis, och Jörgen Maler nu paabhoer haffr warit enn gaard tillsammans, och da frambkomb Hans Lequidsen, Bekiende och tillstod Att samme gardt Lauridz Mortensen nu paabhoer, och denn gaard Jörgen Maler paabhoer, warit enn gardt tillsammans, och saalenge Hellie Peder Lauridsens leffde, som war rette Jord drot till samme gardt, da brugte hun all garden, Och epter hindis död bleff denn Arffuingene imellumb schifft och bytt udi 3 Parter och Arffuid Schomager da paa sin hustruis wegne tillfallt enn thrediepart aff samme gardt, Som ehr denn Part nu Imellumb Carll Jensen och Lass Mortensen ombtuistis. .§.
Lige detsamme Wandt och bekiende for:ne Mette Lequids hende att were saa Udi sandhed witterligit, som nu for:ne Hans Lequidsen omwundet haffr. .§.
Saawell som och fremblagdis Mosine Suerds schrifftelige Widne, bleff lest och paaschr:uit epterdi hun for schröbelighed schylld Icke sellff kunde möde. Carll icke her till mötte. .§.

/23./

Markus Pedersenn med sine medfölgere samtlig 4 Mand frembkomb, Och affsagde deris tough och grandschningh Imellumb Carll Jensenn och Willumb Dauidsenn, enn dynge sted anlangendis. Carll haffr klaget offr Willumb förre at giöre hannom schade med Saaledis at de icke kunde sige for:ne Willum nogen schade med samme giödsell eller dynge Carll Jensenn att haffue till föiget. Men hues schade Carll haffr eller kand haffue lid paa sitt huus, ehr aff denn Jord och backe der hos ligger, och Grunden uden for samme huus hörer de fattige till. .§. Bleff och Willumb Dauidsenn i dagh forelagt, att hand her epter ingen dyngested eller anden Ureenlighed schall haffue bagh sine

huus hand paabhoer, saa frembt hand icke der fore will lide och stande till Rette. .§.

1 Carll Ottesens Raadstuffue paa Luduigh Bötzows wegne paa Nillss Giermandsenn och eschede enn Raadstuffue domb fyldiste dennom Imellumb gangenn, enn bygningh Ahnlangendis de ombtuister.
Och i rette lagde samme domb bleff lest och paaschreffuitt. Saa och i rette lagde enn Landstingsdomb Daterit den 17 Januarij Nerwarande Aar, bleff och lest och paaschreffuitt. .§.
Hertill mötte Niels Giermandsenn, Och i rette lagde sitt schrifftelige suar, bleff lest och paaschriffuit. .§. Huorudi hand begierer 8 Mand, som kunde Siune och grandsche denn grund, Som Loduigs det ene fodtræ Nest op till hans hus och grund paa staar, Enten samme fodtræ staar paa hans gade mode, eller och paa Loduigs, Da ehr der till Udneffndt epterschreffne

Jörgenn Bylow
Hans Lauridsen
Mogns Schreder
Christopher Ebbe
Anders Schriffuer
Laurids Jyde
Hans Lequidsen
Hans Hollst

Och deris tough epter Recessen at fylldistgiöre, som de widere achter att wille forsuare. Till forsch:ne Udmelldningh Suarede Carll Ottesenn paa Loduigs wegne, och war begierendis, At [23v] forsch:ne 8 Mend ochsaa motte Siune och grandsche enn Loduigs Mulldaas for:ne Niells Germandsen schall haffue ladet hugge udi, och fört sinn husknude i Luduigs Mulldaas, Saa well som och grandsche om for:ne Luduigs fortrae staar paa hans egen grund eller och icke, disligist om Luduigh kand faa före sin bygning op med tillbehörige tagh draab, Luduig Udenn schade formedellst Niels Giermundsens bygningh.

NB I dagh Pandtsatte Laurids Mortensenn enn sinn Ager Westann byen liggendis, thill Borgmester Knud Pedersen, Och der paa lod læsse och paaschriffue hans Udgiffne Pantebreff. .§.

NB I dagh Pandtsatte Börge Dawer enn sinn Löcke Westan byen, Nordan wed Sneckebiergit thill Christopher Hendrichsenn Och der paa lod lesse och paaschriffue hans Udgiffne Pandtbreff. Disligiste och thill hannom Pandtsatte sinn huus och gaard som Börge Nu paabhoer for 300 Slette Dr. .§.

NB I dag bleff Hendrich Slytter denn Elldre tillforordnet att schall her epter indtill enn anden bliffr i hans sted tillsatt, Sidst forseigle hues domme her aff Raadstuffuen Udgiffuis, och der fore Anamme forseigle Penge, och Nestkommende Juleaffton at leffuere samme Penge med sampt fortegnelse der paa her paa Raadhuset.

/24./

Thend 27 Aprilis Anno 1635

.§.

Præsentes
Laurids Pedersenn
Knud Pedersen B.

M: Peter
Matthias Elers R.
Hendrich Slytter
Mogns Pedersen

Loduigh Bötzow haffde hid steffndt Niellss Giermandsenn thill Windisbyrd hand achted mod hannom att före, Nemblig: Lauridz Jensenn i Karterbye och Jens Pedersenn i Brödebro, deris Sandhed att Winde och tillstaa om denn Strandebod nede wed Aaen Loduig nu tillhörer, de schall haffue bygt och opsatt, huillcke forsch:ne Widnisbyrd Loduigh wed eftersch:ne Kalldsmend Mads Oelsen och Clemidh Lauridsen i Ettebro haffde hid steffnd. Som och samme Kalldsmend her i dagh mötte och Widstode samme Kald louglig att haffue giortt. Derhos berette de, att for:ne Jens Pedersenn i Louglig forfalld Udi hossbundens ehrinde och derfore icke kand möde i dagh. Och derfore mötte bem:te Laurids Jensenn, Som Wed sine Eed och upragte fingre Wandt och bekiende At samme thömmer som for:ne Strandebod ehr bygt aff, Sollde for:ne Laurids Jensen thill Affgangne

Salig Abraham Andersen, Och der Lauridz denn sidste thömmerstock haffde Udkiört hid till byen, bleff be:te Abraham Andersen wed den thimelige död hedenkalldet. Nogen stund der epter Udi for:ne Loduigs hans hustruis Bodell hindis Encke sæde, bad hun for:ne Laurids Jensen att hand willde bygge hende Strandeboden op, Willde hun hannom derfore betale, Och hand da togh sig paa samme bod att opsette, och haffde for:ne Jens Pedersen thill sig saalenge de satte fodtræden, Saa och enn Omgang paa fodtræen, Siden opbygde hand boden allene. Och Sore och bekiende, Att hand satte fodtræen lige Udi den samme sted, som de gamle fodtræ för optogis, Och at be:te Bodell Loduigs bad hannom att hand aldelis [24v] Inted schulle Udflötte samme fodtræ widere end de gamle stode paa, huillcket hand och icke heller widere satte samme fodtræ. Widere eptersom be:te Laurids Jensen bleff tillspurd, Om der war nogit rumb Imellumb for:ne Strandebod och det huss der stod Nest optill östan till, Och Nillss Giermandsen forsuarede, dertill suarede och bekiende Laurids Jensenn, At der war itt lidt Rumb Imellumb, Mens huore wytt och breet samme Rumb war weed hand icke. Dogh berette hand, at hand icke haffde Rumb Imellumb samme huus och bod at legge Muulaasen paa. Och der hand haffde lagt Muulldaasen war der lidt Rumb Imellumb samme hus och bod. Mens hand icke togh maall paa samme Rumb hure wytt det war. .§.

Her mod mötte Niellss Giermandsen, och haffde ochsaa hid i rette steffndt for:ne Loduig Bötzow, Och for det förste framblagde it Raadstuffuinde Under dato 10 Novemb. 1634, bleff lest och paaschriffuit. .§. Disligist haffde hid steffndtt Anders Leyedrengh sinn sandhed att thillstaa hues hannom om forbe:te Nielss Giermands Lerestuffue /:huorudi hand berette sig att haffue bhoet, det samme Aar det brende i gaarden :/ witterligit ehr. Da framkomb for:ne Anders Leyedreng, Och wed sinn Saligheds Eed och opregte fingre wandt och bekende, Att hand nogen Aar siden den Nye Bodell Abrahams bod bleff opbygt, bhoede hand i Nielss Giermands Leerstuffue, Och hand da gick till Niels Giermandsen hans huusuert och sagde hannom att Wegget paa samme Leerstuffue mod for:ne bod bleff aff tagdröbet blött (saa hand da motte slaa it bræde for samme Wegh thi der ellers kunde gaa Suiinn Ind) och samme tagdröb blötte weggen igienem neden mod Jorden, att hand motte slaa bræder paa for suiin icke schulle gaa i Stuffuen till hannom, Som

hand berette war saa stort Rumb Imellumb samme hus och bod att Suiin kunde gaa der Imellumb, end och hans dreng kunde krybe der imellumb, disligist at hand och for denn schylld motte slaa itt bræde Ude paa gaden Imellumb boden och huset. .§.

/25./

Anno 1635 den 27 Aprilis

Eptersom sigh haffuer begiffuitt thuist och Irringh Imellumb Loduigh Bötzow och Niellss Giermandsenn, beggis deris bygninger Neder Wed Aaen Ahnlangendis, huoromb Sagenn thill Raadstuffue Saa well som och till Landstingh haffuer warit Udi rette Da formedellst Borgmestere och Raad med gott follck flere haffr lagt sig derudi Parterne at forlige, Ehr de i dagh saaledis Udi forbe:de Borgemestere och Raad deris Saa och borgere fleris deris Neruerelsse med huer andre bleffuen forligte: At Loduigh Bötzow ehr beuillget enn fods Jord wed den Nörre och Westre hans Strandebods hiörne aff byes stræde och jord, att maa forflötte sitt fodtræ Ud paa, och siden skraawijss neder Udi Anna Löbske Peters bod som denn nu staar och bögningen nu Uduiser huillcken fods jord och grund eller Jordsmoen Loduigh Bötzow for sigh och sine Arrfuinger for frij Eyendomb schall nyde och behollde, och Niells Giermandesen derimod aff sin grund hans huus paastaar, saa wijtt den anden Jord Loduig ehr beuillget sig strecker, att kiende sigh for byes grund att were, och der Aarligen thill Jordschylld att giffue till byen Penge 10 S dansche. Och der som Loduigh Bötzow kand lide nogenn schade paa sinn bygning aff tagdröb, formedelst Nilsses huus starr hannom saa Ner, da schall Niellss Giermandesen hollde hannom enn Rende paa sin Ombkostning. Loduigh Udenn schade i alla Maader, Och Niellss Germundsenn att schall giffue Loduigh Bötzow för sin Ombkostningh paa denne Sagh Penge Thou Rixdr. Och der med schall de her epter were huer andres wenner aff hiertet, huorpaa de och gaff huar andre deris hender. Och waare her epter paa begge sider Raadstuffuinde begierendis. .§.

[25v]

Raadstuffue denn 4 Maij Anno 1635

Præsentes
Laurids Pedersenn
Knud Pedersenn B.
M: Peter
Matthias Elers
Hendrich Slytter R.
Mogns Pedersenn

3 Byefougdens Raadstue paa Frantz Hackelschiers wegne paa Unge Hendrich Slytter, epter förige Ahngiffuende, Och Udi rette lagde sitt schrifftelige forsett, bleff lest och paaschr:uit.
Her imod paa Hendrich Slytters wegne, mötte Hans Slytter, Hendrichs broder, Och begierede Att indsteffnede widnisbyrd Som ehr M: Peter, Thommis bardschier Ernest Festing och Berent gulldsmid motte widere deris Sandhed i denne sag, Och da framkomb be:te M: Peter Och wed sinn Eed och opragte fingre wandt och bekiende, Att der hand saa well som och Thomis bardschier besögte gammell Frantz och gaff hannem drick, fornamb hand inted for:ne Frantz blodig eller blaa att ware, mens war nogitt hoffuen i den höigre side som Frantz berette att haffue bekommit aff denn stage Hendrich Slytter stötte till hannom med. Lige det samme wandt for:ne Thomis Bardschier Saa att were Udi sandhed hand att haffue seett och hört aff for:ne Frantz, som for:ne M: Peter nu omwundet haffr, att hand med M: Peter war ombedenn aff Hendrich Slytter att gaa Ned och siune gammel Frantz hues schade hand haffde, Och der de komme der Ned, befands Frantz icke att were blaa eller blodig, Mens war hoffuen i den höigre Side huillcket Frantz haffde for dennom berett, att Hendrich Slytter med en Stage haffde stött hannom som hand laa paa sitt thag, Och der for:ne Thommis spurde for:ne Frantz, Om hand med en guod Sambuittighet kunnde schyllde Hendrich Slytter for sinn banemand /:Saa frambt hand döde:/ Suarede hand, att Hendrich schullde ickun schaffe hannom sinn hellse igien. .§. Och udi rette lagde sitt schrifftelige forsett, bleff lest och paasch:uit.

/26:/

denn 4 Maij 1635.

.§.

2. Byefogdens Raadstuffue paa Ciliacus Smid, for Slaugsmaall paa Peder Hansenn Ahnlangendis, epter förige Ahngiffuende.
Ciliacus icke her till mötte, ey heller nogen paa hans wegne.

Byefogden liuste for sinn deele och forfölgningh paa Hans Slytter och Ale Hellgesenn thill Peder Lies hiembkombst. .§.

1 Byefougdens Raadstuffue paa Ciliacus Smid paa Bonde Biörnsens wegne Som hannom aff Bonde sellff thill thredie Raadstuffue schall sagh giffuis och epter enn forpligtt Ciliacis schall haffue Udgiffuitt epter byes Bogs Indholld ½ hundre Rix drs bröde Ahnlangendis, formente nu hand samme 50 Rix dr haffde forbrudt.
Ciliacus icke her till mötte, ey heller nogen paa hans wegne.

3. Laurids Mortensens Raadstuffues som hand wed Mads Buck epter schrifftlig fulldmacht lod Indschriffue paa Carll Jensenn epter förrige Ahngiffuende. Och Udi rette lagde sitt schrifftelige forsett, bleff lest och paaschr:uit. .§. Her till mötte Carll Jensen Och Udi rette lagde sitt schrifftelige forsett, bleff lest och paaschr:uit. .§.

NB I daugh frembkomb Hæderligh och höiglerd Mand, M: Hans Jörgensen Sogneprest her udi Rundebye, och Prouist udi Middelsted herrid, Som paa sin sösters Magdalene S. Affgangne Knud gulldsmids fordum borger her sammesteds, hans effterleffuende hustru, hindis wegne, Skiötte och affhende denn grund och gaardplatz hun wed forb:te sinn S. Mand och Hosbunde nogenn Aar forledenn Paabhoende och nogen Aar siden husene ehr bleff affbrend, till hæderligh och Wellerd Mand, H. Jörgen Jörgensen Sogneprest udi Hobye, 40 Daller allene Undantagendis, som de fattige her udi Hospitalet udi samme gaardeplats och jordsmoen haffr och tilkommer. Och tackede be:te M. Hans for:ne H. Jörgen paa sinn Sösters wegne for guod betallningh. Och bleff hannom derfore skiöde beuillget. Belangende for:ne 40 dr de fattige der inde haffr, Ahnloffuit H: Jörgen till Nestkommende S. Michaells dagh att wille ehrlegge och betale huorepter hannom och saa wijtt schall skiöde meddelis. Dogh gaarden Midler tid at lougbiudis Om nogen derudi

kand [26v] haffue Modsigellse, Och derhos till forsekringh, loffuede bemellte M: Hanss Att om for:ne Magdalene Knuds, hindis sönn Jens Knudsenn, kand were i Liffue och kand haffue nogenn Indtraad eller tilltale i samme grund och Platz for sitt fæderne 40 dr belangend hannom war Udsagt epter Itt forseiglet forlignings breffs widere formelldingh. Da willde for:ne M. Hans derfore were löfftis Mand att H. Jörgen der fore alldelis schall bliffue Utilltald och frij for Sligh tilltale i alle Maadhe.

NB I dagh bleff Ahntagenn Anders Jensenn thill Scharprichter her Udi byenn att were, och haffr her sin frij whoningh paa biergit som Seduanligt och schall ochsaa haffue som hans formend aff huert hedsche her i byen huer hallfue Aar, Penge 2 S d. Saa och for enn att rette med Suerdet Penge 3 M.R och for enn att henge 3 M Rix. Item for enn att steyle och Partere, Penge 6 Rix M. Och scahll han inted andet Suerd rette med end som Byes Suerd for denn rettighed tillforen der ehr giffuet aff. Och derhos forpliched hand sigh Under hans hallsis fortabellse, Att hand ingen schall offuerfallde Udi det ringiste ey heller anderledis forhollde sig Udi sinn bestillingh end som forsuarligit kand were, hand icke heller schall römme nogen steds herfra Saa frembt hand icke epter for:ne sin forpligt will lie paa sin halss.

Raadstuffue denn 1 Junij 1635.

Præsentes: .§
Laurids Pedersen
Knud Pedersenn B.
Matthias Elers
Jakob Frantzenn
Mogns Pedersen R.
Peder Baad
Daniell Warnow

.§

4. Byefogdens Raadstuffue paa Unge Hendrich Slytter paa Frantz Hackelschierers wegne epter förige Ahngiffuende. Och war domb begierendis. Hendrich mötte och berette hand haffr inted widere her till att suare end sitt framblagde forsett. Derhos berette hand, att hand wille forlige /27./ sigh med gammel Frantz om hues forseellse

der kunde findis Saa och med kongen och byenn. Ellers ehr Sagen optagen thill i dagh 14 dage, Och da att gaa domb, om Hendrich sigh icke thill forligelsmaall Indstiller. .§.

3 Byefogdens Raadstue paa Ciliacus Smid, paa Peder Hansens wegne epter förige Ahngiffuende. Och satte Udi rette, Om hand icke bör att lide for Slaugsmaall epter Judsche Lough 3 bogh -29 och 32 Capittell. Och war domb begierendis.
Ciliacus Smidh bleff nogle gange paarobt, Och icke hand eller nogenn paa hans wegne her till mötte. Dogh Omsier mötte Ciliacus och forligte sig med Byefogden paa Kongens och byes wegne, att schall giffue 1 Rix dlr. .§.

2. Byefogdens Raadstue paa Ciliacus Smid, paa Bonde Biörnsens wegne, epter förige ahngiffuende.
Ciliacus icke mötte, ey heller nogenn paa hans wegne.

2. Byefogdens Raadstue paa Hans Slytter, epter förige Ahngiffuende, Nemlig: att hand schall haffue warit med i flock och fölge med thuende Erik Krabbis tiennere om Natter tide, der Peder Lies windue ehr bleffuen Udslagen, Och haffde frambstillet Peder Jakobsenn Boringholmb deromb att winde. Hand wed sine Eed och opragte fingre wandt och bekiende att for nogenn thid sidenn om Natter tide wed 12 slett, Som hand war till hiemb hos Giertrud Eschills, komb 4 Personer derfor dörren och banket paa och willde ind, blant huilcke war Hans Slytter och Ale Kieldersuend. Och der de icke komme ind der de bancket, sagde de, Lader i icke op, da schall wij bruge kongens Nögell, Och de i huset da motte lade op, Och samme 4 karle war da kommen under fra och op ad gadenn, Mens om de noget haffde bestillt till Peder Lies, wiste hand icke eller det hörde. Mens thill Eschills giorde de inted ont.

1. Byefogdens Raadstue paa Hans Lauridsenn, It löffte for Oluff Markusson ahnlangendis for 1 Rix Dr Som Hans Lauridsen nu icke will widstaa eller epterkomme.
Hans Lauridsen icke mötte, ey heller nogenn paa hans wegne.

1. Borgmesters Knud Pedersens Raadstue paa Hendrich Mognsen och Carll Pedersenn for hues hand kand haffue dennom thill att tale, Som

hand till anden och thredie Raadstue achter mod dennom att Ahngiffue och beuiise. Epterdy [27v] ingen dennom her i dagh möder till stede, eptersom de louglig wed begge stadstienerne ehre steffnde.

4 Laurids Mortensens Raadstue paa Carll Jensenn epter förige Ahngiffuende, och war domb beigierendis.
Carl icke mötte ey heller nogen paa hans wegne. .§
Sagen optagen i 4 Uger. .§

Raadstuffue denn 15 Junij 1635.

Præsentes:
Laurids Pedersenn B.
M: Peter
Matthias Elers
Hendrich Slytter
Mogns Pedersen
Peder Baad
Daniell Warnow

.§

Eptersom sagen Imellumb byefogden paa Frantz hackelschierers wegne och unge Hendrich Slytter ehr optagenn thill i dagh att affsige domb, da mötte nu for:ne Parter, Hendrich Slytter och Frantz Hackelschier, Och de foruden domb saaledis lade sig med huar andre forlige, Att Hendrich Slytter schall giffue Frantz till forligelsemaall Penge Thrij Slette daller, och tage bardscheren till sigh, kongens och byens rettighed i de maader Uforkrencket.

Byefogden lod liuse for sinn deele paa Ciliacis Smid, epter förige ahngiffuende paa Bonde Biörnsens wegne. .§

3 Byefogdens Raadstuffue paa Hans Slytter epter förige ahngiffuende Och haffde fremstillet Kirstinn Laugisdaatter, tillhiemb thill Giertrud Eschells, hun wed sin Saligheds Eed och opragte fingre wandt och bekiende, Att en Natt nogen Rumb tid forleden wed 12 slett, komb 4 Karle der for dörrenn, bancket och willde ind, /28./ Blant huilcke war Hans Slytter och Jespers Kieldersuend, och komme neden fra gadenn och de samptlige komme ind till for:ne Giertrud Eschells, dog berette

hun, att de inted ont giorde der Inde, Mens ginge der fra op ad gaden. .§

2 Byefogdens Raadstuffue paa Hans Lauridsen epter förige Ahngiffuende Hans icke mötte Mens ehr Udseiglld. .§.

1 Byefogdens Raadstuffue paa Jörgen Bylow for Ulydighed mod hannom beuist, Nemligh att forgangen 1 Junij haffr hand hafft bud epter hannom först thuenne gange med sinn egen thienner, och thredie gangh med begge thienerne, Och icke hand willde komme thill hannom sigendis sigh icke att haffue thid och stunder, Mens Byefogden kunde tale hannom till med retten; huillckett och thiennerne her i dagh Oluff och Mogns bekiende och widstode.
Jörgen Bylow mötte, och berette hand willde suare thill thredie Raadstuffue. .§

1 Byefogdens Raadstuffue paa Peter hackelsnider for hues hand schall haffue slaget och offuerfalldet Christopher Engelihsmand thienistepige, Ingeborgh, der hun war i sin hosbunds hawe offr Aaen huoromb Byefogden thill epterföllgende Raadstuffue willde före widnisbyrd och giffue widere sagh. .§
Peter hackelschierer icke her till mötte, ey heller nogen paa hans wegne. .§

2 Borgmesters Knud Pedersens Raadstuffue paa Hendrich Mogensen och Carll Pedersen som hand paa dennom lod indschriffue.
Hendrich och Carl her till mötte och berette de wiste icke att kunde her till suare, forend dennom sagh giffuis. .§

1 Raadstuffue, Att Matthias Elers opböd Laurids Mognsens gaardt, Saa wijtt hand i samme gaardt epter enn dombs Indhold haffr, huor till hand haffr giffuit Laurids Mognsen kalld och warsell. .§.
Carl Pedersen frambkomb Och i lige maade fordret Udaff samme Laurids Mognsens gaardt Penge 10 Rix dr med sin Rente huorom hand framlagde Laurids Mognsens schrifftelige beuiis, bleff lest [28v] och Paaschreffuit och haffde ochsaa her tillsteffndt Laurids Mognsen paa byes wegne. Her till mötte icke forne Laurids Mognsen, ey heller nogen paa hans wegne. .§.

1 R Matthias Elers i dagh opböd Dorothea Smids gaardt hand haffr i Pandt och haffde der till hid steffndt for:ne Dorothea, och hun icke mötte.

1 Hans Bucks Raadstuffue paa M: Peter, ahnlangendis den gaardepart hand paabhoer, Och ehrböd sigh med hues Penge M: Peter kand tillkomme epter Affgangen Jens Hendrichsen for:ne Hans Bucks hustruis broder, Och M: Peter siden att affstaa samma gaardepart.
M: Peter her till suarede att Naar hand bekommer sine Udlaante Penge thill be:te Jens Henrichsen effter hans udgiffne haandschrifft och beuiiss, will hand gierne affstaa gaarden. .§.

NB Hans Buck i dag hiemblet, schiötte och affhende enn Kaallhawe Østen Norden byen thill Christopher Hendrichsen och der paa lad lese itt breff hand Under Stads seigell begierede forseiglet, Derhos forplichted for:ne Christopher Hendrichsen sigh att saa frambt nogenn Paatale komme kunde paa forsch:ne hawe, Da Christopher der till at suare och hollde Borgmestere och Raad derudi schadislös.

Raadstuffue denn 22 Junij 1635

.§.

Præsentes
Laurids Pedersen
Knud Pedersen
M: Peter
Jakob Frantzen
Mogns Pedersen
Pader Baad

.§.

3 Byefogdens Raadstue paa Ciliacus Smid epter förige Ahngiffuende Och frambstillede Bonde Biörnsen, som och framkomb och klagelig berette och gaff tillkiende huruledis att be:te Ciliacus en Löffrdagh /29/ Mod afftonen nogen tid siden ehr kommen i hans gaardt, sampt och Hans Lauridsenn och drucke enn kande öll eller thou, och ginge saa derfra, strax epter ehr Ciliac allereden igien indkommen, och gaff sig i klammerij med Bonde Biörnsens Steffsönn Hans Oelsenn, Och Moderen, Bondes hustru, Sidse bar sig i forsuar for hannom. Da begynte Ciliac med megen Ubequembs Ord att schiellde och true paa

for:ne Sidse Bondes, att hand och willde slaa hinde, huortill Bonde da suarede och bad hand willde haffue saadant i fordragh, dertill Ciliac suarede och sagde att hand schulle bytte liiff och leffnet med Bonde huorfore Bonde da sagde, Att der som hand motte icke Nyde fred i sitt huus for hannom, schullde hand klage det for Byefogdenn, Som hand och berette om Morgenen gick ned till Byefogden och klagede slig offuerlast, Och at be:te hans steffsönn strax om afftenen haffde weritt neder hos byefogden och det samme klagede. Derhos berette Bonde, Att der hand gick Udaff stuffuen fra Ciliacus att willde gaaet ned till Byefogden, gick Bonde dogh op paa sin lofftis treppe huor Ciliacus strax komb Ud paa gaarden, haffde en trækande i haandenn, huillcken hand slogh mod Steengaarden, och togh enn Skagell och slogh kanden i stycker sönder, och som de i Stuffuen waare haffde slaget gaarddörrene i laass epter hannom Stötte hand till samme dörre med forbe:te skagell Som ennu schall were kiendt i dörrene. Och berette Bonde att der war mange follck Uden forre som baade hörde och saae, hues Ciliacus der bestillte. §. Och berette Byefogden att haffue ladet hidsteffne eptersch:ne Widnisbyrd, som schall haffue hos weritt, seett och hört hues Ciliacus i for:ne Bonde Biörnsens gaardt schall haffue bestilltt, Som ehr Anders Johansen, Lourids Snidker, Margrete felldbereders och Eline Mogns daatter, Udaff huilcke widnisbyrd ingen ehr framkommen Uden allene Laurids Snidker, huillcken wed sinn Saligheds Eed och opragte finger wandt och bekiende, Att enn dagh mod afften, som bemellte Laurdis Snidker war kommen fra Bullwercket och kom ind att willie faa sigh Mad, hörde hand Ciliacus liud och Röst inde Udi Bonde Biörnsens gaardt, att han stormede och Raabte derinde med Sidse Bondes, Mens Laurids dogh icke kunde höre huad eller huruledis Orden ehr falldenn dennom Imellumb, Anderledis end di bandedis sammans Saa och hörde der buldredis och sloghs i gaarden Mens huem dett giorde wiste hand icke thi hand sad inde i sinn Stuffue. .§. Her till Mötte [29v] forbe:te Ciliacus Smid, Och berette hand wiste inted ont att haffue giort Bonde Biörnsen eller hustru, Uden alleniste att haffue talldt till for:ne Bondes styffsönn Hans Olufssen saaledis: Att der waare best hand drage Udad Thydschland och lerde noget gott, och icke saaledis sidde hos en hob horer, Och der Moderen Zidsse da suarede for sinn Sönn, med mange Onde Ord, Sagde Ciliacus ochsaa till hinde, att det war stor schamb, hun nu paa sin gammell Alder

schulde holde hor huus, huorudoffr de da komme i schienderi sammans, och hun da wijste hannom dörren, der med gick Ciliacus ud och satte sig paa Bijslaget i gaarden och tog kanden med ölet med sigh, Och som hand berette, fellt aff trappen med kanden och spillte Ølet. Strax tog hand Udi Iffrighed enn schagel och slogh till kanden som den laa paa gaarden at den gick sönder, Mens att hand schall haffue stött i dörren med samme skagell berette hand sigh icke att wide udaff, dogh det kunde well haffue schiedt. .§.

Byefogden berette sig icke widere att kunde driffue udi sagen, epterdy widnisbyrden icke möder, Som dogh Naar widnisbyrden bliffuer forhört, thill dombs achter att forfölge. Huarfore hand war foraarsaget med loug och Rett dennom att forfölge Och reigste derfore sin 1 Raadstuffue paa samme Widnisbyrd Som ehr Anders Johansen, Margrete feldbereders och Eline Mognsdaatter, Och frambstode begge stadstiennere, att haffue lougligen steffndt och kalldet for:ne Anders Johansen och Eline Mogns daatter, som igaar war hiemme till stede de di bleffue steffnde, Mens Margrete felldbereders war förreigst till Marckatz. .§.

Bonde Biörsen berette att wille forschaffe sin steffsönn Hanss Oluffssen sampt och sin thieniste drengh framb thill Neste Raadstuffue. .§.

Ombsier ehr framkommenn for:ne Anders Johansen, Och wed sinn Saligheds Eid och opragte fingre wandt och bekiende, att nu forgangen faste wed Paaschetid, enn Afften wed 9 Klocke slet, som Anders willde gaa i Sengh, och war i hans gaardt, hörde /30:/ hand Ciliacus inde i Bonde Biörnsens gaardt sige till Sidse Bondes epter Monge Ord de haffde sammens, Att hand kalldede hinde enn hore och enn trollquinde, Och hun der imod suarede, Att hand schullde bliffue enn schiellmb till saa lenge hand hinde sligt offuerbeuiste. Ellers hörde hand att der slogs och schraps i Bondes gaardt, Saa och att hunndenn guall, Men huem det giorde eller huorledis deris trette dennom Imellumb begyntis, Wiste Anders Johansen inted. .§.

4 Byefogdens Raadstuffue paa Hanss Slytter epter förige Ahngiffuende Och satte udi rette, Om hand icke bör att stille Peder Lie till frids for sitt udslagne Windue, Och war domb begierendis.

Bleff affsagt, Att Hanss Slytter ehr frijfundenn for Byefogdens tilltale thill dess slig Ahngiffuende hannom lougligen bliffuer offuerbeuist, da gaaes der om hues rett ehr. .§.

3 Byefogdens Raadstuffue paa Hanss Lauridsen epter förige Ahngiffuende Och satte udi rette, Om hand icke bör denn Rix dr att Udgiffue som hand haffr loffuit forre. .§.
Hanss Lauridsen icke mötte, Mens ehr Udseiglld.

2 Byefogdens Raadstuffue paa Jörgen Bylow epter förige Ahngiffuende Jörgen mötte och berette hand haffr Mött Naar hand aff byefogden ehr bleffuen steffndt, Och satte Byfogden udi rette, Om hand icke bör att lide epter Stadsrettens 102 Capittell.
Jörgen berette, hand kunde icke benechte hand jo fick Byefogdens bud att komme thill sigh, Mens att dett war da i Sædedagene hand haffde med sinn Ager Jord att bestille, der före kunde hand icke komme. .§. Bleff derpaa saa affsagt, Att Jörgen Bylow bör för slig hans Ulydighed och offuersiddelse at lide epter Stadsrettens 102 Capittell, och giffue sine 3 M.

2 Byefogdens Raadstue paa Peter Heckelsnider, epter förige Ahngiffuende. §. Peter mötte och berette hand kunde icke benechte hand Jo gaff hinde itt slagh eller nogit med enn Saae stangh, och det for hindis slemme Mund hun brugte paa hannom.

[30v]

Borgmester Knud Pedersenn haffde hid steffndt Hendrich Mognsenn och Carll Pedersenn, Och eptersom hand for nogen tid siden haffde frachted och Indschibet dennom nogen Øxen thill Thydschland, War hand begierendis att wide huor de haffde giort Marcket med samme öxenn, och huad de haffr bekommitt for Paret, huaromb hand begieritt richtighed sampt och fyldiste betallningh. .§.
Hendrich Mognsen her till mötte, Och berette, Att de thill Gripswolld haffde giortt Marcket, och for huert par Øxer berette hand att haffue giort Kiöb om thredue haarde Specie Rix daller huillcke Penge hand berette sigh icke att haffue till sigh thagitt, Meden Carll Pedersenn. .§.
Borgemester till spurde Hendrich Mognsen, Aff huad Aarsag hand icke löb thil Rostock, hour hand dennom haffde hen fragted.
Hendrich suarede, Att denn sidste Affschied hand och Carll thoge fra Borgemester war att de schulle tage det Neste Land de kunde faa, huorfore de da finge Gripswolld. Doch Øxene att driffuis offuer land till Rostock, saa frembt som der icke komb Kiöbmend till oxerne.

Tillspurde Borgmester Hendrich Mognsen, Om Winden war saa Rumb Att de icke kunde Naa Rostock eller Andensteds Under den tydsche side, att de kunde lade oxerne Op springe, Saa de siden kunde driffuis till Rostock.
Huortill Hendrich suarede, Att hand icke kunde benegte Att winden war Jo Rumb och guod nock, Mens wiste dogh icke huorlenge den willde staa, huorfore hand togh det förste Land hand fick som forbemellt, Och der de komme der, berette hand att winden gick till Suduest, och det war wed Cappen wed Gripswolld, huor de opschibede oxerne.
Sammeledis tillspurde hand Hendrich Mognsen Om hand war med och Sollde samme hans Oxer? Huortill Hendrich suarit Ja, hand war med och hialp till att sellge samme Oxer.
För det sidste tillspurde Borgemester Hendrich Mognsen Om hand icke haffde breff och schriffuelse med sig till Clauss Smidt i Rostock, thill huilckennn ochsaa Øxene det forsch:ne /31./ Saawell som Borgemesters schrifftelige *instrux* om samme leiglighed huickenn hand i dagh her frembecher, huoraff richtighed deromb kand ehrfaris. .§.
Der till suarede Hendrich Mognsen, Att Borgemester leffuerede hannom ingenn breffue, Udenn enn tolld Zeddell. .§.
Carl Pedersenn icke her till ehr mött, ey heller nogenn paa hans wegne som hans forfalld hiemble wille, Mens Peder Baad /:som Borgemester och haffde ladet hid fordret:/ berette, Att be:te Borgemester leffuerede hannom itt forseiglitt breff till Clauss Smidt aff Rostock, Saawell som och enn Aaben *instrux*, huilcken hand beretter /:epterdy de icke komme till Rostock som hand icke anderledis forstoed schiedt schulle :/ leffuerede hand till Carll Pedersenn. .§.

2. Hans Bucks Raadstuffue paa M: Peter epter förige Ahngiffuende, M: Peter mötte, Och berette att wille suare och Indlegge sitt Beuiiss till thredie Raadstuffue. .§.

Eptersom Sagenn Imellumb Laurids Mortensen och Carll Jensen ehr optagen Att schulle kiendis Udi i dagh 8 dage Nestkommendis och befindis Woris Marcketz dagh paa samme dagh att Indfallde Saa her da icke kand holldis Raadstuffue, da mötte nu i dag för:ne Laurids Mortensens hustru, och war domb begierendis. .§.

Da sagdis der paa saaledis aff for Rette .Etc.
domb. .§.

2 Raadstuffue att Matthias Elers lod opbyde denn gaardt Laurids Mognsen paabhoer Ahnlangendis hues hand i samme gaardt haffr som siden thill thredie Raadstuffue schullde Ahngiffuis.
Laurids icke her till mötte, ey heller nogen paa hans wegne.

2 Raadstuffue, Att Matthias Elers lod opbyde denn gaardt Dorothea Smid Paaboer som thill förste Raadstuffue.

[31v]

Raadstuffue denn 6 Julij 1635

Præsentes
Knud Pedersenn B.
M: Peter
Matthias Elers
Jakob Frantzen
Mogns Pedersen
Peder Suendsen

4 Byefogdens Raadstuffue paa Ciliacus Smid epter förige Ahngiffuende Och eptersom Nestforgangen Raadstuffue paaraabtis paa flere windisbyrd Nemblig Hans Oluffsen, Bonde Biörnsens Steffsönn, Saa och Bondes tienistedrengh, de mötte nu Hanss Oelsenn, och Wed sin saligheds Eed och opragte fingre wandt och bekiende, Att en dagh Udi forgangen foraar, mod Afften komb Ciliacus Smid och Hanss Lauridsen op till Bonde Biörnsens ginge i stuffuen och drucke 2 kander öll och saa gick Hans Lauridsen der fra, Och Ciliacus bleff igien, och Ciliacus först tillspurde Hans Oelsen Om hand haffde sendt bud epter enn kande öll Hanss haffde sagtt Ja Och Ciliacus da gaff Hans Olesen nogen Spotsche Ord, Saa at Hans Olesens Moder lagde sigh der Imellumb, och de da komme i schiellderij tillsammans Saa hans Moder gaff hannom Attschillige Onde Ord, och Ciliacus da sagde hand torde staa op och slaa den gamle hore paa Munden huortill hun hannom suarede, hand schullde bliffue enn schiellmb till saalenge hand beuiste hinde hore stycker offr, Och Bonde och saa der till suarede Att dersom Ciliacus slog hans quinde, schullde der bliffue Ont Udaff, Och Bonde der med gick

ud, Sigendis hand willde gaa till byefogden och klage det, och gick dogh icke, Mens gick op paa lofftsualen och Ciliacus gick epter, och hans dreng komb och mötte hannom med enn kande öll hand haffde hafft bud epter och Ciliacus togh samme kande öll och drack enn gang eller thoe, och slogh siden kanden mod gaardenn. Strax tog Ciliacus en schagell och slogh kandenn i stycker sönder, och Midler tid slogh de gaarddörrene Udi laass, och Ciliacus Slogh och stötte nogle gange paa dörrenn med for:ne schagell Och Hanss Oelsen da kröb igennom Winduet och gick ned till Byefogdens, och gaff hannom sligt tillkiend. §. Dernest frambkomb Kirstine /32./ Ingemars daatter förige Bonde Biörnsens tieniste Pige, Och wed sinn Saligheds Eed och opragte fingre wandt och bekiende, att hun saa megitt wiste och hörde hues der schiede Imellumb Ciliacus Smid och hindis Madmoder Sidse Bondes, Nembligh At Ciliacus kallede for:ne Sidse Bondes baade hore och Throllquinde, och at for:ne Pige Kirstine da stod paa loftsualen och det hörde disligist saae hunn att Ciliacus slogh enn kande sönder och bröd en schagell fra wognen der i gaarden. .§.

Hertill mötte Ciliacus Smid, och benechted icke, att hand Jo haffr werit Udi Bonde Biörnsens gaardt och huus, och war offrgiffuenn drucken, Mens hans alldelis icke weed eller kand dragis till minde, att hand haffr schielldet nogit paa Sidse Bondes, thi hand berette sigh inted Uehrligt att wide med for:ne Sidse udi nogenn Maader, den kande ahnlangendis benechted hand icke, Jo at haffue sönderslaget.

Byefogden satte udi rette, Om Ciliacus icke bör att haffue forbrut det hallfue hundrit Rix dr, epter det wide som hannom och for:ne Sidse Bondes den 10 Maij Aar 1630 her till Raadstuffue ehr imellum gangen och Byes Bogh ombformellder Och war domb begierendis. §.

Sagenn optagen i Sex Uger till denn 17 Augusti.

4 Byefogdens Raadstuffue paa Hans Lauridsen It löffte ahnlangendis som thilforn for Oluff Markusen, for 1 Rix dr.

Her till mötte Hans Lauridsen och benechted hand icke haffde loffuit for Oluff Markusen for nogen Rix dr, Mens Byefogdenn giorde *Arest* hos hannom for Oluff Markesen for en hallff daller paa byens wegne, Och denn ehr hand offrbödigh att will udlegge.

Bleff saa affsagt, At Hanss Lauridsen bör frij at were for den *Arest* her Oluff for den Rix dr, Mens at Udgiffue den hallfue daller hand wedgaar. .§.

3. Byefogdens Raadstuffue paa Peter hackellsnider epter förige ahngiffuende for den Pige hand haffr slaget.
Peter mötte och ehrböd sigh att forlige sigh mz for:ne Pige, Saa och med Kongens fouget och byenn, Sampt och med bardschiereren.

Byefogden haffde hid steffndt Hanss Klodt aff Ydsted, Ahnlangendis 4 dr hand for nogenn Rumb tid forledenn schall were tilldömbt att Udgiffue [32v] for hues hand schall haffue kiöfft och handlet om en hest med en Udenbyes Mand Nemblig: Carll Oxe i Listerbye. §. Saa och for hand schall haffue löbet aff arest.
Her till mötte Hanss Klodt, och berette hand haffde ingen domb endnu hört, offuer sigh forhuerffuit, wiste sig inted derfore nogen Penge att Udgiffue förend hand faar dommen. Belangende *aresten* benechter hand icke Jo louglig att were giort, Men formedelst winter dagh och kiöbmands guods hand haffde inde, at det schulle icke komme nogit at schade, och winden bleste guod löb hand der med her fra. Och berette att hand Udi 8 dage laa her Udi *arest,* at det icke kunde komme thil Ende der med, fordi byefogden icke togh seigll och Rodr eller nogit andet fra hannom. Och att Hanss Klodt haffde nogle gange werit udi Tholderens huus, och willde fortolldet, Mens kunde dogh icke bliffue fortoldet formedelst byefogden haffde det forbödet. §. Och epterdi hand ehr ehnn fremmid Mand, saa hand icke kunde ligge her till widere Rettergangh sigh att forsömme, willde hand nu strax lide domb i Sagen. Och udi rette lagde sitt schrifftelige suar och forsett bleff lest och paaschr:uit. .§.
Tillspurdis Hanss Klodt Om hand willde lösse den förste domb, Byefogdenn hannom tilltaller forre och *appelere* udi sagenn? Huortill hand suarede Ja hand det giöre willde.
Da sagdis der paa aff for rette
domb.

Borgmester Knud Pedersenn haffde hid steffndt Carll Pedersen och war begierendis richtighed aff hannom for hues Øxenn hand for hannom schall haffue Solldt Udi Thydschland, och hues Carll

Pedersenn der paa med Rester. §. Her till mötte Carll Pedersenn och berette sig inted att haffue solld be:te Borgmesters Oxer Mens Hendrich Mognsen haffde solld dennom, dogh med Peder Baads och Carlls sambtöcke, Och Carll Pedersen att haffue thagit Pengene til sig for Øxene.

/33./ Thillspurde Borgmester Carll Pedersenn huor höigt hand haffde tagit den dansche Möntt hand ibland andet bekomb for Øxerne, Enten som samme Möntt der gick och antogs, eller och som den her gaar och giellder?
Der till suarede Carll Pedersenn At hand samme dansche Möntt Ahntogh som den her gaar och giellder, och icke anderledis.
Dernest tillspurde Borgmester for:ne Carll Pedersenn, Om hand kunde benegte, hand Jo icke haffde fragted hannom paa Rostoch eller Wismar eller och paa Nyenstad Udi Landt Holsten, och ingalunde at schulle löbe paa Gripswolld eller Strallsund, Uden saa war, att winden dennem forsatte, Saa de nöddis derpaa att löbe?
Der till Carll Pedersen suarede, Att samme thrende stæder och hauffner bleff Neffndt, de enn dennom schullde löbe paa.
Disligist tillspurde Borgmester hannom, Om winden icke war saa Rumb, Att de Jo kunde naa Rostock? Huortill Carll suarede Ney, Med mindre de enda willde haffue weritt thuende Netter i Söinn.
Borgmester begierde denn *instrux* som hand schrifftlig:n leffuerede Peder Baad och for:ne Carll Pedersenn med sigh, Der till Carll suarede att hand samme *instrux* haffr hiemme, Mens hans hustru ehr nu forreigst aff bye, Saa hand denn icke kunde leffuere, Berette derhos att hand alldrig entenn saae eller hörde samme *instrux*, förend Peder Baad hannom denn leffuerede till Gripswolld i Jochim Winekers huus och alldrig wiste huad den Indeholt förend der, och der epter tillspurde hand Peder Baad och Hendrich Mogensen, Om de willde raade hannom till att driffue Borgmesters Øxen offr till Rostock, huor till de bleffue saa till Raads och beslutted Att epterdi der böds Penge for oxerne i Gripsuolld, war det Raadeligt at tage Penge for dennom der.
Herepter saa well som epter huis heromb tillforn gangit och Infört ehr war Borgemester Raadstuffueuinde begierendis. .§.

Matthias Elers haffde hidsteffndt Bertill Bester Byefoget i Rundby sampt och Hanss Fredrichsen och Joenn Lauridsen borger her

sammesteds, disligist och Hanss Heitman aff Lübech, War aff dennom begierendis, de deris Sandhed willde tillstaa, ahnlangendis hues Ord der ehr fallden Imellum hannom och Hendrich Bremer aff Gripswolld, Schibbygger, Sampt och andet [33v] dennom schied och ganget imellumb. §. Da frambkomb for:ne Byefoget, Hans Fredrichsen och Hans Heitmann, Och eptersom bleff framblagt deris schrifftelige widne, bleff lest och paaschreffuit. Bekrefftede samptlige her i dagh for Rettenn wed deris Corperlige Eed och opragte fingre, Saa att were Udi alld Sandhed, som forne:te deris her framblagde schrifftelige widne Indehollder och Omformellder. Her epter war be:te Matthias Elers en *Vidis* begierendis. .§.

3 Hans Bucks Raadstuffue, som hand wed sinn fader Mads Buck lod Indschriffue paa M: Peter, epter förige Ahngiffuende, Och Udi rette lagde hans schrifftelige forsett bleff lest och paasch:uit. .§.
Her till mötte M: Peter och i rette lagde Jens Hendrichsens till hannom udgiffuen haandschrifft och beuiiss, bleff lest och paasch:uit.
Saa och i rette lagde sitt forset bleff lest och paasch:uit. .§.

Niels Giermandsen Kirckewerger haffde hid steffndt Peder schomager och Suend Smid, kirckens Jordschylld Ahnlangende de for i Aar mz rester och icke haffr willet Udgiffuit Som belöber sig aff begge Jordschyld Penge 9 M. Beigerede rett offr dennom om de icke inden thrende Solemercke samme Jord schylld bör at betale, eller och da sögis med Namb och Wurdering aff deris bhoe. domb.
Ingen aff dennom mötte. Ehr dennom derfore forelagtt Inden thrende Solemerke at betale forch:ne Jordskylld, Saa well som ehrstatte deelens bekostning, eller och de at lide wurdering i deris bhoe. .§.

3 Raadstuffue, att Matthias Elers opböd den gardt Laurids Mognsen paabhoer, Saa och denn gaardt Dorothea Smid paabhoer, som tillforenn. .§.

/34./

Raadstuffue denn 3 Augustij 1635

Præsentes
Laurids Pedersenn
Knud Pedersen Borgmestere
M: Peter

Hendrich Slytter
Jakob Frantzenn Raadmend
Mogns Pedersenn
Peder Baad .§

Byefogden lod liuse for sinn deele paa Peter hackellsnider epter förige Ahngiffuende. .§

Borgmester Knud Pedersenn haffde hid Udi rette steffndt Hendrich Mognsenn och Carll Pedersenn till Widnisbyrd, hand achted mod dennom att före Ahnalngendis enn fracht hand med dennom haffde sluttedt och giortt med nogle hans Øxen hand dennom haffde indschibit. Att de icke haffde henlöbet paa det stedt och haffn hand dennom haffde frachted, Som war enten Rostock, Wissmar eller Nyenstad Udi Land Hollsten. Da framkomb Peder Baad, hand wed sin Saligheds Eed och opragte fingre wandt och bekiende, Att eptersom de om Morgonen löb her fra och siden haffde Borringhollm i sichte, huor farewanden schullde schillies ad, thillspurde hand for:ne Hendrich Mognsen och Carll Pedersen, huad farewand hand schulle hollde, och huor de schullde haffue deris kaass henn, haffde de suaritt hannom till Wismar war deris acht, Och siden bleffue de till sinds att willie till Gripswolld och derfore korte de Under Borringholm Ungefär 3 Klocke slett epter Middagh, och laa der nogen tid langh henwed 9 slett om Afftenen, Och da giorde de löss, och fallt samme Natt enn stille paa thill om Morgonenn Ude paa dagen kiölede det nogit paa aff Østenn och de samme dagh ad Afftenen finge Land under Gripswollds Ricke, och finge Øxenen paa Landet saa well som och berette Peder Baad att der de laa under Borringholmb Kiölede Winden och saa stifft aff Østen. Thillspurde Borgemester for:ne Peder Baad, Om winden icke war saa Rumb, [34v] Att de haffde kunde Naaet Rostock? eller och fra den tid de korted Under Borringholmmb, om winden war aff den Østre kantt, huartill Peder Baad suardede, att de med denn Wind och kiöling de da haffde Under Borringhollmb kunde de noch som haffue Naaet Rostock. .§. Dernest tillspurde Borgmester Peder Baad, Om hand icke sagde till hannom der hand giorde löst fra hestebröggen, Att hans willge war endelig att de schulle löbe paa Rostock med hans Øxer? Huortill hand suared hand kunde det icke benechte, att Borgemesters ord war Jo saa thill hannom och at hand der paa

suarede, det schullde schie, saa wijtt som det /:Nest Guds hielp :/ stod till hannom, Dogh Hendrich och Carll icke war der hos och hörde det. .§.

Sammeledis wandt och bekiende Anders Pedersen wed sin Eed och opragte fingre, Att hand hörde att Styrmanden Peder Baad spurde Hendrich Mogensen och Carll Pedersen ad, der farewandet schilldis ad Under Borrighomb, huad kaas de schulle gaa? Suarede de thill Wismar, Och de da kortede Under Borringholmb, Och siden gick saa thill som for:ne Peder Baad nu wundet haffuer, Och for:ne Anders Pedersen icke andet widste, end de schulle haffue löbet paa Rostock. Och der de korted, war winden Østen den natt sa well som och om Anden dagen, Saa de nochsomb kunde kunde wundet deris Reigse till Rostock der som de haffde ladet staa thill. .§.

I lige maade framkomb Hans Zarme och wed sin Eed och opragte fingre wandt och bekiende, Att hand hörde Styrmandenn Peder Baad spurde Hendrich Mognsen och Carll Pedersen der farewandet schildtis ad Under borrigholmb, huort hen de achted Sagde de adt Wismar till Och de korte Under Borrigholmb och haffde dogh betenckt sigh ad Gripsuolld, Och berette hand att Winden war den Natt igiennom till Østers Saa och den andenn dagen och saa bleste Østenwind till de komme for Gripsuolld.

Disligist frambkomb Haagen Pedersen Kock, huad hand aff Borgmester Knud Pedersenn bleff tillspurdt att epter som hand haffde hans Oxser att fodre och schiöde, Om hannom fattedis nogit foder thill dennom Mens de war i Söenn, huortill hand suarede och wed sinn Eed bekiende, Att hannom fattedis inted foder, Menn haffde end 2 T:r auffre hiemb thill bage med sigh, Och siden de komme paa Landet, forede hand dennom enda enn Natt Paa Landet. .§. Her epter war Borgmester Raadstuffuinde begierendis. .§

/35./

I dagh framlagde Carll Pedersenn denn *instrux* Borgmester senist aff hannom eschede, och nu som tillforen berete hand wiste eller haffde inted om denn *instrux* hörtt eller seett den förend i Gripswalld. Och der fore wiste inted wiste, i huad schrifftelig eller Mundelig Affschiedt Borgemester haffde giort med Styrmanden och Hendrich Mognsenn. .§

4 Hanss Bucks Raadstuffue paa M: Peter epter förige Ahngiffuende, Och war domb begierendis: §. Thillspurdis forsch:ne Parter Om di

haffde widere att suare eller Indlege i Sagenn? huortill de suarede Ney. .§. Bleff Sagenn optagenn i 4 Uger. .§.

Frambkomb Byefougdenn Bertill Bester, Och frambstillede thuende fanger Wed naffne Oluff Rassmusen Scharpretter som hand siellf berette att haffue nogen tid langh warit udi Odense i Fyen, den andenn heder Jens Pedersen beretter sig att were en scharpretter Suend huilcke forsch:ne tuende Personer Byefougden gaff last och Klage offuer, huorledis de för det förste schall haffue offuerfalldet Byes tienner Mogns Haagensen der hand aff Byefougden paa Kongens Ehrinde war Udschicket Saa at der for:ne byes tienner saadant klaget for byefougden haffde byefougden bud epter for:ne Personer med flere deris selldschab och deris Quinder, att wille see och wide huad beschied och Pass de haffde, Mens de war saadant sellschab sammen wicklet och med Waaben och Werge beueffnet. Och der da icke kom flere end thou aff det selskab ned for byefogdens dör och willde dogh icke bie at hand kunde tale med dennom, Mens löb fort der fra igien. Siden komb thuende deris Quinder der ned och denn ene haffde enn Kniiff dragen och Kiörde Byesuenden ind ad byefougdens dör Och byefougden gick da Ud haffde it Spiud i haanden som hand jaget Quinderne bort med, Midler tid komb for Oluff Rassmusen och Jens Pedersenn sampt och enn anden Karll bagh paa for:ne byefouget, Oluff med sitt Reterrsuerd och de andre mz deris Werger, Saa att Byefougden da robte paa borgerschabet som kunde komme hannom tillhielp, Och komb da nogle fremmid follck hannom tillhielp Saa de fick dennom paa flucht. Derforuden der byefougden da komb Ned mod Capellanens dör, stod woris egen Scharpretter der haffde enn bösse i haanden och böd paa byefougden mz sigendis: huad hand haffde att bestille Mens follck motte icke gaa paa gaden for hannom. Och byefogden da gick hiemb. For:ne Oluff och Jens Pedersen berette de kunde icke benegte [35v] de Jo haffde werit neder for byefogdens dör, som nu ahngiffuit ehr, haffde sigh saa forholldet, dogh de haffde werit offuergiffuen druckne, de beds om Naade och icke om retten.
Framkomb Johan Howe, borger her i Rundeby, som och gaff last och klage offuer for:ne Oluff Rassmusen och Jens Pedersen, huorledis, att der de Udi Onssdags haddfe werit for byefogdens dör ehr de och kommen ned for hans dör, Oluff med sitt Rettersuerd och Jens Pedersen mz en bösse, Och der megit buldrede och Rumbsterede der

for dörenn Saa Mand motte lucke dörren i laass for dennom, Da brauerede for:ne Oluff med Rettersuerdet megitt Udi for:ne Johan Howes windue, och stack med enden och Odden ind ad Winduet. Och denn anden Jens Pedersen stack bössen ind ad Winduet lige som hand willde schiude der ind, Ombsider ginge de begge op i bislaget, och for:ne Jenss Pedersen löb till dörren nogle gange Med fougdenn att wille stöde den op, Och berette Johan Howe, att hans hustru haffde Udi langsommelig tid werit megit suagh, och nu kommet sigh nogitt forre igien, Mens formedelst for:ne gewallt, bullder och Alarm bemellte Personer der giorde och begick for dörren, ehr hun gaaen thill sengs, och ehr megit werre med hinde end som till forn, Som widnisbyrd deromb schulle widne och thillstaa, Om de det willde benchte. .§. Och da framkomb Carll Jensen hand wed sinn Eed och opragte fingre wandt och bekiende, att hand saae for:ne Oluff Rassmusen gick Udaff byen och en quinde löb for hannom Ud eptersom byesuenden haffde werit epter dennom Och som for:ne Oluff da komb Uden byen, Drogh hand suerdet och gick ind ad byen igien, och som hand komb op for Johan Howes dör stod Broehaagen der i forstuffuen, Mens om samme Haagenn haffde nogen ord med for:ne Oluff, det weed icke Carll, ey heller hörde det, Mens Johan Howes dör bleff da Islagenn, Och for:ne Oluff da brauerede nogle gange med Suerdet der for dörren, Och spurde Om der war nogle som wille ud och slaaes Erlige med hannom, Och midler tid komb hans stallbrodr Jens Pedersen did till hannom haffde en bösse och böd denn baade hid och did, Och Carll Jensen da gick op till dennom och sagde: Att de schulle icke saa brauere der for dörren, de haffde der ingen Uuenner Inde, de schullde Men gaa henn och soffue Ølet aff dennom, Och berette Carll Att hand saae for:ne Oluff nogle gange med stötte paa Johan Howes dörr med foden Mens der hand saaledis tallde till dennom, lagde Oluff sig der i Bislaget, och laa der lidet, at hans quinde komb och gaff hannom guode /36./ Ord, at hun fick suerdet fra hannom, strax der epter ginge de der fra. .§
Johan Howe beraabte sig paa flere och Udtröckliegere widne, Om behoff giöris. .§ For:ne Personer Oluff och Jens berette, de kunde icke dette for:ne benechte, Mens som till forn berette, de war offr sig drucken, Beds derfore om Naaden och icke om Retten. .§

Peder Baad haffde hid ladet fordret Jakob Hollst fischer Ahnlangende Nogle Uhörlige ord hand hannom schall haffue

paasagt, der Presten besögte hannom i sin Siugdomb At be:te Peder Baad schullde haffue loffuit hannom Ond Och formente hand burde sligt beuiise, eller och lide derfore som wedbör. Dog förend hand giffr sig Under dele och Domb med hannom, formeente hand, at hand burde fremuise sin beuiss och schudsmaall epterdi Mand ehrfarer hand schall were kagströgenn, huilckett och for:ne Jakob Hollst icke heller i dagh benechted Jo at were Kagströgen till Stralsundt dogh hannom derudi som hand beretter ehr schied gewallt. .§
Epter slig leilighed bleff for:ne Jakob Hollst forrelagtt att schall entuige byenn, dogh bleff hannom beuillget her att besidde och bhoe Udi byen thill Nestkommende Scti Michells dagh och icke lenger Under tillbörlige Straff. .§

[36v]

Raadstuffue denn 10 Augustij 1635.

Præsentes:
Laurids Pedersenn
Knud Pedersenn
M: Peter
Jakob Frantzenn
Mogn:ss Pedersenn
Peder Baad .§

Byefougden haffde hid Udi rette steffndt Dauid Leppijn och Hermann Breuningh med begge Stadstienerne, her i dagh att Möde deris sandhed att bestaa Anlangendis enn *Arest*, som schall were giort paa noget deris guods huoromb de sigh for hannom schall haffue beklaget Och ehr for:ne Indsteffnde Personer nogle gange paaraabt, Saa well som och thill Offuerflod wed byes tiennere sögt Mange steds i byen Och de icke haffr werit nogen sted att finde. .§
Byefougdenn formeente Att epterdi for:ne Dauid och Herman sligh Sagh haffuer for hannom tillforn klaget och ahngiffuit, och nu epter lougligh kalld och warsell icke i dagh Möder, Och det i saa Maader lader sigh ahnsee, att de wille sette Øffrighedenn enn Woxnesse paa Om de da derfore icke bör att böde huer deris 3 M. Och war domb derpaa begierendis.

Domb.

Bleff derpaa saa affsagt, Att for:ne Dauid Leppijn och Herman Breuningh for slig deris Ulydelsse bör att böde huer deris 3 M thill Kongen och byen, thue schifftis.

Byefougden haffde hid steffnd Bent Carlsen Anlangendis en Sagh hand thillforn hos hannom schall haffue for sin forseellsse afftinget, huoromb domb baade till byen ting och Landstingh ehr gangen. Och byefogden berette hand epter samme tingningh icke haffr bekommit en schilling enten paa Kongens wegne eller hans fogdepenge.
Bent mötte och berette hand inted haffr wist om fougdepenge till forn, Mens epterdi hand schall haffue dennom will hand och giffue hannom /37/ dennom, och de 3 dlr effter Thingningen will hand betale hannom i dagh.
Epter slig leiglighed bleff Bent Carllsen thillfunden strax epter *Recessen* att thillfrids stille Byefogden sine Byefogde Penge. .§

1. Byefogdens Raadstue paa Jörgen Bylow Offuerlöb anlangendis hand hannom i sitt huus schall haffue giort Kort thid sidenn Som hand thill Neste Raadstuffue achted at wille beuise.
Jörgen mötte, och benegte at hand med sinn Widschab icke widste at haffue giort hannom nogen offerlöb. .§

4. Byefogdens Raadstue paa Peter Hackellsnider, epter förige Ahngiffuende, Och setter Udi rette Om for:ne Peter icke haffr for det förste giort wolld i det hand for:ne Pige haffr slaget och offuerfaldet, paa hindis Hossbunds egen grund och Jord, som war udi enn hawe offuer Aaen, Saa well som att lide Nest hans wolldsböder for Stagehugh hand gaff hinde, thill Sauguollderen Kongenn och byenn Sampt och att betale bardtschierelönnen, med sampt delens bekostningh. Och war domb begierendis. .S. Da bleff Affsagt for rette att hand for sinn forseellse bör att were Udi minde thill Kongenn och byenn, sampt och ehrstatte delens bekostning. .§

1. Hans Fredrichsens Raadstuffue att hand wed eptersch:ne kalldsmend Hanss Eschillsenn och Anders Heffuidsenn haffde hid Udi rette steffndt med 14 dags warsell, hederligh och wellerdt Mand Hr. Michell i Frillestad, Saa och Clauss Bylow Udi Estorp Disligist och med Stadstiennere hidsteffndt Jörgenn Bylow borger her udi Rundebye, Och epter enn Landstingsdomb hand her framblagde och

lod lesse, thill dennom opböd Nogle Penge Nemblig: 14 Dlr, och förmente att forsch:ne Pante Jord, som be:te her framlagde domb herom formellder, bör att were hannom paa sinn steffsöns wegne föllgachtigh, och for:ne Indsteffne Personer att Anamme forsch:ne Penge 14 Dr som samme Jord schall were Pantsatt forre. Med widere som hand till thredie Raadstuffue schriffteligen will forregiffue. .§. Hertill mötte [37v] H: Michell i Frillestad och Jörgen Bylow, Och formente Hanss Fredrichsen burde inted att Söge dennom om samme Pant, Mens allene att bliffue wed Claus Bylow epter for:ne Landstings Dombs lydellse, saa att Hanss Fredrichsen bör nöyachteligen att beuise schrifftlig eller Mundtligh, Att for:ne Pandte Jord hörer hannom eller Nille Giermands Arffuingr till, huilcket H: Michell och formente Hanss Fredrichsenn icke imod hues hand haffr suarit till Landztingh Kand beuiise sigh nogon adkompst till samme Pandte Jord att haffue.
Hanss Fredrichsenn der till suarede, Att hand hollder sigh till Jörgen Bylows bekienndellse, som hand inden Byetingh om for:ne Pante Jord haffr giort, som hand mz Thingbogen achter att wille beuise. Om Jörgenn det will benegte. Och formente, Att egenn bekiennelse ehr bedre end widnisbyrd. Och derhos berette att hand Widste ingen anden att Söge och thill tale om for:ne Pandte Jord end denn som denn haffr i brugh, som ehr Jörgen Bylow. .§

Byefougden war i dagh begierendis domb offuer Oluff Scharpretter och hans medCompan Jens Pedersenn, epter hues beschylldningh hand offr dennom Nest forgangen Raadstuffue Ahngaff. Och som de sellffue da bekiende, Saa well som och Johan Howe det samme wed sinn schrifftelige her fram schickede Zeddell war begierendis. Dogh satte icke Byefougdenn epter bemellte deris forseellse saa strenge Udi rette Mens huad lindrig Straff dennom burde, Satte hand ind till Borgemestere och Raad, Saa well som och Johann Howe desligiste. .§
Da sagdis der paa saa aff for rette.

/38./

Denn 17 Augusti 1635.

Præsentes
Laurids Pedersenn
Knud Pedersenn Borgmestere

M: Peter
Hendrich Slytter
Jakob Frantzenn Raadmend
Mogns Pedersen
Pader Baad

Byefogden haffde hid steffndt Dauid Leppynn aff Lybeck begierede hand willde thillstaa sinn Sandhed, enn *Arest* belangende forgangen höst schall were giortt paa enn thönde Silld hand thill Unge Hindrich Slytter schall haffue solld, huem samme *Arest* hafde giortt, Dauid sligt wille nu i dagh bekiende och thillstaa huorledis deromb ehr tillgangen? Her till nu mötte Dauid Leppynn Och berette wid sinn Ehd og opragte fingre, Att forgangen höst, iblant andet hans guods haffde hand indlagt nogen Silld Udi Jakob Frantzens bod, Strax der epter ehr der lagt laas for samme bod och det på en threj dagis tid at hand midler tid icke war sitt guods mechtigh, Och epter samme threj dage komb der enn Pige /: det hand icke rettere weed war kiemnerrens Pige:/ och tog samme laas der fra, berette hand att haffue solld till Unge Hendrich Slytter enn Thönde Silld, som Hendrich loffuede hannom strax sinn betallning forre, Penge Sex daller Och der hand komb och willde hafft sinn betallningh, suarede Hendrich att samme tönde silld war hos hannom *aresterit* Udaff borgerschabet. .§
Saa well som och mötte Unge Hendrich Slytter, Och bekiende, Att hand forgangenn höst kiöffte en thönde Silld aff Dauid Leppynn och schullde giffue hannom der fore Penge Sex daller, Mens strax epter ad hand haffde kiöfft samme tönde silld, bleff denn aff Carll Pedersen och Melchior Hansenn hos hannom *aresterit,* Dogh berette hand sidenn att haffue betalldt Dauid samme silld paa 2 M Nær. .§

I lige maade haffde byefogden hid steffnd Herman Bryningh, Ahnlangend enn arest paa it hallfft stycke klæde hand haffde solld till Anders schomager schall were giort, begierede och hand sinn Sandhed willde tillstaa [38v] huorledis der med schall were tillgangen, her till mötte Herman Bryning Och wed sin Eed och opragte fingre bekiende och tillstod, Att hand forgangenn höst haffde hand solld thill S. Affgangen Anders Schomager Ungefer 13 allne brunt klæde och schullde giffue for huer alln 4M 4S, Och strax hand haffde solldt hannom samme klæde och hand willde hafft sinn

betallning, haffde Anders schomager sagt, Att borgerskapbet haffde aresterit samme klæde hos hannom, Dog berette hand at haffue bekommit sinn betallning siden, Saa Ner som 5 ½ dr 8 S. .§.

2 Byefogdens Raadstuffue paa Jörgen Bylow, epter förige Ahngiffuende Och till thredie Raadstuffue willde före Windisbyrd i sagen sampt och schrifftteligen i Sagenn Indlegge.
Jörgen mötte och suarede som tillforen Att hand inted wiste nogen Offuerlöb hannom att haffue giort. .§.

Frambkomb Ciliacus Smid och berette, att den Sagh Byefogden haffr hafft hannom i forföllgningh forre, paa Bonde Biörnsens wegne haffde hand med Byefogden afftinget, baade paa Kongens Saa och paa byens Wegne, huilcket och byefogden her i dagh bekiende och thillstod, och derfore icke eschede paa nogen domb, hues sig den forpligt belanger Ciliacus tillforn haffr her indgaaet, epter Byes bogs Indhold, berette hand sigh att wille der epter rette och icke derimod att schall sigh her epter forbryde, Under samme forplichts bröde och falldsmaall. §.

2 Hanss Fredrichsens Raadstuffue, och eptersom thill förste Raadstuffue Opböd 14 daller Penge till H: Michell i Frillestad och hans Medarffuinger; .§
Jörgen Bylow mötte, och berette Hanss Fredrichsen schulle ickun byde samme Penge op till Claus Bylow, och icke till dennom.

1 Hanss Fredrichsens Raadstuffue paa Jörgen Bylow, och eschede enn Raadstuffdomb fylldiste offr hannom forhuerffuitt, hand her fremblagde och bleff lest och paasch:uit. .§. Jörgen mötte och berette hand kand icke allene suare der till.

/39/

Mogns schreder paa Marine, S: Anders schomagers wegne, war i dagh begierendis, Att hinde motte enn Lauguerge thillforordnis, Och epter Mogns schreder beretter hun er begierendis der till Berent guldsmid, Da ehr och Berent gulldsmid der till forordnitt. Hand sigh sammme formynderschab att paatage, och det saa forrestaa Som hand for Gud och Øffrigheden achter at forsuare. §.

Sammeledis ehr och i dagh Claus Hansen thillforordnet att were sinn Sösterdaatters Sidse Anders daatters Lauguerge, hand att wide och ramme hindis beste, Saasom hand achter widere at wille forsuare. §.

Anders Hörer haffde hidsteffndt Jenss Lauridsenn, Arbeidendis paa teigllgaardenn, och thillspurde hannom, Om hand willde i dagh giffue hannom fulld Sagh for hues schade hans lille Sönn nogen thid siden haffuer bekommitt, Eptersom hannom ehr forrekommen hand hannom schall schyllde for samme schade. §.
Her till mötte for:ne Jens Lauridsenn, Och berette hand wiste inted att beschyllde for:ne Anders Hörer Anderledis end hues hans Sönn som schaden haffr, sellff beretter, Nemblig: Att for:ne hans scholemester for:ne Anders Hörer slogh hannom med sin kiep i Skolenn, för kunde hand gaa, förend hand fick hugh, Mens sidenn icke kunde gaa, Widere wiste for:ne Jenss icke derudaff. §.
Anders beretter sigh ingenn schade att haffue giort samme drengh, Mens hand at haffue hafft den schade för, huoromb hand schiöd sig till Windisbyrd, thill Neste Raadstuffue att wille före. §.

1 Raadstuffue att Anna lybsche Peters opböd sinn Strandebod wed Aaenn, Om nogenn denn for Sölff och Penge wille kiöbe, Ehr hunn till sinds denn att sellge och affhende.

1 Raadstuffue, Att Mortenn Bertillsenn lod opbyde wed byeschriffueren sinn huus och gaardt her i byen, liggendis Neden for Gunner fischers gaardt, Om nogenn denn for söllff och penge will hannom denn affhandle, will hand den sellge. §.

NB I dagh bleff lest Kong May:tz breff, Allmindelig herredagh att schall holldis Udi Odensee i Fyen den 16 Novemb: Neruarende Aar.

NB I dagh bleff Wallter Hendrichsen thillforordnitt att were Scholebörnens forstander her udi byenn, dermed att forhollde sig som forsuarligt kand were. §.

[39v]

Raadstuffue denn 31 Augusti 1635.

Præsentes §.
Laurids Pedersenn
Knud Pedersenn Borgemestere
M: Peter
Jakob Frantzen Raadmend
Mogns Pedersen
Peder Baad

Byefougdenn lad i dagh liuse for sinn deele paa Jörgenn Bylow thill Neste Raadstuffue. §.

Byefougdenn haffde hidsteffndt Hanss Buck, Ahnlangendis den Afftingning hand senist her till Raadstuffue giorde, for den Sagh med Jörgenn Maler Nembligh 1 Rixdlr till Kongen och 1 Rixdlr till Byenn, Sampt och Byefougdens fogde Penge 3 M, Och begierede nu same Penge, eller och domb inden 15 dage att betale, sampt delens bekostning.
Bleff Hanss Buck som her till mötte 15 dags dagh forrelagt att betale forsch:ne Penge, eller och da at Sögis med Namb och wurderingh i sitt bhoe och guods huor det findis. §.

NB Eptersom Sagenn Imellumb M: Peter och Hans Buck till i dagh ehr optagen thill dombs dennom Imellumb att schulle kiendis och dömmis, da mötte nu i dagh forsch:ne Parter, bekiende och tillstode, att were med huer andre Udenn domb forligte Udi gott follckis Offueruerellse, huoromb i dagh framblagdis deris schrifftelige och forseiglede *Contract*, bleff lest och paaschriffuitt, huillcken *Contract* de nu begge Sambtöchte.

3 Hanss Fredrichsens Raadstuffue paa Jörgenn Bylow epter forige Ahngiffuende 14 dallers Opbydellse for enn hawe Ahnlangendis de Ombtuistis. Och i rette lagde itt Thingsuinde aff Rundebye Byetingh denn 25 Augusti Udgiffuit sidst forleden, bleff lest och paasch:uit, der med formente hand Landsdommers domb att haffue *Exequerit*, och epter sligh /40/ Leiglighed samme hawe hannom att were föllgachtigh; och war der paa domb begierendis.

Her imod mötte Jörgen Bylow, och i rette lagde baade H: Michells, Saa och sitt schrifftelige Suar och forsett, bleff lest och paasch:uit. §. Saa well som och fremlagdis Claus Bylows schrifftelige Suar, bleff lest och paasch:uitt.

2. Hanss Fredrichsens Raadstuffue paa Jörgen Bylow och eschet ehnn domb fylldiste aff hannom. §.

Anders Hörer haffde hidsteffndt Jens Lauridsenn, thill itt schrifftеligt her framblagdt Widnisbyrd aff Scholemester Niellss Poffuellsen schriffuit och Udgiffuit, bleff lest och paaschriffuit. Och derhos i dagh tillspurde hand for:ne Jens Lauridsenn her for Retten, Om hand schyllder hannom nogitt for sinn Söns schade? huortill for:ne Jens suarede Ney, hand schyllder hannom inted for nogen hans Söns schade, Och inted haffde hand heller schylldet hannom derfore. Anders Hörer war her epter Raadstuffuinde begierendis. §.

2 Raadstufue At Anna Lybsche Peters opböd sinn strandebod hun haffr nedre wed Aaen, fall for Sölff och penge.

2 Raadstuffue, Att Morten Bertelsen lod opbiude sin hus och gardt her i byen thill kiöbs for sölff och penge. §.

NB I dagh mötte och framkomb Anders Johansen, Carl Jensen, Hendrich Mognsen med sampt Mange flere aff borgerschabet, Och sigh beklaget, Att de icke kand faa att Male Rugh Korn och Mallt paa den Nederste Mölle, formedelst Mangell paa Wand Och findis dogh enn lille Mölle der strax offuan forre, som nochsam Kand Malis paa thill saa lenge denn Nederste mölle bekommer Wand, Mens de beklager sigh dog att Were forböden icke paa samme lille Möle att maa faa Male Uahnseet att M: Hanss som samme Mölle thillhörer guoduilligen wille thillstædett att Mand maa Male der paa, thill saalenge den Underste mölle kand male, Och det dogh aff Jörgen Hendrichsen ehr forbödenn, Epter denn [40v] Leiglighed ehr bud schicket epter Inger i den Nederste Mölle, huad hun her till suare willde, Och hun ochsaa mötte, och berette att hun inted forbud haffde giort paa den lille Mölle Jo att motte Malis, dersom nogit forbud war der paa giort, haffde Jörgenn Hendrichsen det giortt, hun wiste der inted aff. Da epter borgerschabets klagelige begieringh ehr

saa wijtt beuilget, att om Mand kand formaa det mz M: Hanss paa samme hans Quernn att male, motte det schie thill saa lenge den Nederste Mölle kand Male och icke lenger.

Raadstuffue denn 14 Septembris 1635. §.

Præsentes:

Laurids Pedersenn
Knud Pedersenn — Borgemestere
M: Peter
Matthias Elers
Hendrich Slytter — Raadmend
Jakob Frantzenn
Mognss Pedersenn

3 Byefougdens Raadstuffue paa Jörgen Bylou Offuerlöb i sitt hus anlangende, epter förrige Ahngiffuende. §. huoromb hand frambstillet eptersch:ne Windisbyrd, Joen Lauridsen och Peder schomagr, huillcke frambkomme och wed deris Saligheds Eed och opragte fingre Wandt och bekiende Först Joen Laurdisenn, Wandt och bekiende, att enn dagh haffde Bertill schreder Byefougden bud epter hannom att komme till hannom i hans huuss. Och som hand komb did, Sad Jörgen Bylou der inde, Da sagde Bertill thill Jörgenn /:hörer i Jörgen, Säger nu de ord i sagde för:/ Mens Jörgenn willde inted sige. Da sagde Bertill /:Om i icke will sige det da will Jegh:/ huad ehr det, sagde Jörgen. Bertill sagde, Att Jörgen haffde sagt till hannom, att hand haffde locket hans tienistepige fra hannom, huorpaa Jörgen suarede och sagde, Slogh i bordet med haanden, Att Bertill löig det i sinn hallss, det dieffuelen foer i hannom, och at Jörgenn war drucken. §. Peder schomagr wed sin Eed och opragte fingre wandt lige forsch:ne ord, som for:ne Joen Lauridsen nu wundet haffr, att Byefougdenn /41./ och haffde bud epter hannom att höre paa hues Ord hannom och Jörgen Bylow falldt Imellumb, Och Orden falldt sigh saa byefougden och Jörgenn Imellumb som Joen Lauridsenn nu wundet haffr. §.

Her till mötte Jörgen Bylou och berette hand wiste inted ontt att haffue giort Bertill schreder, Mens hand komb thill hannom i denn Mening hand med guode wille tale med hannom, Mens war well

beschiencht Saa hand icke Mindtis huad hand kand haffue sagt derinde. §.

4 Hanss Fredrichsens Raadstue paa Jörgen Bylow, Och eptersom hand Neste forgangenn Raadstue beraabte sigh paa eptersch:ne widnisbyrd Inger H: Oluffs, Kirstine Aadstrids, Eline Suend Smids och Eline doblers, En hawe Anlangendis hand och Jörgen Bylow ombtuister huoromb hand och samme widnisbyrd thill Byetingh haffr Indsteffnedt och de der deris Eed sandhed wundit epter Thinguindis Indholld, Da Mötte nu i dagh be:te Inger H: Oluffs, och wed sinn Eed och opragte fingre thillstod och bekiende Saa att were Udi alld Sandhed, saa som hun for tuende Mend för haffde wundet och bekient, epter Thingsuindis Indholld, Och att det ehr offr 40 Aar siden samme hawe solldis till Hanss Bylou som ligger strax hos for:ne ombtuistende hawe. §.
Dernest frambkomb Eline Suend Smidz, Och i lige Maade wed sin Eed och opragte fingre bekiende och tillstod lige som hun för for tuende Mend haffr wundet, som opleste Thingsuinde ombformellder. Och derhos berette att det ehr offr 40 Aar siden det schiede at hawen bleff solld.
Kirstine Aadstrids och bekreffter Wed sinn Eed och opragte fingre som hun for tuende Mend haffr för wundet.
For det Sidste bekreffter Eline doblers Wed Eed och opragte fingre hues hun thill forn for tuende Mend bekiendt och wundet haffr, Och att det ehr Offuer 40 Aar siden att Nille Giermands aatte den hawe, Hanss schriffr och Jörgen Bylow nu ombtuister. §.
Hanss schriffuer framblagde sitt schrifftelige forset, bleff lest och paasch:uit. Tillspurdis for:ne Parter Om de haffde widere at suare eller framblegge Udi Sagenn? huortill di suarede Ney. §.
Bleff Sagen epter Landsdommers domb affuist. §.

[41v]

3 Hanss Fredrichsens Raadstue paa Jörgen Bylow, och eschede domb fylldiste offr hannom forhuerffuit. §.

1 Jörgen Bylous Raadstuffue paa Hanss Fredrichsenn hannom Sagh giffuit att hand wolldeligen schall haffue gierdet denn hawe Udi tuerstrædet Imod forbud, Som hand berette med windisbyrd att wille beuiise. Nemblig Thord schreder och Willumb Dauidsen, huicke samptlige wed Eed och opragte fingre bekiende och tillstode, Att de

aff Jörgen Bylow war en dagh henschicket till Hanss Fredrichsenn att forbyde hannom att gierde samme hawe och da de komb till hannom haffde Hanss begynt att gierde Mens om det war för Hanss fick domb paa samme hawe att indgierde eller siden kunde de icke mindis. §.
Hans Fredrichsenn tillspurde for:ne Thord schreder och Willumb Dauidsenn, Om de aff byefougdenn war Udschicket, eller de tallde med byefougdenn for de ginge henn och forböd hannom att gierde? huortill de suarede Ney. §.
Jörgen Bylou berette, Att hand tallde med byefogden om samme forbud, och byefougdenn sende sin dreng der henn, Saa och bad hannom thage 2 Mend at lade forbyde Hanss Fredrichsen samme hawe at gierde, som hand sigh paa byefougden den thid Jörgen Hendrichsen beraabte att wille med beuise. §.

Laurids Mortensen hadde hidsteffndt Carll Jensenn thill en domb att Paahöre denn gaardt Jörgenn Maler paabhoer Ahnlangendis, de schall Ombtuiste, Och Udi rette lagde samme domb bleff lest och paasch:uit. Begierde der epter att Carll samma gaardt willde giöre Rödeligh. Och eptersom Carll Jensen som her till mötte beraabte sigh paa Byefogdens Jörgen Hendrichsens domb, att samme gaardt ehr hannom thilldömbt, da eschede Laurids Mortensen samme domb fremb i Rette, Saa och enn 4 Mends Wurdering paa samme gaardt huilchet och Carll loffuede thill Neste Raadstuffue att wille framblegge. §.

3 Raadstue, Att Anna Lubsche Peters opböd sinn Strandebod till kiöbs.

3 Raadstue, Att Morten Bertillsen opböd sinn gaardt till kiöbs.

NB I daugh bleff Jörgen felldbereder thillforordnit att were S: Niellss Klockers thrende börns werge och formynder, och i alla Maader /42./ schall wide och Ramme samme Börns beste, som hand achter at forsuare for Gud och Mennischer.

Raadstuffue denn 28 Septembris 1635.

Præsentes:
Laurids Pedersenn
Knud Pedersenn — Borgemestere
M: Peter
Matthias Elers
Mogns Pedersenn — Raadmend
Peder Suendsen

4 Byefougdens Raadstuffue paa Jörgen Bylou, epter förige Ahngiffuende, Offuerfalld i hans hus ahnlangendis, epter förige Ahngiffuende, Och Satte Udi rette, Om hand icke for sligh offuerfalld bör att lide epter Stadsrettens 112 Capittell och war domb begierendis. §.
Jörgen Bylou mötte och suarede som thillforn.
Sagen optagen i 14 dage.

1 Byefougdens Raadstuffue paa Markus Pedersenn offrfalldt i hans hus Ahnlangendis. §. Markus Mötte och berette, att om saa war, da war hand drucken, bodh derfore, Och Byefougden dogh gaff hannom denn Sagh epter Med slig *Condition*, att saa frembt Markus nogen thid saaledis offrfallder hannom, schall denne sagh der foruden staa hannom oben forre. §.

Byefogden Bertill Bester haffde paa Kong. Maitz wegne Wed Epterschreffne Kalldsmend Peder Carllsenn och Carl Brommesenn i Kallebierghe giffuit Joen Ingensen i for:ne Kallebierge warsell for sinn brofiell thill 15 Mends Opkreffuellsse paa det drab som for:ne Joen Ingesen paa Clemmid Oluffsenn aff Rödebye kort tid forleden her Udi byenn schall haffue giort och begangit, huillcken warsell be:te [42v] kalldsmend her wedstod och bekiende att haffue med 14 dags warsell steffndt for for:ne Mandrabers brofiell, Och samme 15 Mend formente Byefougdenn att kiende och dömme paa samme drab, Om bemelte Joen Ingesen for samme sinn begangen gierningh och drab icke bör att miste Kong. Maitz fred och lide paa sinn hallss, de deromb deris tough epter *Recessen* att fylldistgiöre Som de achter widere att wille forsuare och were bekiendt. Da ehr der till optagen eptersch:ne:

Thord Schreder
Jörgen Bylou
Hendrich Mognsen
Carll Jensenn
Hanss Pedersen
Willum Dauidsen
Markus Pedersen
g. Claus schomagr
Börge Dawer
Peder schomagr
Ditlöff guldsmid
Suend Suendt
Laurids Snicker
Suend Hane.

§.

M: Hanss Jorgenssenn paa sinn daaters Helleuigh Hanss daaters wegne haffde hid udi rette steffndt enn Pige wed Naffn Marine som M: Hanss berette hans daater haffde fest och leid hinde at schulle tienne, och giffuit hinde feste penge, och nu slaar sigh derudi att hun icke will tienne hinde. begierede der fore Rett offuer hinde.
For:ne Pige Marine lod wed Fredrich Jesper Schous tienner frambschicke sitt schrifftelige Suar bleff lest och paasch:uitt. Saa well /43./ som och mötte samme Pige Marine Jensdaatter, Och iblant andet bekiende, Att hun haffde Anammit festepenge paa at wille tienne M: Hanss och hans hustru och ingen anden och hafft samme festepengh en Natt offr at hun da schicket den fra sigh igien. Och M: Hanss nu böd hinde samme Pengh som war 1 Rixort igien, och hun den icke willde Anamme huorfore M: Hanss satte denn her i Retten och formente att hun burde at thræde i sinn tienniste nu om Scti Michels dagh tillkommendis epter Kong. M: deromb Udgangne Mandat och forordninger. Och schiöd M: Hanss sigh till widere widnisbyrd till Neste Raadstue, huorledis samme Pige ehr bleffuen fest och antagen, och derhos begierede, at ingen domb motte Udstædis forend det ehr schiedt mz Windisbyrden. §.

4. Hans Fredrichsens Raadstuffue paa Jörgen Bylow och som thillforen eschet enn domb fylldiste offr hannom forhuerffuit. §.

Och satte Udi rette, Om hand icke bör inden 15 dage att fylldisgiöre samme domb, eller och da at Sögis med Namb och Wurderingh aff hans bhoe, lige som andenn witterlig gielld, Som ehr det hand escher for wolld 40 Rix M. Och war derpaa domb begierendis. §.
Bleff Jörgen Bylou forrelagt inden 15 dage att betale for:ne Hanss Fredrichsenn epter forsch:ne Udgiffne domb, eller och da att Sögis med Namb och Wurderingh for Wolld, Saa wijtt epter kongelige forordninger kand regnis, till bemellte Hanss Fredrichsenn att were forfallden.

2. Jörgen Bylous Raadstue paa Hanss Fredrichsen epter förige Ahngiffuende. §. Hanss Fredrichsen berette att willde widere suare thill neste thingh eller Raadstue. §.

2 Laurids Mortensens Raadstuffue paa Carll Jensenn, Och eptersom Carll Nestforgangen Raadstuffue loffuede att wille framblegge Byefougdens Jörgen Hendrichsens domb, Saa och enn 4 Mends Wurderingh paa denn gaardt Jörgenn Maler paabhoer, de ombtuister, da eschede nu Laurids Mortensen samme breffue Udi rette.
Carll icke her till mötte.

NB I dagh Anammede Hanss Fredrichsen sine her i retten Indlagde Penge, Nemblig 14 Slette dlr, hand forleden den 10 Augusti her Nedsatte. §.

[43v]

Borgmester Knud Pedersenn haffde wed begge Stadstiennere hid udi rette steffndt Inger H: Oluffs med hindis Lauguerge. Och berette derhos, att eptersom Jörgenn Hendrichsenn till hannom haffde Pandtsatt denn hallfue Engelöcke Østan byen liggendis, Som for:ne Inger denn anden hallfuepart tillkommer, och hand epter be:te Jörgens Udgiffne Pantepreffs widere Indholld schullde Nyde alld den Affrad der falldt paa samme hallfue löcke part, och for:ne Inger dog haffuer Indsluppet icke hindis Kiöer alleniste, Mens end och forlöffuitt andre deris Quegh der at indslippe och saaledis ladet Affbede hues Affrid der war paa samme Pante Engh, huormed hand formente sigh icke alleniste Urett att were schiedt, Medens end och her aff Raadstuffuen at opmelldis, som samme Affrids aff bedelsse kunde siune, Om saaledis ehr eller icke. Da ehr der till optagenn eptersch:ne 4 Mend, Som denn lieglighed strax schulle Siune:

Laurdis Mortensen
Hanss Hollst
Peder Schreder
Anders Schriffr §.

Her till mötte Inger H: Oluffs, Mens Hanss Fredrichsen epter hindis begieringh mötte, och berette hun war begierendis det motte her med beroe, thill hindis Lauguerge komb hiemb.

4. Raadstue, Att Anna Lybsche Peters opböd sinn Strandebod till kiöbs.

4. Raadstue, Att Mortenn Bertellsenn opbiuder sin gaardt i byen thill kiöbs. Raadstuffuinder her epter begierendis. §.

/44./

Raadstuffue denn 12 Octobris 1635

Præsentes:
Laurids Pedersen
Knud Pedersen Borgemestere
M: Peter
Matthias Elers Raadmend
Mogns Pedersen

Eptersom der schulle gaa domb i dag Imellumb Byefogden och Jörgen Bylow och till i dagh bleff optagen, Bleff den fremdelis opsat i 14 dage.

Suend Joensenn i Kallebiergh paa Joen Ingesen Mandraber till Clemid Oelsen i Rödebye hans wegne frambkomb, Och wed eptersch:ne kalldsmend Nielss Pederssen och Carl Samsen i Kallebiergh haffde hid udi rette steffndt Byefogdenn Bertill Bester till widnisbyrd at höre i dagh forsch:ne drab belangende, Saa well som och haffde giffuit Kong. May. Ridefouget Jesper Schow warsell thill samme windisbyrd att paahöre och udi Sagenn at winde.
Och frambkomb först Peder Sambsonn i Werperyd, som wed sine Saligheds Eed och opragte fingre Wandt och bekiende At den dagh

drabet schiede Udi Jochim Organistens hus her Udi Rundebye Sad for:ne Peder Sambsonn Saa och Laurids Pedersenn och Boesö Jösse i Werperyd med sampt be:te Joenn Ingesenn thillsammens Udi Laugh och drucke komb Clemmend Oelsen aff Rödebye der ind haffuendis itt Werge wed sidenn och enn bösse Udi haanden, gick framb och tillbage paa gullfuitt, giorde sigh Unyttigh och haffde Atschillige Unöttige Ord baade thill dennom Udi for:ne Laug, Saa well som och till Quinden der Udi huset som nogle gange bad for:ne Clemmid gaa Ud fra hindis giester. Och dogh bleff inde i stuffuen hos dennom och drach med dennom, dog inted betallte med dennom Ølet. Midler tid stod Joen Ingesen op, togh sin öx, Som sad wed det öffuerste bord, Wed Nederste bordsende Under Winduen Ud till gaden och willde gaa hiem, och Clemmid som da stod Imellumb samme öffuerste bord och kackelouffnen sagde [44v] thill Joen Ingesen /:din lort sid:/ Och widere hörde for:ne Peder Sambson eller saae icke huore tillgick, förend hand hörde det skrap och for:ne Clemmid laa paa gullffuitt, thi Peder Sambson sad och wende röggen till dennom, och som hand da wende sig om saae hand Clemmid laa paa gullffuit.

Dernest framkomb Gunner Mognsen i Mölleryd och wed Eed och opragte fingre Wandt och bekiende att den dagh drabet schiede war hand och flere bönder inde Udi Organistens hus, och sadde wed det Nederste bord mod dörrenn, Midler tid komb Clemmid Oelsen aff Rödebye der ind, stelled sig Unöttigh Ahen som hand gick framb och tillbage paa gullffuitt, dog icke till nogen aff dennom wed samme Nederste bord, Mens huorledis det gick till Imellumb for:ne Clemmid och Joen Ingesen, och huad Ord de kunde hafft med huerandre, hörde eller wiste for:ne Gunner alldeles inted aff, förde hand hörde det skrap, och hand wende sig om och saae Clemmid laa paa gullffuitt Imellumb det öffuerste bord och Kackellouffnen thi for:ne Gunner schiötte sitt laug. §.

Disligist frembkomb Boesöe Jenss och wed sinn Edd och opragte fingre Wandt och bekiende Att den dagh Clemmid aff Rödebye bleff drebt Udi Organistens stuffue, war for:ne Jenss der inde och sad i Lauggh wed det öffuerste bord hoss Peder Sambsonn Laurids Pedersen och Joen Ingesen, och drack sammen. Midler tid komb for:ne Clemmid der ind, gick framb och thillbage paa gulffuitt, Under tiden sad och stunder gick och haffde Atschilligt Eklerij forre, Och for:ne Boesö Jenss da gick fra det Laugh och bort till det andet bord och Laug och stod och wende röggen Ud till gullffuitt, Och for:ne

Clemmid gick fra det ene Laug till det andet, och de gaff hannom at dricke med sigh, Mens om drabet saae eller hörde hand alldelis inted fordi hand wende röggen thill dennom, Saa hand icke deraff wiste förend hand hörde det schrap, och hand wende sig om och saae Clemmid laae paa gullffuet imellumb det offuerste bord och kackellouffnen. Men huad Ord for:ne Clemmid och Joen Ingesen haffde sig emellumb, hörde hand inted. Ydermehre hörde for:ne Jenss, att strax Clemmid komb derind, sagde Organistens Quinde thill Clemmid att hun inted willde haffue /45./ hannom der inde, Mens bad hannom gaa sinn Kaass der fra, Och Clemmid suarede hinde, att hand willde ingen Perlemente giöre der inde, Mens wilde laane Penge och kiöbe sig öll.

Endnu frambkomb Laurids Pedersenn aff Werperyd, Och wed lige forsoren Eed wandt och bekiende, Att som hand med flere war Inde Udi Organistens hus, och sad wed det öffuerste bord och drack en kande öll, kom Clemmid i Rödebye der ind, haffde ett werge paa siden och enn bösse i haanden, gick fremb och tillbage paa gullffuit fra det ene laug till det andet, och haffde alle honde forre, Undertiden schiemt och Undertiden Alffuare. Och Quinden i huset da komb ind och bad hannom gaa Ud, hun willde inted haffue hannom der att giöre hindis giester Uglede, och hun med det samme gick Ud aff stuffuen och komb nogit der epter ind igien och bad hannom anden gangh gaa sin kaass, Och Clemmitt suarede och bad hinde /:lichefetzen:/ Och som Qinden da sagde de schullde inted meere öll faa gick for:ne Laurids Pedersen der fra, Och midler tid hand war der, hörde hand ingen Ord, entenn Clemmitt haffue till Joen Ingesen, eller Joen till Clemmitt. §.

Knud Bentsenn i Heggetorp wed sin Eed och oprachte fingre formegted det hand alldelis inted wiste om denne drabs sagh, Ey heller hörde Clemmid och Joen Ingesen att haffue nogen Ord eller klammerij sammen. Wiste och icke enten för eller siden Clemmid bleff drebt huor deromb tillgick. §.

Jochim Organist fremkomb och wed sin Eed och opragte fingre wandt och bekiende, Att den dagh Clemmitt i Rödebye bleff /:dissuer:/ drebt Udi hans stuffue, komb hand enn gangh der ind och drack med giesterne der inde för war, och Jochim war i gaarden och Clemmid gick der fra, hand siden ehr kommen der ind igien, der Jochim war gaaen Udi byen sitt ehrinde, Mens nogit epterad drabet war schiedt komb Jochim hiemb, och da haffde Clemmitt faaet hugh,

Saa hand stod paa Knæ offuer en Stoell, och Jochim da togh hannom aff stoelenn paa gullffuitt, och da laae hans werge dragit hoss hannom. Ydermere bekiende Jochim, Att förend hand gick sitt ehrinde ad byen, stod Jochim och Peter bildfelld i gaarden och snacket sammans Da komb Clemmid aff stuffuen i gaarden och slog sitt wand fra sigh och da gaff hand for:ne Jochim och Peter bildfelld enn haab Utillbörlige Ord, Som nochsom war at ehrachte Att hand derfore [45v] war der indkommen at hand willde giöre Illde. §.

I lige maade frambkomb Margareta Jochim Organistens, hun wed sinn Saligheds Eed och opragte fingre Wandt och bekiende, Att den dagh Clemmid i Rödebye bleff slagen i hindis hus, komb for:ne Clemmid der Ind och haffde tuende Werger och enn bösse med sigh. Det ene werge wed siden, och det andet satte hand imellumb beenen som han satte sig wed den Nederste bordsende hos det öffuerste bord i Stuffuen hos Joen Ingesen i Kallebierge Uden for och drogh det werge imellumb beenen nogle gange op och till, drogh det Ud och stack det ind igien, der epter gick hand der fra, och komb siden igien, Och der be:te Margrete fornamb och fröchtede sigh hand willde yppe Perlemente der inde, bad hun hannom nogle gange hand schullde gaa sin Kaas, och hand gaff hinde Mange Uhööffuische Ord, som hun nu icke wille Neffne, der med gick hun ud och bleff forferdet for hannom, bad derföre sinn Pige at hun schulle gaa ind och see till om de willde Perlementis och slaais. Och Pigen da gick ind i Stuffuen, och nogit der epter komb hun Udlöbendis och sagde /:Moder Moder, Nu haffuer hand blancke werget Ude och hugger der inde :/ Och Margrete da bad hinde strax gaa ind igienn och see sigh omb, Och Pigen da gick i Stuffuen igienn och strax Ud till sin Madmoder igienn, och sagde /: Ach Moder, nu ligger der allt enn död paa gullfuitt.

Frembkomb allt widere Jesper Schouff, Och wed sinn Eed och opragte fingre wandt och bekiende, Att huad drabet belanger, Wiste hand inted aff, Mens epterad det war schied, komb hand ind Udi Jochim Organistens stuffue sampt och byefogden Bertill Bester med, och saae at Clemmid aff Rödebye laa paa gullffuitt och war besuimmet och saa gott som borte och hans werge laa dragitt Under hans wenstre laar, Widere wiste hand der inted aff. Mens dogh Paa det dommerne och denn gunstige höige Øffrighed i frambtiden hand

komme Udi /46./ forfaring, huorledis baade den leffuendis och den dödes Idretter till diss haffr werit, haffr hand fremlagt hederligh och wellerd Mand H. Jörgen i Houffby hans schriffuelsse, I sin meningh liudende, bleff lest och paaschriffuit. Saa well som och fremlagt enn Hanss Holst i Bodekuld, Ridefoget i Bregneherrid Hanss schriffuelse i sin Meningh lydendis, bleff lest och paaschreffuit. §. Her epter war for:ne Suend Joensen Raadstuffuinde begierendis.

3. Jörgen Bylous Raadstuffue paa Hanss Fredrichsen epter förige Ahngiffuende. Och i rette lod legge sitt schrifftelige forsett bleff lest och paasch:uit. §.
Her imod mötte Hans Fredrichsenn, Och i rette lagde sitt schrifftelige suar och forsett bleff lest och paaschreffuit. §.
Derhos beraabte Hanss Fredrichsen sig paa it Thingsuinde thill Neste Raadstue att fremlegge Pengernis Opbydelse anlangend.

Raadstuffue denn 26 Octobris 1635. §

Præsentes:
Laurids Pedersenn B.
M: Peter
Hendrich Slytter
Jakob Frantzen
Mogns Pedersen
Daniell Warnow

Eptersom Sagen till i dagh ehr optagen Imellumb Byefogden och Jörgen Bylou Offuerlöb i byefogdens hus Ahnlangendis, da war nu Byefogden domb begierendis. §. Jörgen mötte och berette hand wiste inted ont at haffue giort Byefogden, dogh böd hand hannom att wille giffue enn hallff dlr. Byefogden begierit endelig domb. Da sagdis saaledis aff for rette Mens dog omsier bleff hand mz Byefogden forligt, Att hand for sin forseellsse schall giffue thill Sauguollderen Kongen och byen, Penge thije Slette M. §.

[46v]

4 Jörgen Bylous Raadstuffue paa Hanss Fredrichsen, epter förige Ahngiffuende, wolldsuerck ahnlangendis, Och war domb begierendis.

Hanss Fredrichsen mötte, och berette hand haffde inted wolld begangit, Mens den hawe hand haffde Indtept, haffde hand domb for sigh sampt och Thingsuinde, pengenis opbydelsse Ahnlangendis, Och mente for Jörgens tilltale bör frij att were, Som hans forsett deromb widere formellder. Sagen optagen i 14 dagr den 9 Novemb. §.

Ehr frambkommen Suend Joensen i Kallebierge fulldmechtig paa Joen Ingesens wegne ibm Som med 14 dags warsell wed eptersch:ne Kalldsmend Niellss Pedersenn i Kallebiergh och Hans Mognsen her i Rundebye haffde hid steffnd Jenss Oluffsen i Rödebye, sampt hans Moder och for:ne Jens Oluffsens hans Quinde der sammested mz deris Lauguerger, Ahnlangendis Windisbyrd hand Nestforgangen Raadstuffue haffde fördt, det drab ahnlangendis for:ne Joen Ingesen paa Clemmid Oluffsenn aff Rödebye schall haffue begangitt. Och frambstod for:ne Niellss Pedersen att haffue sellff anden steffndt for:ne Clemmids broder Jenss Olesen for hans broefiell i Rödeby Mens hand icke war thillstæde, ey heller Clemmids hustru, Mens Clemmids Moder war thillstede. Ehr nogle gange forsch:ne Indsteffnede Personer Paaraabt att frambkomme, paa samme Windisbyrd att höre Och ingen aff dennom her till mötte ey heller nogenn paa deris wegne. §.
Disligist haffde for:ne Suend Joensen hid Indsteffnd eptersch:ne Mogns Thordsenn, Carll Gunnersen och Niellss Pedersen i Kallebiergh, Saa och Jenss Nielssen i Birckekier hulcke Mend for:ne Suend Joensenn berette att haffue Sagen till Opliusningh Siunit och grandschet denn Platz och Rumb Udi Organistens stuffue, huore wijtt rumb der schall haffue weritt Imellumb Clemmidt Oluffsen der död bleff och Joen Ingesen der hannom schall haffue drebt. Da frambkomb först Mogns Thordsen, hand wed sin Saligheds Eed och opragte fingre wandt och bekiende att hand sellff fierde war aff Suend Joensen i Kallebierge Ombeden att siune och grandsche det Rumb och Platz Udi Jochim Organistis stuffue Imellum Clemmid i Rödebye och Joen Ingesen i Kallebiergh, huor drabet schiede och der de komme der i huset haffr Jochim och hans hustru for for:ne Mogns Thordsen och Hans med- /47./ fölgere sagt och berett, huor for:ne Clemmid war der hand bleff slagen, Saa och huor Joen Ingesenn war der i stuffuen samme thid, Som war Imellumb det öffuerste bord och kackellouffnen stod Clemmid och Joen Ingesen Imellumb Sengen och samme bords Nederste ende, Och da findis der

Clemmid att haffue weritt thou allne Nermer dörren end som Joen war, Och der som Joen schullde haffue sin Udgangh ad dörren Imellumb den sted Clemmid war och det forsæde wed det Nederste bord i stuffuen, war thou Siællands allne. §. Lige det samme och wed lige forsorenn Eed wandt och bekiende Carll Gunnerssenn, Niellss Pedersenn och Jens Nielsenn Saa att were Udi alld Sandhed om for:ne Rumb och Platz i for:ne Jochim Organistis stuffue som be:te Mognss Thordsenn nu ombwundet haffuer. §.
Omsier ehr for:ne Jens Oluffsen aff Rödebye, Jens der samme steds, Saa och Niellss Mognsen i Rödebye, och hörde paa forsch:ne tillforn förde widnisbyrd, epter itt Raadstuffuindis Indholld her framblagt, belff lest och paasch:uitt. §.
Thill forsch:ne nu opleste Raadstuffuinde Suarede for:ne Mend aff Rödebye, Att Clemmid Olufsen ehr ingen tiuffue domb offuergangen det nogen schulle beuiise. §.
Thillspurdis for:ne Jenss Oluffsen, Jens Suendsen och Niels Mognsen aff Rödebye, Om de haffde nogenn Widnisbyrd i drabsagen att före eller andet att suare Udi Sagenn, De nu det schulle Naffngiffue? huortill de samptlige suarede Ney. §.

l Berent Guldsmids Raadstuffue paa Christen Jepssen, och thill Neste Raadstuffuer will giffue hannom sagh. §.

Johanne S: Hanss Klodtz aff Ydsted haffde hid steffnd Paasche Hermansenn 5 schieppr Korn Ahnlangendis hun hannom Affordrede. Paasche icke mötte, och sigh derfore ehrkleritt huorfore hand bleff thillfunden hinde derfore att fornöye och tillfridzstille, Indtill hand Möder och sigh derfore ehrklerer och hindis krauff affuergr.

NB Morten Lutter aff Lybeck lod lesse en domb aff Raadstuffuen Udgiffuitt den 18 Junij 1632 Liudendis paa den part aff Christopher Falsterbhois gaardt hannom ehr for gielld tillwundit, Och stoed Suend Joensen i Kallebierg her till Wedermaalls tale.

[47v]

Anno 1635 denn 26 Octobris

NB I dagh Anammit Laurids Mortensen igien sine her Indsatte Penge paa Raadstuffuen, Som war 24 heele rix dr.

Jenss Jenssen Hollst af Ydsted haffde indstemd eptersch:ne dragere her i byen, Mattis Johansenn och Joen Mognsen, Niellss Schaaningh och Anders Schaaningh, Peter Hackelsnider och Joen Joensen, deris sandhed at tillstaa till huem de aff Hanss Klodtz schude nu sidste Reigse haffde henbaaret öll, och huore megit enn huer haffde bekommitt. §. Da frambkomb for:ne Mattis och Joen som wed deris Eed och opragte fingre Wandt och bekiende, att Udaff det öll Hanss Klodt förde hid till byen, bar de 2 t:r till Niellss Skott, Noch 3 T:r till Anna buntmagers, Till Hendrich Lasche 1 T:r, och 1 T:r till Willumb Dauidsen. Widere berette de inted at haffue henbaaret. §. Dernest framkomb Niellss och Anders schaninge och Wed eed och opragte fingre wandt och bekiende at Udaff det öll Hanss Klodt nu i sommers hid förde, haffr de baaret 1 T. till Peder Skot, och till Peder skreder 3 t:r och inted widere. §.

Peder Hackelsnidr och Joen Joensen wed eed och opragte fingre wandt och bekiende att de aff det öll Hanss Klodt förde hid i sommers, bar de 1 T: till Nielss Skott och 1 T:r till Peder Skott. §.

Herimod mötte Willumb Danielsen och bekiende at haffue aff forsch:ne Hanss Klotz öll bekommit 4 T:r, de 2 T:r haffde Hans Klodt betalldt, och 2 T:r ehr hand schyldig for, det bekrefftid hand wed sin Saligheds eed och opragte fingre. Och at der war en gammell Mand hos der hand de 2 T:r öll betallde, som war Jenss Holstis tienner. §. Hanss Pedersen framkomb, bekiende och att haffue aff samme del bekommitt 3 T:r huilchet hand ehr schylldig fore. §.

Ingeborg Bent wed sinn eed och opragte fingre bekrefftid At hun aff forsch:ne öll haffde bekommit 2 T:r huilcket hun goer och bekiende att haffue Hanss Klodt och en gammel Mand betalllt paa 9 M hun ehr schylldig. §. Peder Skott bekiende wed eed och opragte fingre att samme öll att haffue bekommit 2 T:r, den ene tönde öll betallt Hanss Klodt och enn gammell Mand med och hoss war förste gangh, och Rester for enn tönde öll. §

U. Jakob schomagr wed eed och opragte fingre bekiende och tillstoed att Hanss Klodt och enn gammell Mand wed Naffn Oluff komb till hannom nu i sommer och bad de motte indlegge nogitt öll i hans Kiellder, och hand da beuilgede dennom det at indlegge ii T:r öll, med slig beschied at om Jakob kunde det forhandle for dennom, schullde hand giöre sitt beste, hues icke da samme öll at bliffue liggendis till de komb igien. Saa bekiende Jakob aff samme öll siellff

at haffue bekommit 3 T:r sam hand schall suare till, och 2 T:r tog Hanss Klodt och for:ne Oluff mz sig hen till hiembgiöde, och sex T:r bleff liggendis igienn som sidenn ehr be:te Jens Hollst leffueret. Jens Holst war her epter Raadstuffuinde begierendis. §.

Raadstuffue denn 9 Novembris 1635

Præsentes:

Laurids Pedersenn
Knud Pedersenn — Borgemestere
Hendrich Slytter
Jakob Frantzenn
Mogns Pedersenn
Peder Baad
Daniell Warnow. §.

Ehr Markus Pedersenn med sampt flere hans Metfölgere 15 Mend i dagh frambkommen och affsagde deris domb och *Sententz* det drab Ahnlangendis Joen Ingesen i Kallebiergh paa Clemmid Oelsen aff Rödebye haffr begangitt, Saaledis At Epterdi for:ne Joen Ingesen stod op aff det sted hand sad, och gick hen till Clemmid Oelsenn som stoed paa gullffuit imellumb det öffuerste bord och kackellouffnen, och icke haffde Udflucht hannom at Unduige, eptersom Windisbyrdenn for dennom wundet haffr och endnu nocksom paa stædet ehr att ehrfare, Da sagde och Sore de forbe:te Joen Ingesen till att lide epter LandsLougen, Nemblig paa sinn hallss.
Suend Joensenn paa Joen Ingesens wegne framblagde hans schrifftelige berettning, som hand begierede att motte i de 15 Mends domb Indföris, Och mötte eptersch:ne aff de 15 Mend.

2 Markus Pedersenn
1 Thord Schreder
Jörgen Bylou
Claus Schomagr
Peder Strangesen
Peder Schomagr
Carll Jensen

[48v]

Eptersom det i dagh ehr tegte dagh att dömme och kiende Imellumb Jörgen Bylou och Hanss Fredrichsen, wolldsuerck ahnlangendis hand hannom forre tilltaller, Da sagdis der paa saa aff for rette domb.

1 Raadstuffue, at Claus Bylou lod opbyde enn sin gaardt her i byen kalldis hemmings gaarden, Saa och en löcke Westan byen kalldis hemmings löcke, Om nogen den for Sölff och penge wille kiöbe.

Anno 1635 denn 29 Novembris

Udi Borgemestere Laurids Pedersens och Knud Pedersens, Saa och M: Peter, Hendrich Slytter, Jakob Frantzenn och Mogns Pedersen Raadmend samptelige deris Neruerellsse ehr forordnit att schulle aff Prekestolenn forkyndis och fourbiudis, Att denn store Uschickelighed som Udi Kircken begaais, I det nogle Mends saa well som Quindis Personer sigh Udi gott folckis Stoelle Indtrenger, som alldelis ingen Rett derinde haffr, huorudoffr end Undertidenn om Söndage och andre hellige dage foraarsager Att gott folck som Stoelene ehr tillberettigede maa bliffue Uden forre, Da schulle enn huer der med Were sig enten Mends eller Quindes Personer were Atuarit, Saa och forbödet att indgaa eller nogen anden stole att söge end der som deris Stolested med rette kand fallde och were dem thillberettigede. Indtill saa lenge om Stolestendernis forholld Udi Kircken fulldkommen Worder forordnit, Saa frembt de icke wed andre der till foraarsagede Middell wille Uduiisis, och sidenn derfore tilltalis om nogen ydermehre klage paa kommer, Saa att enn huer som dennem Atuarsell wedkommer kunde wide sig der epter at rette och for schade at tage ware. §.

/49./

Raadstuffue denn 30 Novembris 1635. §.

Præsentes:
Laurids Pedersenn
Knud Pedersenn — Borgemestere
M: Peter
Hendrich Slytter
Jakob Frantzenn
Mogns Pedersenn
Peder Baad §.

Byefogdenn haffde Indsteffndt Jörgen Bylow, Ahnlangendis 10 M dansche hand sidst denn 26 Octob: med hannom bleff forligt Ahnlangendis och saa som hand siden der paa haffr bekosted att schulle Udlegge och byefogden betale, Och war domb begierendis. Jörgen mötte, och berette hand wille betale hannom de 10 M inden 15 dage. §. Bleff och i dagh Jörgen 15 dage forrelagt samme Penge at betale med sampt hues bekostning siden forligningen schied ehr eller herepter schie kand, eller och da att lide wurderingh i sitt bhoe. §.

Byefogdenn haffde hidsteffndt Peter Hackellschierer Ahnlangendis en domb hand offr hannom hertill Raadstuffue haffr forhuerffuit Slaugsmaall hand paa enn Pige haffr begangit Ahnlangendis. Och endnu icke samme domb haffr willet epterkomme, War derfore endelig Laugdag begierendis, Nembligh 15 dage at betale. §. Peter icke mötte, ey heller nogen paa hans Wegne. Bleff saa affsagt, Att Peter Hackellsnider bör at betale Byefogdenn Inden 15 dage epter dommens Indholld, eller och at lide Wurdering Udi sitt bhoe och guods huor det findis. §.

R. Byefogdenn haffde Indsteffndt eptersch:ne Niellss Pedersenn, Anders Pedersenn och Ernest festinck, Ahnlangendis for de schall haffue siddet Offuerhörigh med Skyds nu Slotzherren war her oppe, formente for det förste, de burde at lide for Ulydelsse och Offuersiddelsse, Saa och derforuden at betale de follck som i deris sted haffr Skydsset. Och war derpaa domb begierendis.

Niels Pedersen her till mötte och berette hand haffde ingen hest, och ingen hest der till kunde bekommes, stod offrbödig at wille betale denn som i hans sted schydsset. Ydermere ehrböd Niells Pedersen sigh at wille schydsse den allerneste her nu thillsigis. Anders Pedersen och Ernest icke her till Mötte. §

I daug begierede Jörgen Bylow den domb som bleff Affsagt den 9 Novemb. Imellumb hannom och Hanss Fredrichsen.

[49v]

2. Raadstuffue, At Claus Bylou opböd sin gaardt och lycke som till förste Raadstue.

Jörgen Bylou framkom och berette at haffue hidsteffndt Jörgen Hendrichsen förige Byefouget, och begierede hand i dagh motte giöre sin Eed, Om han icke haffde befalet for:ne Jörgen Bylou at tage thuende Mend och lade Hanss Fredrichsenn forbyde at gierde enn hawe i tuerstrædet, de med huerandre Ombtuisted. Jörgenn enten det wille fornegte, eller och tillstaa. Saa well som och Om be:te Jörgen bylou hans Quinde icke haffde werit hos for:ne Jörgen Hendrichsen och klaget om samme gierde, och han da haffde sagt, Att om Hanss Fredrichsen lod gierde, motte hun det igien opriiffue.
Her imod mötte Jörgen Hendrichsen, Och berette, Att hues sig belanger Jörgen Bylow haffuer hannom hid steffndt, at hand schulle befalet hannom tage tuende Mend och lade Hanss Fredrichsenn forbyde at gierde forsch:ne hawe, eller och befalet hans Quinde samme gierde at opriiffue, Det schulle Jörgen Bylow hannom alldrig offuerbeuise, Mens hues hand haffuer sagt eller befalet hannom om denn leiglihed, det haffde hand befalet giöre med retten, Om Hanss Fredrichsen hannom nogen Uret giorde, thi be:te Jörgen Hendrichsen berette sigh icke att kunde giöre nogit förbud med sinn Udgiffne domb forsch:ne hawe belangende. Hues sig belanger Jörgen Bylou hannom will tuinge paa sinn Eed, formeente hand hannom icke epter atschillige i denn Sagh Udgangne domme nogen Eed at were pligtig, Mens for sligh hans Ahnmodning frijet were.
Epter slig leiglighed Ehr denne Sagh affuist.

Borgemester Knud Pedersenn i dagh tillspurde Jörgen Hendrichsenn och Hans Fredrichsenn, Att eptersom de Udi gaar forgangen beschickellssewijs war hos Borgemester Laurids Pederssenn, Peder

Baad och flere, denn Zeddell Ahnlangendis som i gaar aff Prekestolen bleff forkyndet och afflest, Aff huemb de i saa Maader waare Udschicket. Huortill de suarede, Att Karine Jespers bad dennom gaa henn thill Borgemester Laurids Pedersen, saa och till Matthias Elers och Peder Baad om forsch:ne Zeddell.

NB Eptersom Christian Helleuigh aff Gulland paa sin Suogrs H: Laurids Christophersenn paa forsch:ne Gulland hans wegne for nogenn Rumb thid forleden giorde forbud paa be:te H: Lauridsis hans grund och /50./ bem:te Jörgen Bylou hans quinde icke haffde werit hos for:ne Jörgen Hendrichsen och klaget om samme gierd Eyendomb her Udi Rundebye och for byen ehr liggendis, icke att schulle stædis nogen Schiöde der paa att schulle Udgiffuis, indtill widere beschied, och tillfor:ne Christian Helleuigh hidkomme och deromb giorde rigtigt och klart med Christopher Pedersenn Stumph, som en Agerlöcke aff forsch:ne Eyendomb thill Christopher Ebbe borger her i Rundebye schall haffue solld. Da framblagdis nu i dagh be:te Christian Hellewiig hans schrifftelige och Undersch:ne derob Udgiffne breff och *instrux*, I meningh liudendis, Att samme forbud nu igien schulle opgiffuis, Och i Sönderlighed be:te Christopher Ebbe att maa bekomme byes Zeigll Under sitt schiöde paa forsch:ne Agerlöcke, Samme *instrux* bleff lest och paaschreffuitt. §.

Raadstuffue denn 14 Decemb: 1635

Præsentes

Laurids Pedersenn
Knud Pedersenn — Borgemestere
Hendrich Slytter
Jakob Frantzenn — Raadmend
Mogns Pedersen §.
Peder Baad

2 Byefogdens Raadstuffue paa Nielss Pedersenn, Anders Pedersenn och Ernest Festing, epter förige Ahngiffuende, Skyds Ahnlangendis de schall haffue med siddet Offuerhörrige. Saa och hidsteffndt Johan Fendrich och Loduig Bötzow och Anders glarmester. Och Daniell schomager och paa dennem reigste sin 1 Raddstuffue, for hues de och i lige Maader schall haffue siddet Offuerhörigh med Skyds, nu

sidst Slotzherren war her opp. Loduigh Bötzow Undentagendis, som tillforn med skyds schall haffue siddet offrhörrig. §. Hertill mötte Nielss Pedersenn, Och framlagde sinn schrifftelige suar och forsett, bleff lest och paaschriffuit.
Saa well som och mötte Ernest Festingh och berette hand willde beuise med Kiemneren Carll Pedersenn, Att hand enn dagh haffde sin heste paa byes arbeide at Kiöre Steen till byes broe som hannom dogh icke denn dagh thillkomb arbeide, huorfore Kiemneren loffde hannom enn Skyds fri dernest epter komb. §. Loduig Bötzow mötte och berette att hand icke widste at schyds komb hannom till denn gangh hannom tillsagdis, Aff aarsage att Aaret [50v] inte war forbi hand wandt sitt borgerschab, Ehrböd sigh derfore att wille betale for en schyds. §.

1. Byefougdens Raadstuffue paa Peder Strangesen paa Sörby Mendz Wegne epter Slotzherrens befallningh, Skouffhygge Ahnlangendis, som de sellfue kunde widere Ahngiffue och beuiise. §. Peder Strangesen icke mötte. §.

Byefougden haffde hidsteffndt mz 8 dags warsell Hans Heimann aff Lubeck Fougdepenge Ahnlangendis, Nemlig 2 Rix dr for hues hand sig schall haffue forseet med Leyerschab och det med begge Stadstiennerne. §.Hans Heitmann icke mötte eptersom hand nogle gange ehr paaraabt. §. Bleff Hans Heitmann tillfunden att fornöye och betale Byefougdenn sine fougdepenge indenn thrende Solemercke, eller och da att sögis med Namb och Wurderingh aff hans guods huor det findis. §.

Ehr fremkommen Peder Lauridsen aff Kiöbenhaffnn med schrifftеligh fulldmagt aff Iffuer Kier der sammesteds, Ahnlangendis hand med Wendelighed eller wed Rettenn att thillhollde sinn Schipper Anders Christensen Rede och Regenschab at giöre for enn hans schude hand schall haffue, haffuer först be:te Iffuer Kier thillhörd. Med widere epter samme fulldmagts Indholld, bleff lest och paaschreffuitt. §. Och haffde hid Indsteffndt Hendrich Slytter den yngre, Saa well som och for:ne Schipperen Anders Christensen med, Och for det förste thillspurde hand Hendrich Slytter, Om hand epter sitt Udgiffne breff och *Obligatz* till Iffuer Kier haffde epterkommit sitt löffte med for:ne Schipper paa Iffuer Kiers wegne. Der till suarede Hendrich Slytter

att hand nocksom haffuer giort sitt beste med for:ne Schipper och haffde ochsaa holldet Regenschab med forsch:ne Schipper, huillcket hand thillbod at wille offrleffuere be:te fulldmegtige Peder Lauridsen Om hand den will Anamme, och hannom der for Quitere eller och Hendrich frambdelis schall der wed bliffue epter sin fulldmagt, Och berette Hendrich Slytter at haffue paa samme Regenschab Anammit aff Schipperen Penge 19 Dr 1 M huoraff hand haffde giffuit Byefougden for sin Umage En Rixdr och tienneren 1 M. §.
Dertill suarede Peder Lauridsenn, Att dersom Hendrich Slytter will leffuere hannom forsch:ne aff Schipperen leffuerede penge, och forschaffe hannom richtig Regenschab paa giellden Schipperen haffr Udestaaendis, at hand den kand bekomme, willde hand den well Anamme /51./ Eller och Hendrich dett sellff till sigh tage och derfore giöre richtig Rede och Regenschab. §. Hendrich Slytter suarede, Att hand strax wille leffuere for:ne Peder Lauridsenn forsch:ne Penge hand aff Schipperen haffde bekommit paa sin hosbunds Wegne, Och Peder sidenn thage det med till sig, gielden saa well som Regenschaben willde hand hielpe hannom saa wit der med tillrette som hans best kand. §. For:ne Peder Lauridssen war dermed tillfrids. §.

3. Raadstuffue att Clauss Bylow lod opbyde enn sinn gaardt och löcke som thillforen thill kiöbs for sölff och penge. §.
Borgmester Laurids Pedersen her till suarede och formeente Claus Bylow burde först at Indfrij Löcken hand opbyder Och sidenn Naar denn ehr fall for Penge, Will slegten denn were Nest, for hues denn Kand were Werd. §.

Anno 1636.
Sögne Raadstuffue epter Juell den 18 Januarij.

Praesentes:
Laurids Pedersenn
Knud Pedersenn B.
M: Peter
Mattias Elers
Jakob Frantzenn
Mogns Pedersen
Peder Baad
Daniell Warnow

3. Byefougdens Raadstuffue paa Nielss Pedersenn, Anders Pedersen och Ernest Festing epter förige Ahngiffuende, Skyds Ahnlangendis, de schall haffue siddet med offuerhörrigh. Och satte udi rette, Om de icke samptlige bör att lide for Ulydelse, och derforuden att betale enn schyds huer dennom tillkomb, och war der paa domb begierendis inden 15 dage att betale. §.
Anders Pedersen mötte, och berette hand haffde ingen hest att [51v] Skydsse med willde dogh betale samme skyds.
Bleff saa affsagt, at for:ne Indsteffnde Personer Nielss Pedersen, Anders Pedersen och Ernest Festing bör Uden widere deele att betale huer dennom enn Skyds, och derforuden epter Stadsretten böde deris 3 M for Ulydellse. §.

Byefougden haffde hidsteffndt Peder Hansen, Ulydighed Anlangendis, Att hand iclke schall haffue werit hannom fölgachtig thill att Pandte for Resterende Kong. Skatt.
Peder Hansen icke her till mötte, ey heller nogen paa hans wegne.
Frembkomb begge Byes tienner wedstode och bekiende att haffue louglig tillsagt be:te Peder Hansen att komme thill Byefogden. Och hand da suarede dennom, hand willde komme.
Ehr Peder Hansen tillfunden at were i minde for Ulydighed thill kongenn och byenn epter Statzretten. §.

NB Epter Byefougdens begiering paa Kong. Maytz wegne ehr eptersch:ne 4 Mend optagne och tillmellte att schulle wurdere hues Suendistöll Christen Jepsenn forgangenn Aar schall were tillfunden att haffue forbrutt, formedelst hand det icke haffde Ahnsagt. Som ehre:

Hendrich Mognsen
Mellchior Hansenn
Mognss Johansen
Clauss Hansenn

Och deris toug nu strax att fylldistgiöre. §.
Och haffde Byefogden till samme wurdering steffndt bemellte Christenn Jepsenn, och hand ochsaa mötte her till. §.

Mattias Elers haffde hidsteffndt Dorotthea Hammersmids Ahnlangende 70 Slette dr hun till hannom ehr schylldigh, huorfore

hand haffuer hindis gaardt i Pandt, Som hand nu Udi 4 Raadstuffuer haffr Opbödet, Och war nu begierendis Att hinde motte forreleggis dagh samme gaard att Indfrij och hannom betale. §.
Her till mötte for:ne Dorotthea Smids, och bad om dagh och respijt hun willde see sigh om Raad det beste hun kunde. Matthias berette hand kunde inted lenger töffue der epter, huorfore hende bleff epter forordningen 2 Maanader forrelagt samme gaardt at indfrij.

1. Raadstue, at Christoffer Krudbrender opböd sin huus och gaard hand paabhoer till kiöbs for sölff och penge. §.

/52/

Raadstuffue denn 1 Februarij 1636.

Præsentes:

Laurids Pedersenn	
Knud Pedersenn	Borgemestere
Matthias Elers	
Hendrich Slytter	
Jakob Frantzen	
Mogns Pedersen	Raadmend
Peder Baad	
Daniell Warnow	

1 Byefougdens Raadstuffue paa Jörgenn Maler, for hues hand schall haffue offuerfalldet byes thiennere, der de paa Kongens och byens huerff och bestilling waare Udschickede, Som widere till Anden och thredie Raadstuffue schulle Ahngiffuis och beuiisis.
Jörgen Maler icke her till mötte.

Byefogden haffde hid steffndt Christenn Jepsenn, hannom tilltallte for en Parthi Suendische öll hand schall were wed domb thillfundenn att haffue forbrutt. Epter samme dombs widere formellding hand her fremblagde bleff lest och paaschriffuit. §.
Disligiste fremblagde enn 4 Mends forseiglede Wurderings toug paa samme forbrutte öll bleff lest och paaschreffuitt. §
Och satte Udi rette om be:te Christen Jepsen epter for:ne 4 Mends Wurderingh icke burde inden 15 dage att betale, eller och att lide

Wurderingh Udi sitt bhoe och guods, huor det findis och war der paa domb begierendis. §.
Bleff for:ne Christen Jepsenn nogle gange paaraabt at frembkomme, och hand her mod icke mötte, ey heller nogen paa hans wegne. §

1. Matthias Elers Raadstuffue paa Christopher Hendrichsenn, hannom Saget och beschyllte att haffue om Nattetide kommet Kiörendis fremb om hans dör med en haab Uquembs Ord paa for:ne Mattias Elers, lod sig med forlyde huillcket Matthias berette att wille Christopher Offuerbeuiise Om hand det willde benegte. Her till mötte be:te Christopher Hendrichsen [52v] Och sligt alldelis benechted. § Matthias haffde indsteffndt Byefougdenn Bertill Bester som hand berette schall haffue seet for:ne Christopher kiöre fremb for hans saa well som Matthias Elers dör, Saa och hört aff den Slæde Christopher kiörde med, hues Uquembs Ord hand haffde paa Matthias. Da fremkomb for:ne Bertill Bester, och wed sinn Eed och opragte fingre wandt och bekiende, Att enn Natt der klocken haffde slagit elluffue, Saae hand Christopher Hendrichsen komme sellff anden kiörendis framb om hans dör och op ad gaden, fremb for Matthias Elers dör, hörde dennom schrige i Slæden och som de da komme thillbage igien körendis, hörde hand der raabtis aff samme slæde /: Med gunst att Mellde :/ Lich fotzenn Mattias Elers :/ Mens om det war Christopher Hendrichsen eller den anden med hannom war, Widste Bertill icke, dogh entligh war det enn aff dennom i samme slæde war. §. Och widere beraabte sigh paa andre windisbyrd thill anden och thredie Raadstuffue, Som hand berette for Byefogdenn att haffue thillstaaet deris Sandhed, dermed Matthias sitt ahngiffuende at wille beuiise. §.

1. Christopher Hendrichsens Raadstue paa Matthias Elers, Ahnlangendis nogre Utillbörlige Ord, hand hannom schall haffue tillsagt udi Unge Hendrich Slytters huus Nemblig: Att det Christopher haffde tillbeste, haffde hand inted fortient, Mens haffde hafft hoffuedet i enn Kiiste. Matthias inted her til suarede. §.

1. Loduigh Bötzous Raadstuffue paa Matthias Elers, ett tuistigt kiöb Ahnlangendis dennom imellumb, huoromb hand widere thill Neste epterfögendis Raadstuffuer achter at forregiffue.
Matthias berette att wille och her till suare till samme tid.

1. Carl Jensens Raadstuffue och opböd denn gaardt Jörgen Maler nu paa bhoer i fougdegaden, och det epter en Landstings domb hand berette hannom schall der tillholde, derhos berette hand, att Anders Hammer thill Byetingh haffr opbödet nogle Penge, I Meningh samme gaardt paa sinn Steffdaatters Giertrud Arffuids wegne at wille Indlösse, Saa formener Carll Jensen Att Anders Hammer alldelis inted wedkommer samme gaardt at Indlösse, Mens formener Giertrud sellff bör der till at suare med samt hindis louglige thillsatte lauguerge /53./ och icke Anders Hammer. §. Haffde dogh steffndt Anders Hammer her till, Om hand kand findis fullmyndig att were thill samme gaardt at Indlöse.

Raadstuffue denn 15 februarij 1636. §.

Præsentes

Laurids Pedersenn	
Knud Pedersenn	Borgemestere
M: Peter	
Matthias Elers	
Hendrich Slytter	Raadmend
Jakob Frantzenn	
Mognss Pedersenn	

2 Byefogdens Raadstuffue paa Jörgenn Maler epter förige Ahngiffuende. Jörgen Maler icke Mötte.

2 Byefougdens Raadstuffue paa Christenn Jepsenn epter förige Ahngiffuende, nogle laster forbrötte Øll Ahnlangendis.
Christen mötte och bad att den sagh med hannom motte forlindris.

2. Matthias Elers Raadstuffue paa Christopher Hendrichsenn epter förrige ahngiffuende.
Christopher mötte och berette hand widere wille till Sagen thill thredie Raadstuffue suare. §.

2 Christopher Hendrichsens Raadstue paa Matthias Elers epter förige Ahngiffuende, Och widere till thredie Raadstuffue wille Ahngiffue. §.

2 Carll Jensenn i dagh opböd denn gaardt Jörgenn Maler paabhoer som thill förste Raadstuffue, Och berette att der hand aff Anders Hammer till Byeting bleff Indsteffndt till nogle Pengis Opbydellse, haffde och Carll Jensen steffndt Giertrud Arffuids for denn Brofiell hun her [53v] Udi byenn sidst haffde, Nemblig till Anders Hammers, och forment att samme Opbydellse hende allene Wedkomb, och icke Anders Hammer, Och derhos nu som tillforen formeente, Att Anders Hammer alldelis inted ehr for:ne Giertrud Arffuids tillforordnede Lauguerge och forsuar, Att Carll hannom bör nogit at suare. §
Thillspurdis Anders Hammer som her till mötte, Om hand ehr nogenn tid tillforordnet att Were Giertrud Arffuids rette lauguerge och forsuar, Saa och om hand haffuer weritt med samme gaardt att Pantsette till Carll Jensenn? Hertill suarede, At Giertrud Arffuids Moder som Anders Hammer haffr i Senge ehr rette Arffuingh till denn Gaard, och hand denn paa hindis Wegne burde att Indlösse, Mens berette dogh sigh icke att haffue Medwerit samme gaardt att Pantsette. §.
Bleff den Sagh saa wijtt henuiist, Att Carll Jensen schall were forplichted att giffue Giertrud Arffuids /:som haffr werit med att Pantsette samme gaardt:/ louglig Kalld och Warsell till samme Opbydellsse, Och daa att gaaes deromb saa wijtt som Ret ehr.

2 Luduigh Bötzows Raadstuffue paa Matthias Elers epter sin schrifftelige frembschickede Zeddell epter förige Ahngiffuende. §.
Matthias Elers her till suarede Att hues Sallt som Loduig epter deris sluttede kiöb ehr Udi tuende Mends Neruerellse Affmaallt, och ligger paa hans haand Udi en bod, huor Byefougden haffr Nöglenn thill, Saa om nogit Ulempe eller schade Kand samme Sallt tillkomme, willde Matthias icke der till suare.
§.

NB I dagh ehr eptersch:ne tuende Mend Carll Jensen och Claus Hansen henschicket till Kirstine S: Hendrich Botuigs, hos hende att forhöre, Om hun wille Sambtöche och beuillge, Att hendis Lauguerge Mogns schreder i dagh Paa hindis Wegne thill Hans Buck schiöder och

affhender denn gaardt hun besidder och paabhoer epter enn *Contracts* Indholld dennom Imellumb Oppretid, huilcke tuende Mend berette, att hun for:ne Kirstine gandsche Sambtöckte att be:te Mogns schreder i dagh schulle schiöde och affhende samme gaard till for:ne Hanss Buck, epter saawijtt enn *Contract* och Kiöbebreff dennom imellumb gangen deromb formellder, Epter huillcken leiglighed Mogns schreder i dagh ehrböd sig att giffue schiöde.

/54./

Mens Jakob Frantzen gjorde der paa saa wijtt forbud icke nogen Schiöde att schulle Udstædis forend hand bliffuer betalld hues gielld Jenss Hendrichsenn /: som haffde sin Ahnpart i samme gaardt :/ till hannom ehr schylldigh. Och formente at det schiffte Moderen och hindis börnn ehr gongen Imellumb, icke saa richtigen ehr tillgaaenn med som det sig bör epter Lougenn, willde der fore lade till Byting paakiende samme Schiffte breff, om det bör at staa for fullde eller icke. §.

Claus Hammer paa sinn Sösterdaatters wegne haffde hid steffndt Marine S: Anders schomagers med hindis Lauguerge, och aff hinde fordrede 14 daller hoffuit stoell och Rente for:ne hans Sösterdaatter for sitt Möderne schall tillkomme, med sampt forfallende Rente siden hun war saa till Allders, At hun kunde fortienne sitt bröd.
Ingen mötte paa be:te Marines wegne. §.

Claus Hansenn lad i dagh lesse enn Capitells domb sigh och sin förige hustru Lijsebeth Poffuells daatter Imellumb gangen, bleff paaschreffuit Lydendis i Meningh de att were dömbt fra huer andre, och hun icke att schulle lade sig befinde i den Sogen och herrid hand Udi bhoendis ehr. War derfore i dagh begierendis, Att samme Lijsbeth motte epter samme dombs Indholld foruiises byenn, huillcket hinde och saa tillsagt bleff, Att hun inden thrende Solemercke schall entuige byenn, eller och da at straffis som wedbör. §.

[54v]

NB

Anno 1636. Löffuerdagen denn 27 Februarij. §.

Ehr i dagh Jakob Frantzenn satt och tillforordnet att were formynder for tuende S: Affgangen Hanss Muurs epterlatte Sönner Hanss Hanssenn och Zander Hansenn, Och loffuede samme formynderschab att wille forestaa som forsuarligt kand were. §.

Raadstuffue denn 29 Februarij 1636.

Præsentes

Laurids Pedersenn	
Knud Pedersenn	Borgemestere
M: Peter	
Matthias Elers	
Hendrich Slytter	
Jakob Frantzenn	Raadmend
Mogns Pedersen	
Peder Baad	
Daniell Warnow	

3. Byefougdens Raadstuffue paa Jörgenn Maler epter förige Ahngiffuende, Och berette att haffue steffndt hannom med 14 dags warsell till windisbyrd.
Jörgen Maler icke her till mötte ey heller nogen paa hans wegne.

3. Byefougdens Raadstue paa Christen Jepsen epter förige Ahngiffuende. §.
Christen Jepsen icke mötte ey heller nogen paa hans wegne. §.

1. Mogns Byeschriffuers Raadstue paa Byefougden Bertill Bester, begierde hues hand haffr schriffuit for hannom paa Kong M: och hans egenn Wegne siden hand bleff byefogett epter den fortegnellse hand hannom der paa haffde Offuerleffuerit. §.
Bertill suarede at hand till Nestkommende Raadstue willde giffue swar paa samme Byeschriffuerens Ahnfordring.

3. Matthias Elers Raadstue paa Christopher Hendrichsen, epter förige Ahngiffuende. Och haffde ochsaa hidsteffndt Hanss Pedersen, unge Johan Howe och Clauss schomager /55./ deris sandhed att thillsta hues de i Byefogdens huus haffde hört aff Hanss Heitman forend han bortreigste. Och haffde giffuit Christopher Hendrichsenn der till warsell. Da fremb stoed forsch:ne thrende Mend, Hans Pedersen, Claus schomager och Johan Howe, Att de udi Byefogdens hus haffde hört Hanss Heitman med sin Eed bekiende och widne der hand aff Matthias Elers war Indsteffndt saa well som och Christopher Hendrichsen med lige som for:ne Bertill Bester thillforn her inden Raadstue den 1 Februarij sidst forleden haffde wundet, Undantagaendis allene At Hanss Heitman laa i sin Sengh, och hörde Ordene, Mens icke saae Slæden Orden komb fra. eptersom hans widne for dennom i dagh bleff oplest, huilcket di beretter Hanss Heitman selff Naar hand kommer tillstede schulle tillstaa. Och fremblagde Matthias Elers sitt schrifftelige forset, lest och paaschreffuit.
Her imot mötte Christopher Hendrichsen Och i rette lagde sitt schrifftelige Suar bleff lest och paaschreffuit. Och ibland annet berette Christopher att hand den Natt sellff tredie war paa Slæden, der hand kiörde fremb for Matthies dör.

3. Christopher Hendrichsens Raadstue paa Matthies Elers, epter förige ahngiffuende, och haffde steffndt Matthias till Windisbyrd Som ehr Unge Hendrich Slytter och Wollter Hendrichsen. Da frembkomb bemellte Hendrich Slytter, Och Wed sin Eed och opragte fingre wandt och bekiende, att den afften der leegtis om de tuende Oxer i hans hus hörde hand ibland andet, Att der Christopher begynte att Siunge /: Spegesild thill frokaast :/ haffde Matthias suaret: Drick wand der till, och det sagde 3 gange. Siden komb Matthias och Christopher nogen Ord Imellumb Saa att Christopher sagde till Matthias /: Kallder i Mig Wandslugh, Jag Passer inted paa eder, Jag ehr saa god som I ehr Jag haffuer eder inted behoff? /: Ja, suarede Matthias /:Wij ehre icke alle kommen saa lett till hues Rigdomb wij haffr, eller hafft haffuer det i Kijsten som I haffr hafft, Widere Widste Hendrich icke deromb.
Dernest fremkomb Wollter Hendrichsen, Och wed sin Eed och opragte fingre Wandt och bekiende, att samme Afften der leegtis om Oxerne thill Hendrich Slytters War Wollter der med Dog war Udi

gaarden Först Matthias och Christopher begynte att kiiffuis, Saa der Wollter komb ind hörde hand Christopher sige thill Matthias, att hand schiötte inted om Matthias, hand haffde well kand schie saa mange Penge som hand, hand trengde inted till hannom. Huorpaa Matthias haffde suaritt, Ja Kand schie de haffr icke alle fortient hues de haffr saa lett eller hafft hoffuedet i kijsten. §.
Matthias Elers [55v] hertill suarede, att epter hand icke haffuer tallt Udi Christophers æhre, formeente hand sigh inted at suare till hans Ahngiffuende och Unöduendige tilltalle. §. Och udi rette lagde Christopher sitt schrifftelige forset, bleff lest och paaschreffuit. §

NB Thord schreder med sine Medföllgere samptlige 4 Mend frembkomme och berette att haffue giort deris wurderings toug fylldiste paa Salig Affgangen Inger H: Oluffs epterlatte bhoe och bhoeschaff Inden och Uden byes de waare oaa Optagne, huoromb fremblagdis samme 4 Mends forseiglede Wurderings Thoug, bleff lest och paasch:uit.
Huortill mötte hederlig och höglerdt Mand M: Peder Pedersen aff Auhus paa sin hustruis wegne, Jakob Frantzen paa tuende S: Hanss Muurs Sönners wegne hand ehr werge fore, Saa och Jörgen Hendrichsen paa sin hustruis wegne, Indgick och Sambtöchte forsch:ne wurderingh. §.

M: Peder Pedersen ehr frembkommen och lod lesse en schrifftеligh forseiglett och Underschreffuen *Contract* och forligningh, Ahnlangendis hues Arffue hannem paa sin hustruis wegne, med sampt hans Medarffuinger ehr thill fallden epter S: afgangen Inger H: Oluffs. Iblant andet lydendis, M: Peter att haffue thill sig tagit alldehande gielld for:ne Quinde haffr werit bort schylldig som her till dags ehr Ahngiffuen Belöber sig Penge 418 dlr 1 M 2 S, Hues Eyendommen sampt bhoe och bhoeschab belanger haffr de sig Imellumb sellffue Indbyrdis schifft och deellt eptersom samme forligning deromb widere formellder. bleff paasch:uit.

Saa och hues Arffuepart S: Hanss Muurs tuende Sönner Jakob Frantzenn ehr formynder for, haffr be:te M: Peder till sig tagit att giffue Penge forre och dennom forrente till deris beste, Och dermed Jakob Frantzenn for Quitteritt och Krauffdlös at hollde. Och der med ehre de om alld forsch:ne Arffue wenligen och well forligte. Saa de

tackede huer andre for gott Jeffnit och schiffte Udi alle Maader, Och ydermehre at giffue huer andre affkalld, Naar Paaeschis och om behouff giöris. §.

3. Luduiigh Bötzous Raadstuffue paa Matthias Elers, itt tuistigt kiöb anlangendis dennom mellumb, Som Loduig Berette, att Matthias epter /56./ deris forligningh om enn Parthi Sallt haffde hannom tillsagt for 4 lester och 4 tönder Nödekiöd, och 3 t:r Smale Kiöd, saa och 4 lester Nödder, som Matthias aff hannom haffde bekommit thönde Nödekiöd for 21 M och tönde smale Kiödt for 20 M, Som Matthias hannom med gott Spandsch Sallt schulle betale och tillfrids stille, huor tönde sallt for 16 M, Och paa thönde Sallt och tönde Nödder schullde Loduig giffue Matthias till 3 M. Och berette Loduigh, at hand icke epter deris Sluttede Kiöb haffr bekommit Sallt, huorfore hand formente At Matthias burde hannom nu med Penge at betale till rette thid, for kiödet som forbemellt och for huer tönde Nödder 13 M. §. Matthias Elers her till mötte och wedgick samme kiöb som Loduigh Ahngiffuer, att haffue med huerandre Slutted och giort, Och thillspurde hand Loduigh, Om hand kunde benechte, Matthis Jo icke haffde sendt hannom bud enn Thorsdagh strax Skuden med Sallted war Ankommen At hand schulle bestille sig pramb att hente sitt Sallt?
Loduigh der till suarede, Att hand icke benegter Matthias Jo sende hannom bud om samme Sallt, Mens det war Saadent Uueir med Regn och slagh, At hand det icke kunde lade hente, eller med Sallt handtere, thill med war det denn freddagh Allmindelig Bededagh. Och berette hand at haffue Indsteffndt Windisbyrd, der med at beuiise, at det samme Freddag Regnit och Slaggit, Saa hand icke kunde lade hente samme Sallt denn dagh, Som ehr Suendsche Niellss, Jörgen Simensen och Matts Johansen. Da frembkom först Suendsche Nielss, Och wed sinn Eed och Opragte fingre wandt och bekiende, Att den dagh som skuden med Sallted war ankommen, som war om Thorsdags Afften, tallde Loduig med hannom och Jörgen Simensen och betingede med dennom at de om freddags Morgenn schulle föllge Prammen Ud epter Samme Sallt, och at det regnede samme Thorsdaghs Natt och om Freddagen indtill det ringde till Predicken som da war Bededagh, Och Naar klocken war itt epter Middagh willde Niells och Jörgen haffue dragit Ud paa Reden till Schuden, och Willde bleffuit derom Natten, och om Morgonenn

tilligen giffuit sig till arbeids med samme Loduigs Sallt Mens Matthias Elers willde icke att de da schulle fare Ud for Loduigh epterdi Loduig icke tillforn willde lade det hente, Mens Matthias willde de da schulle drage Udfor hannom, huor de da giorde sig ferdigh att wille fare Ud, Mens det willde Matthias dogh icke de denn affton schullde drage der Ud, thi hand willde haffue Skudenn her op for byenn, Som Niels da drogh Ud om loffuerdagen for Lauge Skow, Mens Skuden kunde icke flyde offuer och icke bleff heller nogit Sallt samme löffuerdagh hent aff Schuden, Mens om [56v] Mandagen nest epter komb bade schuden och Prammen op for byenn, epterad skuden war Losset aff grunden. §.

Dernest wandt och bekiende Jörgen Simmenssen wed lige forsoren Eed och opragte fingre, Lige saa at were tillgaaen, som for:ne Suendsche Niellss Nu omuundet haffr. §.

I lige maade haffde Loduig hidsteffndt Hanss Nielssen och Mads Thideman, som hand berette waare beschickellseuiiss Udschicket aff Matthias Elers till hannom, Och dennom tillspurde, Om de med en god Sambuittighed kunde sige, Att hand haffde weigritt sigh, hand Jo willde haffue Sallted? huor till de wed Eed och opragte fingre suarede och bekiende, Att de om Freddags Morgons förend Mand gick till kircke waare aff Matthias Elers Udschicket till Loduig Bötzow, at forhöre om hand willde lade hente sitt sallt denn dagh, huor Loduigh dennom da suarede, Det fallt hannom for sillde denn dagh, haffde det werit detz weirligh, haffde hand well draget Ud om Morgenen samme dagh, tillige Klocken 3 slett. Derhos berette de At Loduigh haffde sagt /:kand schie Mens Matthias haster saa, Att iagh endeligh i dagh schall hente samme Sallt, Thör hand wide sigh bedre Udueye med samme Sallt Saa kand hand giffue migh penge :/ huillcket de berette och strax att haffue sagt Matthias igien? §.

Matthias Elers tillspurde forsch:ne thuende Mend, Om hand Widere haffde dennom till Loduig Udschicket, att Matthias haffde Wed dennom sagt, hand willde giffue hannom Penge och beholllde Sallted? Huortill de suarede Ney.

Disligist haffde Loduig hidsteffndt Carll Ottesen, Som och her mötte, och fremblagde sitt schrifftelige Winde, som War Wijtlöfftigt, hillcket hand wed sin Eed och opragte fingre bekrefftid, saa att were Udi alld Sandhed, som det Indehollde, bleff lest och paaschreffuit. .§

Saawell som och i rette lagde Loduig sitt schrifftelige forset och Indlegh, bleff och lest och paasch:uit. .§

Mattias Elers tillspurde Carll Ottesen, att epterdi hand i sitt schrifftelige Winde Ahngiffuer, Matthias kunde well tenke Loduigh willde haffue penge, epterdi hand fick icke Sallt, Om Carll da paa Loduigs wegne begierede Sallt nogen tid, At Matthias haffde hannom det forueigrid? dertill suarede /57./ Carl Ottesen, at epterdi Matthias haffde hannom tillspurt om Loduig willde haffue Penge, haffde hand derpaa giffuit hennom suar, eptersom hans her fremblagde Winde deromb widere Uduiser, huad ord dennom deromb Imellumb forlöbene ehr. §.
Matthias Elers fremlagde sitt schrifftelige forsett, bleff lest och paasch:uitt. Och schiöd hand sig till eptersch:ne Windisbyrd, Hanss Nielsenn och Mads Thidemand, med dennom att beuise, at hand haffde Loduig forsch:ne Sallt Ahm *præsenterit*, Saa och schiöd sigh widere till windisbyrd, Nemblig till Jesper Schow, Bertill Bester Byefouget, Hanss Pedersenn och Willumb Dauidsenn, at wille före till fierde Raadstuffue. §.

1 Anders Hammers Raadstuffue, att hand haffde hidsteffndt Carll Jensenn, och nu som tillforen till Byetingh opböd 36 dr till hannom for denn gaardt Jörgen Maler paabhoer, huoromb hand fremlagde itt Byetings winde, bleff lest och paasch:uit.
Carl Jensenn icke mötte, ey heller nogen paa hans Wegne. Och satte Anders Hammer samme Penge her ned i Rette. §.

Noch 1 Landstingsdomb fremblagt. §.

2. Clauss Hansens Raadstuffue paa Marine S: Anders schomagrs och hindis Lauguerge, epter förige Ahngiffuende. Och udi rette lagde sitt schrifftelige forsett, bleff lest och paasch:uit. Saa well som och eschet enn gienpart aff det Registering och Wurdering paa hues Guods epter Anders schomagr ehr fundenn.
Berent guldsmid Werge for Marine Anders schomagers mötte och her till suarede, Att Nielss Giermandsen haffr tagitt sigh de 14 dr till, Pigen at schall betale. §.
Belangende Registeringen och Wurderingen paa hues som ehr funden epter hindis fader, ehr hindis Lauguerge eller Byefogden och de 4 Wurderingsmend forrelagt att forschaffe Clauss Hansen paa sin Sösterdaatters Wegne en gienpart for Penge Uden nogen Modsigellse, Naar Clauss Hansen det begierer.

Och War Byefougden saa well som Berent guldsmid her thill Wedermaallstale.

[57v]

1. Raadstuffue at Anders Schriffr Opböd sinn gaardt hand paabhoer, Om nogenn denn for Sölff och Penge wille kiöbe, da haffr hand den nu fall. §.

Denn 7 Martij 1636.

NB Bleff Mogns Johansenn Idagh forordnet och tillsatt att were Werge och formynder for thuende Mogns Schomagrs epterlatte börnn, enn drengh och enn Pige, drengen heder Anders och Pigen Anna.

Raadstuffue denn 14 Martij

Præsentes
Laurids Pedersenn
Knud Pedersenn — Borgemestere
M: Peter
Matthias Elers
Hendrich Slytter
Jakob Frantzen
Mogns Pedersen

4 Byefogdens Raadstuffue paa Christen Jepsenn epter förige Ahngiffuende. Och war domb begierendis.
Christen Jepsen icke her imod mötte, ey heller nogen paa hans wegne, eptersom hand nogle gange bleff paaraabtt. §.
Bleff Christen Jepsenn thillfunden Inden 15 dage att fornöye och betale Byefougdenn epter de 4 Mends her fremblagde Wurderingh paa forsch:ne forbrötte öll, Och det epter Kongelige deromb Udgangen Rulle och forordning, Eller och hand da at lide Wurdering Udi sitt bhoe och guods huor det findis. §.

Byefougden lod liuse for sin deele hand haffr paa Jörgenn Maler.

2 Mogns byeschriffuers Raadstue paa Byefougden, epter förige Ahngiffuende. Byefougden berette att haffue hid steffndt Peder Oluffsen, Peder Hansenn, Christen Jepsen, Oluff Markusen, Ciliacus Smid, Hans Buck, Hendrich Slytter den yngre, Peder Lie, Jörgen Bylow, Bent Carlsen, Anders Pedersen. §. Och formente att forsch:ne Personer och Mend /58/ burde att betale samme schriffuer Penge inden 15 dage, Saa hand derfore bliffue Utilltalldt. §. Och berette att wille fremblegge enn fortegnellse paa hues Byeschriffueren kreffuer, thill neste Raadstuffue.

1. Byefougdens Raadstue paa Christopher Hendrichsenn, Uquembs Ord Anlangendis hand paa hannom schall haffue hafft her paa Raadstuffuen, Som ehr Att Byefougdenn haffde satt follck sammen. Christopher mötte och berette, At de Ord war icke Udi nogen Ond mening talld, Mens der windisbyrden icke bleff retteligen achted och schreffuitt, Matthias Elers och hannom Imellumb, sagde hand hastigt Ud, {At Byefogden haffr satt folck [Matthias] och hannom sammen}, /:huad ehr det andet end at sette follck sammen:/

4. Matthias Elers Raadstue paa Christopher Hendrichsen epter förige ahngiffuende, Och war domb begierendis. §.
Tillspurdis Parterne, Om de haffde widere i Sagen att suare eller fremblegge? huortill di suarede Ney. §.
Sagen optagen i 14 dage. §.

4. Christopher Hendrichsens Raadstue paa Matthias Elers epter förige Ahngiffuende. Och war domb begierendis. §.
Tillspurdis Parterne Om de haffde widere i Sagen at suare, eller fremblegge? huortill di suarede Ney.
Sagen optagen i 14 dage. §.

4. Luduig Bötzous Raadstue paa Matthias Elers epter förige Ahngiffuende. Och mötte Carll Ottesenn paa hans wegne med hues schrifftelige Underschreffen Zeddell och war domb begierendis. §
Och eptersom Matthias Elers forgangen Raadstue schiöd sigh till widere Windisbyrd i Sagen at före, Da haffde hand nu Indsteffndt Byefougden Bertill Bester, Saa och Hanss Pedersenn och Willumb Dauidsenn, Saa well som och haffde hidsteffndt Jesper Schow. §.

Jesper Schow icke mötte, Mens Bertill Bester frembstod och Wed Eed och opragte fingre bekiende, Att Matthias Elers lod Luduigh Bötzou for nogen Rumb tid siden Steffne till Byetingh Mens huore lenge siden det ehr, kand hand icke Mindis, Och at Luduig da mötte [58v] thill Byetingh, Mens Matthias icke mötte samme tid, ey heller nogen paa hans wegne, huorfore inted bleff i tingbogen indschreffuit. Ey heller wiste Bertill for huad Sagh Matthias hannom haffde ladet steffne.

Dernest wandt och bekiende Hanss Pedersen wed eed och opragte fingre, At en dagh, der follck war till Christianstads marcket, haffde Byefougden sendt bud epter hannom och Willumb Dauidsen och da de ehre kommen till hannom, haffuer hand befalet dennom beschickellsewijs at Indgaa till Luduig Bötzou paa Matthias Elers wegne, och hannom tillspörge, Om hand wille were föllgachtig med till Matthiases bod och Anamme hues sallt de haffde handlet omb. Da suarede Loduig dennom Att hand willde da inted Sallt haffue, Mens willde haffue Penge som Matthias haffde schicket hannom bud omb, eller hand willde haffue domb i sagen for Sigh. Widere bekiende for:ne Hanss Pedersenn Att hand och Willumb samme dagh med byefogden gick ned Udi Matthiesis Bod, huor da Udi deris Neruerelse bleff Affmaallt Sex store lester Sallt med rett Maall, och bleff beliggiendis i samme bod och att Hanss Pedersenn och Willumb da leffuerede Byefogdenn Nögelen thill samme bod.

Lige det samme Wandt och bekiende Willumb Dauidsen Wed Eed och opragte fingre, saa att were tillgaaen som for:ne Hans Pedersen nu ombuundit haffr. §.

Tillspurdis Parterne huore lang tid Sallted war her Ankommen, for denn tid som be:te Mend nu ombuundet haffr?

Huortill Matthias suarede, det war Ungefer 14 daghe for Juell Nestforgangen.

Tillspurdis forsch:ne Parter, Om de haffde widere i Sagenn at suare eller fremblegge? huortill di suarede Ney. §.

Sagen optagen i 14 dage. §.

I dagh formindet och Afftinget Jörgen Maler sig med Byefogden, At hand for sin forseellse schall giffue till Kongen och byen Sex M, fougde- och schriffrpenge foruden. §.

I dagh lod hederlig och höiglerdt Mand M: Hanss Jörgensen Sogneprest her Udi Rundebye och Proust i Middellsted herrid læse och paaschriffue enn haandschrifft, aff Anders schriffuer borgr her ibm Udgiffuit och forseiglet Lydendis paa 100 Slette daller, Under *dato* 1628 denn 9 Martij Och Aarligen 6 daller till Rente. huor till hand haffde giffuit Anders schriffuer /59./ lauglig kalld och warsell.

1. M: Hansis Raadstue paa Johan Howe, som hand med begge byes tienner haffde hidsteffn gielld Sagh, Ett hundritt Rixdaller hand till hannom epter hans Udgiffne haandschriffts Widere formellding hand her fremblagde, bleff lest och paasch:uit. Sampt och fremblagde itt Raadstuffuinde om samme 100 rixDr, bleff lest och paasch:uitt. Och nu i dagh opböd denn löcke hand aff Johan Howe haffr i Pandt, Om hand denn wille Indlöse eller formente M: Hanss at wille söge sinn betallning i samme pant, epter dannemends sigellse. §
Johan Howe icke her till mötte ey heller nogen paa hans wegne. §.

M: Hanss Jörgensenn haffde hid Udi rette Steffndt Jochim Klewenow Salemagr Induaaner her Udi byenn, Aarsagen den guode Mand sig höyeligenn beklager huorledis enn hest, som Hans bunde Haagen i Fornenes med schydset thill Hobye, och samme hest att were Suug bleffuen, Saa at 2 dagenn epter hesten haffde werit i schyds, bleff udi hans for:ne M: Hansis hans stalld i baggaarden död. Och M: Hanss beretter, huorledis hans fiender Udsprengr iblant gott follck, Att hand schall haffue ladet sitt follck samme hest i sinn Neruerellse Udslæbe, end ochsaa flaaet eller tagit huden aff samme hest, och denn beholldet. War derfore begierendis, Att be:te Jochim Klewenow och hans hustru wille thillstaa deris sandhed Aff huem di kiöffte den hestehud Saa och huad löd samme hud haffde. Da frembstod och bekiende först for:ne Salemager Jochim Klewenow Wed sin Saligheds Eed och opragte fingre Att Ungefer 8 dage epter M: Hansis daatters brullup kom Mestermanden her i byen till hannom, och spurde om hand willde Kiöbe hannom enn hestehud aff. Dertill suarede Salemageren och spurde huor samme hestehud war. Mestermandenn sagde hand wiste huor enn hest war styrtt, som war M: Hansis der som hand willde kiöbe huden willde hand schaffe hannom denn ellers willde hand inted befatte sig med samme hest att tage huden aff, Uden hand wed sig Kiöbmand der till. Och de da bleffue forlig, sagde Salemageren Ja, hand willde beholldе denn, Och

om Afftenen samme dagh Imellumb sex och 7 ehr hand med Schorstens feyeren kommen till hannom igien, haffuendis samme hud med sig, och begierede for den i Slett dlr och de da bleffue forligt At hand gaff hannom for samme hud i Rixdr. Och war samme hud brunhaaret med 4 huide födder, huid i panden och Sort Maaen. §. Ydermehre berette [59v] for:ne Jochim Klewenow, att nu Slotzherren war her oppe och war Østerpaa komb Jesper Schows drengh Fredrich och spurde, om hand icke haffde kiöfft enn heste hud aff Mestermanden? Suarede Jochim Ja, Da spurde samme dreng hannom, huore lenge det war hand den haffde kiöfft, Jochim da suarede, enn 8 dage epter M: Hanses daatter haffde hafft bryllup Ungefer. Och spurde Jochim samme dreng ad, huad Aarsage hand spurde saa der epter, /:Suarede drengen /:Oss ehr enn hest frakommen:/ der till suarede Jochims Quinde, Kand schie du Meen at schorstensfeyeren haffuer stucket eders hest ihiell, och solld Oss huden:/ drengen suarede Ja, kand schie, Jagh weed det icke, der med gick drengenn bort och komb strax löbendis igien och spurde huad farffue samme hud haffde, Da suarede hand drengen, Att denn war brun, med 4 huide födder, och huid farwe i Panden och Sort Maen. §. Lige det samme och wed lige forsorenn Eed, wandt och bekiende for:ne Salemagers quinde Saa att were Udi Sandhed tillgaaen som for:ne hindis Mand nu Ombwundet haffr. Disligist haffde M: Hanss hid steffndt Haagen Bundesen i Forennæs, som samme hest thillhörde Sin sandhed att thillstaa, huordan farffue forsch:ne hest hand schydset med haffde, Da frembkomb Haagen Bundesen Och wed sin Saligheds Eed wandt och bekiende, att Ungefer 8 dage epter M: Hansis datters brullup bleff hand tillsagt att schulle schiudsse Kocken till Hobye, Och hand icke siden bekomb samme hest igien Mens bleff död Som hand fick at spörge Udi M: Hansis stalld, och berette hand At samme hest war brun och haffde 4 huide födder, huid i panden och en sort Maen. Lige det samme wandt och bekiende Hanss Haagensen i Forneness wed Eed och opragte fingre, samme hest saa att were farffuitt och lödet som nu hans fader Haagen Bundesen ombuundet haffr. §.

2. Raadstue Att Anders Schriffr opböd sin huus och gaardt hand paabhoer till kiöbs for sölff och penge, som thill förste Raadstuffue. §.

3. Clauss Hansens Raadstuffue paa Berent Gulldsmid lauguerge for Marine Anders Schomagers, epter förige Ahngiffuende. Och fremblagde enn fortegnellse bleff lest och paasch:uit lydendis om Rente. §.
Herimod mötte Berent Guldsmid, Och i rette lagde sitt /60./ schrifftelige forsett bleff lest och paasch:uit.

2. Anders Hammers Raadstue paa Carll Jensen, och epter förige Ahngiffuende thillböd hannom 36 dr hand Senist her i retten Nedlagde, for denn gaardt Carll aff Arffuid Schomager schall haffue i pandt.
Her till mötte Carll Jensen och berette hand haffde bekommit her aff Raadstuen Affuiisningh, att giffue Giertrud Arffuids warsell her till at Möde till samme Pengis opbydelse, Wiste icke derfore om hand kunde Anamme samme penge, Mens dersom Borgemestere och Raad Synis att kiende hannom till at Anamme samme penge, Saa ehr hand tillfrids, med sampt hues anden gielld Arffuid Schomager ehr hannom schyllig. §.
Ehr Anders Hammer tillspurdt, Om hand will forschaffe Loffuen och Wissenn, Att hand samme Pandtsatte gaardt till sinn Steffdaatter Giertrud Arffuids, som denn haffuer werit med att Pandtsette wille Indfrij och Indlösse bemellte Giertrud och hindis barnn till beste och Uden alld schade i alle Maader. §.
Der till suarede Anders Hammer At hand will sette sin gaardt hand Paabhoer till Wissen och forseckringh, Saa att hand forsch:ne Pandtsatte Gaardt till Carll Jensen will indlösse be:te Giertrud Arffuids och hindis barn thill beste till dess enten hun eller hindis barn Kand bliffue Wederhefftigh denn att indfrij.
Carll Jensen berette sig widere till thredie Raadstue att wille suare. §.

Borgemester Knud Pedersen haffde hid stefndt Thord Schreder Att eptersom hand nogen tid forleden haffuer laant hannom firesindstiuffge Slette daller, epter hans Udgiffne haandschriffts Widere formelding Och eptersom hand ingen Widere foruaring eller Underpant haffr for samme *Summa* Penge end forsch:ne haand schrifft sampt hans Jordebreff paa hans gaardt, War hand nu i dagh begierendis Thord samme sinn haandschrifft wille Indfrij, och giffue

hannom penge, eller och hannom med Nöyachtig Underpandt at forsekre. Samme haandschrifft bleff lest och paasch:uit. §.

Her till mötte Thord Schreder, och for forsch:ne *Summa* penge till forsekring Pantsatte sinn Schudepart till be:te Knud Pedersenn som hand haffr med Nielss Giermandsen, Att naar hand faar sine [60v] Penge for samme Schudepart, schulle Borgemester bliffue till guode Rede, eptersom hand berette, Schuden icke schulle komme her fra bryggen forend hand faar penge. §.

l Raadstuffue att H: Bertill i Listerbye opböd S: Aage Nielsens gaardt huor Udi hand beretter att haffue enn *Summa* Penge, Börnepenge. Her till mötte Carll Pedersenn, Werge for Anna S: Aage Nielsens. Och paa hindis wegne suarede, Att hun ingen Penge haffde att giffue och fornöye for:ne H: Bertill, Mens berette hand motte lade sig nöye med gaarden som till hannom ehr wurderit. §.

NB I dagh bleff Dorothea Hammersmids med Matthias Elers forligt, om de 70 daller hun till hannom ehr schylldigh, Saaledis: At saa frambt hun kand forschaffe hannom Thredsinstiuffue Slette daller till Neste kommendis Paasche for de 70 dr, will hand hinde eptergiffue de 10 dr, saa och 7 dr rente med, Och lenger willde hand icke töffue epter samme 60 dr. Mens der som hun findis forsömmelig och icke till Paasche som forbemellt betaler hannom de 60 dr schall gaarden föllge hannom for forsch:ne sinn gielld och rente 77 dr, Uden nogen widere forhaling eller Opholld. §. Huillcket och Dorothea nu Indgick och sambtöckte.

NB I dagh bleff Mogns Johansen forordnitt och tillsatt att were Byes Kiemner, och loffuede att wille were Byenn hulld och thro, Och sin Bestilling saa som forsuarligt ehr att forrestaa och att were Øffrigheden har paa Stædet hörrigh och lydigh Udi hues de hannom paa Byes wegne biudendis och befalendis worder. §.

/61./

Anno 1636 denn 21 Martij. §.

Epter Laurids Bödkers begieringh ehr eptersch:ne 4 Mend optagenn och tillmellte at schulle wurdere denn gaard bemellte Laurids Bödker nu Paabhoer, huad denn kand were werd, sampt och wurdere hues bröstfelldighed paa samme gaardt nu findis, och deris Wurderings Thoug att giffue fra sig beschriffuit thill i dag 8 dage. §. Som ehre

Berent Gulldsmid
Hanss Hollst
Anders Hansenn
Peder Schreder §.

I daugh ehr Carll Pedersenn förige byes kiemner endeligen tillsagt och forrelagt thill i dagh 8 dage att schall komme fremb med sitt Regenschab, huor epter mand kand paa byes wegne wide sig att rette Saa well som och at Clarere for hues hand kand were eller bliffue byenn schylldigh, Med mindre hand derfore will were tilltalldt. §.

[61v]

Raadstuffue denn 28 Martij 1636. §.

Præsentes:
Laurids Pedersenn B

Hendrich Slytter
Jakob Frantzenn
Mognss Pedersenn Raadmend
Peder Suendsen §
Daniell Warnow
§

Byefogden lod lyse for sinn deele hand haffr paa Christopher Hendrichsen.

3 Mogns Schriffrs Raadstuffue paa Byefogden Bertill Bester, epter förige Angiffuende.

2 Byefogdens Raadstuffue paa eptersch:ne epter förige Ahngiffuende, Som ehr Christen Jepsen, Oluff Markesen, Ciliacus Smid, Hanss

Buck, Hendrich Slytter, Jörgen Bylou, Bent Carllsen och Anders Pedersenn.
Ingen aff dennom mötte. §.

Eptersom sagen Imellumb Matthias Elers och Christopher Hendrichsen thill i dagh ehr Optagenn att Affsige domb, da bleff saa Affsagt

domb.

Eptersom sagen imellumb Christopher Hendrichsen och Matthias Elers till i dag ehr optagen, da sagdis der paa saa aff for rette

domb.

/62/

Eptersom Sagen Imellumb Loduig Bötzow och Matthias Elers till i dagh ehr Optagenn thill dombs, da bleff deromb saa affsagt:

domb.

2 M: Hanses Raddstuffue paa Johan Howe, denn Pandtelöcke Ahnlangendis for 100 Rixdlr Och war begierndis Att Johan Howe motte epter Pandtes forordningen dag foreleggis samme Pandt att Indfrij, eller och da at motte epter samme forordningh forholldis som denn Indehollder. §.
Johan Howe mötte, och fremblagde sitt schrifftelige suar och forsett, bleff lest och paasch:uitt. §.
Bleff Johan Howe Dagh forrelagt, epter Pandteforordningenn samme Pandtelöcke at Indfrij eller och da at gaaes epter samme Forordningh. M: Hanss *obligerit* sigh icke at wille samme hannom Pandtsatte löcke bruge forend de 2 Maaneders dagh ehr tillende, forböd eller och lod giöre forbud paa, Icke Johan Howe eller nogen anden denn Inden forsch:ne Laugdags tid at bruge.

[62v]

3 Anders Schriffuers Raadstue Och som tillforn opböd sinn huus och gaardt for Söllff och Penge denn att wille Sellge.

4 Claus Hansens Raadstuffue paa Marine S: Anders Schomagrs epter förige Ahngiffuende Och war domb begierendis. §.
Hertill mötte Berent Gulldsmid werge och formynder for for:ne Marine schomagrs, Och fremlagde enn fortegnellse paa hues Udi atschillige Maader ehr bekosted paa Claus Hansens Sösterdaatter,

Samme fortegnellse bleff lest och paasch:uit. Och war Berent Gulldsmid ochsaa domb begierendis. §.
Sagen optagen till Neste Raadstue epter Paasche. §.

3 Anders Hammers Raadstuffue paa Carll Jensen och epter förige Ahngiffuende thill hannom opböd 36 dr, denn Pandtsatte gaardt i fougdegadenn at Indlösse thill sinn Steffdaatter och hindis barn. §.
Carll Jensen Mötte, och fremblagde sitt schrifftelige forsett, bleff lest och paasch:uit. §.
Thillspurdis Carll Jensenn, Om hand haffde epterkommit denn Affuiisningh hand her bekomb, med at giffue Giertrud Arffuids louglig Warsell? Der till suarede Carll Jensen, Att hand haffuer sitt bud paa Wey epter Affuiisningen. §.

2 Raadstuffue, Att H: Bertill lod opbyde S: Aage Nielsens gaardt, som hand haffr for börnepenge i Pandt.

NBene Anna S: Aage Nielsens epterleffuersche I dagh wed eptersch:ne tuende sine Lauguerger Carll Pedersenn och Joen Lauridsenn Schiötte och affhende till Casper Lauenhagenn enn Strandboed, Neden Wed Aaen, Och der paa fremblagde, lod lesse och paaschriffue itt forseigle Schiöde, aff forsch:ne Lauguerger, Bleff och samme Schiöde med byes Zeigll forseiglett.

Berent Guldsmid paa sine egen och sine Medfölgere 4 Mend fremkomme och Affsagde deris Wurderingh paa Laurids Bödkers gaardt de waar optagen paa, Att de samme gaardt haffde wurderit for Penge, Itt hundritt och thij slette daller. §. Laurids Bödker mötte och her till suarede, at /63./ hand Udi 4 Aar her nest epter wille giffue Rente aff hues Penge hans daater thillkommer i hindis Möderne epter Barnebogens Indholld. §.

Laurids Bödker i dagh fremkomb, berette och gaff tillkiende, att haffue solld till Mognss Johansenn denn lille Whoningh neder wed Aaen forbe:te Laurids Bödkers hustru med sinn förige Mand Morten Oluffsen för paabhoede, huor paa her i dag bleff lest deris kiöbebreff och paasch:uit, derudi formelldis, Mogns Johansen att schall giffue Laurids Bödkers Steffdaater Gundell Mortensdaatter for sitt fæderne hinde tillforne ehr Udsagt - 40 Slette daller som och findis i

Barnebogen Indschreffuit, och Mogns deraff att schall giffue Aarlige Rente, Penge Thou slette daller, derhos loffuede Mogns Johansen, att wille were samme Pigis werge och formynder, och med hindis hoffuitstoell och Rente, och ellers i andre Maader Ombgaaes som hand widere achter at forsuare. §.

NB I dagh bleff Hanss Jakobsenn thillforordnet att were Eline Salig Jenss Weffuis Lauguerge och forsuar. Och samme formynderschab saa att forrestaa som hand widere will forsuare.

Raadstuffue denn 4 Aprilis 1636. §

Præsentes:

Laurids Pedersenn
Knud Pedersenn — Borgemestere
Matthias Elers
Hendrich Slytter
Jakob Frantzenn
Mogns Pedersenn
Peder Baad §.

3 Byefougdens Raadstuffue paa eptersch:ne Christen Jepsen, Oluff Markusen, Ciliacus Smid, Hanss Buck, Hendrich Slytter, Jörgen Bylou, Bengt Carllsenn och Anders Pedersenn, epter förige Ahngiffuende. §.
Jörgen Bylou mötte, och berette hand wiste ingen schriffuepenge att were schylldig, de andre icke mötte.
Mogns Schriffr lod liuse for sin deele paa Byefogden. §.

[63v]

4 Anders Hammers Raadstue paa Carll Jensenn epter förige Ahngiffuende 36 dallers Opbydellse till Carll Jensen den Pandtsatte gaardt i fougdegaden att will Indlösse Ahnlangendis. §.
Tillspurdis Anders Hammer Om hand haffde widere att Ancke eller tale om hues Widere Eyendomb Carll Jensen aff Arffuid Schomagr schall haffue hafft i Pandt? Huortill Anders suarede Ney, Inted widere end forsch:ne gaardt.

Carl Jensenn mötte, och her till suarede som thillforen, och derhos formeente hannom burde at betalis hues gielld Arffuid Schomagr staar Indschreffuen i hans Regenschabs bogh fore. §.
Anders Hammer war epter sitt förige Ahngiffne domb begierendis. Da bleff affsagt, saaledis for rette §
domb
§.

1 M: Peters Raadstuffue paa Hans Buck och Mads Buck, som hand lod Indschriffue paa dennom. Och epter enn *Contract* M: Peter och Hanss Buck Imellumb oprettid, den whoningh M: Peter paabhoer Ahnlangende, Eschede och begierede sine Penge, som *Contracten* ombformellder.
Hertill mötte Hanss Buck, och berette hand kunde inted suare till M: Peters Ahnfordringh, förend lough och rett att schieer Jakob Frantzenn och for:ne Hanss Buck om huis tuistighed dennom ehr Imellumb, och Sagenn thill Byetingh henger Udi *process* och deele.
Mads Buck som schall were forlouffuer for forsch:ne Penge till M: Peter icke her till mötte. §.

Eptersom de fattigis forstander Jakob Schomagr gaff tillkiende Att Bent Carllsenn aff de fattigis grund wed lille kircken rested med Jordschylld nogit offr itt Aar och Bent nu achter at flötte, aff samme grund, da bleff Bent som nu stod her till Wedermaalls tale forrelagt, att schall giöre klart med Jakob Schomagr indenn hand flötter, eller och da att Pandtis derfore.

NB I dagh frembkomb hederlig och höiglerdt Mand M: Hanss Jörgensenn, Sogneprest her Udi Rundebye, och Proust Udi Middellstedherrid med enn Opschrifft och fortegnellsse Paa hues Bekostningh hand haffr Ahnuendt paa enn Mölle hannom aff Kong Maytz Naadigst ehr forund att opsette Liggendis Imellumb hörbe:te Kong Maytz öffre Mölle, och S: Inger H: Oluffs Mölle /64./ kalldis Nedre mölle, Belöb sigh samme bekostningh Udi Penge - 542 dr, i M 2 S. Ehr fembhundritt fyrretiuffge och thou Dr, en M thou schillingr. Huilckenn Fortegnellse her bleff lest och paaschreffuen. §.

Raadstuffue denn 25 Aprilis 1636. §.

Præsentes:

Laurids Pedersenn	Borgemester
M: Peter	
Hendrich Slytter	
Jakob Frantzenn	Raadmend
Mogns Pedersenn	

Byefougden lod i dagh liuse for sine deeler hand för haffde Indstefffndt.

Mogns Schriffr lod ochsaa liuse for sinn deele paa Byefougdenn.

M: Peter los liuse for sinn deele paa Mads Buck och Hanss Buck epter förige Ahngiffuende. Epterdi Hanss Buck saawell som faderen ehr Udsiglldt. §.

NB: Berent Gulldsmid paa Marine S: Anders Schomagrs wegne hand ehr werge forre, lod i dagh opstaa att maa beroe med denn domb Imellumb Clauss Hansenn och hannom, Som till i dagh war optagenn att schulle Affsigis thill Neste Raadstuffue i dagh 14 dage, och saa frembt de da icke her forindenn forligis, da att gaa domb i Sagen. Och berette Berent Gulldsmid att haffue med Stadstiennere ladet Steffne for Clauss Hansens brofiell, Saa well som och haffde hidsteffndt Mogns Jensen for:ne Clauss Hansens Sösterdaatters Mand Om hand willde Widere biude sigh Wed Sagenn, epterdi Clauss Hansen icke ehr hiemme till stæde at fordre paa domb? Dertill for:ne Mogns Jensen suarede hand kunde inted tage sigh aff denne Sagh, forend Claus Hansenn schiuder hannom dommen och Sagen i hender. §. Dogh Omsider beraadde de sigh paa begge sider, Berent Gulldsmid paa Marine Anders Schomagrs wegne och med hindis Sambtöche, Saa och Mogns Jensen paa sinn hustruis Zidsse Anders daatters wegne, eptersom de her aff Raadshuset ginge Ned till forschreffne Quinder, huor de da samptlige med huer andre ehr bleffuen wenligen och well forligte, om alld denn tuist dennom hid indtill haffde werit Imellumb, och thill Dombs forfulldt, Saa deromb Inted widere schulle *procederis* eller deelis [64v] Mens at schall were enn forligt sagh huillcket di begge her i dagh for Rettenn Sambtöchte, beuillgede och Stadfeste, Och derhos bekiende for:ne

Mogns Jensenn Sigh paa sinn hustruis Wegne aff for:ne Marine Anders Schomagrs att haffue bekommit de 14 daller hinde epter Börnebogens Indholld tillkomb, med widere dennom Imellumb kunde were, saa hand tacket hinde for guod betallningh och gaff hinde her med i dagh fulldkommen Affkalld, dermed schulle och alle I retten indlagde breffue denn Sagh belangende, were död och Magtlösse och ingen aff Parterne till schade. Huorepeter de och paa begge sider Anammede samme Indlagde breffue igien. §.

Raadstuffue denn 16 Maij 1636. §.

Præsentes
Laurids Pedersenn, Borgemester
Jakob Frantzenn
Mogns Pedersen Raadmend
Daniell Warnow

§.

4 Byefogdens Raadstuffue paa eptersch:ne Christen Jepsen, Oluff Markusen, Ciliacus Smid, Hans Buck, Hendrich Slytter den yngre, Jörgen Bylou, Bent Carllsenn, epter förige Ahngiffuende, Och war domb epter enn her fremblagd fortegnellse begierendis. §.
Denne sagh optagen thill neste Raadstue, epterdi ingen aff Indsteffnde Personer i dagh Mötte.

Mogns Schriffr liuste for sinn deele paa Byefougdenn. §.

Byefougdenn haffde hid indsteffndt Hendrich Slytter den yngre Ahnlangendis epter enn dombs Indholld offr hannom forhuerffuit, Byefougdenn eschet hues der paa Rester, Och formente, Att for:ne Hendrich Slytter samme Rest Nemblig: epter sin opschrifft och fortegnellse 15 Dr 1 ½ M nu Udenn Widere opholld burde att betale, och War domb begierndis, epterdi hand hannom med 8 dags warsell haffde hidsteffndt, som hand med tiennerne her beuiiste. §.
Hertill mötte icke be:te Hendrich Slytter, eptersom hand nogle gonge bleff paaraabt, ey heller nogen paa hans Wegne.
Bleff Hendrich Slytter 15 dage forrelagt att giöre rede och /65./ richtighed med Byefougdenn om forsch:ne hans Resterende tillkrauff,

eller och da at Sögis med Namb och Wurdering i sitt bhoe och guods huor dett findis. §.

M: Peter lod liuse for sinn deele paa Mads Buck och Hans Buck epter förige Ahngiffuende.

NB: I dagh schiötte och Affhende Morten Bertillsenn i Nettrebye sinn huus och Gaard her i byenn liggendis, Ud fra Snedkebiergit neder wed Aaenn till Niellss Andersen Snidker, Och der paa lod lesse itt gammellt Schiöde, Saa och itt Kiöbebreff Morten Bertillsenn till for:ne Niellss Andersen Udgiffuit, bleffue lesste och paaschreffne. Och tackade Mortenn hannom for guod och Nöyachtig betallning. §.

Raadstuffue denn 23 Maij 1636.

Præsentes,

Laurids Pedersenn		
Knud Pedersenn	Borgemestere	
M: Peder		
Hendrich Slytter		
Jakob Frantzenn	Raadmend	
Mogns Pedersenn		§
Peder Baad	§	

Borgemester Knud Pedersenn haffde hid Indsteffndt Jörgenn finne och Joenn Lauridsenn, Att eptersom de Udi hans frauerellse, Midler tid hand haffr Werit paa sinn reigse stedd beschickellsewijs haffr werit hos hans hustru It stolested Ahnlangendis Som Borgemester och Raad haffr giortt hannom Induiisning Udi, och Udaff Kirckeuergeren stedd och fest, Saa epterdi hand icke rett kand komme Udi forfaringh huorledis samme beschickellse och aff huemb ehr schiedt, War hand begierendis di dannemend nu sligt wille giffue tillkende, Paa det om nogen forseellse kunde findis hos hans hustru hand det i thide kunde Wide at Raadföre?
Her till mötte Joen Lauridsenn, Och berette, at hand och Jörgen finne, war aff Jesper Schouff Langhfreddagh Morgenn Nestforgangenn for Prediken Ombeden At de beschickellsewijss wille gaa henn till Helleuig Knud [65v] Pedersens at bede hinde hun willde

enthollde sig det stoelsted hos for:ne Jespers hustru thill saa lenge domb och rett haffde schilldt dennom adt, eller och att frembuiise huad Adkombst hun haffde till att Söge samme Stoell, huillcket ehrinde Joen Laurdisen berette de ochsaa haffde forrettid, och bemellte Borgemesters hustru dennom haffde suarit, hun hollt sigh till denn Induissningh Borgemester och Raaad hinde der paa haffde giort; §
Jörgen Finne icke her till mötte epter som begge tiennerne berette hand icke war hiemme.
Disligiste haffde Bergemester her till ladet steffndt W. Jesper Schow, Saa well som och till huad Adkompst hand paa samme Stoell haffr, at paahöre. Och derom fremblagde enn Borgemester och Raads Indwijsningh, Under *dato* 24 Martij 1636. Saa well som och enn Zedell aff Kirckeuergen, Stedsmaall samme stoellested belangende, Under *Dato* den 1 Aprilis sidst forledenn, som bleff lest och paaschreffuitt.
Jesper Schow icke her till mötte, § War Borgemester Knud Pedersenn her epter Raadstuffuinde begierendis. §.

Borgemester Knud Pedersenn haffde hid indsteffndt Jesper Schow och Luduigh Bötzow, och fremblagde hans schrifftelige Indlegh, Ahnlangendis hans börnn med Skiffte och formynderschab som begieris, bleff lest och paaschreffuit. Jesper Schow icke her till mötte Mens Luduigh Bötzou mötte Och berette hand kunde inted her till suare, förend hand fick Raadfördt sigh med di andre sine Suogre. Och war derepter Raadstuffuinde begerendis. Bleff frembkalldet begge byes tienner Som bekiende och Wedstode lougligen at haffue Steffndt be:te Jesper Schow och Luduigh Bötzow. §.

M: Hanss Jörgensenn Mötte Och eptersom thuende Maaneder ehr nu forbi, At Johan Howe bleff epter Pandts forordningenn forrelagt att Indfrij enn sinn till be:te Hanss Pandtsatte löcke, och hannom icke end hid ind till aff Johann Howe ehr nogenn Penge tillbödenn epter Udgiffne haandschrifft och beuiises Indholld, Da war nu M: Hanss begierendis, Att hannom motte Mend opmelldis, som samme hans Pandt kunde *taxere*, Saa hand siden epter be:te Pandts forordningh Kunde faa Indförsell i samme sitt Pandt.
Her till mötte Johenn Howe, Och berette, at hand i dagh eller i Morgenn wille betale M: Hanss med guode Rixdr, och guod gangbar

Mönnt, sampt och Rente och *interesse*. §. M: Hanss dertill suarede /66./ At naar Johan Howe epterkommer sinn haandschrifft med hele *Specie* Rixdr, willde hand dem i dagh eller i Morgen Anamme, dog war hand begierendis, at 4 Mend motte hannom i dagh opmelldis, epter forsch:ne Forordningh, Da ehr der till Opmellt eptersch:ne 4 Mend

Thord Schreder
Anders Schriffr
Laurids Jyde
Mads Buck

Samme Mend deris Thoug med det förste at fylldistgiöre. §.

2 M: Peters Raadstue paa Mads Buck och hans sönn Hanss Buck, epter förige Ahngiffuende, Och i rette lagde enn *Contract*, dennom Imellumb oprettidt bleff lest och paasch:uit. §.
Her till mötte Mads Buck och berette at M: Peter haffde beskicket for:ne Mads Bucks Quinde i hans frauerellse med tuende Mend, Nemblig Anders Glarmester och Mogns Schreder, I denn Meningh, Att M: Peter inted willde rette sigh epter forsch:ne forligning, Mens willde haffue sin fullde *Summa* epter hand schrifftens lydelse i *Contracten* indfördt eller ombrördt. §.

Raadstuffue denn 30 Maij 1636. §.

Præsentes:
Laurids Pedersenn, B.
M: Peter
Matthias Elers
Hendrich Slytter R.
Jakob Frantzenn
Mogns Pedersen

3 M: Peters Raadstuffue paa Mads Buck och hans sönn Hanss Buck epter förige Ahngiffuende.
Mads Buck icke mötte Mens Hanss Buck mötte, Och berette hand kunde inted suare nu der till förend till Neste Raadstuffue. §.

1. Jakob Frantzens Raadstuffue At hand haffde hid steffndt Kirstine S: Hendrich Botuigs med hindis Lauguerge Mognss Schreder, Sampt och Hanss Buck paa sin hustruis Wegne, Och aff dennom eschede

enn Byetings domb fyldiste,[66v] hand till Byetingh haffde forhuerffuit, bleff her fremblagd lest och paasch:uit. Saa och i rette lagde enn 4 Mends schrifftelige och forseiglede Wurderings tough, bleff och lest och paasch:uit. §.
Hanss Buck her till mötte, och berette hand nochsom wille for sin part Nöyes med forsch:ne 4 Mends her fremblagde Wurderingh och Though.
Mogns Schreder paa Kirstinis wegne mötte och berette, At epterdi at hindis Mow Hanss Buck nu forretten Nöiges med forsch:ne her fremblagde 4 Mends Wurderings Thoug Kunde Mogns Schreder nu inted der imod sige epterdi hand ingen breffue paa gaarden lydendis haffde för bekommit aff Kirstine Hendrichs som hand kunde fremblegge. §.
Hanss Buck stod Offuerbödig att wille fremblegge Pengene her paa Raadshuset epter Wurderingen S: Jenss Hendrichsens part belangende, I huemb aff giellderneren dennom schall haffue. §.

Byefougden eschet domb offr eptersch:ne Mend hand tillforn thill fierde Raadstuffue haffde Ind steffnd. Da bleff dennom samptlige 15 dags dag forrelagt at betale forsch:ne Byefougdens tillkrauff, eller och da at sögis med Namb och Wurdering epterdi de till fierde Raadstuffue och nu till dombs haffr ladet sigh fordeele. Och slig tillkrauff som tillhollder dennom att betale Ombkostning epter Christiani 4 *Recess* 45 Artikell. §.

NB I daugh beuillgede Matthias Elers Dorotthea Hammersmids de 60 Slette Dr thill Nestkommende S:cti Hanss dagh Och hun da wed en widere eller lenger opholld at forschaffe hannom samme 60 dr, eller hand da at rette och forhollde sigh epter denn *Contract* och Affschieed som hun med hannom denn 14 Martij sidst forledenn her paa Raadstuffuen indgick.

/67./

Raadstuffue denn 13 Junij 1636. §.

Præsentes:
Laurids Pedersenn B.
Knud Pedersenn B.
M: Peter
Hendrich Slytter

Jakob Frantzenn R.
Mogns Pedersenn

I dagh ehrböd Unge Hendrich Slytter sigh, Att Naar hand haffr giortt och fullendt denne sinn forretagne Reigse till Thydschland, willde hand gierne giöre Klart med Byefougdenn Bertill Bester hues der Rester paa denn domb hand offr hannom haffr forhuerffuitt, huillcket och Byefougdenn Sambtöchte. §.

4 M: Peters Raadstuffue paa Mads Buck och Hanss Buck epter förige Ahngiffuende. Och udi rette lagde sitt schrifftelige forsett bleff lest och paasch:uit.
Mads Buck her imod mötte, och i rette lagde sitt schrifftelige Suar och forsett, bleff lest och paasch:uit. Bleff saa Affsagt
domb.

2 Jakob Frantzens Raadstue at hand eschede enn Byetings domb fyldiste aff Hanss Buck epter förige Ahngiffuende. §.
Hanss Buck icke mötte.

[67v]

Raadstuffue denn 27 Junij 1636. §.

Præsentes:
Laurids Pedersenn
Knud Pedersenn Borgemestere
Matthias Elers
Hendrich Slytter
Jakob Frantzenn Raadmend
Mogns Pedersen §
Peder Baad
Daniell Warnow

3 Raadstuffue, At Jakob Frantzenn eschede enn Byetings domb fyldiste aff Hanss Buck epter förige Ahngiffuende.
Mognss Johansenn paa Hanss Bucks wegne mötte, och berette hand haffde inted widere at suare her till end som tillforn.
Mognss Schreder suarede det samme paa Kirstine Hendrichs wegne. §.

I dagh ehr Dorotthea Hammersmids fremkommen, Och eptersom der schall Sig were begiffuen nogenn tuist och Irringh Imellumb Welagt Matthias Elers, och be:te Dorottheas Mand, Och be:te hindis Mand paa nogle Aars tid haffuer Werit forreigst, Saa hun berette sigh nu att Were enn Wergelös quinde, och inted forstaar sigh paa loug och rett eller huad hun schall Suare for Rettenn i hindis Mands frauerelse, Da war hun nu enn Lauguerge begierendis, Som paa hindis wegne Kunde suare till rette, Da epter hindis begieringh ehr Nielss Pedersenn tillforordnet at were hindis Werge och forsuar, och hand samme Wergemaall saa at forrestaa, som hand achter for Gud och Øffrighedenn at forsuare. §.
Her hos opböd bemellte Dorotthea i dagh hallffembtende dr, som hindis Mand epter sinn Udgiffne haandschrifft till Matthias Elers schall were schylldig, Om Matthias dennom willde Anamme.
Dertill suarede Matthias, Att naar hun fremlegger alle Penger effter deris forligningh, her paa Raadstuffuen, willde hand dennom thillsammans Anamme, för icke. §. Dogh Anammede Matthias aff Dorotthea 17 daller epter hindis Mands Beuiiss, och eptergaff hinde Renten, for got folckis forbön schylld, Och will haffue sig forbehollden at tale paa Zachariassis gielld. §.

/68/

1636 den 27 Junij.

Kiemneren Mognss Johansenn paa byes och menige borgerschabets wegne haffde hid fordret Abraham Wiese Ahnlangendis hues hand kort tid forleden schall haffue imod *privilegierne* och anden Kongeligh forordning reigst ud paa Landet, och giort Landkiöb, haffuer sig der tillforhandlet nogle pundt Smör, 19 ½ pundt, formente at hand der fore bör at lide, och forsch:ne sig tillforhandlede Smör denn hallffue part till byenn at haffue forbrutt.
Her till mötte be:te Abraham Wiese och berette hand kunde icke benegte hand Jo som Ahngiffuis at haffue Kiöbt Smör 18 pdt och nogle Marker, Och derhoss wed sin Eed bekrefftid, at hand icke wiste andet end hand Jo saa wellsom andre motte Reigse Ud och Kiöbe sigh Smör, Bad derfore om Naade, Att hannom denne gangh icke motte saa hart strengis och epterstræbis paa det yderste epterdi som hand Ahngaff, at Jörgenn Maler togh hannom med sigh op ad

Swerige, hand Ahnloffuet nu i dagh sigh alldrig herepter at wille handle, Uden med borgerschabet till sitt husbehoff, Om det her epter befindis, schulle denne sagh med det andet staa hannom oben forre, och lide som wedbör. §.
Da epterdi kiemnerẽn paa Menige borgerschabets wegne icke paa det yderste haffr strengit med domb, Ehr for:ne Abraham denne gangh benaadet at schall for sinn forseellse giffue till Kongen och byen Penge fire Rix Daller, Inden trende Solemercke at betale. §.
och hand smöret at selge sig tillbeste det dyriste hand kand §.
Mens hues hand det icke giör och epterkommer, schall hand epter *privilegierne* haffue smöret forbrutt, och derforudenn epter Mandaten at tilltalis for Landkiöb. §.

[68v]

Raadstuffue denn 11 Julij 1636. §.

Præsentes

Laurids Pedersenn	
Knud Pedersen	Borgemestere
M: Peter	
Matthias Elers	
Hendrich Slytter	Raadmend
Jakob Frantzenn	
Mads Pedersen	
Peder Suendsen	
Daniell Warnow	

Byefougdenn saa well som Kiemnerenn haffde hid stefndt Carll Jensenn, Ahnlangendis Ulouglig handell och Landskiöb hand schall haffue begangit I det hand schall haffue nogen tid langh holldet enn drengh, som schall were Udreigst paa Landet och giort Landkiöb, och nu nyligen med sligt schall were betappet samme drengh at schall haffue sig tillforhandlet nogle pund smör, och hafft op med sig Sallt, Klæde och andet eptersom drengen det icke schall kunde benegte, Och samme drengh med sin egen hest for:ne guods att haffue op och Udfördt, huillcket smör, Nemblig: 9 £b. Kiemneren paa en Ret med flere aff borgerschabet haffuer ladet paa Raadhuset oplegge, Och formente sligt at were Imod *privilegierne, Recessen* och Kongelige forordningh Borgerschabet paa deris Næhringh och handell till forprangh och schade. Och derfore samme Smör att were forbrutt till Kongenn och byenn. Kiemneren Mogns Johansenn Wed sinn Eed

tillstod och bekiende, at samme drengh for hannom bekiende, samme dagh smöret bleff tagit Udi Ahnholld at det war drengens hest samme smör Udfördis paa.
Disligist frembkomb Suend Haagensenn, och i lige Maade Widstod och bekiende, Att dagen epter samme Smör bleff Ahnholldet, komb hand till den drengh som hollder hos Carll Jensens och spurde om samme Smör hörde hannom till, och War hans Smör, Suarede drengen, Ney, det war icke hans smör, Mens hesten hörde hannom till. §.
Frembkomb och Mötte forsch:ne löse drengh wed Naffnn Steffen Joensenn, Som bekiende, att nu Sidste Reigse hand drogh op epter forsch:ne Ahnholldne smör, haffde hand med sig 1 alln Sort Klæde, huilchet Klæde Haagen Hullte i Øgisryd i Allgisbo Sogn bekomb och schullde giffue for samme Klede Sex M och hallffanden M och gaff hand 1 pd Smör paa samme Klæde, och bleff hand schylldig 1 ½ M.
Item bekiende for:ne drengh, at hand och haffde thou schiepper Sallt op med sig, hullcket /69./ salt Joen Lassen i Löpsemaale, war en blind Mand, bekomb, och bekomb 1 pundt smör for schieppe Sallt.
Thillspurdis for:ne Staffen Joensen aff huem hand kiöffte de 2 ½ £b smör hand denn förige Reigse Sollde till Ambross Pedersen her i byen? Suarede hand At det ene pdt Smör kiöffte hand aff Nielss Gummesen i Aaletorp och gaff hannom derföre 1 schieppe Sallt, Noch kiöfft itt pd Smör aff Joenn Simensen i Bhoestorp for Penge 4 ½ M, det hallffue pd Smör, berette hand sig icke at kunde Mindis aff huemb hand det kiöffte. Och berette at hand aff Ambross fick 5 ½ M for pd smör.
Disligist tillspurdis for:ne Steffen, Om hesten hand samme Waare och Guods haffde Ud- och opfördt paa, War hans eller icke, eptersom Kiemneren och Suend Haagensen nu bekiendt och ombuundet haffr? Huortill hand suarede Ja, hand kunde det icke benegte, det ehr Jo hans hest. ¥
I lige maade huore lenge samme drengh haffr werit hos Carll Jensen, och om hand Midler tid haffr giffuit nogen Kongs Skatt? Huortill hand suarede hand haffde Werit hos Carll sidenn forgangen *Martini* och haffde ingen Skatt midler tid giffuit. Saa well som och tillspurdis for:ne Carll Jensen som och her till mötte, huorfore hand forgangen 27 Junij Udi mange aff borgerschabets Neruerellse och paahöre fornegtede at hand icke haffde nogen drengh? Huortill hand

suarede hand haffde icke nogen drengh, som schullde were Lands eller byes forderffuer.
End tillspurdis Carll Jensenn huore lenge hand haffde stedd samme drengh, Suarede hand fra S: Mortens dagh forgangen till S: Michills dagh förstkommendis. §.
Frembkomb Herman Slytter och wed sinn Eed bekiende, at Ungefer for 4 Uger siden, der hand och Mortenn Lutter ginge ned Wed Aaen komb Carll Jensens drengh for:ne Steffen och gaaendis. Da sagde Morten Lutter till Herman /:See, denn drengh der gaar, War hos mig och Willde borge Sallt aff migh, och will giffue mig Smör igien:/ §.
Och for det Sidste tillspurdis Carll Jensenn Om hand willde Were for:ne drengs hiemmell och tillstand till hues hand som forsch:uit Staar, och her for rettenn bekiendt haffuer begangit haffr? Huortill Carll suarede Ja, hand willde were hans tillstand der till.
¥ derhos bekiende for:ne drengh, Att Udaff forsch:ne 9 £b. Smör bekomb hand paa Carlls Weigne Udi gielld 1 ½ £b. aff Bent i Rye mens de 7 ½ pdt Smör kiöffte hand for Sallt, Klæde och Penge hand haffde med sigh. Mens ellers haffde Carll Udborget till follck deroppe 7 schiepper Sallt som for:ne Steffenn war guod fore, eptersom hand berette at were födder [69v] i böigden, och hand berette samme Sallt endnu Staar Ubetalldt.

Domb. §.

1. Matthias Elers Raadstuffue paa Dorotthea Hammersmids och hindis Lauguerge Ahnlangendis gielldsagh be:te Dorottheas Mand Jakob Spankou till Zacharias Hasenhart aff Lubeck, förige schriffr paa Mölleryds hammerureck schall uere schylldigh, Summan som Matthias berette ehr 87 dr 15½ S, huilcken gielld Matthias beretter sigh nu at schall tillkomme, och till for:ne Zacharias Hasenhart att haffue betallt. Och fremlagde sin schrifftelige berettningh bleff lest och paasch:uit.
Her imod mötte Niellss Pedersenn Lauguerge for for:ne Dorotthea Och berette At for:ne Dorotthea alldelis inted wed sig nogit till Matthias Elers paa Zacharias Hasenharts wegne et were schyldig Med mindre fremleggis hindis Mands richtige Udgiffne haandschrifft och beuiiss. §.
Matthias Elers der tillsuarede, Att der ingen haandschrifft aff Jakob Spankow till Zacharias ehr Udgiffuit, Mens Zacharias sligh gielld som nu Kreffuis her till Raadstuffue haffuer Ahngiffuitt och Udi Byes

Bogh lodet indföre, och da der till giffuit for:ne Jakob Spankow Warsell. Derforuden berette hand, At for:ne Dorotthea nogle Underschiedlige gange her till Raadstue samme gielld haffde tillstaait. Niels Pedersen der till suarit, Att om saa ehr Dorotthea nogit i saa Maader som Ahngiffuis aff Matthias hun nogen gielld at haffue tillstaait i hindis Mands frauerelse, haffr hun det inted fortstaait. §.

4 Jakob Frantzens Raadstue, och nu som tillforn eschede enn Byetings domb fyldiste aff Kierstine Hendrich Botuigs och hindis Lauguerge Saa och aff Hanss Buck. §.
Mogns Schreder och Hanss Buck mötte, och berette di haffde inted Wider her till at suare end som till forn. §. War Jakob Frantzen epter sine Louglig Eschningh Raadstuffuinde begierendis. §.

1 Luduig Bötzous Raadstue paa Matthias Elers, och eschede en domb her Udgangen fylldiste.

1 Bodill Luduigs Raadstue som hun wed Carll Ottesen lod indschriffue paa Bertill Bester, Rentepenge Ahnlangendis aff en *Summa* Penge hand till Cathrina Dentze aff Lubeck ehr schylldig huorfore be:te Bodell Luduigs ehr forloffuer, Meente derfore, Bertill /70./ Burde samme Rente at betale. §.

Matthias Elers haffde hidfördret Hendrich Weidemann aff Straalsundt, begierde hand sinn Sandhed her willde tillstaa, Ahnlangendis enn Haandschrifft bemellte Matthias Elers till Ligersche aff Stralsund haffde Udgiffuit och epter dens Indholld betallt hindis Sönn Thies Liger, Nemblig: At der Matthias haffde bedet for:ne Hendrich Weidemann hand schulle Mage det saa hos Ligersche At hand sinn haandschrifft motte igien bekomme, epterdi hand gielden haffde betallt som för ehr Rördt, huad be:te Hendrich Weidemand der paa haffde Suarit, hand det nu Willde bekiende /:Eptersom Matthias berette Hendrich haffde hannom da suarit, hand schullde sigh inted om samme haandschrifft bekumre, Thies Ligers Moder haffde noch *in Manibus* Udaff hans *Patrimonio*, hand schullde inted bliffue krauffd:/ Her till mötte Hendrich Weideman, Och berette hand kunde icke benegte, At slige Ord Jo ehr Matthias och hannom saa Imellumb fallden som Matthias Ahngiffuer, Dogh det Warede icke lenge henn wed itt hallfft Aar der epter, at der da

inted fands aff samme Thies Ligers *patrimonio*. Disligst bekiende for:ne Hendrich Weideman Att eptersom hand War Thies Ligers formynder betalldte hand for hannom till Hanss Wijse brögger i Strallsund thrij lester öll, huillcket Thies Ligers Moder hannom igienn betallte paa for:ne sin Söns Wegne, eptersom de deromb Udi Wenlighed med huer andre bleffue forligte Saa well som och bekiende Hendrich Weideman, Att samme Ligersche ochsaa thill andre *debitorer* megit haffde paa for:ne sin Söns Wegne betallt. §.

[70v]

Raadstuffue denn 8 Augustij 1636. §.

Præsentes:
Laurids Pedersenn
Knud Pedersenn — Borgemestere
M: Peter
Matthias Elers — Raadmend
Jakob Frantzen

2 Matthias Elers Raadstuffue paa Dorotthea Hammersmids och hendis Laugurge epter förige Ahngiffuende. §.
Her till mötte Nielss Pedersenn paa Dorottheas Wegne Och formente Det war imod Mattias Elers borgelige Eed saaledis at kiöbe sigh till enn fremmids gielld, och forföllge enn Wergelös Quinde, Och udi rette lagde sitt schrifftelige Suar och forsett bleff lest och paaschreffuit. §.
Matthias ehrböd sig att wille till Neste Raadstue fremlegge hues som denne giellds fordring wedkommer, och her till Raadstue thillforn ehr omforhandlet, och i Byes Böger findis Indförtt.

Skolemester i den *Latine* Schole Hanss Hansen fremkomb, Och Offuergaff sinn schrifftelig *Supplication,* huorudi hand beklaget sig offr enn Schole Personn wed Naffn SaxemareHanss, Att hand schall mod *Ordinantzen* haffue sigh Ahntagen nogle börn at *informere* her i byen, den rette schole thill forhindringh och schade, Begierende at sligt motte Affschaffis, och for:ne Personn forböden, Med widere epter samme *Supplicationis* Indhold. §
Mattihas Elers her tillsuarede, Att hand med flere, war höigtrengd foraarsaget till at Anamme for:ne Personn at *informere* deris börnn,

der den anden Skolemester Komb her fra, Epterdi ingen war, som samme deris börn kunde lesse fore, huoromb Matthias berette, widere at wille schrifftelige her till suare om behouff giöris.
Ehr Skolemester tillspurdt, Att epterdi de gott follck som bemelte Personn haffuer Ahntaget till deris börn, icke lenger haffr Ahntagett hannom end till S:cti Michells dagh, Om hand wille lade det der wed bliffue, at hand thill S. Michells dagh haffr samme börn at lesse for? Huortill Scholemester Suarede, Att hand for de gott /71./ follkis schylld wille det nochsomb tillstæde, dogh icke lenger, Med slige willdkaar, At for:ne Hanss icke midlertid schall ahnstille sigh trodzeligen eller Ubilligen mod hannom. §. Bleff och be:te Hanss forrelagt sig alldelis her epter att rette och forhollde, huortill hand och sigh for *obligerit*, icke widere dermed schulle schie. §.

NB I dagh war Borgemestere och Raad aff Kongens Byefouget Bertill Bester begiernd att epterdi befindis enn löss drengh som tiente till Sogneprestens M: Hanss her i byenn, att haffue hafft leyerschab med enn quindfollck der sammesteds tiente, Byefougdenn da wille tale der paa och hende domb i Sagenn, Paa det at Kongenn och byenn deraff kunde bekomme denn richtige Sagefalld der aff bör, epterdi gierningenn ehr schiedt her Udi frijheden,

NB Hermann Slytter frembkomb och war begierendis, Att hand motte lade opsette itt *Epitaphium* offuer denn store kirckedör, sine S: forelldre thill Ihukommelse och det ind i Kircken, huillcket hannom ochsaa bleff beuillget, dogh med slige willdkaar, Att om det giöris fornöden Udi frembtiden paa det sted at hen flötte Orgelluercket, schulle hand paa egen bekostningh samme *Epitaphium* lade afftage och igien derfra flötte, huillcket och Hermann Slytter det samme Indgick och Sambtöckte, Saa att icke hand eller hans brödre schulle were derimod. §.

NB I dagh ehr Kiemneren med eptersch:ne 4 Mend optagne at schulle her Udi byen hus fra hus forfare och richtigen optegne huer wed sitt Naffn, huor Mange lösse follck were sigh enten quindfollck eller Mandfollck her findis Udi byen och hos huem samme follck ehre till huse Och de som icke haffuer tilluiste hos gott follck, eller och sellfuer leydt sigh huus, som de skatter och schyllder forre. Och sligt richtigen Under deris forseigling till Neste Raadstuffue utgiffue fra

dem beschriffuitt, Saa ingen i saa Maader worder seett igienum fingre med, som de achter at willie forsuare, som ehre:

Peder schomager
Anders Pedersen
Daniell Schomager
Hanss Jakobsenn §.

NB: I dagh ehr eptersch:ne 8 Mend tillforordnet att haffue Indseende med Illdstederne her Udi byenn, itt Aar igennom fra denne *dato*, huorpaa dennom ehr leffuerit huer tuende en Quarters Zeddell, Som ehr

[71v]

disse -

1 Mads Buck och Haagen Weffuer
2 Anders Hansenn och Peder Skott
3 Joenn Lauridsenn och Nielss Gulldsmid
4 Peder Strangesen och Michell Kleinsmid

Raadstuffue denn 22 Augustij 1636.

Præsentes.

Laurids Pedersenn
Knud Pedersenn — Borgemestere
M: Peter
Matthias Elers
Hendrich Slytter — Raadmend
Jakob Frantzen
Peder Baad
Daniell Warnow §.

Byefougdenn haffde hidsteffndt Hendrich Slytter denn yngre Ahnlangendis hues Resterende Wolldsböder Nemblig 10 Rixdr, hand icke epter Affsagde domb schall haffue klart giort forre, foruden hues hand siden tillforn Byefougdenn at schulle Klart giöre, huillcket hand icke endnu schall haffue willet epterkommit. Disligist Indsteffndt be:te Hendrich Slytter for Ahnuende Omkostningh Udi forsch:ne Sagh epter enn fortegnelsis Indholld, Byefougden fremblagde, bleff lest och paaschreffuitt.

Och fremblagde samme domb her aff Raadstuen Udgiffuit bleff lest och paasch:uitt. §.
Her till mötte icke for:ne Hendrich Slytter, eptersom hand nogle gange bleff paaraabt, ey heller nogen paa hans wegne.
Bleff for:ne Hendrich Slytter forrelagt att epterkomme och fornöye Byefougdenn forsch:ne Wolldsböder indenn 15 dage, eller och da at lide Wurderingh i hans bhoe och guods huor det findis. Belangende Ombkostningen, eptergaff Byefougdenn. §.

/72./

3. Matthias Elers Raadstue paa Dorotthea Hammersmids och hindis Lauguerge epter förige Ahngiffuende, Och fremblagde It Udtough aff Byes Bogh bleff lest och paasch:uitt. §
Her till mötte paa Dorottheas wegne Niels Pedersen, Och berette Att be:te Dorotthea icke haffr forstaait nogen Anden gielld, end som denn Hammersmid Udi Suerige War Paalydende, huilcken gielld Dorotthea haffde Matthias igien betalldt, och Paa denn gielld haffde hun Pandtsat gaarden. §. Matthias Elers eschede aff Niels Pedersen paa Dorottheas wegne, de tuende haandschriffter at motte fremkomme till Neste Raadstuffue, som hand Dorotthea her for retten leffuerede Kort tid forleden.
Niels Pedersen suarede, At samme haandschriffter bleff her betallte Weed derfore icke om samme derpaa lydende haandschriffter ehre Sönderreffne, eller icke. §.

Jakob Frantzenn haffde hid steffndt Hanss Buck Ahnlangendis hues gielld hannom tillkommer, epter Affgangen Jenss Hendrichsenn, epter som hand deromb haffde forhuerffuit domb till Byetingh. Och fremblagde enn forseiglett Eschningh offr samme domb bleff lest och paasch:uitt. Och war begierendis att be:te Hanss Buck motte dagh forreleggis Att fremblegge hues Penge som hand sigh tillforpligted her inden Raadstuffue att wille forschaffe her paa Raadstuffbordet. Saa att de Ahngiffne *Creditorer* kunde bekomme huer epter sinn *quota*. §.
Paa Hanss Buckes Wegne mötte Mognss Johansen, Och war begierendis, Att hannom med samme Penge motte bedagis till Nestkommmendis S:cti Michells dagh, schulle de Udenn Widere Opholld fremkomme huillcket och Jakob Frantzenn, saa well som och M: Peter Sambtöchte.

Christopher Hendrichsenn frembkomb, Och berette at haffue hidsteffnedt Matthias Elers Ahnlangendis, hues Ord hand schall haffue bemellte Christopher tillsagt, Nemblig: Att det Christopher haffde tillbeste, haffde hand inted fortient, Mens haffde hafft hoffuedet i enn kiiste, Om huillcke Ord Christopher till Raadstuffue haffr fört windisbyrd, Och ehr gaaen domb i Sagenn. §. Da begierde nu Christopher i dagh [72v] Att Matthias Elers endelig beuiise hannom slige Ord lougligen offuer, Att hand icke haffde fortient hues hand haffde, och huor hand Ulougligen haffr hafft hoffuedet i nogen Kiiste, Eller och Matthias hannom lougligenn som det sigh bör at ehrklere, epter dommens Indholld.
Matthias Elers her tillsuarede, Och berette at hand for denn Sagh haffr werit Steffndt till Landstingh, huor hand haffr ladet Indlegge sinn Erkleringh, Naar hand samme sinn Erkleringh igien bekommer, willde hand be:te Christopher her inden Raadstue ehrklere. §.

NB Ehr frembkommen Anders Hammer, Och i dagh skiöd sitt Skudsmaall thill Oss och Menige borgerschab som tillstede waare, Om der ehr nogen Ungh eller gammell, höigh eller Laugh, fattig eller Righ, som wiste Nogett Uehrligt med hannom, det dom hans ære, guode Naffnne och Röchte Kand were till forklenningh, di da willde frembkomme och saadant offentligen giffue tillkiende, Willde hand der till suare och sigh derudindenn *defendere* och forsuare, Saa wijt lough och Rett thillsige kand. Och ingenn frembkomb, som be:te Anders Hammer Wiste nogett att beschyllde, end det som ehrligit ehr Udi alle Maade.

1 Niells Pedersens Raadstue paa Ciliacus Smid, for hues hand haffr hannom thill att tale, Som hand till Neste Raadstuffue wille Sag giffue, dogh epterdi Ciliacus nu Mötte, gaff hand hannom Sagh, At hand ehr kommen for hans dör med en dragen Dægenn, och stucket hans Winduer Ind, och saaledis giort hannom Wolld och offuerlast, Och tillspurde ¥

De fattiges forstander Jakob schomager haffde hidsteffndt Willumb Dauidsenn och Bent Carllsenn, Jordschylld Ahnlangendis de for forgangen Aar schall med Reste, och icke haffue willet der fore i rette tide giöre klart, formente derfore de burde Uden widere opholld

at betale samme Jordschylld, och war domb begiernedis. Eptersom hand tillforn haffr hidsteffndt Bent Carllsenn, for forsch:ne *resterende* Jordschylld, Saa och Rentepenge, Och hand saa well som Willumb thid epter anden der med sidder Offuerhörigh. Satte hand Udi rette Om de icke samptlige burde forsch:ne Jordschylld och Rente at betale /73./ eller och att sögis med Namb och Wurderingh. §.
Bleff forsch:ne Willumb och Bent forre lagt inden 15 dage at betale forsch:ne tillkrauff eller och at lide Wurdering i hans bhoe.

¥ Niellss Pedersenn for:ne Ciliacus huorfore hand först komb i hans gaardt med hans Quinde och threi drenge, den ene haffde enn Stage, den anden enn Klubbe i haanden som de thoge i Nielsis Port der de war inkommen, och forfullde hannom op till forstuffdörren fra Porten Som aff Thingsuinde hand her fremblagde bleff lest och paasch:uit Widere schulle forklares.
Der till suarede Ciliacus, Att hand gick allene ind till Niells Pedersenn der hand bad hannom och icke haffde nogen med sigh, Mens der hand haffde faait hugh, att Niellss haffde slagit hannom ombkulld i sin gaardt, da komb hans Quinde och drenge ind i gaarden at wille komme Ciliacus thillhiellp, och Soer Ciliacus At hand icke gick ind i Niellss Pedersens gaardt paa nogitt Ont, Mens epter Nilsis Ord och begiering gick hand der ind. §.

1 Ciliacus Smid haffde hidsteffnd Niellss Pedersenn, hannom beschyllte och beklaget at haffue slaget och illde medfaritt med en Stage i Nielssis egin gaard, epterad Niells haffde bedet hannom komme ind thill sig i gaarden, huoromb hand till tinge haffr fört windisbyrd, formente hand burde derfore at lide som wedbör. §.
Dertill suarede Nielss Pedersenn, Att hand inted slogh Ciliacus förend hand tillforn först kalled hannom enn schiellmb och bedrager, dernest haffde reffuit hans tömmer Ned och sidenn Udfördret hannom, Som Ciliacus egen Windisbyrd haffr Ombuundet.
Ciliacus berette hand hollder Niellss Pedersen icke bædre end en offentligh Schiellmb, thill dess hand bliffuer frijkiendt, Att hand icke haffr slaget hannom som enn schiellmb. §.

NB I dagh bleff det Kirckeuergen Niellss Giermandsen, Saa och di fattiges forstander Jakob Schomager Allffuorligen forrelagt och

befalet, Att saa frembt de her epter forsömmer att gaa om Söndagene och andre hellige dage Med Pungenn paa Kirckens och de fattiges Wegne, Skall di for huer gangh de saaledis forsömmer huer dennom giffue och haffue forbrut Penge Thou M rm. Och epterdi Nielss Giermandsen icke nu ehr tillstede [73v] Bleff Kiemneren Mogns Johansenn befalet, hannom det att berette och giffue tillkiende, Saa hand schall haffue Sig der epter att rette. §.

NB Anders Börgesenn och Frantz Dyker ehr frembkommen gaff last och klage offuer unge Hendrich Slytter, huorledis hand dennom huer serdelis haffuer Offuerfalldet nogen thid sidenn, begierende derfore Att de motte for sligh hans Offuerfalld her epter bliffue forschaanit, och Udi fred, Saa hand motte stelle dennom borgenn.

Raadstuffue denn 5 Septembris 1636.

Præsentes:

Laurids Pedersenn	
Knud Pedersenn	Borgemestere
M: Peter	
Matthias Elers	
Hendrich Slytter	Raadmend
Jakob Frantzen	

4 Matthias Elers Raadstuffue paa Dorotthea Hammersmids och hindis Lauguerge epter förige Ahngiffuende ¥ Och war domb begierendis.
Niels Pedersen ochsaa mötte, och begierede domb.
¥ Och fremblagde enn Zeddell aff Zacharias Hasenhart Udgiffuit Indeholldendis at hand till Matthias Elers haffuer affstaait hues gielld Jakob Spanckow haffr weritt for:ne Zacharias schylldigh, bleff lest och paasch:uit. §.
Sagen optagen i 14 dage.

Niels Pedersen lod liuse for sinn deele hand haffr paa Ciliacus Smid till Neste Raadstue epterdi hand icke wiste att her schulle holldis Raadstue i dagh.
Liustis och for Ciliacus deelle paa Nielss Pedersenn. §.

2 Christopher Hendrichsens Raadstuffue paa Matthias Elers, epter förige /74./ Ahngiffuende Ahnlangendis Matthias hannom at ehrklere for hannom tillsagde Ord.
Matthias Elers her till mötte, Och som tillforn berette, At Sagen ehr till Landsting Indsteffndt, Naar hand bekommer schrifftelig Affschied fra Landstingh hues deromb ehr gangit, will hand sigh der epter rette. §.

2 Raadstuffue, Att Anders Hammer som till förste Raadstue schiöd sitt Skudsmaall. Och ingen fremkomb som hannom nogit Uehrligt offuersagde eller med wiste.

Jakob Skomagr, de fattigis forstander haffde hid steffndt Michell Kleinsmid, Begierends Rente aff hannom aff de fattigis grund hand haffr Paabhoett, Paa Andet Aars tid. Saa och tillspurde hannom, om hand enten haffr siddet paa leye eller kiöb. Der till suarede Michell Kleinsmid, Att Nu Nestkommendis Paasche bliffr det 2 Aar, at hand haffr bhoet paa samme grund, och at hand haffr kiöfft samme gaardt och grund och icke siddet paa Leye. Jakob Schomager formente, Att Michell burde giffue de fattige Rente aff samme deris grund Anders Weffr till dennom haffr giffuit for saa lang tid hand haffr bhoet der. §.
Bleff Michell Kleinsmid forrelagt och tillfunden at betale de fattigis forstander Jakob Schomager Rente for 2 Aar, Nemblig Penge - 7 M ringer 4 S strax Inden 15 dage Uden widere Opholld.

Sammaledis haffde Jakob Schomager indsteffndt Arffuid Slagter, for 2 Aars leye i daller till de fattige.
Arffuid icke mötte Bleff hannom 15 dags dag forrelagt at betale forsch:ne tillkrauff, och da at lide wurdering i hans bhoe.

NB I dagh ehr tillforordnet eptersch:ne Borgere at schulle hollde Giesterije och herberger.

[74v]

Raadstuffue denn 19 Septembris Anno 1636 §.

Præsentes:
Laurids Pedersenn
Knud Pedersenn B.
M: Peter
Matthias Elers R.
Jakob Frantzen
Peder Baad

Eptersom Sagen Imellumb Matthias Elers och Dorotthea Hammersmids ehr till i dag optagen till dombs, da mötte nu Matthias och war domb begierendis Och derhos berette, At om hand faar en Wiss Mand for sin gielld och tillkrauff willde hand lade det bliffue wed hues hand hinde aff Summen haffr eptergiffuit, eller och hand faar sin betallningh. Da sagdis der paa saa aff for Rette. §.

Domb.

2 Niells Pedersens Raadstue paa Ciliacus epter förrige ahngiffuende, Och thill thredie Raadstue schriffteligen willde Ahngiffue.
Ciliacus mötte och berette hand haffr Steffndt Niels Pedersen, Och thogh 2 Raadstuffue paa hannom epter förige Ahngiffuende, Och willde ochsaa schriffteligen suare och fremlegge hues hand haffr i Sagenn.

3 Anders Hammers Raadstue, Att hand som tillforn schiöd sitt Skudsmaall. Och Borgerschabet suarede som thillforn de inted widte andet med hannom end hues ehrligt ehr.

1 Byefougdens Bertill Besters Raadstue paa Haagen Schreder, for hues Ulouligh Ord hand hannom till Byetingh der hand Sad Retten tillsagde, Som hand widere till Anden Raadstue wille giffue sagh, och thill thredie Raadstuffue före sine windisbyrd.
Hertill mötte Haagen Schreder, Att itt hastig Ord Komb hannom Uforwarendis i Munden, Som hand berette, Saa hand icke wiste huad hand sagde.

3 Christopher Hendrichsens Raadstue paa Matthias Elers, epter förige Ahngiffuende.

Matthias Elers her till suarede, Och berette, At hand inted haffr talld /75./ Udi Christopher Hendrichsens æhre, och icke heller wiste hand med for:ne Christopher end som med enn Erligh Mand, Och med sligh ehrkleringh formente hand sigh frij for hues tilltale at were epter Birckerettens 21 Capitell. §.
For:ne Christopher Hendrichsen War domb begierendis. Da sagdis der paa saa aff for rette. §. Domb.

Hanss Heitmann af Lybeck paa Berent Petersens wegne ibm haffde epter her fremblagde fulldmagt hid Udi rette Steffndt Hanss Jöde, hannom affordrede enn Summe Penge hand till be:te Berent Petersenn schall were schylldigh, Nembligh: Elluffue hundrit hallffembtesindstiuffue och femb M lubsch. Huoromb hand fremb lagde Hanss Jödes haandschrifft, Liudendis paa 326 M Lubsch, dernest Berent Petersens Regenschab, attschillig Kiöbmandswahre belangende den 10 septemb. Aar 1635 haffr offuersent ehr 726 M lubsch 6 S.
Noch enn Post fremblagt, som Hans Heitmen beretter Hans Jöde haffr sig Paatagit at betale, Dogh Udi Knud Matzens Regenschab indfört den 6 Octobr. Aar 1634 141 M lubsch 2 S, bleff lest och paasch:uitt samptlig.
Her till mötte Hanss Jöde, Och berette, att allt hues bemellte Hanss Heitman hannom Affordrer ehr indfört Udi Knud Mattzens Regenschab. Och Knud Mattzenn ochsaa ehrligen will betale, hues der paa forsch:ne giellds fordringh kand *restere*. §.
Epter forsch:ne Leiglighed Bleff begge Parter henuiist till be:te Knud Mattzenn, der at giöre först richtighed med huer andre, epterdi enn deell Poster Hanss Heitmann paafördrer, ehr Indfört i Knud Matzens Regenschab. Och Naar sligt ehr forretid huad Hanss Jöde da bliffr schylldig, gaaes siden deromb hues rett ehr. §.

1. Luduigh Bötzows Raadstuffue paa Matthias Elers Aff hannom begierede hand schulle fortollcke och forklare, Saa och Naffngiffue huad Personer hand med Ubeschiedenhed schall haffue offuersagt och *molesterit* udi hans suogers Jesper Schous huuss, Som Matthias Elers udi sitt Indlagde forsett her till Raadstuffue paa hannom haffuer Ahngiffuit. §.
Matthias Elers her till suarede, hand willde de Ord forklare och beuiise, Nemblig: Att der di begge Waare Udi Jesper Schous huuss,

Och [75v] der talltis om det sallt de haffr Ombtuisted, Sagde Luduig: Der Matthias Spurde hannom om hand willde Anamme Sallt med en thönde i Boden da war? Mener i iagh will Anamme Sallted med den tönde, Om iag schall tage Sallt, der paa suarede Matthias, Att det war denn rette thönde, aff Kong Maytz forordnit, och haffde staait paa Raadhuset, och war brendt *Anno 1602* paa, Da suarede Luduigh hannom, Da haffr Borgemester och Raad giort mod de tydsche som Skiellmer, Och saaden Ord berette Matthias at were talld i Jespers Schouffs huus. Och tillspurde Matthias Luduigh, Om hand kand benechte samme Ord icke at haffue talld huortill Luduigh suarede, hand nu willde icke suare der till. Mens formente att Matthias burde hannom sligt offuerbeuiise. Huad sig denn tönde belanger, huoraff denne strid och trette ehr begynt, Berette Luduig, At samme tönde icke haffde Weritt aff Raadhuet i nogle Aar, Mens denn tid Matthias fick den Skude med Sallt hid da komb samme tönde aff Raadhuset, Uanseett der war enn anden tönde som Dragerne haffde, Som de daglige pleiger ett maale med huad fordell Matthias der med willde Söge, dett maa hand wide. Och der paa haffde Luduig suaritt i Jespers huus, Att saafrembt her holltis 2 thönder i Byenn, denn ene till de fremmede att maale Ind med, och Matthias samme thönde icke willde bruge till sitt Sallt att Maale med, derfore Spurde hand Matthias ad, huorfore hand icke brugte samme tönde de fremmede med Maalte. Och derfore haffde Luduig Sagt, Att om det war Borgemester och Raad Witerligt de haffde tuende Byes tönder att maale med, den ene de fremmede at Maalde Ind och den anden som borgerschabet maaler Ud med, Saa waar det icke ehrligen handlet med de fremmede eller med borgerschabet.
Dertill suarede nu Matthias, Att Luduig will besmöche sine Ord med Languerig *discurs* formedelst forsch:ne byes tönde formeente hand det Sagenn icke at wedkomme. Mens dersom Luduig formener enten Borgemester och Raad, eller och Matthias Elers haffr giortt Urett med forsch:eene tönde, Kunde hand giffue Sagh och tale derpaa.

NB Söffren Snidker som war aff Bonde Biörnsen hidsteffndt, Bleff her nu for gott follckis forbönn schylld aff Bonde Biörnsen beuillgett att maa Sidde i hans gaardt och bhoe till Nestkommendis Paasche och icke widere. Och Söffren till rette tid att Udlegge sin leye huorfore Borgemester och Radd ehr guod for. Och den lille Stuffue Ud till

gaden, schall Bonde haffue sig forbeholldenn at bruge eller lode bruge

/76./

Raadstuffue denn 3 Octobris 1636. §.

Præsentes
Laurids Pedersenn
Knud Pedersenn Borgemestere
Matthias Elers
Hendrich Slytter
Jakob Frantzenn

§.

2 Byefougdens Raadstuffue paa Haagen Schreder epter förige Ahngiffuende Och till thredie Raadstue wille giffue fulld sag, Saa och da at före sine windisbyrd. §.
Haagen Schreder mötte, och bad at Bertill willde giffue hannom dend Sagh epter. Mens Bertill berette hand willde haffue först domb i Sagen. §.

Byefougden haffde hid steffnd Unge Hendrich Slytter thill enn 4 Mends Opkreffuellse, till Wurderingh i for:ne Hendrich Slytters Bhoe och guods epter Affsagde doms Indholld, Som Byefougden begierede i dagh 4 Mend hannom at giöre Udlegh. §. Saawell som kiemnerenn paa Byes Wegne begierede det samme att motte schie Under en Wurderingh. Byefougden berette at hues hand paa Kongens och sine egne wegne foruden det hand der paa haffde oppebaarit thillforn, nu thillkommer aff for:ne Hendrich Slytter, Med sampt och hues Byenn tillkommer, ehr thillsammens Penge, 30 Slette dr 1½ M. Da ehr optagen eptersch:ne 4 Mend, Som der till schall giöre Byefougden och Kiemneren Udlegh aff Hendrich Slytters bhoe och guods.

Hendrich Mognsen
Carll Jensenn
Mogns Haagensen
Lourids Jyde. §.

NB Niellss Pedersenn frembkomb, Och berette att haffue ladet sigh forlige med Ciliacus Smid for gott follckis forbön schylld, om huis tuist och Irringh dennom hid indtill haffr weritt Imellumb, deris egenn Personer belangende huoromb Sagen baade her till Raadstuffue, Saawell som och till Byetingh [76v] haffuer werit Indsteffndt, Saa at de nu begge mötte i dagh och frastoed hues deele de haffr hafft paa huerandre. Och Ciliacus berette nu sigh inted andet att wide med for:ne Niellss Pedersenn, end det som ehrligt och gott ehr, och hues hand Niells Pedersen thillforn haffr tillsagt, berette hand att were schiedt i druckenschab, der hans hoffuet aff de slagh hand bekomb war forstörret. Kongens och Byens Sagh herudinden Uforkrencket. Nielss Pedersen war herepter Raadstuffuinde begierendis. §.

NB
3 Raadstuffue Att H: Bertill i Listerbye opböd Salig Aage Nielsenns gaardt som tillforen. §. Carll Pedersen och Joen Lauridsen her till suarede, Att de nu inted widere haffde herimod eller till at suare end som thill den 14 Martij bleff Suaritt. §.

NB 4 Anders Hammers Raadstue, och som i de förige Raadstuffuer Schiöd sitt schudzmaall thill Oss och Menige borgerschab, Och ingen frembkomb, som gaff hannom andet end itt ehrligt Skudzmaall huillcket hand war begierendis, Under Byes Seigll beschreffuitt.

NB I dagh ehr Anders Knudsen och Mogns Byesuend Ahntagen till att gaa Winterwachtenn beregnit fra nu forgangenn S:cti Michells dagh, och till Paasche först kommendis Aar 1637, och schulle haffue thill lönn Penge Thiuffge Slette dr, och huer dennom it par skoe, eller penge 2 Dr.

Raadstuffue denn 17 Octobris 1636.

Præsentes

Laurids Pedersenn	
Knud Pedersenn	Borgemestere
M: Peter	
Jakob Frantzenn	Raadmend
Peder Suendsenn	

3 Byefougdens Raadstuffue paa Haagen Schreder epter förige Ahngiffuende. Och fremblagde sitt schrifftelige Ahngiffuende och forsett, bleff lest och paasch:uitt. Saa well som och lod Haagen Schreder wed sinn hustru fremblegge sitt schrifftelige Suar bleff lest och paasch:uitt.

/77/

1 Luduigh Bötzows Raadstuffue paa Matthias Elers, Och affordrede enn Parthi Salltt, som hand berette Matthias Elers thill hannom ehr schylldig att leffuere, eptersom enn Landsdommers Udgiffne domb dennom Imellumb, deromb schall formelde, att Mattias till Luduigh schulle leffuere huis Sallt, de schall haffue Ombtuisted, huorpaa Luduigh berette, Att udaff Sex store lester 3 Tdr Sallt, haffde Matthias icke leffueritt Mere end hallffierde store lester 3 Tdr. Saa der nu igien Rester hallffierde store lester Sallt. Och derfore formeente Luduigh att Matthias Uden widere opholld burde at leffuere hannom forsch:ne Resterende Salltt, eller och Rede penge som Sallttet nu gaar och giellder, nemblig 3½ M huer schippe, eller 21 M tönden. §. Och om samme leiglighed fremblagde Luduigh forsch:ne Landsdommers domb, Saa och enn beschickelse Zedell aff Carll Pedersen och Mogns Johansen Undersch:uitt bleff lest och paasch:uitt.

Hertill mötte icke Matthias Elers, ey heller nogen paa hans wegne. Eptersom hand nogle gange bleff paaraabet. §.

Sammeledis haffde och Luduigh hidsteffnd be:te Matthias Elers thill itt Raadstuffuinde hand begierede beschreffuitt om hues dennom Imellumb her paa Raadhuset Nest forgangen denn 19 Septemb. bleff Paahandlett, huillcket Raadstuffinde Luduigh och nu bleff beuilget at giffuis beschreffuitt. §

4 Raadstuffue, Att H: Bertill i Listerbye opböd Salig Aage Nielsens gaardt som tillfornn, Och war epter samme opbydellse Raadstuffuinde begierendis. §.

NBene Skolemester i denn *Latine* Schole Hanss Jensen frembkomb, Och war Begierendis, Att det motte forholldis och epterkommis med hues Affschied Nestforgangenn denn 8 Augustij her paa Raadstuffuen bleff giort, om den Skolemester Hanss Lauridsenn, at hand nu epter samme Affschied motte bliffue Affschaffet, eptersom hand baade bleff forrelagt att enthollde sigh her fra byen Naar forgangen S:cti

Michells dagh war forbi, Saa well som och sellff sig *forobligerit*, icke lenger att schulle her forbliffue, med nogens börn att *Informere* den *latine* schole thill forhindringh. §.
Sammeledis beklaget hand sigh offuer hues Songh och *music* for:ne Hanss Lauridsenn bruger paa Orgelluercket, huorudoffuer denn rette Schole med sinn Songh och *music* hand gerade Udi Uordningh och schade, Begierede och at sligt motte affschaffis. §. Da ehr eptersch:ne tuende Mend Claus Schomager och Hanss Pedersenn henschicket till for:ne Hanss Lauridsenn, och hannom tillsige och forbyde Att hand epter denne dagh alldelis schall enthollde sigh, nogen saaden [77v] Latineskole, som hand her tilldags haffr Understaait sigh imod *Ordinantzen* att hollde Saa frembt Mand icke schall foraarsagis att bruge andre middel der till, huor wed Kong.M: *ordinantze* kand wed magt holldis, och Scholen her Udi byenn icke widere end her till schied ehr schall komme Udi Uordningh. Schall och icke heller for:ne Person Hanss Lauridzenn siunge paa Orgelluercket, Uden den *latine* scholemesters Willge och Sambtöcke. §. ¥

NB I dagh bleff Clauss Schomager och Hanss Pedersenn med Kiemneren henschickett till M: Peder Pedersenn, Sogneprest Udi Auhus som nu war udi byenn, Att eptersom hand sigh nu haffuer foretagitt med bögningh att forandre och lade bögge Wed den Nederste Mölle, S: Inger H: Oluffs för haffde i brugh, Da samme Mend hannom att tillsige, Saa och forbyde, Att hand icke widere schall lade bögge end hues hans formend haffuer bögtt for hannom udi Strömmen Med mindre hand Kong Maytz frijhedsbreff der paa serdelis haffr; Sammeledis hannom att tillsige, om hues Thorff och Rijs i Strömmen aff demmingen findis, dett att Optage, att Dybet i Aaen deraff icke lider schade. Huilcke Mend berette att haffue werit hos be:te M: Peder, Och hand att haffue giffuit dennom till suar Att hand inted Widere willde bögge, end som hand willde forsuare Och att dett war tid nock at klage der paa, Naar nogitt Ulougligt War giort och bögt. Belangende Thorff och Rijs som kand findis i Strömmen haffde och M: Peter suaritt, att wille lade oprensse och borttage. §.

NB I dagh epter Borgemesters Knud Pedersens begiering paa Kong. M: wegne ehr eptersch:ne 4 Söefarne Mend optagne at schall *taxere* Christopher Hendrichsenns Nye schiberumb hand nyligen haffr ladet

opsette och bygge her for byen, huormange Lester samme Skiberumb kand were drechtigh, Och det Under deris haand och Seigll at giffue fra sigh beschreffuitt, Som de wille widere forsuare, som ehre

Hanss Lauridsenn
Mogns Schreder
Paasche Hermansen
Laurids Mortensen

Och nu strax deris tough at fylldistgiöre.

¥ Och berette for:ne thuende Mend, Att de haffde Werit till Matthias Elers och leett epter samme Hanss Lauridsen och hand icke war der till stede, huor Matthias Elers dennom suaritt Att hand och Jesper Skow willde were for:ne Hanss Lauridsen Mand for deris egne börn, Indtill her kommer en döchtigh hörer i scholen, som M: Hanss haffr loffuit./78/ Huad Sangen och *music* ehr Ahnlangendis paa Orgelluercket haffde och Matthias Elers sagt, Att Naar hand willde gaa paa Orgelluercket at siunge och *musicere* och tage samme Hanss Lauridsen med sig willde hand det nocksom giöre och forsuare. §.

Raadstuffue denn 31 Octobris 1636

Præsentes
Laurids Pedersenn
Knud Pedersenn B.
M: Peter
Matthias Elers
Hendrich Slytter
Daniell Warnow

4 Byefougdens Raadstue paa Haagen Schreder epter förige Ahngiffuende, och epter sinn schrifftelige frembschickede Zeddell war domb begierendis. §.
Sagen her optagen i enn Maanit till den 28 Novemb: och da at gaa domb, Med mindre Byefougdenn Sagen Uden domb will lade fallde, och de herforinden Kunde bliffue forligte. §.

1 Byefougdens Raadstue paa Laurids Möller, for hues hand denn 16 Octob: sidst forleden drack Under höigmesse.

Laurids Möller icke her till mötte.

1 Byefougdens Raadstue paa Schaaninge Peder for hues hand den 24 Augusti schall haffue slagit Wachten om Natten.
For:ne Peder icke her till mötte. §

2 Luduigh Bötzous Raadstue paa Matthias Elers, epter förige Ahngiffuende. Matthias Elers her till mötte och berette at wille till thredie Raadstuffue fore huis Windisbyrd hand kand haffue Udi Sagen, Och Insatte herudi Rettenn enn forseiglet Posse med Penge Som hand berette war de Resterende Penge for Sallted, Som thillforn hos Byefougdenn haffuer standet Under hanss laass och nögill, som bliffr nu thillkomendis Onssdagh 14 dage. §. Luduigh berette inted widere at haffue nu at Indföre eller suare, förend till thredie Raadstuffue.[78v] Uden alleniste hand tillspurde Matthias, Om der war saa monge Penge i denn her fremblagde Posse, som hand for huer tönde Sallt hannom nu affordrer, eller och saa megit som tönde Sallt Kosted den tid hand det förige Salt leffuerede? Matthias berette, der ligger enn Zeddell hoss. §.

Raadstuffue denn 14 Novembris 1636

Præsentes:
Laurdis Pedersenn B.

M: Peter
Matthias Elers
Hendrich Slytter §.

2 Byefougdens Raadstue paa Laurids Möller epter förige Ahngiffuende.
Laurids icke mötte.

2 Byefougdens Raadstue paa Schaaninge Peder epter förige Ahngiffuende.
Peder icke mötte.

1. Byefougdens Raadstue paa Ciliacus Smid och Niellss Pedersen, for hues hand haffr dennom till at tale. Ingen aff dennom mötte.

3 Luduigh Bötzows Raadstue paa Matthias Elers epter förige Ahngiffuende. Her till mötte Matthias Elers och berette att haffue nu hid steffndt sine Windisbyrd, som hand till Nestforgangenn Raadstuffue beraabte sigh paa att wille före I dagh. Som ehr Hendrich Slytter den Elldre och Mogns Johansenn. Och tillspurde hand dennom, Om de icke hörde att Luduigh Bötzow her for retten sagde, Att Gud schulle straffe hannom, Om hand willde haffue Penge, om det end war en 20 dlr for tönden. For:ne Hendrich Slytter och Mogns Johansen bekiende och wedstode, Att de samme Ord haffde hörtt aff Luduigh war talld, huillcket och Luduigh sellff bekiende. Och epterdi Borgemester Knud Pedersen nu icke ehr tillstede, hues Ord Matthias berette forsch:ne tuende Mend aff Borgemester schall haffue hörtt, willde hand det lade opstaa thill be:te Borgemester hans Ahnkombst, forsch:ne 2 Mend da deromb at thillspörge. §. Och beraabte Matthias sigh paa flere windisbyrd /79./ thill fierde Thing at före, Som ehr Anders Pedersen och Peder Schomager, Wallter Hendrichsenn och Niellss Pedersenn och Mellchior Hansen, som ehr nu thillstede Uden Mellchior och Niells Pedersenn war her ocksaa, och gick dog bortt, och dennom icke kunde nu före, fordi Borgmester Laurids Pedersen gick bort. §.

Raadstuffue denn 21 Novembris, 1636.

Præsentes:

Laurids Pedersenn
Knud Pedersenn B.
M: Peter
Matthias Elers R.
Hendrich Slytter

3 Byefougdens Raadstuffue paa Laurids Möller, epter förige Ahngiffuende.

Laurids icke mötte, ey heller nogenn paa hans wegne.

Och förde eptersch:ne windisbyrd, som war hans egen thienner, Hendrich Ericksenn, hand wed sin Saligheds Eed och opragte fingre Wandt och bekiende, Att enn Söndagh war hand och byes tienner Mognss Haagensenn Nedre paa den gade Nielss Giermandsen bhoer,

huor de Saae Laurids Möller komme epter dennom, war druckenn, och haffde enn stor bötte med öll i haandenn, och sagde: /:Jagh reds inted for Byesuender:/ Och att dett war Under höigmesse, der sligt schiede, Mens huor hand komb fra Wiste hand icke. §. Tillspurde Byefougdenn for:ne Hendrich, huad be:te Laurids Möller suarede hannom, der byefougdenn schicket hannom bud, och wille wide huemb der samme tid drack hoss hannom? Hendrich berette, Laurids suarede hand haffde inted med den guode Mand byefougdenn att bestille, Jesper Schow war hanss hosbunde. §.
Lige forsch:ne Ord wed lige forsoren Eed wandt och bekiende for:ne Mogns Haagensen saa at Were tillgaaet, som for:ne Hendrich Ericksenn nu ombuundet haffr, och at be:te Laurids haffde enn bötte öll i haanden, gick 4 eller 5 kander Udi. §.

Byefougden liuste for sinn deele hand haffr paa Schaaninge Peder. epterdi hand ehr paa sinn Reigse Udseiglldt.

[79v]

2 Byefougdens Raadstuffue paa Ciliacus Smid och Niells Pedersenn, for hues hand haffr dennom till at tale, Som hand thill thredie Raadstue willde Ahngiffue.
Ciliacus icke her till mötte, Mens Nielss Pedersen mötte, Och berette att wille och suare thill Neste Raadstuffue. §.

4 Luduigh Bötzows Raadstuffue paa Matthias Elers, och nu som tillforen eschede aff hannom enn Landstingsdomb fylldiste. §. Och war epter samme dombs fylldist eschenn Raadstuffuinde begierendis. Dogh beuillgede begge parter denne sagh att maatte beroe och huile thill i dagh 14 dage. Om nogle gott follck midler tid kunde legge sig deri dennom om denne tuist att forlige, hues icke, da her epter att stædis dennom Imellumb hues her for retten gangitt och farit ehr foruden widere *process.* §.

Hans Heitmann aff Lybeck paa Berent Petersens ibm hans wegne epter schrifftelige fulldmacht, forgangen denn 19 Septemb: her for Retten lest och paaschreffuit haffde hid steffnd Hanss Jöde, Och eptersom hand samme tid ehr bleffuen henuiist till Knud Madsen at giöre hos hannom richtighed, huore wijt hans tillkrauff till be:te Knud Matzen haffr weritt, Saa och sin tillkrauff till Hans Jöde Saa berette be:te Hanss Heitmann at haffue werit hos for:ne Knud Madsen, Och

epter hues Affschied hand der med Knud Matzen haffr giort, och fremblagde hand Knud Madsens egen haand derudi hand schiuder enn deell Poster till Hanss Jöde at schall Suare, Summen som belöber sigh, Elluffue hundritt 93 M lubsch bleff lest och paasch:uit. Huillcken *Summa* hand nu paa for:ne Berent Petersens wegne fordrede.

Hues widere Regning Berent Petersen och Knud Madsen Imellumb och huorimod Knud Madzen lader sigh mercke, icke at kunde gott giöre, alld hues *interesse* och anden Ombkostning Udi Berent Petersens Regenschab findis, huoromb och Hanss Jöde her fremblagde nogle Mangler, Under Knud Madsens egin haand, som her och bleff lest och paasch:uitt.

/80./

Der paa war Hanss Heitmann paa Berent Petersens wegne, och Hanss Jöde paa Knud Madsens wegne begierendis 4 Mend, som samme Regningh och Mangler kand for sig tage och igennemsee och dennom derom saawijtt forsuarligen ehr om huis tuistige Poster findis at forlige. Da ehr eptersch:ne 4 Mend optagenn, som dennom enten wed forligelsemaall, eller och ellers saawijtt schiee kand attschille, och deris tough med det förligste epter Parternes Begiering fra sig giffue besch:uit. Som ehr disse:

Jakob Frantzenn
Luduiigh Bötzow
Wollter Hendrichsenn
Casper Lauenhagen. §.

Belangende Hanss Jödes egen Personn, der till suarede hand, At imod den Post Hanss Heitmann paa Berent Pedersons Wegne fordrer, haffde hand enn stor gienregningh. War der fore begierendis Att offuensch:ne 4 Mend och i lige Maade maatte samme Regenschab sig forretage, och deromb dennom atschillie. Wille hand giffue sigh Under samme Mends Sigelse, huillcket Hanss Heitman och beuillgede. Dogh sigh forbeholden, Att hues samme 4 Mend deromb richtigen dennom imellumb giörer och *liqviderer*, will hand med Nöigis. Huillcket och forsch:ne 4 Mend samme Parthers Regenschab sig schulle forretage och dennom enten Udi Mindelighed, eller och ellers Wed deris richtige thoug dennom atschillie. §

1 Raadstuffue, Niellss Pedersenn, Werge och formynder for Dorotthei Hammersmids, haffde paa hindis wegne hidsteffndt Matthias Elers, Ahnlangendis denn gaardt for:ne Dorotthe paabhoer, och thill Matthias Pandtsatt, huillcken Pandtsetningh Nielss Pedersenn formente, icke kand eller bör att achtis for fullde, epterdi den Pantsettning ehr schied Udi hindis Mands frauerellse och Uden hans Sambtöcke. §.
Matthias her till suarede, Att hand schiöder inted om forsch:ne Pandtsettningh, Mens Zacharias Hasenhart sinn gielld nogle gange her for Retten richtigen haffr Ahngiffuit, Saa och aff Borgemester och Raad forbödet Dorotthei och hindis Mand icke at schulle Affhende eller Pandtsette samme gaardt till nogen anden förend Zacharias bleff betallt [80v] huorfor Matthias begierer sinn betallning enten med Penge eller anden guod Wahre, saa schiöder hand inted om hindis gaardt.

Raadstuffue denn 28 Novemb: 1636

Præsentes
Laurids Pedersenn
Knud Pedersenn B.
M: Peter
Matthias Elers R.
Hendrich Slytter

4 Byefougdens Raadstuffue paa Laurids Möller epter förige Ahngiffuende, Och war domb begierendis. formente hand burde at lide for helligbröde och epter Kong. M: breff derom Udgangenn, Saa well som och for hues Ulydighed hand hannom haffr beuiist, i det hand icke haffr willet komme till hannom paa Kong.M: wegne. der hand haffde bud epter hannom.
Her till mötte Laurids Möller, Och berette, att denn Söndagh som Ombtalis, forærede Lisebeth Niellss Giermandsens hannom thou Kander öll for hand haffde Malet for hinde tolldfrij, huillcke 2 kande öll hand sellff hente hoss hinde, och da war klocken wed thije.
Sagen optagen i 8 dage.

Byefougden lod liuse for sinn dele paa Schaaninge Peder.

3 Byefougdens Raadstue paa Niellss Pedersenn, for hues hand haffr Slaget Ciliacus Smidt i Nielss Pedersens egen gaard, Och i rette lagde sitt schrifftelige Forsett bleff lest och paasch:uit. §
Niels Pedersen her till mötte, och berette, At det schulle hannom icke offuerbeuiises hand nogit Wolld paa Ciliacus at haffue begangit Ciliacus icke heller strax at haffue klagit sligt for byefougden.
Her till suarede Byefougden, Att det nochsom beuiises aff her fremblagde Thingsuinde, Att Nielss Pedersen med en Stege slog Ciliacus nogle gange till Jorden i Niels egen gaard. §.
Niels Pedersen i rette lagde sitt schrifftelige forsett bleff lest och paasch:uit.

/81/

Eptersom Sagen Imellumb Byefougden och Haagen Schreder thill i dagh er optagen att affsige domb, Da mötte och nu be:te Haagen Schreder, Och for det förste bekiende att haffue giortt Byefogden Urett, bads derfore at byefogdenn icke wille staa paa domb, Mens hannom det eptergiffue denne gangh, da haffr och byefougden for got follckis forbön schylld den sagh frastaait, Dogh med sligh *Exception* och willdkaar, Att Haagen Schreder nu i dagh her for Retten sig *forobligerit* icke epter denne dagh att schulle enten med Ord eller gierninger saa offrfallde byefogden, hues det schier, schulle denne Sagh tillige med staa hannom Oben forre, Huorepter Byefougden war Raadstuwinde begierendis. §.

2 Niels Pedersens Raadstue paa Matthias Elers, epter förige Ahngiffuende paa Dorotthei Hammers Wegne. §.

Hanss Heitman aff Lubeck frembkomb, Och eptersom hand Nesteforgangen Raadstuffue begierede 4 Mend att motte opmelldis, Regenschab Imellumb hannom paa Berent Petersens Wegne och Hanss Jöde paa Knud Madsens Wegne att for sig tage och dennom om huis tuistighed derudinden Kand findis at schulle atschille, Saa berette nu be:te Hanss Heitman Att en aff forsch:ne 4 Mend Nemblig: Jakob Frantzenn wed Siugdomb ehr forhindret, war derfore enn anden guod Mand i hans sted begierend, Da ehr nu i hans sted der till tagit Niels Pedersenn. §.

I daug frembkomb Söffrenn Snidker, och beklaget sigh offuer tuende Suenner Wed Naffnn Knud och Jochim, eptersom hand med stor bekostning haffuer dennom her op forschaffet till kirckens Arbeid, och de dogh icke wed samme Arbeide haffuer willet forbliffue, Mens sigh paatagit andet Arbeide her udi byenn och taget Aarsage der aff at hand deroffr icke schulle komme fortt med Kirckens Arbeide, Och i saa Maader icke alleniste bragt hannom i schade, Mens end och tager hannom brödet aff Munden, Och nu hand formedelst sligh deris Motuillighed haffr mott Bekosted andre Suenne fra Dantzigh sigh at forschaffe, beklager hand at for:ne Knud och Jochim giör dennom Affspendige, saa hand med kirckens Arbeide icka kand fortkomme, Begierede [81v] derfore Att samme Suenne Knud och Jochim maatte entuige byenn alldennstund och saa lenge hand haffr kirckens Arbeide Under henderne at forferdige Och derimod Ahnloffuer och beplichted hand sigh, att hand will och schall beflitte sigh att forfordre Kirckens Arbeide, saa ingen Klage der paa schall schie, Saa frembt for:ne Suenne icke maa tillstædis her i byen at bliffue.
Epter slig leiglighed ehr budschicket epter for:ne tuende Suenne Knud och Jochim, Och dennom slig hans Klagemaall forreholldet, Och derhos dennom forrelagt alldelis inted arbeide sigh at Ahntage her Udi byenn, alld denn stund for:ne Söffrenn haffr Kirckens Arbeide at forferdige, Med mindre hand dennom till samme Kirckearbeide Ahntagendis worder Och ellers schall de forföige sigh her fra byenn, paa andre stæder, huor de kunde Arbeide bekomme, och det inden i dagh 8 dage. §.

Raadstuffue denn 5 Decembris 1636.

Præsentes:
Laurdis Pedersenn B.
M: Peter
Hendrich Slytter §

Eptersom Sagen Imellumb Byefougden och Laurids Möller thill i dagh ehr Optagen at Affsige domb, da war nu Byefougdenn domb begierendis huorfore bleff saa Affsagt for Rette

Domb

4 Byefougdens Raadstue paa Nielss Pedersen epter förige Ahngiffuende, Och war domb begierendis. §.
Niellss Pedersen mötte, Och berette, Att epterdi byefougden staar saa hart paa Windisbyrden epter tingsuindets indholld, formeente hand samme Windisbyrd icke bör nogit at giellde, epterdi i Sönderlighed, Abraham Schreder och /82./ Ciliacus Smids dreng Bent Markusen ehre kommen aff fremmede land, och icke haffr ladet lesse deris Skudsmaall eller frembuiist nogit schudsmaall. Mens som Nielss Pedersen berette, och formente at be:te Bent Markusen hannom Usandferdeligen at haffue paawundet, Att Niellss icke schall haffue werit for Ciliacus Windue och bödet Ciliacus Ud till sigh, med Widere hand deromb widner, Och derfore formeente Niels, At byefougden icke med tuende louglige och Nöyachtige Windisbyrd schall kunde hannom sligt offrbeuiise, eller och Niels at haffue oplugt for Ciliacus sinn Porte, derforuden berette Niellss, at for:ne Abrahm Schreder haffde enn hemmeligh Affuund till hannom, for det hand med flere aff byefougden War tillkalldet att schulle Uduurdere fra hannom thill kongen och byen for Ulouglig handell hand haffde brugt. §. Tillspurdis Nielss Pedersenn, Om hand kand benegte at hand icke Slogh Ciliacus i sin gaardt som Umwundet ehr? Niellss suarede, det maatte louglige Windisbyrd sige och widne. §.
Sagen optagenn till Sögne ting epter Juell. §.

3 Niels Pedersens Raadstue paa Matthias Elers paa Dorotthi Hammersmids wegne epter förige Ahngiffuende. Bleff Matthias Elers paaraabt at frembkomme, och icke hand sellff eller nogen paa hans wegne her till Mötte, Mens Byes tiennere berette, at der hand och byefougdens tienner i gaar war i Matthias huuss och steffnde, war hand icke thill stede, Mens war aff bye.
Niels Pedersen i rette lagde sitt schrifftelige forset, bleff lest och paasch:uit.

[82v]

Raadstuffue denn 12 Decembris 1636.

Præsentes:
Laurids Pedersenn
Knud Pedersenn Borgemestere
M: Peter

Matthias Elers Raadmend
Daniell Warnow

Byefougden lod liuse for sinn deele paa Schaaninge Peder.

4 Niels Pedersens Raadstue paa Dorotthij Hammersmids wegne paa Matthias Elers, epter förige Ahngiffuende, och begierede domb.

Domb. §.

Kiemneren Mogns Johansenn frembkomb och sigh beklagit offr Suend Haagensenn och Peder Skott huorledis hand nogle Underschidlige gange haffuer dennom Affordret deris borgerschabs penge, Efftersom de deris borgerschab Wandt denn 20 Septembris sidst forleden, Och for:ne Suend at schulle samme penge fra sigh legge thill Neste Raadstue der epter och Peder Skott bedagit sine penge enn Maanid, Och de da icke endnu haffr Rettid for sigh. Uahnsett hand och nogle gange haffde fordret hid till Raadstue, I denn Meningh, att de schulle giöre Klart och dogh sidder sligt offrhörrig och Motuilligh. Da ehr nu Kiemneren befalt at schall tage tuende borger med sigh och forbyde for:ne Suend Haagensenn och Peder Skott deris handell, Och kiemneren derforuden thill Neste Raadstue at Reigse deele paa dennom och dennom for sligh deris Mottuillighed at tilltale, och hende domb. §.

/83./
NB I dagh ehr eptersch:ne 4 Mend epter Kiemnerens begiering optagen och tillmelte at schulle Wed alln och Maall forfare lengd och breed paa hues smaa Whoningr och boder som paa byes grund Nylige ehr opsatte, Och Udi Jordschyllds Register findis, som wider kand were till epterrettningh. Och Under deris forseigling sligt att giffue fra demb beschreffuitt. Som ehre:

Jenss Lequidsen
Anders Schriffer
Anders glarmester
Mogns Schreder §.

Denn 19 Decembris 1636. §.

NB Udi Borgemestere och Raads Neruerellse bleff Matthias Elers igien Leffueritt denn forseigle Posse med Penge, som hand Senisten her i Retten Nedsatte. §.

[83v]

Anno 1637.
Sogne Raadstuffue epter Juell den 23 Januarij:

Præsentes:

Laurids Pedersenn	
Knud Pedersenn	Borgmestere
M: Peter	
Hendrich Slytter	Raadmend
Peder Baad	

Eftersom Sagenn Imellumb Byefougden och Niells Pedersen thill dombs ehr optagenn, Da mötte nu i dagh Nye fougden och Kiemneren och berette att bem:te Nills Pedersen haffde tinget for den Sagh och derfore frastode domb i denn sagh.

3. Byefougdens Raadstuffue paa Schaaninge Peder, for wachten hand om nattetide schall haffue slagit. .§. Och frembkomb Mogns Haagensen som da gick wacht, sampt och Lass Krengh samme tid mz hannom, hand wed sinn Eed med opragte fingre wandt och bekiende, att enn Nat der klocken war slagen thije, och de komb gaaendis fra Thorffuet ned ad der gode Peder Skott bhoer, komb Schaaninge Peder löbendis mod dennom schrigendis, Och Mogns da sagde thill hannom /:hör du, det war bædre du ginge hiemb och lagde dig i dinn seng?:/ huad willt du haffue/: sagde Peder, Jagh giffuer digh saa Mange ETC som flyer och far:/ och med dett samme slogh hand till Mogns med en stor Steen for brysted at hand nehr war omkulld, huillcken steen hand her i dagh frembuiiste for retten och lod siune. .§.
Her mod mötte Schaaninge Peder och benechted, hand icke slogh Mogns Haagensen som hand ahngiffuer, Mens dog benechted hand icke, att hand Jo war der paa gaden samme tid som omtalis. Och

derhos berette hand, att for:ne Mogns som gick wacht war drucken. S. Der till /84:/ suarede Mogns, att hand icke war drucken Men ganske ædrue. Byefougdenn Satte udi rette, Om be:te Schaaninge Peder icke bör at lide epter Stadzrettenn 153 Capittell, och war domb begierendis. .§.

NB I dagh frembkomb Thord Oluffsenn schreder, Och epter sig giffuen fulldmacht aff Bodell S. Affgangenn Capetein Jochim Spiegellbergh hans effterleffuersche, schiötte och affhende denn Gaard, liggendis imellumb Peder Baad och Hellie Laurids Abrahamssen deris gaarde, kallis Peder Scholemesters gaardt, till Borgmester Laurids Pedersenn. Och tackede paa hindis wegne for guod betallningh. Samme fulldmagt bleff lest och Paaschriffuit. .§.

NB I dagh frembkomb Carll Pedersenn och Jören Lauridsenn, werge och formynder for Anna, S: Aage Niellsenn fordumb Borgmester her udi Rundebye hans epterleffuersche, Och paa hindis wegne, schiötte och affhende bemelte denn S: Mands Aage Nillsens gaardt till H: Bertill Poffuellsen i Listerby, for hues Barnepenge hand i samme gaardt haff:r epter som samme Gaard tillforn wed 4 Mend ehr wurderitt for Penge 400 Slette daller.

[84v]

Raadstuffue denn 6 Februarij 1637.

Præsentes
Laurids Pedersenn
Knud Pedersenn Borgmestere

Matthias Elers
Hendrich Slytter Raadmend
Peder Baad

.§.

4 Byefougdens Raadstue paa Schaaninge Peder epter förige Ahngiffuende. Och der epter war domb begierendis. §.
Herimod mötte Schaaninge Peder, och i rette lagde sitt schrifftelige forsett, bleff lest och paaschr:uit. §.
Sagen optagenn thill idag 14 dage. Om hand sig her forindenn med Byefougden will forlige.

1 Bernt gulldsmids Raadstue paa Carll Jensenn forkiöb ahnlangendis hand med nogle Suendsche Mend schall haffue giort, det Bernt paaklager som hand widere thill neste Raadstuffue achted att foregiffue och beuise. §. Carll mötte och berette hand willde suare hannom thill forsch:ne Raadstuffue. §.

1 Christian Snidkers Raadstuffue paa Laurids Mortensenn Sagen som han schriffte-ligen mod hannom Ahngaff bleff lest och paaschr:uitt. §.
Her till mötte Laurids Mognsenn Och berette, att hand brugte Laadlinen, saa det schulle icke ware hans schylld nogit ehr bleffe kast off:r borde. §.
Christian berette, att hand nogle Underschiedlige gange raabte paa Schipperne förend de wille kaste Loddet warede det well en hallff thime imellumb huer gangh de kasted loddet, Och det sidste som baadsmanden Suend stod wed loddet Raabte hand Skock och da stod schuden paa grund förend ordet war well aff mundenn, huillcket Christiann /85./ berette med sin broder sampt di anden folck paa schuden med war willde beuise. Och derhos berette Christian, att hand iblant andet haffde Indschibet fouffne weed -56 fouffne, och bekomb icke mere at sellge till Rostock aff samme weed end 26 fauffne, epter dett maall. §.
Laurids Mortensen fremblagde sitt schrifftelige beretningh och indlegh bleff lest och paaschr:uit.

2 Raadstuffue, att Claus Bylow lod opbyde sin gaardt hand haff:r her udi Byenn neder wed Aaen thill förste Raadstue. §.

1. Hans Jödis Raadstuffue paa Hans Heitmann aff Lubeck, att eptersom bem:te Hans H: paa Bernt Petersens wegne hannom haff:r affordret en Summa Penge nogen tid forleden her for Retten, Saa berette nu Hans Jöde med samme fordring att haffue gienkreff formedelst attschillige Reigser hand paa be:te Bernt Pedersens wegne haff:r hafft, giort och forretid, hans wittlöfftige och store gielld att indfordre och deroffuer giort stor bekostningh, huarfore och be:te Hans Jöde beretter Bernt Petersenn haff:r loffuit och thillsagt hannom for slig sinn store Ombkostningh och Reigser att wille betale och belönne som hans breffue attschillige Hans Jöde thillschreffne Udtröckligen schulle forklare, formente derfore sligt burde hannom

aff for:ne Hans Heitmants kraff och fordring atherstellis huoromb Hans Jöde berette sig thill Neste Raadstue schriffteligen att wille fremblegge hues hand i saa Maader fordrar. §.

I dagh opsagde Berent Gulldsmid det formynderschab och wergemaal hand haff:r hafft for Marine S: Anders schomagers, Och nu i dag leffuerede thill Bent schreder, for:ne Marines Mand hues breffue hand haffde och waare Udgiffne och forhuerffuede Midler tid hand war hindis Werge. Och begierede nu i dagh afkalld. Der till mötte for:ne Bent schreder och berette att wille giffue Berent affkalld, och nu tackade hannom for hues wergemaall hand haff:r hafft for hans hustru, och icke Berent widere aff hannom eller nogen hans epterkommere schall haffue att suare der till eller bliffue molesterit.

[85v]

1 Sidsell Hendrichsdaaters Raadstue paa Hans Buck, och eschede af hannom epter enn 4 Mends wurdering och lignellse sitt fæderne -22½ dr, saa och eschet for sitt möderne hues hinde epter hindis S: Moder kand thillkomme, först hallffparten aff 29 dr som Mogns Johensen haff:r recht haand for, disligist hues huusgeraader der fands epter hinde. §.

Och bleff samme 4 Mends wurdering lest och paaschr:uit med sampt haandschrifftenn. §.

Her till mötte Hans Buck och berette att hues be:te Sidsell icke haff:r bekommit paa sitt fæderne stod hand offrbödighende det at giffue och fornöye. Saa och hindis Möderne hues hinde bör.

Bleff Hans Buck forelagt att inden Neste Raadstue schall hand giöre richtighed med for:ne Sidselle, Och samme Richtighed her for Retten att lade frembkomme. §.

Raadstuffue denn 13 Februarij 1637

Præsentes

Knud Pedersenn Borgemester
Matthias Elers
Hendrich Slytter
Jakob Frantzen
Peder Suendsen
Daniell Warnow

.§.

Epterdi icke kand holldis Raadstue i fastellaffuens Uge, med denn sagh som ehr optagenn Schaaninge Peder ahnlangendis, da optagis denn nu frembdelis thill denn 27 februarii. Och da att gaa domb i sagenn. §.

2. Berent gulldsmids Raadstuffue paa Carll Jensen. Carll icke mötte.

3. Raadstue, att Claus Bylow lod opbyde sinn gaardt som thill forn. §.

2 Hans Jödis Raadstue paa Hans Heitmann, och berette thill thredie Raadstue /86/ sinn schrifftelige Indlegh att wille fremblegge, hues hand imod hannom paa Berent Petersens wege haffr att fordre. § Hanss Heitmann her till mötte, och eschede nu i dagh fremb Hanss Jödis Indlegh samt hues hand haffr hannom att affordre paa bem:te Berent Pedersens wegne, Och det aff Aarsage hand her ehr enn fremmid Carll, och saa thilige Schiben gaar, ehr ferdigh her fra att Reigsse, Och hues billigt kand kiendis Hanss Jöde for sinn Ombkostning och tillkraff aff Berent Petersen will Hanss Heitman hannom gott giöre. Och tillspurde hand Hanss Jöde, Om hand de 1193 M lubske will stendig were, hannom paa Bernt Petersens wegne at betale? der till suarede Hanss Jöde Ja, hand ehr denn Summa Penge och tillkraff stendig /: i dagh nu som thill forne berette att haffue enn stor gienregningh der imod :/ Och gaff Hanss Jöde sigh Under denn forföllgningh och domb, her kand fallde, och hues hand offr sinn Indlegh bliffr schylldig thill Berent Petersen, will hand sig med der paa föllgende domb lade nöye. .§.

2 Sidse Hendrichs daatters Raadstue paa Hanss Buck epter förige Ahngiffuende; Hanss Buck icke mötte, ey heller nogenn paa hans wegne. §.

Raadstuffue denn 27 februarij 1637.

Præsentes
Laurids Pedersenn
Knud Pedersenn — Borgmestere
Hendrich Slytter
Jacob Frantzenn — Raadmen

Peder Baad
Daniell Warnow

Eptersom det ehr i dag tegte dagh att affsige domb den sagh belangende Byefougden haffr thill dombs forfulld offr Schaaninge Peder, Da thillspurdis endnu for:ne Schaaninge Peder, Om hand willde Indstille sig med Byefougden Uden domb? Huor till hand suarede Ney, Mens der maatte gaa domb. Bleff saa affsagt:

Domb.

[86v]

Thillspurdis Schaaninge Peder, Om hand willde lösse samme domb? Huortill hand suarede Ja, hand willde haffue dommen. §.

4. Raadstuffue, Att Claus Bylow lod opbyde sin gaardt nedre wed Aaen thill kiöbs som thillforn. Och war der epter Raadstuffuinde begerendis.

3. Hanss Jödis Raadstuffue paa Hans Heitmann epter förige Ahngiffuende, Och fremblagde hans schrifftelige Indlegh, huorudi hand Wytlöfftelige Indförer och beraaber sig paa att haffue werit Udi Berent Petersens tienniste flux paa thredie Aar, Och derfore fordrer Udi samme Indlegh Udi Ugetall paa sig och sin hest 3 Rix dlr. Och derforuden Aarlige wisse lönn 60 Rix dlr. Huilcken Indlegh bleff lest och paaschriffuit.
Her imod mötte Hanss Heitmann, Och berette att hand alldelis inted wille eller kunde giöre Hanss Jöde nu forbe:te hans opschriffuelse epter hans Indlegg gott, Menss huad billigt och rett ehr, och Hanss Jöde paa sinn Ombkostning hand haffr giortt Paa Berent Petersens wegne fremblegger enn richtig *Special* fortegnellse, Will Hanss Heitmann hannom det billig gott giöre. Och fremblagde Hanss Heitmann Berent Petersens schriffuelse, huorudi hand gansche benechter, Hanss Jöde icke at haffue werit Udi hans thieniste. Samme *Missive* bleff lest och paaschr:uit. §.

3. Berent guldsmids Raadstuffue paa Carll Jensen epter förrige Ahngiffuende. Och fremblagde enn thuende Mands beuiis om samme forkiöb, bleff lest och paaschr:uit. Saa och sitt forsett, bleff och lest

och paasch:uit. Carl mötte och i rette lagde sitt schrifftelige suar bleff lest och paasch:uit.

NB Ehr fremkommen Sidse Hendrichs daatter, Och epter som hun thill forne haffr hid indsteffndt Hanss Buck, och hannom Affordret sitt fæderne och Möderne, Och hun endnu icke ehr dermed kommenn thill ende, eller noget bekommit, eptersom Hanss Buck bleff forrelagt wed hinde at giöre Richtighed, Da ehr nu optagen eptersch:ne 4 Mend, som Udi tuende Raadmends Nemblig: Peder Baad och Daniell Warnow sampt Byefougdens samptelige Offueruerelse /87:/ schulle denn sagh sig forretage, Och huis Irring och tuist som om for:ne Sidse hindis tillkrauff kand were hinde och Hans Buck Imellumb schulle de dennom richtigen *liquidere* och ligne Imellumb, Saa at hues for:ne Sidse mz rette hand thillkomme, det att Naffngiffue och *Specificere*, Schall for:ne Hanss Buck hinde det indenn 3 Solemecke fornöye och thillfris stille. Som ehre

Marcus Pedersenn
Hendrich Mognsen
Johan Harwe
Hanss Jacobsenn.

Och deris toug strax med det förderligste att fylldistgöre. §.

NB 1 Raadstue, att Anders Hörer opbyder sine huus och Affuercke hand ibhoer paa Byens grund wed Kirckebroenn. §. Och derhos sitt och sinn hustruis schudsmaall thill Menige Mand her Udi byenn. etc.

NB: Mogens Jensen gaff i dagh Clauss Hansen fulldkommet Affkalld, att hand hannom paa sin hustruis Wegne haffde fornöyet hues hinde thillkomb Udi den gaardt Clauss paabhoer epter hindis Modermoder, hoffuitstolenn med Renten, Penge 26 dlr Slette. Och derpaa lod lesse och paaschriffue sin schrifftelige Beuiis och Affkallds breff. §. Disligist berette for:ne Mogns at haffue Anammit aff for:ne sinn hustruis Steffmoder Penge 10 Slette dr, som hinde epter sinn Moder ehr thill fallden, Och Udi barnebogenn war Indförd. §.

NB I dagh ehr optagenn och thillmellte eptersch:ne 8 borgere, Som epter Woris Gunstige H: Slottzherris och kiere H: Biskops deris befallning och schrifftelige *instrux* schulle Uddeele Stole stederne her Udi

kiercken imellumb borgerne och bönderne, epter for:ne *instrux* och schrifftelige Opkreffuelsis widere Indholld, som ehre:

1 Anders Johansen
2 Ernest Festing
3 Anders glarmester
4 Anders schriffr
5 Thord Oluffsen
6 Mellchior Hansenn
7 Mogns schredder
8 Laurids Jyde. §.

Och deris tough straxens med det Allerförderligste Under deris forseigling fra dennom att giffue beschreffuitt. §.

[87v]

Raadstuffue denn 13 Martij, 1637.

Præsentes §.
Laurids Pedersenn
Knud Pedersenn Borgmestere
Matthias Elers
Hendrich Slytter
Jacob Frantzenn Raadmend
Peder Suendsenn
Daniell Warnow

4 Hanss Jödis Raadstuffue paa Hanss Heitman paa Berent Petersens wegne epter förige Ahngiffuende. Och war epter hans förige Inlegh domb begierendis. Och der hoss ehrböd hand sigh, att hues hand kand bliffue Berent Petersen schylldigh, offuer sinn tillkrauff for sinn Ombkostning och hannom worder der till rettelig kiend, willde hand Hanss Heitman paa Berent Petersens wegne betale och thillfris stille, Dogh sig forbeholldenn, att wille for widere Rett *protestere* i Sagen, Om hand dertill worder foraarsaget. §.

Her till mötte Hanss Heitmand och berette att haffue och Udi lige maade hidsteffndt Hanss Jöde, Och epter som Hanss Jöde haffr giffuit sigh her under domb, Satte hand Udi rette Om icke Hanss Jöde bör hannom som enn fremmid att betale forsch:ne tillkraff paa Berent Petersens wegne inden thrende Solemercke, derudaff hand sigh som tillforen ehrböd sig billigen att wille gottgiöre, hues Ombkostning Hanss Jöde paa Berent Petersens wegne Kand haffue giort. Naar hand det *Specificerer*. Och war i lige Maade domb begierendis.

Tillspurdis Hanss Jöde, Om hand haffde nogen *Special* beuiiss eller *Contract* aff Berent Petersen, huormed beuiisis kunde Hanss Jöde at were aff Berent Petersenn sönderlig och serdelis for hans tienner Ahntagen och hannom der fore wiss lönn thillsagt? Der till Hanss Jöde suarede, at hand icke haffde sted sigh med Berendt Petersenn som enn anden drengh eller tienner, Mens Berent Petersen hannom epter attschillige sine Udgiffne breffue haffr loffuit hannom att wille /88/ betale for sinn Umage och Ombkostning paa hans Wegne som enn Erligh Mand. §. Da sagdis der paa saa aff for rette. §.

Domb. :§

4. Berent gullsmids Raadstue paa Carll Jensen epter förige Ahngiffuende och war domb begierendis. §.
Sagen optagen i Sex Uger. §.

NB Eptersom Anders Johansenn forgangen denn 6 Martij ehr frembkommen, och berett att were till Presternis Medhiellper forordnitt, och hand med sampt flere ehr optagen och tillneffndt att schulle Uddele Stoelestæderne Udi Kircken, iblant borgerne och bönderne, Saa war hand begierrendis Att epterdi deromb Udgangen Kongelige forordning och *Ordinantze* thillhollder slige Presternis Medhiellpere att were for alld Neffndt med widere forschaanet, hand da maatte samme *Ordinantze* och forordning Nyde gott ad, Da ehr hand och epter sligh leiglighed derfore bleffuen forschaanit, Och i hans sted igien Wollter Hendrichsen thilltagenn. §.

NB I dagh ehr eptersch:ne 4 Mend optagen, och schulle epter Registering wurdere hues guods och huussgeraad ehr beschreffuen thill S: Affgangen Thruie Slutters epterlatte thuende döttre, Och slig wurdering at giffue fra dennom beschreffuit, som ehre

Sönne Haagensen
Anders Leyedreng
Hellie Erichsen
Jenss Brögger

[88v]

Raadstuffue denn 27 Martij 1637.

Præsentes:
Laurids Pedersenn
Knud Pedersenn — Borgmestere
M: Peter
Matthias Elers
Hendrich Slytter — Raadmend
Jacob Frandzenn
Daniell Warnow — .§

NB Ehr frembkommen Ernest Festing, formand for de 8 Optagne Mend Stoelernis deelningh i Kircken ahnlangendis. Och paa sinn egenn sampt hans Medföllgeris wegne fremblagde deris schrifftelige och forsiglede Though. §.

Ehr Kiemnerenn Mogns Johansenn forelagt och tillsagt, Att schall indenn 8 dage giöre richtighed och klart her paa Raadstuffuen for hues Skatter hannom ehr befalet at hende domb paa. Och dett saa frembt hand icke will tilltallis derfore som for sinn egenn gielld. §.

3. Raadstuffue, att Anders Hörer opböd sinn huusse och affuerke hand haffuer wed Kirckebroenn, som thill forenn, Sampt och schiöd sitt och sinn hustruis Skudsmaall, Om nogen war som dennom nogitt haffde att beschyllde, det hans och hans hustruis æhre, guode Naffnn och Röchte kand Ahnröre i nogen Maade, de da wille frembkomme Och giffue det her tillkiende, willde hand pleige en huer saa wijtt Loug och Rett thillsiger, Och ingen frembkomb, som haffde dennom nogitt att beschyllde, Uden alld æhre och gott.

/89:/

Raadstuffue denn 17 Aprilis 1637.

Præsentes: §.
Laurids Pedersenn
Knud Pedersenn — Borgemestere
Matthias Elers
Hendrich Slytter — Raadmend

Jacob Frantzenn
Daniell Warnow §.

1. Byefougdens Raadstue paa Mogns Faddersenn, klaget att hand schall haffue siddet offuerhörrigh, och icke willet möde till Byetingh epter Logligh Kalld och warsell, som hand widere wille hannom offrbeuiise thill Neste Raadstuffuer med tingbogenn.
Her till mötte Mognss Faddersen och berette at haffue bedet Peder schreder suare for sigh till byetingh, epterdi hand sellff wille forreigse ned ad landet, och berette att hand inted widere haffde med Den sagh hand war indsteffndt for thill byetingh at bestille, epterdi hand aff Peder schreder war leid at hugge hannom itt lass weed paa Aspöe, formente derfore, Peder schreder som hoffuitmandenn att haffeue suarit i sagen, och det derfore at were nock, och be:te Mogns derfore frij at were for byefougdens tilltale. §.

NB I dagh ehr Mogns Byesmed och Byefougdens tienner Hendrich Ericksenn ahntagenn till Sommerwachten att schall haffue thill Nestkommende Scti Michells dagh, Och giorde deris Eed for Borgmestere och Raad. Schall de haffue till lön huer Sex Rix dr och it par skoe. §.

[89v]

Raadstuffue denn 24 Aprilis 1637.

Præsentes: §.
Laurids Pedersenn
Knud Pedersenn Borgemestere
M: Peter
Matthias Elers
Hendrich Slytter Raadmend
Jacob Frantzenn

Byefougden lod liuse for sin delle paa Mogns Faddersenn.

Eptersom i dagh ehr tegtedagh att affsige domb, Imellumb Berent gulldsmidh och Carll Jensenn, Da sagdis der paa aff for Rette
Domb:

NB I dagh schiötte och affhende Hanss Frijs thill Borgmester Laurids Pedersenn enn sinn gaardt her udi byen liggendis paa Østergade, Imellumb Ditleff gulldsmidh och fordumb Peder Hermandsen beggis deris gaardr, Sampt och enn Kaalhawe Udenn Østerportt thill samme gaardt liggendis, och deromb lod lesse der paa lydende breffue, bleff paaschr:uenn. §.

/90:/

Raadstuffue denn 8 Maij 1637.

Præsentes:
Knud Pedersenn Borgemester
M: Peter
Matthias Elers
Hendrich Slytter
Jacob Frantzenn

2 Byefougdens Raadstue paa Mogns Faddersennn epter förige Ahngiffuende, Dog lod nu Byefougden denne sagh denne gangh for got folcks forbönn schylld fallde och epterlad Mognss sinn forseelse. §.

Hanss Heitmann paa Berent Petersenns wegne aff Lubeck haffde hid Indsteffndt Hanss Jöde, Och berette att de 4 Mend som her denn 18 Aprilis sidst forleden bleffue optagne och tillmellte at schulle dennom Imellumb midle och forlige om deris thuistighed, haffuer inted kundet Udrettid eller dennom imellum Midle eller forlige, huoromb hand fremblagde samme 4 Mends deris schrifftelige och forseiglede tough, bleff lest och paasch:uit. Nest Landstingsdomen. §.
Dernest fremblagde sitt schrifftelige forsett, bleff lest och paasch:uit. §
Her till mötte Hanss Jöde Och fremblagde sitt schrifftelige Suar och forsett, bleff lest och paasch:uit. §.
Thillspurdis Hanss Jöde, Om hand haffde forschaffet Berent Petersenn sinn gandsche tillkrauff af Knud Matzenn? huor till Hanss Jöde suarede, hand haffde forschaffet hannom hoffuit Summan aff 9090 M lubsch. Mens Resten aff samme *Summa* Som ehr 2500 M lubsch, berette hand Berent Petersenn haffde opschreffuit for *interesse* och ombkostning huillcken Rest att Indfordre Berent

Petersen haffde serdelis Indschicket sinn fulldmechtige Nemblig: Jenss Heimann, be:te Knud Matzenn att affordre. §.
Widere tillspurdis Hanss Jöde Om hand udi de 2 ½ Aars tid hand forretted Berent Petersens huerff och bestillinger epter som forbemellt Och saa tillige midlertid war Udi Knud Matzens tienniste?
[90v] Huortill Hanss Jöde suarede Ja, hand Udi samme Middler tid war och endnu ehr i Knud Matzens tienniste. §.
Her imod fremblagde Hanss Heitman it Berent Petersons breff och *missive* Under *dato* denn 21 Octob. Aar 1636, bleff lest och paasch:uit begierede at hoffuitmenningen der aff maatte indföris. §.
Borgmestere och Raad forrehollt forsch:ne Parter, Att de wille lade sig beuege till forligellssemaall, foruden domb, Om samme Hanss Jödis Krauff for sinn Ombkostningh och allt andet hand fordrer. Der till suarede Hanss Jöde, Och begierede for allt samman *in allis* hans Ahnfordring och tillkrauff, Penge 400 Rixdaller, och inted ringere willde hand haffue. §.
Hanss Heitman der till suarede, hand wiste Hanss Jöde forsch:ne *Summa* alldelis Inted at gott giöre, kunde ey heller det forsuare, Mens paa Berent Petersens wegne och epter hans breffue hand loffuer att wille forschyllde Hans Jödis Umage willde hand Hanss Jöde 100 Rixdr gott giöre, och inted widere. Hanss Jöde inted der med war tillfrids, eller willde lade sig nöye. Waare derfore paa begge sider domb begierendis. §.

Domb: §.

/91./

Jehanne Aagis daatter haffde hid Ind steffndt sinn Steffader Christopher Pottemager, begierede richtighed aff hannom for sitt fæderne, Saa och hues hinde kand tillkomme epter hindis södschinde, Da ehr her Udmelldt och optagenn eptersch:ne tuende Mend, Som Udi tuende aff Raadmendens Mester Peter och Jacob Frantzen och Byefougdens Offueruerelse schulle sig forretage hues Regenschab Imellumb for:ne Jehannes Moder Mette Christophers och for:ne Jehanne kand were, Och dennom richtigen saa wijtt forsuarligt kand were Imellumb ligne och forlige, och dett strax att epterkomme och fra sigh giffue beschriffuitt, Som ehr:

Mognss Johansen
Christopher Hendrichsenn

Och bleff Berent guldsmid forordnet till for:ne Johannes formynder, som och samme Regning schall were Offueruerendis. §.

4. Raadstue, att Anders Hörer schiöt sitt och sinn hustruis schudsmaall som till förste och den andre Raadstuffue, Saa och som till forne opböd sine huusse paa Kirkebroen. §. Och war der epter Raadstuffwinde begierendis. §.

Raadstuffue den 15 Maij 1637.

Præsentes:

Knud Pedersen	Borgemester
M: Peter	
Matthias Elers	Raadmend
Jacob Frantzen	

1 R: Byefougden haffde hid steffnd Jörgen Bylow, Ahnlangendis en domb, som Hanss Fredrichsenn offr hannom schall haffue forhuerffuitt, Wolld Ahnlangendis hand Imod be:te Hanss Fredrichsen schall haffue begangit. Och der for tillfunden [91v] Att Udgiffue sine Wolldsböder thill Sauguollderen Kongens och byens ret Uforkrencket, huoromb Bye fougdenn fremblagde samme domb, her aff Raadstuffuen Udgiffuit *Daterit* den 17 Novembris Aar 1634, bleff lest och paasch:uit. Sampt och fremblagde enn Landstingsdomb Under dato 23 Martij 1636, der med be:te Raadstuffuedomb ehr funden wed sin fullde magt. Samme domb bleff och lest och paasch:uit. Och epterdi Saguollderenn for:ne Hanss Fredrichsenn icke hid indtill haffr talldt paa forsch:ne domme formedellst hues hannom och for:ne Jörgen Bylow om anden leiglighed kand were Imellumb, da berette nu Byefougden hand icke thorde lade forbigaa, for:ne Jörgen Bylow Jo paa Kongl. Maytz wegne at tilltale for forsch:ne wolld, Och satte Udi Rette, Om for:ne Jörgenn icke burde inden 15 dage att ehrstate och betale hannom for:ne wolldsböder, eller och da att Sögis med Namb i hans bhoe. §.
Lige det samme War Kiemneren Mogns Johansenn paa Byes wegne begierendis. §.
Jörgen Bylow her till mötte, och berette hand willde suare till Neste Raadstuffue. §.

Ehr frembkommen Matthias Elers, Och sig beklaget offuer enn wed Naffn Marten Dunckert, borger i Stralsundt, huorledis hand hannom for Borgmestere och Raad der sammested schriffteligen haffr *iniurierit* och angiffuit det hans S: Suoger Thies Liger alle hans Moders thillstaaende gielld, och saaledis Mange thusinde gyllden hoss bem:te Matthias Elers icke allenist at haffue forprasset, Mens och Matthias att haffue holldet hannom till allehaande Utucht, fraadsen och Suermerij, och anden mehr letferdighed, och entlig hannom saa wijt tillbragt, At hand paa det sidste haffr satt sig paa enn hest, och mott begiffuit sigh ad Krigen. Ydermehre schall for:ne Marten Dunckert haffue Ahngiffuit, det Matthias Elers schall wed enn drick *absint. heldeboro* /: som hand schriffr :/ haffue tuungit Thies Ligner enn haandschrifft aff paa 316 daller lydende, Paa det de frembdelis begge /92./ till *paschalen* och fyllderij kunde haffue sigh med at oppeholde, Och enda der be:te Thies Liger icke mehre haffde igien, sligt att kunde udgiffue, ehr hand aff be:te Matthias Elers, saa som denn forlorenn Sönn Udstött, Saa at der som Ligers Moder icke ellers, hindis Söns æhre haffde betrachted, haffde hun well paafundet andenn Middell at bruge imod Matthias, som hand schiellder hannom *improbum foenatorem*, enn Gotlöss schinder. Och paa det sidste, der Matthias Elers bleff aff dommerne till Strallsundt tilldömbt at *purgere* sig wed sinn Eed, at bemellte haandschrifft war richtig, haffuer Martinn Dunckert schielldet for:ne Matthias Elers for en Ehrbrecker, som hand willde beuiise med alle de Kiöbmend som paa Rundebye Seigler, Och Matthias der fore icke werdigh till at stædis thill nogenn Eed. Och epterdi bem:te Matthias Elers till sligt schiellderi icke haffuer kundett eller willet taugdt stille, haffuer hand det Ahngiffuitt for Borgmestere och Raad Udi Strallsundt, huor de hannom thill stor schade och bekostningh haffr sagenn lenger end thou Aar oppeholldittt, och dogh endlig paa det sidste haffuer frijkiendt bemellte Martenn Duncker for denn sagh, Uahnseett hand icke det Allerringiste sitt Ahngiffne schiellderi haffr beuiist. Epter sligh leiglighed haffuer bemellte Matthias Elers werit foraarsagit andenn Middell der till att söge, Och derfore eptersch:ne Mend, som Martenn Dunckert haffr beraabt sigh paa /: huilcke och mange Aar haffuer hafft *continue* deris Seiglatz och kiöbmandschab her paa Rundebye, End och förend for:ne Matthias Elers kom her att bhoe :/ thill i dagh haffr ladet hid ind steffne, Som ehre: Chastenn

Locheriuss, Hendrich Weidemann och Philip Wegner aff Straallsundt, Saa och Jochim Moller och Frantz Bylow aff Gripswolld, huilcke hand nu for Rettenn tillspurde /: epterad hand for dennom haffde ladet oplesse Martenn Dunckerts egenn schrifftelige Ord :/ Om de nogenn tid haffuer seett, hört eller fornummit hannom nogenn Uehrligh Omgiengellse, fraadzerij, Suermerij eller andenn [92v] Letferdighed at haffue hafft med for:ne Thies Liger, Och om de wide Nogenn Ehebruch Matthias att haffue begangit, de dett nu wille sige och bekiende for Rettenn? §.

Her till mötte forsch:ne Indsteffnde Mend, Och samptelige suarede, de alldrig nogenn tid haffuer sligt om for:ne Matthias hört, spurd eller eller fornummitt, som nu oplest ehr. §.

Och epterdi be:te Martenn Dunckertt haffr schielldet paa denn Salige gamble Mand, Peter Knöckert fordumb borger her sammesteds, Att hand och tillige med de andre slemmet och demmett, som hand för ommelldt haffr. At for:ne nu hid indsteffnde Mend Peter Knöckert haffde seett, hörtt eller fornummitt? Dertill suarede de samptlige, Att de sligtt ey heller om denn Salige Mand nogenn tid haffuer hört. §.

Dernest tillspurde Matthias Elers for:ne Hendrich Weidemann Udi Serdelished, som schall haffue werit Thies Ligers tillforordnede formynder, Om hand haffr seett eller hört nogit sligtt som forbemellt, aff Matthias were begangit, Eller och om hand som enn formynder haffde hannom Atuarit, hand icke schulle haffue nogenn Omgiengellse eller handlingh med Thies Liger?

Hendrich Weidemann suarede, hand weed der alldelis inted aff, Och inted haffde hand Matthias Atuaritt, enten itt eller andet thi hand icke wiste, entenn hand handlet med Matthias, eller icke. Item om Hendrich Weidemann weed eller troer, att denn haandschrifft paa de 316 daller, schulle were fallsch eller Thies Liger denn wed en drick afftuungenn? Menn fast mehre witterligt, haffde derfore bekommitt Matthiasis guode Wahre. §.

Hendrich Weidemann suarede, hand wiste der alldelis inted aff, Alleniste hannom war well witterligt, Thies Liger haffde /93./ gott guods i Schibet, Mens hand haffde troet, att hand det strax haffde betalldt, Och aff huem hand samme guods haffde bekommit, ehr hannom Ubeuust. §.

Ydermehr och for det sidste, tillspurde Matthias for:ne Hendrich Weidemann /:epterdi Marten Dunckert udi enn serdelis *missive, sub dato* 1632 Matthias tillschreffuit Lydendis att Thies Ligers Moder

haffde baaret bemellte sins Söns Rest hannom igienn till stoed paa Camerijet, och Moderen icke denn stund hun leffde krauffde Mattias Elers de 200 dr, huor paa hun haffde hans haandschrifft. Hendrich Weidemann ochsaa haffde sagt till Matthias, hand schullde sigh inted bekymre om denn haandschrifft, hand schullde inted bliffue krauffdt derfore, Moderenn haffde noch *in manibus*:/ Om Hendrich Weidemann da som ehnn formynder icke wiste om Thies Ligers Regenschab, Och om Moderenn icke beholllt saa megitt inde hos sigh, och lod sigh sellff betale, saa megit som de 200 daller belöb sigh, förend hun bar Resten paa Camerijet, Epterdi som sagt ehr, Moderenn icke haffde krauffdt hannom denn gielld? Huortill Hendrich Weidemann suarede, hand weed der alldelis inted aff, entenn Ligers Moder betalldte sigh sellff de 200 daller eller ey, Ey heller weed Om hun bar Resten aff hindis Söns guods paa Camerijet, eller icke, thi hand berette, att huarcken hand som enn formynder for Thies Liger, ey heller de andre börnens formynder bekomb enn schillingh i henderne aff börnens *patrimonio*, Mens Moderenn beholldt det alltsammens inde hoss sigh, och gaff det ud till huemb hinde löstede, hannom saa well som di andre formynder Uadspurdt. §.

Epter allt dette forsch:ne war Matthias Elers Raadstuffwidne begierendis. §.

[93v]

Raadstuffue denn 5 Junij 1637

Præsentes:

Laurids Pedersenn
Knud Pedersenn — Borgemestere
M: Peter
Matthias Elers
Jacob Frantzenn — Raadmend
Daniell Warnow

2 Byefougdens Raadstue paa Jörgenn Bylow, epter förige Ahngiffuende Jörgenn Bylow mötte och bad att Sagenn maatte opstaa paa enn 14 dagis tid, Att hand midler tid, kunde före sine windisbyrd, belangende det wolldswerck Hanss Fredrichsen schall haffue giort hannom paa denn ombtuistede hawe, Som för ehr paatalld, och dogh icke beuiist.

Epter Byefougdens begiering paa KongM: och Rettens wegne ehr eptersch:ne 15 Mend optagne och tillmellte, att schulle kiende och sige paa dett Michill Weffuers Quinde, Billde wed Naffn ehr kommen udi Øffre Aaen, och der bleffuen omsier död fundenn, de at schulle epter windisbyrd derom kand föris kiende, Om for:ne Quinde bör at ligge paa sitt werck eller ey, Saa at samme 15 Mend grandgiffuelig:n schulle forfare och Randsage om denn sagh, Och deris toug fra dem at giffue beschreffuet epter *Recessen*, Som de achter att wille forsuare: Som ehr

Laurids Knudsen
Suend Smid
Peder Strangesen
Haagen Wolffue
Hanss Kobbersmid
Niellss Haagensenn
Laurids Möller
Mogns Snidker
Thröllss Mognsen
Anders Heffuidsen
Michel Kleinsmid
Rasmus Kleinsmid
Lasse Piber
Haagen Schreder
Anders Weff:r

/94/

Raadstuffue den 19 Juniij 1637.

Præsentes

Laurids Pedersenn
Knud Pedersenn B.
M: Peter
Matthias Elers
Hendrich Slytter R.
Jacob Frantzenn
Peder Baad
Daniell Warnow

Byefougdens och kiemneren lod liuse for deris deel paa Jörgen Bylow, epterdi hand icke schall were hiemme thillstede. §.

1 Byefougdens Raadstuffue paa Berent gulldsmid, for hues hand schall haffue offuerfalldet Johann Maler, Jaget och Kiört hannom Udaff sitt egitt Huuss hand haffr hyret och leid, eptersom bemelte Johann Maler sligh offrlast for Byefougden haffde klaget, och begieritt paa Rettens wegne hand willde forschaffe hannom Rett offr for:ne Berent gullsmid, huorpaa Byefougden berette att haffue beschicket Berent med tuende Mend, Nemblig: Mognss Johansenn och Niellss gulldsmid, denn 10 Junij sidst forledenn, hannom att thillsige, att hand schulle lade be:te Johann Maler bliffue med fred, baade I sitt huuss paa gadenn och anden steds, Och lade loug och Rett schille dennom adt om de haffde sigh nogenn tuist imellumb, Och huad Ord for:ne Berent dennom haffde suarit: haffde hand nemblig Byefougden nu i dagh ladet hidsteffne forsch:ne thuende Mend, deris Ord och Sandhed at thillstaa, hues de aff Berent haffr hört, Sampt och Berent hid steffndt der paa at höre Och Berent dogh icke her till mötte. §.
Da frembkom först Niellss gullsmid, hand wed sinn Saligheds Eed och opragte fingre Wandt och bekiende, Att hand med sampt Mogns Johansenn waare Udschickede aff Byefougden Bertill Bester till Berent gullsmid hannom paa Rettens Wegne att thillsige hand schulle lade bliffue Johann Maler Ubeuurenn och Udi fred, baade Udi sitt huuss, och huor dett [94v] kunde were, och tale hannom med lough och Rett, om hand feillde noget paa hannom, och icke saa offuerfallde hannom som hand giort haffr, huorpaa Nielss berette Berent hannom och Mogns haffde suaritt, Att hand schulle tage Johan Maler, om hand end war i Borgemesters huuss, Och enten schulle hand see Johan Malers hierteblod, eller Johan hans hierteblod Om hand icke komb och forligtis mz hannom, och derhoss sagde thill for:ne Niellss och Mogns, Att waare de bædre end schiellmer, da schulle de sige Byefougdenn saadanne Ord.
Lige dettsamme och wed lige forsorenn Eed wandt och bekiende Mogns Johansenn, for:ne Berent gulldsmid saa att haffue talldt och suaritt dennom som nu for:ne Nielss gulldsmid ombuundet haffr. §.
Omsider Mötte Berent gulldsmid, Och berette hand war drucken, Och willde slett inted bruge nogen Rettergangh eller suare her thill. §.
Byefougden war her epter Raadstuffuinde begierndis.

1. Raadstuffue, Att Berent gulldsmid opböd sinn huuss och gaardt hand bhoer Udi, hand willde sellge denn och betale sin gielld. §.

Byefougden haffde hidsteffndt Mognss Johansen Byes Kiemner, och hannom thillspurde, huemb hand hiemmel haffr weritt thill at lade henge laass for Jörgenn Scharpings bhoe. Och huad Aarsage der thill haffr werit. Her thill mötte Mognss Johansen, Och fremblagde sitt hiemmels breff, *daterit* den 12 Junij sidst forleden, Att eptersch:ne Hendrich Mognsen, Melchior Hansen och Wollter Hendrichsen Udgiffuitt, bleff lest och paasch:uit. §. Der epter war Byefougden Raadstuffuinde begierendis.

Laurids Knudsen formand for 15 Mend med sampt enn part flere hans Medföllgere frembkomme, Och berette att haffue hid steffnd eptersch:ne windisbyrd, deris sandhed att thillstaa, hues dennom ehr witterligtt, om Billde Weffrs, som nogen thid forleden ehr funden her Udi Aaen.
Da frembkomb Johanne Jordemoder, hun wed sin Saligheds Eed och opragte fingre wandt och bekiende, Att denn dagh for:ne Billde bleff nedlagt, gick hun thill hinde wed Middags tid, epter hun war forlöst, /95./ som war om Thijsdagen epter hun om freddagen war forlöst, och war samme Thisdagh hun drucknet, da sad for:ne Billde offr ende i Sengen, Och Jorde Moderen da bad hun schulle legge sig ned och icke saa sidde, Da suarede Billde /: lad mig sidde och döe i dieffuelens Naffnn :/ da togh Jordemoderen och thröchte hinde ned i Sengen, Om afftonen gick hun igien thill hinde, och suöbte barnet och bleff saa der om Natten thill klocken war hart ad 12 och gick saa der fra och bad enn Quinde, Nembligh: Eline Christens att hun schulle bliffue hoss for:ne Billde, giffue Barnet mellck, att Quinden kunde noget komme thill Rolighed, widere wiste inted Johanne deromb. §. Dernest frembkomb Thrine Weffuers Och wed lige forsoren Eed, wandt och bekiende, att om Thijsdagen epter Billde Weffuers war forlöst om freddagen, om afftonen war hun der inde och Johanne Jordemoder komb der ind, och bleffue der saa thillsammens thill klocken war 12 om Natten gick saa med Jehanne der fra, och dog tillforenn bad Eline Suendsche Christens, bliffue hos Quinden thill om Morgenenn Willde hun komme did igien och betale hinde, om ingen annen willde. Och Midler tid for:ne Thrine war hos

for:ne Billde hörde hun hinde giffue sig megit for baade hindis börn och hindis Mand laa siug, och sagde derhos, att hindis Mand wist döde i Aar, och hun sidder igien Udi stor gielld. §.
Disligist wandt och bekiende Eline Suendsche Christens wed lige forsoren Eed, att hun epter Johanne Jordemoders och Thrine Weffuers begiering bleff hoss for:ne Billde, om Natten thill klocken war hardt ad thou slagen, och i Middler tid wijste hun hinde nogle gange fra sigh och bad hinde gaa hiemb, hun kunde well nu som hun pleyet ligge foruden Wacht. Och hun da motte gaa hiemb fra hinde, strax derepter komb begge de störste drenge for:ne Billdis börn, löbendis epter for:ne Eline, och sagde /: Nu ehr Moder Udlöben och fader epter hinde, och liuset war slugt :/ bad derfore, Eline willde komme henn och thende op liuss igien, gick saa stax med drengene, Och som hun kom i hawen gick Michell weffer der, och haffde liusett i haanden war slucht, och sage /: Ach Gud bædre migh, nu forsuandt hun for migh :/ der med gick for:ne Eline thill kullerij Inger och sagde hinde det och de fulldis hen till Mölleren och lod stemme dambbordet, Meente for:ne Billde schulle komme for dambbordet, siden leette de epter hinde thill om Morgonen, att flere folck komb och leette epter hinde. §.

[95v] Sammeledis frembkomb Eline Thröllsis hun wed sin Eed och opragte fingre wandt och bekiende, att epterad for:ne Billde Weffuers war forlöst, gick hun nogle gange ind thill hinde. Och inted hun hörde hinde tale nogit Uuiist och att hun hörde Manden Michell Weffr sige thill for:ne sinn Quinde /: Ja Billde, du schallt well betale mig dette. Och som for:ne Eline forstoed det, da war det fordi hun icke haffde sagt hannom, huore Nær hun war frembgangen, epterdi hun suarede hannom att hun wiste det inted sellff huore Nær det war mz hinde. §.

Raadstuffue denn 3 Julij 1637.

Præsentes

Laurids Pedersenn
Knud Pedersenn B.
M: Peter
Matthias Elers
Hendrick Slytter R.

Jacob Frantzenn
Daniell Warnow

3. Byefougdens Raadstuffue paa Jörgenn Bylow epter förige Ahngiffuende, Och nu som tillforn formente hand burde sine Wolldsböder att Udgiffue thill Kong. Maytz, Nembligh 10 Rixdr, forudenn deelens Bekostningh. Saa well som och begiere och formente kiemneren det samme paa byes wegne, 10 Rix dr. Och waare samptlige domb begierendis. §.
Her till mötte Jörgenn Bylow, Och berette hand willde gaa thill Byefougdenn och Kiemneren, och forlige sig med dennom. §.

Kiemneren haffde hid steffndt Laurids snidker, Ahnlangendis en grön bögh hand schall haffue hugget i byes skow, som Schougiemmeren Laurids Knudsen her i dagh wedstod och bekiende, at for:ne Laurids Snidker samme bögh haffr hugget, Och war Kiemneren begierendis 8 Siunsmend paa samme hygge.
Her till mötte Laurids Snidker, Och bekiende att haffue huggit enn grenn aff enn bogh i byes Schow, Och att Dine M: Pedhers i Aahus haffde /96./ bedit hannom hugge sligt itt thræ huor hand det kunde finde. §.
Ehr eptersch:ne 8 Mend optagenn, samme hygge att schulle syne och grandsche, som ehr:

Hendrich Mognsen
Johan Hawe
Laurids Börgesen
Hanss Pedersen
Willumb Dauidsen
Bent Carllsenn
Hans Jacobsenn
Joenn Mognsenn

deris Thoug strax att epterkomme. §.

1. Hanss trombslagers Raadstuffue paa Anders Heffuidsen, Och fordret hannom thill skiffte och bytte epter hans hustruis Affgangne Moder, hues hannom Udi Arff epter hinde kand tillfallde, baade Udi Jord och grund, löst och fast, hues der findis kand.

Her till mötte Anders Heffuidsen, Och berette hand willde hollde schiffte med for:ne Hanss trombslager hues hannom med rette thillkommer Naar alld witterlig gielld aff bhoet bliffr betalldt. §.

NB 1. Raadstuffue att Carll Pedersenn, Lauguerge for Inger Hans Pedersens Lod i dagh Opbyde for:ne Inger Hanss Pedersens gaardt thill kiöbs for söllff och penge, Om nogen denn will Kiöbe och hinde affhandle.

[96v]

Raadstuffue denn 10 Julij Anno 1637.

Præsentes
Laurids Pedersenn
Knud Pedersenn B.
M: Peter
Jacob Frantzenn R.
Daniell Warnow

Byefougdenn lod liuse for sinn deele paa Jörgenn Bylow.

Hanss trombslagr lod liuse for sinn deele paa Anders Heffuidsenn.

2. Raadstuffue, Att Inger Hans Pedersens gaardt thill köbis for sölff och Penge som thill förste Raadstuffue.

Jörgen Scharping haffde hid steffndt Kiemnerenn Mognss Johansen beklagit sigh, att hand haffr lodet legge laas for enn hanss Bod hand haffde hyret aff Jörgen Bylow, huorinde laa 14 thönder Sallt, begierede att wide, aff huad Aarsage sligt ehr giort, Saa och huad hans bröde haffr weritt, huorfor hand samme Sallt kand haffue forbrudt. §.
Mogns Johansen mötte, och berette hand haffde thrij Mends, Nemblig: Hendrich Mognsen, Mellchior Hansen och Wollter Hendrichsen, deris hiemmels Zeddell huorepter hand och sende byes tiennere thill Borgmester Laurdis Pedersenn, att lade hannom sligt wide, Och hand at haffue suarit att haffde de nogen Rett till att sette laass for samme bod kunde de det giöre. §. huillken hiemmels Zeddell och her fremblagdis bleff lest och paaschriffuitt. §.

Haffde Jörgen Scharping hidsteffndt Unge Hendrich Slytter, hues for:ne thrende Mends hiemmell Zeddell paalyder hand for dennom schall haffue berette Jörgen Scharpingh att haffue handlet med enn fremmid wed Naffne Peter, om enn Parthij Sallt, Begierede nu I dagh, Hendrich Slytter det willde beuiise. §.
Her till mötte Hendrich Slytter, Och wed sinn Eed och opragte fingre wandt och bekiende, Att Jörgenn Scharpingh och for:ne Peter, Udi for:ne Hendrich Slytters hans Stuffue giorde Kiöb och handlede sammen /97./ Om for:ne 14 tönder Salltt i Bodenn, att Jörgen schullde giffue Peter 15 M for huer thönde Sallt, Och att for:ne Hendrich Slytter Regnede dennom Imellumb, huor och war enn fremmid Mand aff Strallsund wed Naffn Jochim offruerendis. §.
Disligist haffde Jörgen Scharping hid steffndt forsch:ne thrende Mend Hendrich Mognsen, Mellchior Hansenn och Wollter Hendrichsenn at suare thill hues de haffr Kiemneren om forsch:ne leiglighed ahnmodet, Och ingen aff dennom her till mötte.
Jörgen Scharping berette sinn schrifftelige beretningh thill Neste Raadstuffue att wille fremlegge.

Raadstuffue denn 17 Julij 1637.

Præsentes
Laurids Pedersen
Knud Pedersen B.
M: Peter
Matthias Elers R.
Peder Baad

Byefougden lod liuse for sinn deele paa Jörgen Bylow.

3 Raadstuffue att Inger Hanss Peders gaardt oppbydis till kiöbs som thillforn.

NB Eftersom enn part aff borgerschabet haffr klaget offr Jörgen Scherping aff Strallsund, hand at schall haffue Imod *privilegierne* oplagt 14 t:r Salt udi en boed, der med at wille giöre borgerschabet forprangh, da bleff sligt hannom denne gang eptergiffuit, med slig *Condition* och willdkoor Att saa frembt hand i slige Maader igien her epter med betrædis da schall denne Sagh med denn anden staande hannom Obenn, och hand derfore thillbörlig:n att straffis. §. Her till

suarede Jörgen Scherping Att sligt schulle icke her epter schiee, Under straff som wedbör. §.

1. Thord Schreders Raadstue paa Byefougden Bertill Bester, for hues hand hannom forhollder 4 Allne Klæde och Sex M penge, enn tiuff der haffr standet sin Rett haffde aff for:ne Thord bekommit en Mineke, epter som och [97v] Saguollderen bekomb sine koster igien. §. den 17 Julij 1637.
Byefougdenn icke her thill Mötte.

Domb:

De 15 optagne Mend paa Billde Weffrs i dagh sore och affsagde deris Thoug som epterfölgger: §. Haffr wij denn 19 Junij sidst forledenn hafft nogle windisbyrd till Raadstue Ind steffndt, Billde Weffuers ahnlangende, huru de och om den leiglighed epter itt Raadstuuindis indholld haffr wundet, huorledis sigh mz for:ne Billde Weffuers noget epter hindis barnefödsell ehr tilldragenn Udaff huillcke windisbyrd wij icke anderledis haffr kundet slutted eller ehrfaret, and der Jordemoderen war hos och besögte for:ne Billde, bedt hinde der hun sad offr ende i Sengen, hun schulle legge sig ned och icke saa sidde, hun da der paa aff Utollmodighed haffr grebet till ett Uchristeligt och Uhörligt Suar, Och bedet Jordemoderen hun schullde lade hinde sidde och döe i dieffuelens Naffnn, Epter huillcke Ord Jordemoderen saa well som Thrine Weffers /:huilcke begge bleff hos for:ne Billde till Midnatt di ginge hiemb:/ haffde bedet enn grandquinde der paa biergit wed Naffn Eline Suendsche Christens som da hos war, hun willde bliffue der till om Morgonen, at schiöde baade Moderen och barnet. Och be:te Eline /:som hun haffr ombuundet, da bleff der om Natten, thill mod 2 slett, Mens motte dogh icke bliffue der saa lenge som hun willde och haffde Udloffuit, Nemblig: thill om Morgonen, formedelst for:ne Billde inted willde haffue hinde der Mens nogle gange wiste hinde fra sig, och bedet hinde gaa hiemb, hun kunde da daawell som hun pleyet ligge foruden wacht, saa at for:ne Eline da motte gaa hiemb fra hinde, Och for:ne Billde da strax epter hun haffde wijst quinden fra sigh, ehr löben i Aaenn och druchnet sig, huilckenn gierningh ehr fulldt paa hues offrdadige Ord hun haffde thill Jordemoderen, Alleniste aff Ufornöden Indbildning, hunn haffde for sinn Mand och börn, Manden at schulle hinde wist affdöe, och hun med sine Siuge börn

sad igien Udi stor gielld, Och doch icke ehr Ombuundett det hun slig Uhörlig forretecht haffr giort aff Raserij eller Affsindighed, Mens fastmehre befindis Eline Thrölsis at haffue wundet, det hun inted hörde for:ne Billde tale nogit Uuiist, der hun nogle gange gick hinde till och fra epter hun war forlöst. Epter slige forbe:te Omstendigheder wiste wij icke anderledis om den leiglighed att kiende och dömme, end att wij finder be:te Billde att ligge på sitt werck. §.

/98./

De 8 optagne Mend paa enn grönn bögh i Byes schouff aff Laurids Snidker hugget affsagde och fremblagde deres grandschnings Thoug, bleff lest och paasch:uit.

Raadstuffue denn 14 Augustij 1637

Præsentes:

Laurids Pedersen
Knud Pedersen — Borgmestere
M: Peter
Matthias Elers
Jacob Frantzen
Peder Baad
Daniell Warnow

§.

2. Thord Schreders Raadstuffue paa Byefougden Bertill Bester, epter förige Ahngiffuende. Och i rette lagde sitt schrifftelige forsett, bleff lest och paaschr:uit. §.
Bertill willde suare thill thredie Raadstuffue. §.

1. M: Hanss Jörgensens Raadstuffue paa Unge Jacob schomagr som hannom siden schulle sagh giffuis.
Jacob icke mötte.
§.

[98v]

Raadstuffue denn 27 Augustij 1637:

Præsentes:
Laurids Pedersenn
Knud Pedersenn B.
M: Peter
Matthias Elers R.
Jacob Frantzenn

NB Eptersom Byefougdenn haffr hafft Jörgen Bylow i forföllgningh och eschet thuende domme, Nemblig: enn domb her aff Raadstuffuen Udgiffuen, Saa och enn Lands tings *Confirmatz* domb fylldiste, wolldsagh Ahnlangende, Jörgen Bylow war offrgangen, Saa epterdi be:te Jörgen Bylow haffr werit for den guode Mand Slotzherrenn och Affbedet denn Sagh hoss wellbe:te guode Mand, Saa wiste Byefougdenn nu inted widere der paa at thale.

Byefougden haffde hidsteffndt Hanss Bodekulld, Slaugsmaall Ahnlangend hand paa Hanss Slytter schall haffue begangit, huoromb hand fremblagde enn Byetingsdomb Daterit denn 7 Martij Neruerende Aar huorudi hand ehr thillfunden att udgiffue sine böder epter Lougens 3 Bogs 32 Capitell Samme domb lest och paasch:uitt. §.
Hanss Bodekulld mötte, och Afftinget nu her i dagh for den Sagh, Och loffuet thill Kongen och byen, Penge 9 slette M.

1. Byefougdens Raddstuffue paa Laurids Mognsenn, sagen Ahnlangendis att hand schall med sin Intagne last haffue her fra afflöbet, och icke Ahnsagt eller sitt guods hos Kong M: Thollder fortolldet. Der paa besched och beuiiss. Her till mötte Laurids Mognsen Och berette att hand war hoss K: M: Thollder, och willde fortolldet dogh icke haffde Penge, Mens böd humble med at wille klart giöre, och hand icke willde. §.
Borgmester Knud Pedersen her thill suarede och berette, att om Byefougdenn ehr begierendis, Willde hand imod Laurids Mognsenns /99./ Ahngiffuende lade sitt Suar komme schrifftelig:n fremb thill Neste Raadstue. §.

1. Byefougdens Raadstuffue paa Mogns Faddersenn, Sager for bloduide hand i sitt egitt huuss schall haffue giort paa Suend Pedersen i Leffuelunde, formeente hand burde att lide for samme bloduide.
Her till mötte Mogns Faddersen och berette hand wiste sig ingen att klage offr hannom for noget bloduide.

Noch 1 Byefougdens Raddstuffue paa be:te Mogns Faddersenn, for hues hand schall med en bösse were kommen ind i Ciliacus Smids gaardt, och der med Jaget hues Arbeids follck Ciliacus haffde paa sitt thagh att slaa lechter paa, med widere hand deromb thill Neste Raadstue achter at forregiffue.
Her till mötte Mogns Faddersenn, Och berette hand haffde ingen schade giortt med sin bösse, ey heller war i Ciliacus Smids gaardt der med, Och ingen klaget offr hannom. §.

Landsdommer Willumb Thommesen haffde hid fordret Laurids Oluffsen som schier paa Saugmöllen for M: Elias, Och hannom thillspurde, Om be:te Landsdommer haffde befalet hannom att hindre M: Peter i Auhus hans Möllere Laurids att male, anten wed wands forholld eller i Andre Maader, M: Peder paa sinn frihed till forkrenckellse. §.
Der till Laurids Oloffsen Sauschierer suarede Att hand det inted haffde giort, ey heller Landsdommer hannom noget befalet be:te M: Peders Möllere att hindre, hans Möllis frijhed thill forkrenckellse. Herepter war Landsdommer Raadstuffuinde begierendis. Huortill Borgmestere och Raad suarit att naar Landsdommer giffuer M: Peder i Auhus her till kalld och warsell, schullde hand det gierne bekomme. §.

[99v]

Raadstuffue denn 11 septembris 1637

Præsentes:
Laurids Pedersenn
Knud Pedersenn — Borgmestere
M: Peder
Matthias Elers
Jacob Frantzenn

2. Byefougdens Raadstue paa Laurids Mognsen epter förige Ahngiffuende. Laurids Mognsen mötte och suarede her till som thill förste Raadstue.

2. Byefougdens Raadstue paa Mogns Faddersen epter förige Ahngiffuende bloduide Ahnlangendis paa Suend i Leffuelunde. §. Mogns mötte och benechtede hand inted bloduide haffde Suend giort Mens Suend giorde sigh sellff bloduide, som Suend sellff schull bekiende. §.

2. Byefougdens Raadstue paa Mogns Faddersen epter förige Ahngiffuende. Mogns mötte och suarede som thillforn thill förste Raadstue. §. Och willde beuise mz Ciliacus Smid at hand ingen schade haffde giortt i hans gaardt med nogen bösse.§.

1. Byefougdens Raadstue paa Joen Schomagr, som hand med 14 dags warsell schall haffue Steffnd for:ne Joen schomagr thill windisbyrd at paahöre Ahnlangendis hues Ord hand schall haffue hafft med Jehanne Christen Jepsens der han kiöffte denn Oxe aff enn thiuff her for byen sidst bleff Rettid.
Joen schomager icke her till mötte, eptersom hand nogle gange bleff paaraabt. Byefougden berette att haffue sine windisbyrd nu thillstede, begierende de maa nu stædis thill forhör deris Sandhed att winde.
Da fremkomb först Luduigh Jacobsen hand wed sin Saligheds Eed och opragte fingre wandt och bekiende, Att som for:ne tiuff kom ledendis ned ad gaden med forsch:ne Oxe och ned for Christen Jepsens dör gick Joen schomager for thiuffuen, Och som de komb ned till Christenn /100./ Jepsens dör, stoed Johanne Christens i sin dör, huor Joen schomager da sagde thill hinde /: I maa lade eders port op, wij kommer wist ind till eder med Oxen? Ja, kand schie :/ der med ledde de Oxen i gaarden, Och Jehanne da gick i Stuffuen, och komb strax Ud igien och sagde /: Jegh maa spörge migh forre kand schie Oxen ehr stollen, Ney suarede tiuffuen, hand ehr icke stollen, Jeg ehr icke saa langt hiemme, Jeg haffr mitt thillholld paa Thrombtöe, Jeg haffr icke megit at höste, Och hun Johanne epter slige Ord kiöbte Oxen for 8 dr, Och der de da samptlige ginge ind I stuffuen, och Johanne da lagde 8 S. Ud till Øllss, hörde Luduigh Joen schomager sige thill Johanne /: I tör inte Rædis, Jeg kiender

Manden, alld denn fabbel lder kommer epter, will iagh ware eders Mand forre. §.
Dernest wandt Niels Mognsen wed lige forsoren Eed och opragte fingre, att hand stoed hos och hörde der Jehanne och tiuffuen giorde kiöb om enn Oxe, Att Jehanne da sagde, Jegh frychter att Oxen ehr stollenn, huortill Joen schomager som hos war suarede, och sagde thill Jehanne /: I thör inted frychte, allt det der kommer epter, will ieg were mand forre:/

1 Hanss Johansens Raadstue paa Laurids Mognsenn, klagede paa hannom for huussfred och gaardsgangh, som hand hannom willde offrbeuiise, Sampt och for æhre schiellderi paa hans fader och moder, som och schullde beuiisses.
Hertill mötte Laurids Mognsenn, och berette hand wiste sig ingenn Huussfred och gaardgangh hannom att haffue giort, thi hand berette sig megit at were beskienckt och druckenn. Schiellderi Ahnlangendis, berette hand wiste alldelis inted aff, hand nogit haffde schielldet. §.

denn 18 septembris 1637

NB I dagh bleff Berent gulldsmid forordnit och tillsatt att schall were Lutze Kockis Lauguerge och formynder, och som forsuarligt kand were hinde thill rette att forhiellpe och forsuare, Udi hues hun kand haffue fornöden. §. huoromb hand her aff Raadhuset bekomb Zeddell och schrifftelig *instrux.*

[100v]

Raadstue denn 25 Septemb. 1637

Præsentes:
Laurids Pedersenn
Knud Pedersenn — Borgmestere
M: Peter
Matthias Elers
Hendrich Slytter — Raadmend
Jacob Frantzenn

§.

Byefougden lod liuse for sine deeler.

2. Hanss Doblers Raadstue paa Laurids Mognsen, epter förrige Ahngiffuende, Och haffde hid steffndt eptersch:ne windisbyrd huor mz hand sitt Ahngiffuende berette att wille beuiise. Som ehr: Peder Hansen, Christopher gulldsmid, Claus gulldsmid, Marie Prytzis. §. Ingenn aff windisbyrden mötte.
Laurids Mognsen mötte, och berette som tihillforn, hand wiste aff ingen thing att haffue giortt eller thalldt. §.

NB I dagh lod Michell Kleinsmid lesse och paaschriffue itt Pergamentz-skinde paa 3 parter denn gaardt hand i bhoer paa biergit lydende, Sampt och lad lesse itt Kiöbebreff paa enn fierde part i samme gaardt aff Anders gulldsmid Udgiffuitt, *daterit* denn 12 Decemb: Aar 1637. §. Bleff lest och paaschriffuit. §.

NB I dagh bleff eptersch:ne 8 Mend forordnede att haffue Indseende med Illdstederne her i byen,

1. Caspar Lauenhagen och Anders Pedersenn.
2. Hanss Hollst och Mogns Pedersen.
3. Mogns Snicker och Rasmus.
4. Hanss Pedersen och Niells Haagensenn.

§.

/101./

Denn 2 Octobris 1637.

NBene I dagh ehr Anders Knudsen och Mogns byesuend ahntagen thill at gaa winterwachten fra nu forgangen Scti Michells dagh och till Paasche först kommendis Aar 1638 och schulle haffue thill lönn, Penge thiuffge Slette dr, och huer dennom itt par schoe eller och huer i steden 1 dr s. Och ehr bemellte Mognss byesuend med sligh willdkaar antagen och wachten beuillget, At hand flitteligen och ædrueligen och icke fulld och drucken schall were paa sin wacht, Saafrembt sligt med hannom befindis, schall hand icke allenist Miste wachten och bestillingen Mens endochsaa Miste lönnen thill med, som thill denn dagh kand were forfallden huor paa hand giorde sinn Eed mz oprachte fingre, sampt och Anders Knudsen med. §.

Raadstuffue denn 30 Octobris

Præsentes:
Laurids Pedersen
Knud Pedersen B.
M: Peter
Hendrich Slytter
Jacob Frantzen R.
Peder Baad

Byefougden lod liuse for hues deeler hand haffr för indsteffndt.

NBene Borgmester Knud Pedersen lod i dag lesse enn haandschrifft aff Thord schreder Udgiffuitt, *Daterit* den 6 Julij Neruerende Aar, lydendis paa 80 Dr M. hand hannom ehr schylldig, och derfore Pandtsatt hannom thrende sine Enge Udi Angleschow, samme handschrifft bleff lest och paasch:uitt. §.

I dagh lod Borgmester Knud Pedersen lesse ehnn handschrifft aff [101v] Ciliacus Smid Udgiffuit, *Daterit* S: Hanss *Baptistæ* dagh Neruerende Aar, bleff lest och paaschreffuitt, lydendis paa 100 slette daller hand till hannom ehr schylldig. Och derfore Pandtsatt hannom sin huuss och gaardt hand paabhoer. §.

NB I dagh bleff Hellie Erichsenn thillsatt och forordnet at were de fattige Udi *Hospitalet* deris forstander, Och loffuit att wille samme bestilling foruallte som forsuarligit kand were. §.

Raadstuffue denn 6 Novemb: 1637

Præsentes
Laurids Pedersenn
Knud Pedersenn B.
Matthias Elers
Hendrich Slytter
Jacob Frantzenn R.
Daniell Warnow

§.

NB I dagh ehr Hendrich Slytter denn Elldre tillsatt och forordnitt att were S: Affgangenn Thrine Slytters tuende epterlatte döttre Marie och Sophie Fredrich daatre, deris Lauguerge och formynder, Som hand sigh goduilligen Paatogh. §.

NB. I dagh ehr Niells Giermandsenn thillsatt och forordnit att were Lijsebets S: Peder Skotz Lauguerge, och hindis Sagh, hues hun kand haffue fornödenn att forrette och forwallte som forsuarligt kand were.

/102./

Raadstuffue denn 13 Novembris 1637.

Præsentes
Laurids Pedersenn B.

M: Peter
Matthias Elers R.
Hendrich Slytter
Jacob Frantzenn
Peder Baad

§.

1. Matthias Elers Raadstuffue paa Dorotthij Hammersmids och hindis Lauguerge, Ahnlangendis enn gielld hun thillforn her till Raadstuffue ehr fordeellt forre och hindis Mand Jacob Spannekow thill Zacharias Hasenhort aff Lybeck schall werit schylldigh, huoromb och domme her thill Raadstuffue för gangen ehr, Och siden thill Landstingh ehr Indsteffndt och domb gangen, huilckenn domb Matthias Elers her nu fremblagde och besluttningen bleff oplest. Disligist och fremblagde enn be:te Zacharias Hasenhort hans schrifftelige Beretningh, bleff lest och paasch:uit. §.
Her till mötte icke Dorotthij Hammersmids, Mens Niellss Pedersenn Mötte, och berette, att eptersom hand tillforn ehr thillforordnit at were for:ne Dorothij hindis lauguerge och formynder, Saa berette hand at haffue udi förige Indsteffnede Sagh thill Raadstue och Landstingh suarirtt, och paa hindis wegne forhuerffuit domme och den sidste domb thill Landsting, Och der fore formente sigh nu inted Widere paa hindis wegne at suare eller med hindis formynderschab att bestille, I sönderlighed hand nu haffr med Kircke wergerijet at bestille och forrette. §.

Niells Pedersenn Kirckewerger haffde hid steffndt Niells Giermandsenn förige kirckeuerger, Eschede aff hannom noget Kirckens thömmer, hand schall med reste och were thill Kircken schylldigh, Med widere epter [102v] hans schrifftelige her fremblagde beretningh och forregiffuende, bleff lest och paaschreffuit. §.

Her till mötte Niellss Germandsenn Och berette att hannom Rester hoss Jesper Schow Kirckens Penge 15 dr och hoss andre flere, och kand dem icke saa snart bekomme. Mens will giöre sin flid till strax dett att Indfördre och Niels Pedersenn leffuere, Planckerne belangende, berette Niels G icke at haffue Indfört i sitt Regenschab förre end thölfftenn 10 M huilcket thuende Snidkere haffr sagt at kunde brugis, Naar det schieris sönder, och at der kand findis knagge udi derfore da regnis det icke höigre. Belangende fyrreblockerne, berette Niels G. at hand haffr ladet leffuere Söffren Snidker alle Bræderne deraff. Och huad Bondeweden ehr Ahnlangendis berette hand och at Snidkeren dennom ehr leffuerit paa enn thöllt och 4 bord Nehr som Ernest endnu mz Rester. Kirckens Chrona Ahnlangendis, haffde hand 4 stycker low aff Ernest bekommit och hues widere brist felldighed paa hinde war haffr werit for hans tid. §.

NB Niellss Germandsenn i dagh frembkomb och gaff tillkiende, att eptersom hand Nestforgangenn Raadstue bleff forordnit at were Lijsebetz S: Peder Schotz Lauguerge, Saa berette hand nu och sig ehr klaritt at hand ehr börnens Nemblig Anders Clemmids blods foruandt och Slecht, huorfore hand saa wijt epter begiering samme formynderschab bleff entlediget. Och i stæden ehr forordnitt att were samme börns formynder, Som hand och Sambtöchte. Och derfore bleff Laurids Jyde igien thillforordnit att were bemellte Lijsebets Peder Schotz formynder och Lauguerge . §. Som och Laurids sigh her guoduilligen paatogh.

/103./

Raadstuffue denn 27 Novembris 1637.

Præsentes
Laurids Pedersenn
Knud Pedersenn B.
Matthias Elers
Hendrich Slytter R.
Jacob Frantzenn
Peder Suendsen

2. Matthias Elers Raadstuffue paa Dorotthij Hammermids och hindis Lauguerge epter förrige Ahngiffuende. Och fremblagde enn Jesper Schouffs schrifftelige och Undersch:ne beuiis bleff lest och paasch:uitt.
Her till mötte Niells Pedersenn, Och eptersom hand icke kand forlöffuis fra for:ne formynderschab for for:ne Dorotthij hammarsmids, Da suarede hand nu paa hindis wegne, Och formeente at hues lösse breffue Matthias Elers nu fremblegger, icke kand komme for:ne Dorotthij thill nogen schade hinde at betale hues gielld hinde paa Zacharias Hasenhortts wegne fördres Mens naar frembleggis Jacob Spannekous haandschrifft, eller thuende Mends widne, som kand haffue hoss werit, Seett och hörtt huorledis med samme gielld ehr thillgaaen da hun att suare der thill och icke för. Widere willde hand suare thill thredie Raadstue och schrifftеligen sitt suar Indlegge. §. Och berette Niels Pedersenn att det schall befindis Jacob Spanekow haffr Arbeidet wed Werckett siden Zacharias bleff schriffr paa Wercket. §.
Matthias thillspurde Niels Pedersen, Om Jacob Hammersmid haffr betalldt Zacharias noget med sitt Arbeide, paa denn gielld hand nu fordrer? Niells Pedersen suarede, hand weed der inted aff, och inted weed hand hannom noget att were Zacharias schylldigh. §.

Kirckeurgen Niells Pedersen epter sinn förige Indlegh war nu Udenn widere deele, domb begierendis offr Niells Giermandsen, Och fremblagde Kirckestoelen huormed hans ahngiffne gielld mz sampt thömmer fordet, beuiiste. §. Niells Giermandsen her thill mötte Och fremblagde sitt schrifftelige Suor, bleff lest och paaschriffuit. Niells[103v] Pedersen war som thillforn domb begierendis. §.

Domb.

NB I daug ehr kiemneren Mogns Johansenn befalet och forrelagt att schall tage thuende borgere thill sigh, och gaa thill de fremmede her ehr nu Ahnkommenn fra Thydschland och andensteds, Att de endeligen schulle sig enthollde och icke thill dett Ringiste at schulle handle med nogen bönder enten at drage Ud paa Landet ocg giöre Landkiöb, ey heller med nogen bonde her kommen thill byenn att schulle handle paaiss, Mens hues de thill huuss behoff wille kiöbe och handle, schall de det kiöbe aff borgerschabet, och icke aff nogen bonde eller andre fremmede, Saa frembt nogen betreffis her imod at giöre, schulle derfore thillbörligen straffis. Och ehr samme tuende borgere disse, Mogns Pedersen grön: och Thord Schreder, som kiemneren schulle were föllagtigh.

Raadstuffue denn 11 Decembris 1637

Præsentes
Laurids Pedersenn
Knud Pedersenn
M: Peder
Matthias Elers
Hendrich Slytter
Jacob Frantzen
Peder Baad
Daniell Warnow §.

3. Matthias Elers Raadstue paa Dorotthij Hammersmids, epter förige Ahngiffuende, Och fremblagde sitt schrifftelige forsett, bleff lest och paaschr:uitt.
Her till mötte Niells Pedersen paa Dorotthies wegne, Och berette att hues sig belanger Matthias beraaber sigh att were Induiist Udi hindis huuse och gaardt, formente hand at were Underdömbtt. /104/ Och fremblagde sitt schrifftelige Suar och forsett, bleff lest och paaschreffuit. §.
Ehr fremblagt tuende Jesper Schouffs Regenschabs böger, den ene findis Udi schreffuit med Jespers egen haand, Att were giort Affregning med Jacob Spannekow Anno 1624 *in Decembri* Maanet, och da ehr schylldig bleffuen 87 dr 15 ½ S till *Consorterne*, till Michaelis dag 1625 at betale, Udi huillcken bogh findis att were giort

Streegh offr. Mens Udi en anden Nye Bogh Under samme *Dato* at were indfört, Dogh icke aff for:ne Jacob Spannekow Udi enten aff bögerne att were Underschriffuit. §.

Borgmester Knud Pedersenn haffde hid steffndt Thord Schreder, Ahnlangendis enn *Summa* Penge, Nemblig 80 Daller hand till hannom ehr schylldigh epter hans deromb Udgiffne haandschrifftis widere formelldingh. Thord att haffue thill B: Knud Pedersen Pantsatt thrende Enge Udi Angleschouff, huilcket Pandt hand nu i dagh thill Thord opböd at Indlösse. Herepter war B: Knud Pedersen Raadstuffuinde begierendis Naar Paaeschis. §.

NB I dagh frembkomb Mogns Snidker och paa sin egen och sine Medföllgers 4 Mends wegne, fremblagde deris schrifftelige Though paa Kirckens Arbeide de waare optagne paa, bleff lest och paasch:uit. §.

1 R: Kiemnerenn haffde hid steffndt Jochim Brandt aff Rostock, Ahnlangendis 10 Rix dr hand haffuer Afftinget till byen for Leyerssmaall.
Her till mötte icke Jochim Brandt, ey heller nogen paa hans wegne Epersom hand wed begge Byes tiennere war hidsteffndt, och hand och nogle gange ehr bleffuen paaraabt. §.

[104v]

Anno 1638 §
Søgne Raadstuffue denn 22 Januarij 1638. §.

Præsentes
Laurids Pedersenn B.
M: Peter
Matthias Elers
Jacob Frantzenn
Daniell Warnow

4. Matthias Elers paa Dorotthi Hammersmids och hindis Lauguerge Och epter förige Ahngiffuende war domb begierendis. §. Her till mötte Nielss Pedersenn paa for:ne Dorotthies wegne Och berette hand hollder sig epter sitt förige Indleg och Suar. §.

Samptlige Parter berette sigh inted widere att haffue Udi Sagen att suare eller Indlegge end som för schied ehr.
Sagen optagen i 14 dage.

2. Kiemnerens Raadstuffue paa Jochim Brandt 10 Rix dr for leyesmaal hand thill Byen haffr Afftinget. Och formeente hand nu Udenn widere Opholld burde samme 10 Rixdr att ehrlegge och betale, sampt och deelens bekostningh.
Jochim Rrant icke mötte ey heller nogen paa hans wegne epter som Byes tienner thillstode laugligen hannom at haffue steffndt §.

1. Christen Pedersens Raadstue paa Jörgen Hendrichsenn Ahnlangendis hues Ord hand schall haffue hafft paa hans hustru paa Kirckeweyenn, Som hand siden thill Neste Raadstuffue achter at wille Ahngiffue.
Her till mötte Jörgen Hendrichsen, Och berette at hand icke andet haffde sagt om hans hustru, end hindis fader war byen foruist, och Spranck Udi Aaen, och bleff der. Saa och haffde sagt, att be:te Christen /105/ Pedersens hans hustru haffde weritt fengslett, huillcken leiglighed Jörgen berette Mangen Menniske ehr witteligit. §.

Raadstuffue denn 5 februarij1638

Præsentes:
Knud Pedersenn, B.
M: Peter
Matthias Elers
Hendrich Slytter
Jacob Frantzen R.
Peder Suendsen
Daniell Warnow

Efftersom det i dagh ehr techte dagh att kiende och dömme imellumb Matthias Elers och Dortthi Hammersmids med hindis Lauguerge, epter forrelöbende *process*, da mötte nu Matthias Elers och war domb begierndis.

Saa well som och mötte Niells Pedersen paa Dorotthies wegne. Och bleff forsch:ne Parter thillbodet att forligis med huer andre Udenn domb, huortill de suarede Ney, Mens begierede paa begge sider domb. Da sagdis der paa aff for rette §

Domb.

3. Kiemnerens Raadstuffue paa Jochim Brandt, epter förige Ahngiffuende och war Uden widere ophold domb begierendis.
Her till mötte Jochim Brandt, Och berette hand haffde afftingett for Leyersmaall thill kongenn och byenn for 20 Rix dr, huilcke Penge hand berette Mestedelen at haffue leffuerit och betalldt till Byefogdenn Bertill Bester. §. Och tillspurde hand Byefougdenn som och her mötte [105v] Om hand icke haffde leffuerit hannom denn störste Part aff samme fortinghningh? Huortill hand suarede, Ney, icke widere end paa kongens wegne. Och dersom Jochim Brandt kand beuiise hannom offr noget i andre maader at were schylldigh, willde hand hannom det betale. §.
Kiemneren war som thillforn domb begierendis. .§.
Bleff saa affsagt: Domb: Att Jochim Brandt bör inden 15 dage att betale och tillfridzstille epter fortingenigen 10 Rix dr eller och att lide Wurdering Udi hans guods huor det findis. Och hues Regenschab hand kand haffue med Byefougden, haffr hand sligt med hannom ett affregne. Och hues hand siden epter affregningh kand bliffue schylldig, haffr hand hannom derfore med Rentenn at Söge. §.

NBene I dagh schiötte och affhende Marcus Pedersenn enn sin Agerlöcke hand haffr Sönder op thill Jens Weffuis lycke, och westen op till Hermann Slytters och Østenop till B: Knud Pedersens Löcke Westen byenn thill be:te Borgmester Knud Pedersenn, hans hustru Helleuigh Hans daatter och beggis deris börnn och Arrfuinger thill Euindelig Eyendomb at Nyde, bruge och beholldе. Och thackede hannom for guod betallningh i alle Maade, Och der hos lod deris oprettede Kiöbebreff lesse och Paaschriffue, sampt och itt gammellt Pergementz skiöde Under dato 13 Septembris Aar 1630. §.

2 Christenn Pedersens Raadstuffue paa Jörgenn Hendrichsenn, epter förige ahngiffuende. §. Her till mötte Jörgenn Hendrichsen Och berette at Wille suare thill thredie Raadstuffue.

I dagh opböd Matthias Elers thill Jacob Schomagr förige de fattiges forstander paa de fattiges wegne, först Penge 14 dr 3 M hoffuit stoell, Saa och itt Aaris Rente, 3½ M 3 S. §. Om Jacob dem will Anamme och Indföre i sitt Regenschab? Jacob suarede, hand inted nu willde dem Anamme, förend hand fick at tale med Jesper Schouff. §.

/106./

denn 5 februarij 1638

NB I dagh bleff lest thrende Kongl Maytz breff, det ene lydendis om Krybeschiötter Daterit den 19 Novemb. 1637.
Det andett breff om Smidtsom fæsiuge, aff fremmidt Indförde Quegh at were förbödenn icke her i Riget att maa Indföris. Dat: den 21 Decemb. 1637.
Dett Thredie, om herredage at schall holldis Udi Cöllding denn 2 Aprilis Neruerende Aar, Dat. den 2 Januarij 1638. Bleffue Paasch:ne. §.

Raadstuffue denn 19 Fabruarij 1638.

Præsentes:
Laurids Pedersenn
Knud Pedersenn — Borgemestere
M: Peder
Jacob Frantzenn
Peder Baad — Raadmend
Daniell Warnow

3. Christen Pedersens Raadstuffue paa Jörgenn Hendrichsenn epter förige Ahngiffuende. Saa well som och haffde Indsteffndt Jörgenn thill Widnisbyrd att paahöre: Som ehr: Niells Giermandsenn och

Hellie Erichsenn Saa och Niellss Abrahmsenn och Hanss Kiedellsmid, Unge Hendrich Slytter och Sönne Haagensenn, disligist och M: Peter. Da frembkomb först Niels Giermandsen hand wed sinn Eed och Opragte fingre wandt och bekiende, att der hand och Hellie Erichsen waare beschickelsewijs henschicket thill Jörgen Hendrichsen, hannom at tillspörge Om hand willde thillstaa hues Ord hand haffde hafft for Borgemester Knud Pedersenn paa Kirckeweyen om be:te Christen Pedersen hans hustru och hans hustruis fader, huor Jörgen Hendrichsen /: som Niells bekiende :/ dennom haffde Suaritt Att hand willde were de Ord stendige som hand haffde hafft for be:te Borgemester. Och Niels da inted Spurde Jörgen huad samme Ord haffde weritt, Mens Jörgen selff begyndte at sige de Ord for dennom [106v] Nembligh: Att Christenn Pedersens hustruis fader Hanss Maygreffue [haffde siddet fangenn for tiuffueri och] haffde weritt byenn foruiist for thiuffueri. Och at hand löb i Aaenn och Senckte sigh, dett saae Jörgenn paa. §. Disligist haffde Jörgen sagt, att Christenn Pedersens hustru haffde weritt fengslett och trengslett, denn tid hindis daatter schall haffue forgiffuit Anders Kiöbmands börnn, Da schullde be:te Christens hustru wergit sigh med Lougen, att hun icke war med Aarsage derudi, derfore formente Jörgenn, att hun icke war werdigh at staa i Stoell hos nogenn Erligh Quinde, och derhos sagde: Att haffde hans Quinde hafft noget sadant Snack paa sigh, Da haffde hun icke bleffuen lid her i byenn, Mens motte haffue Packet sig aff byenn. Item haffde Jörgen sagt: Att Hellig Thre Konges dagh forleden, haffde Bodell Christens stött hans Quinde i kircken, Saa att hun war bleffuen brun och blaa paa hindis Arm, Som hun haffde ladet syne thill Jesper Schouffs. §. Och epterdi Hellie Erichsen icke ehr nu thillstede schiöd Christen Pedersen sigh thill hannom, thill fierde Raadstuffue sin sandhed att thillstaa. §.
Dernest wandt och bekiende M: Peter wed sin Eed och opragte fingre att hand war Byefouget paa den thid Anders Kiöbmands börnn bleffue forgiffuenn. Da haffde hand Bodell Christens fortenckt, att hun schulld werit med schylldig derudi, Derfore lod hinde Ahnhollde dogh icke Udi sitt huus, Mens udi Berent Gulldsmids huus, Mens ingen war som hinde beschylldet, icke heller nogen thilltale haffde thill hinde, huorfore hand da lod hinde fare.

§.

Her till mötte Jörgenn Hendrichsenn, Och berette, at hand icke andet haffr wist, end Hanss Maygreffue war der epterlöben, der hand Spranck i Aaen, for det hand sad fangenn for enn gaass, som beuiisligt ehr. Mens om hand haffr noget andet giort, der hand burde entuige byen for ehr det hannom Ubeuust. Belangende hues Ord hand haffr hafft paa Bodell Christens berette hand icke andet att haffue sagt om hinde, end hun haffr werit fengslett och threngslett Mens hand ingen Sagh haffde giffuit hinde, Och att Jörgenn schall haffue Sagt hun icke warr werdig att staa i Stoell hos nogen ehrligh Qinde det benechted hand alldelis. Mens haffde sagt, hun icke war den Quinde /107./ der schulle staa och fortrenge nogen ehrlig Quinde, och widere haffde hand inted Sagt. Och formente att ingen burde at widne hannom sinn Mund fraa. §.

Frembkomb att widne Sönne Haagensen, Och wed sinn Eed och opragte fingre wandt och bekiende, att hand beschickellssewijs haffr weritt Udschicket aff Christenn Pedersenn thill Mette Jydes, hinde at tillspörge, Om hun wiste noget tiuffueri med hans hustrus fader Hanss Maygreffue och om hand haffde stollet nogen gaass fra hinde? huor till hun suarede Ney Mens i de dage haffde hun mist enn gaass i hestehawen, huemb den thogh wiste hun icke, Och icke heller beschyllte hun hannom for nogenn gaass, Ey heller ladet hannom fengsle, och icke heller löss bedet. §.

Lige det samme wandt och bekiende Hendrich Slytter wed lige forsoren Eed, att hand och med for:ne Sönne Haagensenn war beschickellssewiis henschicket aff Christenn Pedersenn thill Mette Jydes om forsch:ne huerff. Och att Mette Jydes dennom da haffde suaritt lige som for:ne Sönne Haagensenn nu wundet haffr. §. Och schiöd Christen Pedersenn sigh thill Laurids Jyde for:ne Mette Jydes rette Lauguerge, forsch:ne sinn Moders Ord widere att schall forklare, Naar hand kommer tillstede. §.

Hanss Hansen Kiedellsmid frembkomb, Och wed sin Eed och opragte fingre wandt och bekiende, Att Ungefer 27 eller 28 Aar forleden, Som hand dogh icke till wisse wed huore lenge det Kand ware stod hand en dagh och Meette Udi Inger H. Oluffs löcke da komb Hanss Maygreffue löbendis fra byenn, haffde sin hatt i haanden, och saae sigh nogle gange thillbage. Strax derepter kom begge Byesuendene epter hannom, denn ene haffde en Øxe, och denn anden itt werge i haand Och löb saa ind i Jörgen Bylous löcke epter hannom, och for:ne Hanss Kiedellsmid da löb der Udepter att wille see derpaa, da

saae hand Hanss May: war i Aaen och byesuendene stode paa landet, och de raabte thill hannom, hand schulle komme i land igien. Mens hand suarede inted. Och byesuendene ginge ad byen igien, och for:ne Hanss Kiedelsmid bleff staaendis och saae, at for:ne Hanss gick Under. Widere wiste inted Hans deromb. §. Sammeledis wed lige forsorenn Eed och opragte fingre wandt och bekiende Niellss Abrahmsen, Att den dagh Hanss Maygreffue [107v] bleff druchnet i Aaen, sad hand i det bislagh Joen Lauridsenn nu bhoer, och för:ne Niels Abrahms da schulle flötte i denn gaardt Anders Schriffr nu Ibhoer, da som hand sad i samme bislagh, komb Hanss Maygreffue löbendis Wester fra gaden och hen op med denn gaardt Jacob Frantzenn nu bhoer, huor da bhoede Hendrich Suckstorp med sin Quinde Bodell som nu Jörgenn Hendrichsen haffr till Echte. Och Niells da hörde, att for:ne Hanss Maygreffue och for:ne Bodell komb sammens och schilldis Mens kunde icke höre huad det war. Da gick Niels Abrahms hen i denn gaardt hand haffde kiöfft, som Anders Schriffr nu bhoer. Enn thime der epter komb Hans May: löbendis igiennom thuerstredet och begge byesuendene epter hannom och da komb Hanss May: ind ad for:ne Niels Abrahms hans Port, och drogh klinckebaandet ind epter sigh och komb saa offr groben hen i Prestelöcken och saa Ud mod Inger H. Oluffs löcke. Da löbe Byesuendene ned ad gaadenn och Ud ad Smecken epter hannom, och de Jagede hannom i Aaenn. §. Thillspurde Christen Pedersen for:ne Niels Abrahmsen Om hannom ehr beuust at Hans May: bleff jagett i Aaen for tiuffueri der till suarede Niels Ney icke for tiuffueri, Mens for dett hand haffde schielldet paa Bodell Hendrichs. §. Neste Raadstue der epter gick for:ne Niells Abrahmsenn Sampt och Hanss Maygreffuis Sönn Anders op for Retten, och begierede att wille haffue Jern paa denn ene Byesuend Wed Naffn Peder, som war thillstede, der haffde werit med och Jaget for:ne Hanss Mayg: i Aaen, da berette Niellss at Borgmester Werner Andersen suarede, det kunde icke da schie thi de haffde byesuendenn behoff, Mens Borgmester Rachte haand for hannom at hand schulle Möde i Rette naar det schulle were, Och inden Raadstue bleff igien, War for:ne Peder byesuend römbt her fra. Der epter bleff der inted Meere Ombtalldt. §.

Jörgenn Hendrichsenn thillspurde Niels Abrahmsen, at epterdi hand bekiende det Hanss Maig: schielldede paa hans hustru, Om hand da hörde hand schiellet hinde paa nogen Uehrligh Sagh eller och hand

sellff weed med hende Andet end det som Erligt ehr? Huortill Niels suarede /108./ hand inted hörde huad det war Hanss Mayg: schielldet paa Jörgens hustru som hand för her bekiende, Och inted wiste Niellss med hinde andet end hues Erligt och gott ehr. §.
Jörgen Hendrichsen war begierendis at der maatte opsögis i förige Byes Böger, der ehre bruget Udi Poffuell Jensens och Erich Rassmussens deris tid, Hanss Maygreffuis Sagh belangende. §.
Och schiöd Jörgen sigh thill Anders Leyedrengh att wille före thill fierde Raadstrue och hues widere Indlegh hand kand haffue da at fremblegge. §.

Raadstuffue denn 5 Martij 1638.

Præsentes:
Laurids Pedersenn
Knud Pederssenn — Borgmestere
Matthias Elers
Hendrich Slytter — Raadmend
Peder Baad §.

4 Christen Pedersens Raadstue paa Jörgenn Hendrichsenn epter förige Ahngiffuende. Och eptersom hand sidste forledene Raadstuffue berobte sigh paa Hellie Erichsenn, att winde sinn Sandhed i dagh i denn Sagh, da mötte nu Hellie Erichsenn, Och wed sin Eed och opragte fingre wandt och bekiende /: Der Niells Giermandssens winde forgangenn Raadstue wardet for hannom bleff oplest :/ Lige saa att were thillgaaet och saa aff Jörgenn Hendrichsens Mund at haffue hört som be:te Niellss Giermandsen daa ombuundet haffr. Disligst eptersom och Christen Pedersen haffde beraabt sigh paa Laurids Jyde, att winde i dagh udi denne sagh, Da mötte och nu Laurids Jyde, Och wed sinn Eed och opragte fingre wandt och bekiende, Lige saa at were tillgaaet som hans moder for tuende Mend Sönne Haagensen och Hendrich Slytter bekiendt haffr.
Och udi rette lagde Christen Pedersen sitt schrifftelige forset bleff lest och paasch:uit. §. Her imod fremblagdis Jörgenn Hendrichsens schrifftelige [108v] Suar och ehrkleringh, Sampt och itt Thingsuinde, bleff lest och paasch:uit.
Sagenn optagenn i 8 dage. §.

l Anders Johansens Raadstue paa Joen Lauridsen och formeente hand nu herepter burde att giffue Rente thill sinn Steffsönn Peder Hammer aff hues hannom arrfueligen epter sinn S. affgangne fader ehr tillfalden som Udi Barnebogens findis Indfördt, Saa well som och formente att Joen Lauridsen burde at giffue Rente for itt Aar aff samme drengs fæderne, Nemblig fra *Anno* 1636 och thill 1637, Aarsagenn at hand nu ehr hos fremmid follck. §.
Her till mötte icke Joen Lauridsen, ey heller nogenn paa hans wegne.
§.

NB Niellss Giermandsen. Slecht och blodsforwandte Sampt och Lauguerge for epterschreffne S: Anders Clemmidsens 4 börn, Nembligh Rasmus, Mogns och Walentijn, Saa och Anne Andersdaatter, war i dagh begierendis 4 Mend at opmelldis, Som kunde wurdere och wed lengdt och breed maale och deele thillsamme 4 börn Udi be:te Anders Clemmids epterlatte Gaard och grund, for deris fæderne, som dennom ehr Udsagt och tillmöndet, och Udi Börnebogen findis Indfördt, Nemblig: 60 Slette dr Sampt och deraff epterstaaendis Rente Siden de ehre Udkommen fra Moderen och tient for sitt bröd. Och samme 4 Mend saa att maate dermed handle och ombgaaes som forsuarligt kunde were, och som börnen kunde bekomme hues dennom med rette bör. Da ehr der till eptersch:ne Mend optagenn:

Thord Schreder
Jörgenn Bylow
Hendrich Mognsen
Carll Jensenn §.

Och deris toug med det förderligste att epterkomme och fyldistgiöre, och thill Sögnetingh epter Paasche at giffue fra sig beschreffuit, som de achter at wille forsuare. §.

/109/

Raadstuffue denn 12 Martij 1638

Præsentes: §.
Laurids Pedersenn
Knud Pedersenn Borgemestere
Hendrich Slytter
Peder Baad Raadmend

Daniell Warnow

Eptersom sagen imellumb Christen Pedersenn och Jörgenn Hendrichsen thill i dagh bleff optagen at affsige domb, da mötte nu i dagh be:te Christen Pedersenn, och war domb begierendis. §. Da affsagdis saa for rette §.

Domb.

2. Anders Johansens Raadstue paa Joenn Lauridsen, epter förige Ahngiffuende, Ahnlangendis itt Aars Rente aff Joens Steffsöns *patrimonio*. Saa och her epter Aarligen Rente. Derhos Ahngaff be:te Anders Johansenn, Att om Gaarden Joen besidder och drengen ehr satt till Wissen och Underpandt, worder ydermehre forfallden end denn nu kand were, Om enten be:te Joen, eller och Anders Johansen som ehn formynder bör der till at suare. §.
Her till mötte Joen Lauridsen, och formente hand icke burde att giffue Rente alld den stund drengen haffr weritt hiemme hoss hannom, Och att be:te hans Steffsönn haffr nu werit fra hannom hos thill fremmid follck nu forgangen S:cti Mortens dagh, kand hannom thillfallde itt Aars Rente, nu Nestkommende S:cti Mortens dagh igien, badh dogh for at hand for det Aars Rente maa bliffue forschaanet Siden willde hand Aarligen ehrstatte hannom sin rente, huillcket Anders formente icke at kunde giöre. Och war her epter Raadstuewinde begierendis.

§.

1 Raadstuffue, att Joenn Lauridsen opböd denn Gaard hand paabhoer. Om [109v] Nogenn denn for Sölff och Penge will hannom Affhandle och kiöbe. §.

NB I dagh frembkomb Inger, S: Berent Gulldsmids epterleffuerche, Och war begierendis hinde maatte forordnis enn Lauguerge, Som paa hindis wegne kunde suare huor hun fornödenn kand haffue. Da ehr hinde forordnit och tillsatt Jörgen Hendrichsenn, Som paa hindis Wegne schall suare och forwallte samme formynderschab som forsuarligt kand were. §.

Haffde och Inger Berentz hid steffndt nogle windis byrd her at tillstaa deris Sandhed hues de haffde hört aff Salig Mette Lequids, der hun laa paa sinn Sotte seng huru hun haffde sagt och kiendt for sin

Bester warsell. Da frembkomb Marine Hans Lequids, hun wed sinn Saligheds Eed och opragte fingre, Wandt och bekiende att dagen förend be:te Mette Lequids Döde, och hun war bleffuen beret, gick for:ne Marine thill hinde, och bar hinde nogen Mad, Och da iblant andet Spurde hinde, der hun fornamb hinde at Were nogit suagh, Att nu Wor Herre willde kallde hinde her fra Om hun da haffde her nogen Arffuing? Der till for:ne Mette haffde suaritt hinde, At hun haffde her ingen Arffuing Uden Inger Berentz. Der paa Spurde Marine hende, huore Ner Inger da hörde hinde till, haffde hunde sagt, Att Anna Felldebereders, som war Inger Berentz Moder, hun war hindis faderbroder daatter. §.

Dernest wandt och bekiende Anna Peter Hackellschierers wed sin Eed och opragte fingre, att hun offte hörde aff S: Mette Lequids, Naar hun komb ind till hende, och Anna Spurde huor hun haffde werit, haffde hun suaritt: Jagh war henn hos minn Slecht Inger Berentz, hun gaff mig nogen Mad. Widere wiste icke Anna deromb.

Frembkomb Sönne Haagensen, Och wed sinn Saligheds Eed wandt och bekiende, att hans hustru /:som haffde werit hos S: Mette Lequids dagen förend hun döde:/ haffde beret for hannom, att be:te hans hustru da haffde spurd hinde: Om Gud willde nu kallde hinde her fra, huad Arrfuinge hun da haffde; huortill for:ne Mette hinde haffde suaritt att Inger Berentz och en wed naffn Söffren paa Gudland war hindis Slecht. Samme Söffren war och ehr Inger Berentz broder.

/110/

Byefougden thillspurde forsch:ne Windisbyrd, Om det dennom ehr fulldt witterligt, att Inger Berentz ehr Neste Arffuing thill forsch:ne Mette Lequids, eller och om de wiste andre Nermer Arffuingr? Huortill de samptlige suarede, de wiste inted anderledis deromb end som de haffde hört aff hindis mund. §.

Ehr optagen eptersch:ne 4 Mend som i Morgen schulle Udi tuende Raadmends Nemblig: Hendrich Slytters och Peder Baad sampt och Byefougdens och Inger Berentz deris Offueruerellsse schulle schiffte och deele Saa och Wurdere hues guods och bhoeschab epter S. Mette Lequids ehr *Registerit* och beschreffuitt, Saa dermed richtigen thillgaar. Som ehre:

Clauss Schomagr
Anders Hansen
Hanss Schredr

Mogns Pedersen §.

I dagh schiötte och affhende Hanss Lequidsen itt stycke Engh, Liggendis Udi Angleschow thill Borgmester Knud Pedersen, som be:te Knud Pedersen thillforn haffr Indtept, och liggendis Imellumb for:ne B. Knud Pedersens egen Engh, och Doblerens Engh. Och kiende sig at haffue bekommit fulld schiell och fylldiste for samme forsch:ne Engh, och tackede for guod betallningh. §.

Anno 1638. denn 2 Aprilis

NB I dagh ehr Byes tienner Knud Thordsen och Byefougdens tienner Hendrich Ericksenn antagenn att gaa Sommerwachten fra nu forgangen Paasche och thill Nest kommende S:cti Michells dagh och schulle haffue till lön Penge Sex daller och huer dennom it par schoe, eller och huer i steden 1 dr s. Och ehr be:te Hendrich Erichsenn med slig willdkaar Ahntagen och Wachten beuilget, at hand fliteligen och ædrueligen och icke fulld och drucken, schall ware paa sinn Wacht, Saa frembt sligt med hannom befindis schall hand icke alleniste Miste Wachten, mens med och miste lönnen med, som till den dag kand were forfallden, huorpaa hand giorde sin Eed med opragte fingre sampt och Knud Thordsen.

[110v]

Raadstuffue denn 9 Aprilis 1638.

Præsentes: §.
Laurids Pedersenn
Knud Pedersenn Borgemestere
M: Peder
Jacob Frantzenn
Peder Baad §.

1. Jacob Frantzens Raadstuffue paa Laurids Jyde och hans Moder gielldsagh Ahnlangendis, epter heromb fremblagde haandschrifft och Pandtebreffs Indholld, Summen som ehr Penge 120 Dr, med 4 Aars Rente, Och nu I dagh opböd denn löcke som be:te Pandtebreff

Rente, Och nu I dagh opböd denn löcke som be:te Pandtebreff omlyder, epter Forordningen, att for:ne Laurids Jyde och hans Moder, samme Pandt willde Indlösse, eller och hand at maa Indföris i bemellte sitt Pandt. §.

Her till mötte Laurids Jyde, Och paa sin egen och sinn Moders Wegne Wedstod forsch:ne gielld, Och derhos begierede, att epterdi hand Udi samme gielld ehr med *interesserit*, hans Moder da maatte förordnis enn Lauguerge, Som kunde paa hindis wegne Suare thill giellden, Sampt och lade det indföre Udi Pandtebogen Saa be:te Jacob Frantzenn kand bliffue forsekritt. Ehrböd nu Laurids Jyde sigh att fornye forsch:ne haandschrifft, och Udi Pandtebogenn att lade Indföre. Da ehr be:te Mette Jydis thillforordnitt Anders Schriffr att were hindis rette Lauguerge och paa hindis Wegne handle och giöre, som forsuarligt kand were.

NB Borgemester Laurids Pedersen haffde hid fordret Peder Baad och aff hannom fordret Penge 25 Slette Daller, sampt 5 Aars Rente, epter hans der fremblagde haandschriffts widere formelldingh, bleff lest och paasch:uit.
Her till mötte Peder Baad, och berette att wille giöre Klart /111/ thill Nestkommende Scti Michells dagh, hues hannom bör att giffue och betale paa samme haandschrifft. §.

NB Hanss Faddersenn aff Flenssborrigh frembkomb, Att eptersom hand haffr S. Affgangen Jens Ruimans Söster thill Echte, War hand begierendis, att hans epterlatte bhoe, guods och formuffue Motte deelis och schifftis hannom och hans Medarffuinger Imellumb, Och der maatte guode Mend der thill opmelldis, Som kunde offrwerendis were, Saa der med richtigen kand thillgaae. Da ehr der till optagen epterschne thuende borgere Hendrich Mognsenn och Carll Pedersenn, Som med thuende Raadmend, Nemblig M: Peder och Jacob Frantzen Udi Byefougdens Offueruerellse, schulle Schiffte och deele forsch:ne den S: Mands guods och formuffue Imellumb rette Arffuinger, Saa at med semmie skiffte kand retteligen thillgaa, Dogh hues guods som Rassmus Hollst paa sin hustruis wegne thillkommer, med sampt de andre Medarffuinger deris Parter att schall bliffue och stande Udi byes giemme thill Aar och dagh ehr forbi, epter denn S: Mands död. Och epter som be:te Hanss Faddersen beretter och

Ahngiffuer, hans Steffdaatter ett tillkomme nogit for hindis fæderne hos och epter for:ne Jens Ruiman. Da schall sligt /:naar richtigt beuiisis:/ fordelis thill samme Hanss Faddersens Steffdaatter Udtagis.

[111v]

Raadstuffue denn 23 Aprilis 1638.

Præsentes:
Laurids Pedersenn
Knud Pedersenn Borgemestere
M: Peter
Hendrich Slytter
Jacob Frantzenn
Peder Baad. §.

2 Jacob Frantzens Raadstuffue paa Mette Jydes och hindis Lauguerge Anders Schriffr epter förige Ahngiffuende. Sampt och hidsteffndt Laurids Jyde. §.
Anders Schriffr icke her till mötte, Mens Laurids Jyde Mötte Och berette att wille thill neste Raadstuffue steffne baade Anders Schriffr, Saa och Suend Hane, att det kand komme thill richtighed med hues for:ne Laurids Jydes Moder och for:ne Suend Hane paa sinn hustruis Wegne thillforn wed domb ehr gangenn dennom Imellumb. §.

NB I daug epter Borgemester Knud Pedersens hans begieringh paa Kong. Maytz wegner ehr optagenn eptersch:ne 4 Mend, Som sig nu strax schulle forföye henn paa Redenn, och *taxere* och syne eptersch:ne thrende Skuder, Nemblig: Marcus Schieells Skude, som for:ne B. Knud Pedersen tillhörer, Saa och Matthias Elers och Casper Leuenhagenns beggis deris skuder, huore Menge Lester samme Skuder huer for sigh ehre drechtige, Och deris tough fra sigh Under deris forseigling at giffue beschreffuit, som de wille forsuare, som ehr:
Christopher Hendrichsen
Hanss Lauridsenn
Christen Jepsenn
Claus Hansenn §.

/112/ Ehr frembkommen Hanss Christensen Haderslöw Solldat och Gefreider aff Christianopell, gaff last och klage offuer Knud Byesuend, Att forgangenn Onssdagh, der hand ehr kommen ind i

hannom och hands hustru, Slagenn aff for:ne Knud, och med en Kniiff stucken aff hans Quinde, Som hand berette, thill slig offrfalld icke att haffue giffuen nogen Aarsage. §.
Her till mötte for:ne Knud byesuend, Och berette att hues schade for:ne Hanss Haderslöw haffr bekommit aff hannom och hans hustru, haffde hand selff werit Aarsage thill, Saa Knud och hans hustru waare Nöd och tuungen thill att werge sigh for hannom. Och Aarsagen at for:ne Hanss Haderslöw med sinn dægen komb ind thill hannom war att nu Udi Winters forgangen, War for:ne Hansis Quinde her i byenn enn dagh, inde till Peder Hanssens, Och hues Ord dennom da der inde kand were fallden imellumb, som Knud icke kunde fordrage eller lide, huoroffr hand gaff hinde itt Mundslagh, Dogh om Morgonnen bleffue de deromb forligte. Nu forgangen Onssdagh Mens Knud War udi byen, ehr for:ne Hanss H. kommen ind till hans Quinde, och Spurd epter hannom, och sagde till Quinden, hun schullde gaa Ud och lede op hindis Mand denn schiellmb, hand schulle hugge hannom Ned, Och om hun icke sögte hannom op, willde hand komme igien och hugge begge hindis Arme aff hinde. En liden stund der epeter komb Knud ind och da strax fullde Hanss H: quinde epter hannom, komb ind och sagde /:Guds fred I schall haffue tack for den Ørfigen i gaff mig sidst?:/ Knud suarede hinde och sagde: /:Jagh Meente det war allt affsagt, wij bleff Jo forligt deromb strax om Morgonen:/ Ja sagde hun /:du schallt faa dieffulenn paa dig förend du kommer aff ditt huuss:/ Med det samme komb for:ne Hanss ind, och sagde /:du schallt nu faa den falldende Siuge, for det du slogh min Quinde paa Munden, Spranck frem om hans egen Quinde och slogh hannom i hoffuedet med sin haand och Knud da komb henn och fick sinn Øxe, Mens Hansis Quinde [112v] sagde /:thager icke thill Øxen her i stuffuen:/ Och Hanss H: drogh sin dægen thill hannom, siden hand haffde slaget hannom thou gange i hoffuedet Och Knuds Quinde da fick fick fatt paa for:ne Hanss at hand icke schulle giöre hannom schadi. Och hun da stack for:ne Hanss med en Kniff, och der med komme de begge Udom dörren, Och Knud gick epter, och frychtede hand schullde stucket Quinden ihiell, Och Hanss da med sinn dægen stack thill Knud igiennom thöyen och i schiorten, och Knud da böyede sig wed samme Stick, ellers haffde hand threffet hannom paa liffuit, Och i det samme fick Knud fatt i dægenen med hannom, och da slogh hannom i hoffuedet med öxenn, och Knud kaste dægenen henn ad Jordenn, och som Knud da gick mod dörrenn och willde gaaet ind, haffde Hanss H.

som Knud da gick mod dörrenn och willde gaaet ind, haffde Hanss H. faaet sin dægenn fatt igien, komb epter Knud, och willde stucket hannom Achter thill. Mens Knud da hastig wende sig mod hannom, fick enn Stenn och slog thill hannom at hand falldt omkulld, Och i saa maader forhindritt och Affuergett samme Stingh. §. Och berette Knud att wille beuiise med Karine Wernows, som schall haffue Seett, huorledis thillgick hannom och forsch:ne Hanss H. der hand komb thill hans huuss, Saa och huorledis hand haffde samme dagh truid och Undsagt hannom i byenn förend hand gick ind till hannom, Som ehr Mogns Byeschriffr, Knud i Haggetorp och flere som det haffr hörtt. §. Hanss Haderlöw her till suarede och benechted forsch:ne Knuds Ahngiffuende. §.

NB. B: Knud Pedersenn I dag lod lesse enn haandschrifft sig aff Thord Schreder Udgiffuitt, lydendis paa 80 Slette daller, Som nu thill forgangen S:cti Michells Aar 1637 schullde werit betallt. Dogh haffr nu be:te B: Knud Pedersen ydermehre beuillgett och bedaget Thord Schreder samme Penge thill Nestkommende S:cti Michells dagh, Neruarende Aar, och for Renten schall höste och bringe hans Enge hannom epter haandschrifften ehr Pandtedt, Och Thord da om Michaeli att schall löse samme sine enge igien /113/ Och hues Thord icke dette forsch:ne epterkommer, med forsch:ne Penge 80 dr samme Enge som forbemellt at indfrij, schall B: Knud Pedersen Uden nogen widere Umage eller besuering eller anden ombkostning lade sigh betale aff forsch:ne Enge epter haandschrifftens Indholld. §.
Thord schreder mötte och dette forsch:ne Sambtöchte och Indgick. §.

NB I dagh ehr eptersch:ne 4 Mend optagne och tillmellte, Som schulle Syne och graandsche hues bröstfelldighed, baade med Saugschaaret thömmer Pelle, Bellber och Andet, Som findis paa Bulldwercket, och hues i saa Maader deraff ehr bortdreffuitt och forkommett, Sidenn det aff Nye bleff opsatt. Och slig bröstfelldighed Udi Penge att taxere, Och samme 4 Mend deris tough med det förderligste att fylldistgiöre, Som ehre:

Luduigh Bötzow
Christoffer Hendrichsen
Carll Pedersenn
Hendrich Mognsenn. §.

NB. I dagh bleff Söffrenn Snidker endeligen och Allffuarligen forrelagt, att hand indenn Pindsdagh först Kommendis schall were till for tencht epter sinn Udgiffne *Contract* att fulldferdiggiöre baade de Stoele som ehr allerede opsatt, Saa och de andenn Stoele hand haffr Under henderne, Med mindre Mand schall icke widere foraarsaget at lade tage tömmerit fra hannom, och schille hannom wed Kirckens Arbeide, och tale hannom siden thill, Som for anden Witterligh gielld. §.

Sammeledis forplichted sigh Knud Snidker att hues Stoele hand haffr Under henderne, schall hand opsette Udi neste Indkommendis Uge

[113v]

Raadstuffue denn 7 Maij 1638.

Præsentes: §.
Laurids Pedersen
Knud Pedersenn Borgemestere
M. Peter
Hendrich Slytter
Jacob Frantzenn. §.

1 Byefougdens Raadstuffue paa Hans Buck, Paa Kong Sagens wegne for hues gewalldt och huussfred hand schall haffue begangit Udi Giert Schreders hus om Nattetide der klocken war Imellumb 10 och 11 och war en Mandags Natt, Att hand ehr kommen der for huuset, och klappet paa forstuffue dörren och willde ind, Och der Giert Schreders Steffsönn icke willde lade hannom Ind, Stötte Hans Buck paa dörren 3 gange med foden, at dörren spranck op, och Klampen som Stenget gick Udi, gick derfra i Sönder, Som Byefougdenn her for retten i dagh frembuiiste. Och haffde steffndt bemellte Hans Buck med 8 dags warsell. Och endochsaa ladet steffndt hannom i gaar, Och haffde nu hid steffndt eptersch:ne Windisbyrd Nemblig: enn tydsch Quinde thillhiemb hos for:ne Giert Schreder wed naffn Marie, Hendrich Andersenn, Saa och Giert Schreders Steffsönn Benedix, tiennendis Hermann Slytter.

Da först frembkomb for:ne Marie, hun wed sinn Saligheds Eed och opragte fingre wandt och bekiende, att enn Mandags Natt epterad Giert Schreders hustru om Söndagen för war begraffuit, Och Giertz begge Steffsönner, Claus och Bendix sampt och Anders Hammers

Spurde om der war nogen inde. Suaredis hannom aff stuffuen Ja; Sagde hand /:da schall iag der ind sagde Hans Buck. Der till suarede Benedix: Att de kommer ingen Ind saa sillde. Da stötte Hans Buck paa dörren 3 gange /114/ Och denn 3die gang spranck dörren op och klampen fra hen ad gullfuett komb saa ind i stuffuen, och sagde /:huorfore Slepper i mig icke Ind ehr iag nogen schielmb eller thiuff? Der till Clauss suarede: Wij wille ingen hafft her ind, da thogh Hanss Buck sin kniiff Ud och Schar epter Clauss och dogh giorde hannom ingen schade, gick saa henn och satte sigh /:haffue i att giffue mig noget dricke:/ sage Hanss Buck, der thill suarede Bendix /:willt du haffue det med guode, saa kandst du faa det, Noget deer epter gick hand Ud. §.

Lige det samme och wed lige forsoren Eed wandt och bekiende Hendrich Andersenn, saa i alle Maader at were thillgaaen, som for:ne Marie nu ombewundet haffr, Och derhos sagde, att der Hanss Buck drog sinn Kniiff Ud thill Clauss, löb Hendrich ad dörrenn.

Disligist wed samme forsoren Eed och oprachte fingre wandt och bekiende Benedix Andersen, saa at were thillgaaet och aff Hanss Buck beganget were, som for:ne Marie och Hendrich Andersenn nu omuundet haffr, Och ydermehr bekiende Benedix Att der hand sagde sig at Wille tale hannom thill om Morgonnen med Rettenn /: Suarede Hans Buck /:Jagh Passar huracken paa digh eller din rett:/

Sammeledis frembkomb Daniell Schomagr och Christoffer Gulldsmid Wandt och bekiende, Att de om Thijsdags Morgen war Byefogden föllgachtige i Giert Schreders hus at see hues schade der kunde weritt schied, Och de da saae, at klampen war fra forstudörren stött och laa hen paa gullfuit, dog icke de wiste huem det haffde giort.

Her imod mötte Erick Buck, for:ne Hanss Bucks broder Och fremblagde hans schrifftelige Suar och Indlegh bleff lest och paaschriffuitt epterdi Hanss Buck war paa sin Reigse Udseiglld. §.

Byefougdenn haffde hid steffndt Jacob Jonæsen frijschoster paa begge Byes tiennere Knud Thordsen och Hendrich Erichsens Wegne for hues Offuerfalld med hugh och slagh dennom i be:te Jacob Schosters huus [114v] Nestforganen Mandagh schall were wederfarit, der de aff Øffrighedenn paa deris rette huerff waare henschicket thill for:ne Jacob Schoster, hannom att tillsige, hand schulle thale till sine giester hand haffde, att de icke saa schulle schiude som de haffde

giortt. Huoromb Byefougden widere thill neste Raadstue schrifftеligen wille Ahngiffue. §.
Begge Byes tiennere mötte, och her frembuiiste hues schade de som forbemellt haffde bekommit Nemlig Saar och blodig slaug wed det höigre Øye, och schade Udi den höigre Side aff det falld de haffde fördt hannom ned ad lofftsualenn som Hendrich Erichsen frembuiiste, Saa och Knud Thordsen haffde schade och blodsaar paa henderne och fingrene, sampt draget en part aff haaret på hoffuedet, Som hand berette för at haffue Øffrighedenn ladet Syne. §.
Her till mötte Jacob Frijschoster, Och wed sinn Eed sore och benechted Att han ingen schade haffde giort for:ne tiennere, Mens fast mehre /:der tiennerne sagde hannom om schiötterne de icke schulle schiude:/ Sagde thill Schiötterne epter Øffrighedens Udschickede befallning, at de icke saa schulle schiude som hand nochsamb med sitt follck willde beuiise om behoff giöris. §.

NB I dagh fremblagdis 4 Mens taxt paa eptersch:ne Skuder her for byenn, deris drechtighed, Nemblig Marcus Schiells Schude som Borgemester Knud Pedersen tillhörer

paa	--	12 Lester
Casper Leuenhagens Schude, Paa	--	28 Lester
Matthias Elers Schude, Paa	--	24 Lester

Samme 4 Mends Thaxt bleff lest och paasch:uit.

l Laurids Jydes Raadstuffue paa Suend Hane, Och paa sinn egen och sin Moders Wegne eschet enn domb fylldiste aff hannom, som for Mange Aar siden dennom Imellumb gangen ehr. §.

l Christen Pedersens Raadstuffue paa Jörgen Hendrichsen och eschede enn /115/ domb fylldiste offuer hannom forhuerffuitt, bleff lest och paasch:uit. §.

NB I dagh ehr Anders Pedersen thillsat och forordnit at were Laugwerge och formynder for 3 de Salig Eschell Eneuolldsens börnn. Och samme formynderschab at forwallte som forsuarligt kand were. Som ehr thuende drenge, Eneuolld och Bent, Sampt Pigen Bente. §.

Raadstuffue denn 21 Maij 1638.

Præsentes
Laurids Pedersenn
Knud Pedersenn B.
M: Peder
Hendrich Slytter R.
Jacob Frantzenn

2 Byefougdens Raadstue paa Hanss Buck och Jacob Frijschoster epter förige Ahngiffuende.
Ingen aff dennom mötte.

2 Laurids Jydes Raadstue paa Suend Hane Och eschede enn domb fylldiste aff hannom som thillforen. §.
Och udi rette lagde samme domb bleff lest och paaschriffuitt. Och berette thill thredie Raadstue at wille fremblegge enn fortegnellsse paa hues Suend Hanis hustru aff fellid bhoe haffr bekommit thill hiembgifft och bryllupskost.

2. Christenn Pedersens Raadstue paa Jörgen Hendrichsenn, och eschede enn domb fyldiste, som thillforen.
Her till mötte Jörgen Hendrichsen, Och berette att wille steffne dommerne thill Landsting. §.

[115v]
1. Niells Giermandsens Raadstue paa Söffrenn Snidker, Ahnlangendis atschillige fijre och Egeplacker hand aff hannom fordrer, huoromb hand fremblagde sinn schrifftelige beretningh, bleff lest och paaschreffuit. §.
Her till mötte Söffrenn Snidker, Och berette att wille giöre richtighed for hues Thömmer hand haffuer hafft thill Kirckens Arbeide, Och dersom Niells Giermandsen kunde widere beuiise att haffue Anammit nogen Plancker, daa will hand suare der thill.

1. Niells Giermandsens Raadstue paa Ernest Festing, for hues hand paa kirckens wegne och for Kirckens Chrone haffr hannom till att tale. Saa och for 1 ½ thöllt bordeweed som Söffren Snidker beretter Ernest thill kircken schall Restere med.
Ernest icke her thill mötte.

NB I dagh bleff Kiemneren Mogns Johansenn thillsagt och befalt att schall Affordre Stesell aff hues hawer nyligen ehr bortstede, saa derfore richtighed kand giöris. §.

Raadstuffue denn 4 Junij 1638.

Præsentes
Laurids Pedersenn
Knud Pedersenn B.
M: Peder
Matthias Elers
Hendrich Slytter R.
Jacob Frantzenn
Peder Baad

3. Byefougdens Raadstue paa Hanss Buck, epter förige Ahngiffuende; Hans Buck icke mötte, ey heller nogen paa hans wegne.

3. Byefougdens Raadstue paa Jacob Jonæsen frijschoster epter förige Ahngiffuende. Her till mötte Jacob schoster, Och ehrböd sigh /116./att wille före windisbyrd i denn sagh. Och epterdi Byefougden nu icke sellff möder, bleff Jacob Schoster forrelagt att giffue byefougdenn warsell thill neste Thing, och da före sine windisbyrd. §.

Laurids Jyde epter sin frembschickede Zeddell lod liuse for sin deele paa Suend Hane. §.

Christen Pedersen lod liuse for sinn Eschning paa Jörgen Hendrichsen, epterdi Sagen ehr steffndt till Landstingh. §.

2. Niells Giermandsens Raadstue paa Söffren Snidker epter förige Ahngiffuende och tillspurde hand for:ne Söffren huor hand haffde giort aff de 10 stycker firrebræder, som hand leffuerede hannom der Predike stolenn bleff flött och opsatt? Der till suarede Söffren, att aff samme bræder brugte hand thill bunden och andet i Predikestolen, de anden bleff liggendis sidenn i Kircken, Och meente hand burde icke att tage ware paa samme bræder, Mens Kirckewergen burde dennom att tage ware paa. I lige Maader thillspurde Niells for:ne Söffren S:

huor de 5 töllter firre bræder ehr kommen till, som Niells epter Söffrens begierringh lod bære Udi Sidse Bodekullds gaardt i itt huus, denn thid Söffrenn bhoende der? Söffren S: suarede, hand togh inted tall paa hues Pæller Niels lod der indlegge, Mens aff samme fyrrebrædr haffr han brugt thill bund och benke i de 5 offuerste Stoele Saa och been i de anden stoele der nedenfore. §.
End tillspurde Niells for:ne Söffren, Om hand icke haffde leffueritt hannom 3 de beste plancker der laa wed kirckemuuren? huor till Söffren suarede, hand icke haffr thagit meere end enn planke aff de thre stycke. Der till Niells suarede, Att huor hand finder denn ene plancke at were tagen, der kreffr hand de anden thou. Söffren suarede, Att de anden plancker der laa wed kirckemuuren war icke duchtige thill Kirckens arbeid, derfore togh hand der icke flere end denn ene. §. Bleff Söffren forrelagt [116v] att schall till neste Raadstue frembhaffue enn richtig opschrifft och fortegnellsse paa huore mange dæler hand haffr forbrugt thill forsch:ne Stoele aff for:ne 5 thöllter. §.

NB I dagh bleff Söffren Snidker forrelagt att schall nu Uden widere ophold opsette hues Stoele hand haffr Under henderne, Och siden lauge det saa, att alle stoelene bliffue lige brede, som det sig bör.

2. Niells Girmandsens Raadstue paa Ernest Festing, for 1 ½ töllt bordwed hand schall med Reste thill Kircken, Saa och for kirckens Chrone som schall fattis nogle stycker löff, huoromb hand widere schrifftteligen wille ahngiffue. §.
Her till mötte Ernest F. och bekiende sigh icke widere att Reste med bordwed end 7 [Stycker] bord, dem willde hand Kirckewergen leffuere. Chronen belangende, da berette Ernest der fattis icke mehre end 4 löff der hand lefferit hende fra sig och dem willde hand lade Indsette Udi gien. §.
Bleff Ernest forelagt at schall giöre Regenschab med Snidkeren huormangen bordued hand haffr leffuerit hannom och det beuiise med Snidkerens Zeddell, Och hues Ernest de kand Reste, dett att ehrlegge och betale enden 15 dage, enten bordued eller med Penge att kiöbe forre.
Chronen belangende, Da hues befindis den ehr bleffuen Söndrig i Ernestis thid, bör hand och inden 15 dage denn at lade forferdige.

/117./

Raadstuffue denn 25 Junij 1638.

Præsentes:
Laurids Pedersenn
Knud Pedersenn B:
M: Peter
Matthias Elers R:
Daniell Warnow

§.

4. Byefougdens Raadstue paa Hanss Buck epter förige Ahngiffuende, Och satte udi rette, Att epterdi hannom ehr offuerbeuiist, hand at haffue slaget dörren op for Giert schreders huuss och widere som ombuundet ehr, Om hand da icke bör derfore at Udgiffue sine Wolldsböder. Och war domb begierendis.
Her thill mötte Erick Buck, hans broder, Och berette, Hanss Buck nu icke ehr thillstede, Mens ehr thill fischis, haffde inted widere at suare her thill paa hans wegne, end som hans förrige Indlegh Ombformellder. §. Sagen optagenn i 14 dage. §.

4. Byefougdens Raadstue paa Jochim Frijschoster, epter förige Ahngiffuende. Och satte Udi Rette, Att epterdi hand haffr slagett och offrfalldet Byes thiennere, der de ehre Udschickede Udi Kongens och Byens forfalld och ehrinde. Om hand derfore icke bör att lide effter Stadsrettens 113 Capittell och war domb begierende.
Her till ehr mött Söffren Snidker paa sin broders Jacob Schosters wegne, berette att be:te hans broder war reigst thill Slotted, haffde nogle windisbyrd her thillstede, begierende de maatte föris och forhöris, huor till hand berette att haffue giffuit Byefougden louglig Warsell. §. Da frembkomb först Sidse Mads Bucks hun wid sin Siells Eed och opragte fingre wandt och bekiende, Att enn dagh der Schiötterne war paa Jacob Frijschosters lofft, och byes tiennere waare didkommen, hörde hun der bulldrede [117v] Paa lofftet, löb hun Ud i sin gaardt att wille see huad forhanden war, och da saae hun, att schiötterne haffde fatt paa Byefougdens tienner Hendrich, paa lofftswalen, stötte och sloge hannom och förde hannom ned ad lofftsualen och stötte thill hannom med stöffle och sporrer, Saawell som och saae hun att de ochsaa stötte, sloge och förde byes tienner Knud ned ad lofftsualen. Och icke hun saae enten Jacob Schoster

eller hans suenne sloge for:ne thiennere, Mens huad der schiede och wederfors thiennerne Inde paa loffted, det saae eller Wiste hun icke.
Ligemaade wandt och bekiende Marie Fridz en tydsch Pige, thillhuse hos for:ne Sidse Mads Buckes, Att som hun hörde der bulldredes megit paa löffted, som Jacob Schoster med hans giester war uppe, gick hun med Sidse Ud paa gaarden, och saa da enn aff skiötterne haffde fatt paa byefougdens tienner, och förde hannom ned ad lofftsualen, och da hand reigste sig op saae hun hand war blodig i huffuedet. Widere saae eller wiste hun icke. §.
Eper huillcken leiglighed Söffren Snidker formeente sinn broder icke nogenn schade byes tiennere at haffue giortt, börde der fore frij for byefougdens thill tale at were. §.
Sagen optagen i 4 uger. §.

Laurids Jyde los liuse for sin deele paa Suend Hane.

Niells Giermandsen lod liuse for sinn deele paa Söffren Snidker. §.

NB I dagh forpligted Söffren Snidker sigh, att hand Nestkommende Onssdag endelig foruden nogennn Widere forhaling eller forrewendellsse schall thage fatt paa kirckens arbeide hannom saa Offte her paa Raadstuffuen ehr forrelagt att fulldferdige, och det giöre thill Ende med och icke at schall tage sigh noget andet Arbeide forhaanden, förend Kirckens arbeide ehr forferdiget, Saa frembt hand icke deroffr will lide schade, baadde stoele hand haffr under henderne, Saa well som de andre opsatt ehre.

/118./

Anno 1638 denn 25 Juni

NB I dagh bleff Peder Strangesenn thillsat och forordnet att were werge och formynder for femb S: Affgangenn Michell Weffuers börnn, Som ehr 3 drenge och 2 Piger, drengenes Naffn ehr Hanss, Hermann och Jacob, och Pigerne heder Ellsa och Anna Michells daatre. Och be:te Peder Strangesenn saaledis samme formynderschab at foruallte och forrestaa som forsuarligt kand were. §.

Raadstuffue denn 9 Julij 1638.

Præsentes:
Laurids Pedersen
Knud Pedersen — Borgemestere
M: Peder
Matthias Elers — Raadmend
Hendrich Slytter

Eptersom det i dagh ehr thechtedagh att affsige domb imellumb Byefougden och Hans Buck, epter Sagens Ahngiffuende, Da war nu Byefougden wed sin frembschickede Zeddell domb begierendis med Mognss Johanssen.
Paaraabtis Hanss Buck nogle gange att frembkomme, och icke hand siellff ey heller nogenn paa hans wegne her thill mötte. Da affsagdis saa for rette

- domb:

1 Byefougdens och Kiemnerens Raadstuffue paa Christopher Pottemagr for hues de haffuer hannom till at tale for Joen Lauridsen aff Kiöge hand forgangen Aar i sinn Schude schall haffue offuerfalldet, Som Byefougdenn och Kiemneren thill Neste epterföllgendis Raadstue widere willde deromb Ahngiffue. §. Her till mötte be:te Christopher [118v] Pottemagr och formente at den Sagh bleff paa Byetinget strax forligt och bilagt, som hand berette for:ne Joen da thillfrids stillede. §.

1 Casper Lewenhagens Raadstue paa Christopher Pottemager som hand Byefougden haffde giffuit fulldmagt at reigse Raadstue paa hannom och hand sellff widere wille sin sagh Udföre, hues hand haffuer hannom till at tale. §. Her till mötte Christopher och berette att wille suare her thill, Naar Casper sellff kommer thill stede. §.

3. Laurids Jydis Raadstue paa Suend Hane, och eschede enn domb fyldiste aff hannom, som thillforn. Och Udi rette lagde enn fortegnellsse paa hues hiembgifft och bryllupskost hans söster for:ne Suend Hanis hustru aff fellidsbhoe haffde Udbekommit, dens *Summa* belöb sigh Udi Penge - 148 dr. Bleff lest och paasch:uitt. §.
Her till mötte Suend Hane och war begierendis enn Copie aff forsch:ne nu opleste Fortegnellse, huilcket hannom och bleff

beuillget. Och ehr epter begge Parters begieringh eptersch:ne 4 Mend opmellte och Udtagne, som schulle Ahnuende deris yderste flid dennom at forlige och dett wedderlagh, som dommen /:Laurids Jyde nu thill 3 Raadstuer haffr eschet fylldist:/ ombformellder, dogh med slige Willdkaar, att saa frembt forligning dennom Imellumb inden dommens fylldisteschningh icke kand schie, da Laurids Jydes eschninger att stande wed sinn fullde magt. Och ehre samme Mend disse:

Anders Johansen
Jörgen Hendrichsen
Mogns Johansen
Peder Siggesenn.

Och hues samme Mend herudinden giörendis worder, det schriffteligen thill for:ne 4 Eschning her paa Raadstuen att frembschicke. §.

Eline Peders daatter, Affgangen Suendsche Christens hustru, ehr frembkommen och sigh beklaget, Att eptersom be:te hindis Mand for nogen Aar forleden wed döden ehr Affgangen, haffr Byefougdenn icke alleniste thillholldet sig den Meste deell aff enn lille Stuffue hun haffr epter be:te sin Mand staaendis paa Byes /119/ grund, och icke will erachte eller gott giöre hues hun paa sin Mands Jordeferd, epter en fortegnellse hun her frembuiste haffue bekosted. Mens och at byefougden oppeber gandsche huseleye aff hues follck hand setter der ind till hinde Nemblig 1 Rix dlr, och hun derimod sidder allene derinde, och sellff maa Udstaa alld Jordschyllden. Da paa det den fattige Quinde icke mod billighed schall besuergis, ehr 4 Mend optagenn, Som udi Kiemnerens Neruerellse /:som i dagh ehr befalet med allting att haffue opsigt, at det kand gaa lige och ret thill:/ samme stuffue med hues mehre i bhoit kand findis schulle wurdere Udi penge, och siden *liqvidere* hues hun haffr bekosted paa hans Jordeferd, Som Udi samme Stuffuis wurdering kand affkortis. Disligist och om hues huseleye Byefougden haffr oppebaaret, och Jordeschyllden som hun beraaber sigh paa allene att haffue Udlagt, Det ene med det andet att affregne. Och hues samme Mend i saa Maader dennom Imellumb forhandlendis worder, det schriffteligen thill i dagh 14 dage her inden Raadstuffue at giffue fra sigh beschreffuit som ehr:

Claus Schomager
Suend Haagensen
Mogns Pedersen
Peder Strangesen §.

NB I dagh bleff Knud Snidker och Hanss Hansen Snidker forrelagt och forbödet, de alldelis icke noget andet Arbeide schulle dennom enten for borgerschabet eller andre forretage, förend de haffr Kirckens Arbeide fulld ferdiget som deris *Contract* och *Obligatz* deromb formellder, med mindre de derfore icke wille wille were tilltalldt och straffis.

[119v]

Raadstuffue denn 30 Julij 1638

Præsentes:
Laurids Pederssenn
Knud Pederssenn Borgemestere
M: Peter
Jacob Frantzenn Raadmend.
Peder Baad

Efftersom sagen Imellumb Byefougdenn och Jacob Frijschoster denn 25 Junij sidst forleden bleff optagenn att schulle Kiendis och dömmis Udi nestforgangen Mandagh, Mens daa for Aarsage schylld icke bleff hollden Raadstuffue. Saa ehr nu Byefougden i dagh domb begierendis, huorimod be:te Jacob Schomager och mötte, Och fremblagde enn schrifftelige Bewijs aff tuende Wellb: Slotzherrens Skytter, Wed Naffn Poffuell Skiött och Laurids Skiötte Udgiffuen, Bleff lest och paaschreffuen, da sagdis der paa saaledis aff for Rette:
domb.

2. Byefougdens Raadstuffue paa Christopher Pottemager, epter förige Ahngiffuende, Och lod frembschicke Thingbogen, huorudi bleff Oplest hues enn 24 Octobris forgangen Aar ehr Inden byething forhandlett i denn Sagh Imellumb Joen Lauridssenn aff Kiöge och Christopher Pottemager, Saa well som och hues Windisbyrd samme tidh thill Byeting ehr bleffuen fördt.
Her till mötte Christopher Pottemager, Och berette hand wiste inted att suare noget offuenpaa forligt sagh.

2 Raadstue Som Casper Leuenhagen sellff lod tage paa Christopher Pottemager for hues hand for enn Sex Uger Unge fehr forleden om Nattetid ehr kommen for hans dör med en dragen degenn, brawerit en thid lang, och sagt :/ her /120/ Ud du hudtler:/ med mange flere slemme Ord hand denn Natt haffde paa hannom Saa well som och enn dagh sidenn Ungefehr 3 Uger forledenn ehr och kommen for hans dör med Unöttige Ord. Och war Casper begierendis hand for sligh brawatt maatte straffis. §.
Her thill mötte Christopher Pottemager, Och berette hand war well for Casper Leuenhagens dör, Mens hand inted schielldte Udi hans eller nogens ære, formente hand maatte Jo gaa paa gaden, Naar hand willde Alld den stund hand giör ingenn noget Ont.
Casper Leuenhagen dogh for gott folckis forbön schylld lod denne sagh fallde, med slig willdkaar, be:te Christopher sig wille her for *obligere* och Ahnloffue Att hand epter denne dagh icke schall offuerfallde hannom eller hans follk Under thillbörlig Straff, Sampt och denne Sagh at staa hannom Oben forre att tale paa. Huorfore och be:te Christopher Pottemager I dagh sig forpligter Under 10 Rix dr straff for huer ganghen hand sigh saaledis imod for:ne Casper forbryder, Och der foruden denne sagh at stande hannom oben fore Och derpaa gaff de huer anden haand denne sagh dermed att were bilagt.§.

NB Christopher Pottemager war i dagh begierendis sitt borgerschab, huor hannom bleff suaritt, att nogen tid her epter schall flere suerge och winde deris borgerschab, Saa schall be:te Christopher bekomme sitt borgerschab. §.

Haffde Niellss Giermandsen igien hid steffndt Söffren Snidker, Ahnlangendis 6 töllter firrebræder hand hannom fordrer richtighed aff forre, huortill hand dennom haffr forbrugt. Och berette Att eptersom Söffren thillforn ehr forrelagt att forschaffe enn richtig Opschrifft och fortegnellsse paa huormange fyrrebræder hand haffr forbrugt thill Stoelene aff forsch:ne 6 thöllter, Och Söffren det icke endnu haffr epterkommit, formente hand Söffren bör enten at betale samme forsch:ne bræder 6 M thöllten, eller och forschaffe saa guode bræder thill Kircken igienn, Saa Niellss Giermandsen kunde bliffue hos Kirckeuergen Quit der fore. §.

Thillspurdis Söffren Snidker, Om hand kunde benegte, at Niellss Giermandsen icke lod legge samme fyrrebræder i Sidse Bodekullds gaardt [120v] Som hand da bhoede? Huortill Söffren suarede, hand kunde det icke benegte det war Jo hannom nocksomb beuiist, End och saa wijste Niellss Platzen huor hand samme bræder schulle legge, Mens dog icke tog thall paa dennom. Mens naar hand haffde nogle behouff thill kirckens Arbeide, sende hand bud thill Niells Giermandsen och hand da fick bud hand schulle tage aff de samme bræder, och hand da togh aff dennom thill samme Arbeide. Och berette Söffren, Att der hand flötte Udaff gaarden, bleff der 7 stycker bræder liggendis igienn. Niellss Giermandsen wid sinn höyeste Eed bekiende att hand som forbemellt lod indlegge Udi Sidse Bodekulld gaardt 5 töllter fyrrebræder Och de 10 stycker leffuerede hand op i kircken, der Predikestolenn flöttedis, Item haffde laant Söffren sellff 2 stycker bræder, och ehr saa Sex töllter thillsammens. §.
Epter slig leiglighed ehr Söffren Snidker thillfunden Uden widere Opholld at giöre beuiissligt, huormange bræder hand aff samme 5 thöllter, som Udi hans gaardt bleff indlagt haffr forbrugt thill Kirckens Arbeide, Och hues da der aff icke beuiises thill kirckens arbeide att were brugt, Da Söffren indenn 15 dage at betale Niellss Giermandsen, Som de her giellder, eller och da at lide Wurderingh i hans bhoe.

1 Raadstue Niellss Pedersenn Kirckeuerger Eschede enn domb fylldiste aff Niellss Giermandsen förrige Kirckeurge, hand offr hannom haffde forhuerffuitt paa Kirckens wegne. §.

4 Raadstuffue att Laurids Jyde som thillforn eschede enn domb fylldiste aff Suend Hane. Och fremblagdis enn 4 Mends Beuiis, Som forsch:ne Parter schulle forlige, Om Mueligt haffde werit, bleff lest och paasch:uitt. §.
Her thill mötte Suend Hane, Och endnu war ehrbödig med att wille Nöiges med de 2 tönde land Jord, som hand sig haffde med offrbödet for de 4 Mend. §. Laurids Jyde war epter forsch:ne sine Eschninger Raadstuffuinde begierndis.

/121/

Raadstuffue denn 13 Augusti 1638.

Præsentes: §
Laurids Pedersen

Knud Pedersen Borgemestere
M: Peder
Matthias Elers Raadmend
Jacob Frantzenn
Peder Baad

§

Byefougden lod liuse for sin deele paa Pottemageren.

2. Kirckeuergens Niels Pedersens Raadstue paa Niels Giermandsenn och eschede en domb fylldiste aff hannom, som thillfore.

Suend Hane haffde hid steffnd sinn Suoger Laurids Jyde, thill enn fortegnellsse och opschrifft hand achted att lade kiende paa, huoromb hand fremblagde sitt schrifftelige Indlegh bleff lest och paaschriffit. Samme fortegnellsse fremblagdis, derudi Suend Hane och hans hustru nogle Poster benechter, som *in margine* findis Ahntegnit belöber sig thill 7 ½ Dr. Dett andet Wedgick de, Serdelis Suend Hanis hustru Eline, som det haffde bekommit, Som epter forsch:ne fortegnellssis Indholld, belöber *in Summa* Penge 148 Dr. Samme fortegnellsse bleff lest och paasch:uit. §
Bleff forsch:ne fortegnellsse, Saa wijt Suend Hane och hans hustru nu udi dagh haffr wedgaaet kiendt wed sinn fullde magtt. §

1. Suend Hanis Raadstue paa Laurids Jyde, for hues hand och hans moder haffr brugt gaardenn och lyckenn, som de udi mange Aars tid haffr brugt Uschifft och Ubytt, for:ne Suend Hanis hustruis fædernepart med deris, Och begierer fulld Leye for samme hans hustruis brugte part Udi gaardt och Löcken, huoromb hand widere thill Neste Raadstuffue wille [121v] Ahngiffue, Och da fremblegge enn fortegnellse paa huore mange Aar de det haffr brugt. §
Her thill mötte Laurids Jyde, Och paa sinn egen och sinn Moders wegne suarede och formente, Att epterdi hans Söster, Suend Hanis hustru ehr gifft aff fellids bhoe, och bekommit sinn hiembgifft der Ud, Laurids da bör at haffue Rente och leye aff samme hiembgifft hun epter sin salige fader haffr bekommit. §

NB. Ehr frembkommen Kirckeuergen Niells Pedersenn, med sitt schrifftelige Indlegh, bleff lest och paasch:uit. Iblant andet formellendis: Att eptersom hand aff H: Jens Capellan her udi byen,

haffde bekommit enn Copie aff Slotzherrens Zeddell, Under dato 24 Julij, sidst forleden, huorudi hand befales, epter be:te H: Jens hans Ahngiffuende for denn guode Mand, at forschaffe hannom Nöyachtige waaninger som Kirckepleyer at hollde hannom wedlige, Eptersom hand schall haffue sig beklaget offuer de Waaninger hand Udi bhoer, at were megit bristfelldige saa hand med liffs fare derudi bhoer. Och war derfore begierendis Siunsmend ¥ paa hues huse som findis paa Cappellanens gaardt. Om hand icke haffr de huuse at hiellpe sig med.

Och epterdi Kirckeuergen Udi sinn schrifftelig indleg beretter att kircken Nyligen schall haffue giort stor bekostning paa Capellans gaarden med bögning som nu schulle *Casseris* och nedbrydis Saa well som beklager at Kirckens thagh findis megit bristfelldig, Som först willde hiellpis, Om Kircken haffde nogen forraad och ehrachtis at wille bekostis hen wed en 300 Dr thill, Saa well som ochsaa Scholen will hiellpis, som aff draab forderffuis. Och kircken dogh alldelis ingen forraad haffr Mens findis sellff at were schylldig.

¥ Som kunde grandsche Om icke H: Jenss haffr huse, som hand kand haffue sine hiemb waaninger Udi foruden nogen liffs fare, eller schade i andre Maader Och hues bröstfelldighed som kand findis, och endelig fornödenn /122./giöris att hiellpe och paa huad stæder och huse saaden bristfelldighed findis, det att giffue fra sigh Under deris forsiglingh beschreffuit, thill Neste Raadstuffue, som ehre:

1. Ernest Festing
2. Niells Giermandsen
3. Anders Schriffr
5. Carll Jensen
6. Anders Hansen
7. Anders Pedersen
4. Jacob Schomager
8. Mogns Pedersen. §

Jacob Jensenn Schreder frembkomb, Och fremblagde en schrifftelig *Contract* och opprettid kiöb med Hanss Faddersenn aff Flenssborgh Ahnlangend hues Arffuepart be:te Hanss Faddersen paa sin hustruis wegne thillkommer epter Affgangenn Jens Ruiman, Att hand samme Arff haffde solld thill for:ne Jacob Schreder, huillcket och Hanss Faddersenn nu i dagh sambtöckte och wedstod. §

Fremkomb Hanss Faddersenn aff Flensborgh Udi Rasmuss Hollstis och Jacob Schreders Neruerellse och paahöre, fremblagde eptersch:ne haandschriffter med fulldmagt hos huer haandschrifft epter dess indholld at indfördre, Samme haandschriffter aff S: Jens Ruiman Udgiffuit. 1. En haandschrifft till Erligh och Wellb. Mand Moritz Höken thill Affuenboll gaardt, lydendis paa 120 M lubsche Under dato 3 Julij 1627. 2. En haandschrifft till E. och W. Mand Jesper Van Bockwollt under dato 26 Julij 1627 Lydendis paa 2 lester korn, 1 lest Rugh som epter fulldmagtens Indholld befundis at schall belöbe Udi Penge 175 M lubsch 8 S. 3. En haandschrifft till Anders Matzen, borger udi Nörkiöpingh i Suerige, Lydendis paa 117 dr Suendsche, Under dato 16 Maij 1626. 4. En haandschrifft thill Lorentz Grapengieter thill Flensborg, lydendis paa 50 M lybsch hoffuitstoell, sampt 3 M 2 S Aarlig Rente, Under Dato 14 dage for Paasche Anno 1617.

[122v]

Raadstuffue denn 27 Augusti 1638

Præsentes:
Laurids Pedersenn
Knud Pedersenn B.
M: Peder
Matthias Elers
Jacob Frantzenn R.
Peder Baad. §

3. Byefougdens Raadstue paa Christopher Pottemager epter förrige Ahngiffuende. Och till 4de Raadstue att wille schrifftеligen om Sagen fremblegge. §
Her till mötte icke Pottemageren, ey heller nogen paa hans wegne.

1. Byefougdens Raadstue paa Claus Weffuer, Leyersmaall Ahnlangendis med sin thieniste Pige Kirstine, Som hand ydermehre thill Neste Raadstue wille beuiise och schrifftеligen fremblegge.
Her thill mötte icke Claus Weffuer ey heller nogen paa hans wegne.

1. Byefougdens Raadstue paa Jenss Jensen for hues guods hand haffuer sigh Ahntagit epter enn död Mand der bleff drucknit och icke giffuit Øffrigheden det thillkiende, huoriblant war 2 thönder øll, som icke

hos Thollderen war ahnsagt; deromb Byefougdenn widere thill Neste Raadstuffue wille ahngiffue.
Her till mötte Jenss Jenssenn Och berette at samme karll som bleff drucknet, war hans Ner slecht, och derfore Ahntog hand samme 2 Tdr øll och andet hans guods, thill at lade begraffue hannom med, Som hans sa well som andre hans slecht Naar de kommer thillstede wille giöre Rede och Rett forre. Och icke hand forstår sig paa, at hand Jo maatte Anamme samme guods. Badh derfore Att denn Sagh och forseellsse maatte hannom eptergiffuis.

/123/

1. Matthias Elers Raadstue paa Haagen Schreder for Ubillig och Utillbörlig Offuerfalld med hug och slagh hand forgangen Thorsdags epter Middagh först hannom sellff med enn Stage slagit och offuer falldet i sin egenn Portt hand war staaendis. Saa och denn anden dagh om Freddagenn Under Prediken slagit hans sönn Löwing med enn Øxehammer offr Armen, huoromb hand widere thill neste Raadstuffuer sinn sagh wille Ahngiffue schrifftеligenn, och windisbyrd att wille före. Och nu fremblagde sitt schrifftelig Indlegh, formellendis huorledis hans klage haffr weritt offr for:ne Haagen Schreder haffr begangit och paa Matthias och hans Sönn giortt, sampt och Haagen Schreders suar och bekiendellsse derudi med samme Indlegh *Daterit* denn 25 Augusti nest forledenn, bleff lest och paaschriffuit. §
Hertill mötte Haagen Schreder och berette hand icke widere thill Matthiessis thilltale haffde att suare end som forgangenn löffrdagh paa Raadhuset hans suar schall befindis. §

1. Haagen schreders Raadstuffue paa Matthias Elers och hans sönn Löffuingh, först Matthias for hues hand haffr slagit hans suijnn forderffuit uden for hans gaardt, Saa och kalldet hans Quinde enn 3 M:rchs Quinde. Item Löffuingh att haffue werit for hans gaardt med itt dragit Werge och kalldet Haagens Quinde enn hore och enn 3 M:rchs Quinde, Saa och slaget hinde med enn Steen i hindis Rygh den samme dagh hindis Mand slog Matthias som hun stod i sin gaardt, och den andenn dagh slogh thill hinde med thou steene som hun haffde werit thill M: Peters, och war Imellumb Kirckeladen och hindis gaardt, dog inted Rammed hinde med samme Steene, Uden denn ene Steen snöddet Ud med laarett, disligist berette Haagen att Matthias war for hands gaardt med sinn höetiuffue, och stack offr Planckewuercket thill hannom, dogh inted Rammet hannom. Och at

det war samme dag Löffuingh [123v] slogh thill hinde med de 2 Steene, der hindis Mand Haagen haffde slagit for:ne Löffuing med Øxehammeren och Löffing da sagde hun haffde faaet schamb i gaar paa denn ene siden, hun schullde da faa schamb paa den andenn side. Och berette att haffue ladet hid steffne eptersch:ne Windisbyrd Nemblig: Johan Maler, Jehanne Jordemoders sön Thruid och enn Quinde thillhiemb hos Inger Klockers wed Naffn Inger, Saa och Bodell Peder Schomagers. Da frembkomb först Johan Maler hand wed sinn Siells Eed och opragte fingre wandt och bekiende, Att forgangen Thorssdag mod Afften, komb hand gaaendis fraa frijschosteren och willde gaaet hiemb, Da saae hand Matthias stoed Wed sin Port haffe en höetiuff i haanden, och Löffuing stoed wed hallte Rassmus huus, haffde enn dragen degn i haanden. Och da hörde hand att Löffuing sagde /:Gack henn och legh dine 3 M:/ och hand hörde att Haagen Schreders Quinde raabte paa Widne, och mehre wiste Johan inted aff, Mens gick sinn Wey hiemb. §

Dernest wandt och bekiende Bodell Peder schomagers Wed sinn Eed och opragte fingre, Att Udi Thorssdags forgangen mod Afftenen, Saae hun Matthias Elers komme gaaendis fra sin baggaardt haffde en hötiuffue i haanden och gick henn thill Haagen Schreders gaardt. Da löb hun epter at wille styre thill guode, thi hun haffde hört att Haagen schreder haffde slagit Matthias. Da som hun komb Ud for Haagen schreders, komb der enn Steen flyendis Ud med hendis hoffuit aff Haagen Schreders gaardt det hun icke rettere kunde wide, Mens hun inted hörde aff noget schiellderij.
Matthias Elers her thill suarede, och gandsche benechted, Att hand icke haffr kalldet hans Quinde 3 M:rchs Quinde, Och war Matthias begierendis, att be:te Haagen Schreder frembdelis maatte bliffue Udi Ahnholld och fengsell thill Sagens Uddragh, Med mindre hand stiller hannom Neyachtigh borgenn, huillchet och saa Byefougdenn bleff thillholldet och forelagt. §

/124/

Claus schomagr paa sinn egenn och sine Medföllgeris wegne frembkomb och fremblagde deris schrifftelige wurderings toug paa Suendsche Christens Stuffue och guods de waare optagenn och thillmellte paa. Bleff lest och paasch:uitt. §

2. Suend Hanis Raadstuffue paa Laurdis Jyde epter förige Ahngiffuende, Och thill thredie Raadstuffue schrifftelige att wille fremblegge. §
Her thill mötte icke Laurdis Jyde ey heller nogen paa hans Wegne.

NB. Hanss Ryttersmidh frembkomb, och klaget offuer hues Muulld och Jord Jesper Schouff haffr ladet legge och nedföre bagh hans gaardt, att naar Waadeweir kommer, schall hand haffue slemb gang att gaa der henne, huorfore bleff till Jesper henschicket Mogns Johansenn och Niells Gulldsmidh hannom att thillsige samme Jord att lode bortkomme och derfra aff före. §

1. Raadstue, Att Anna Buntmagers Wed Niels Gulldsmidh, lod opbyde sinn huus och gaardt hun paa kirckebroen paabhoer, att wille sellge for Sölff och Penge.

3. Kirckeuergens Raadstue och eschet enn domb fylldiste aff Niells Giermandsenn som thillforn.
Niells Mötte, och ehrböd sig att giöre klart epter Kirckestolen.

§

Raadstuffue denn 3 septemb: 1638. §

Præsentes
Laurids Pedersenn
Knud Pedersenn B.
Matthias Elers
Hendrich Slytter R.
Jacob Frantzen
Peder Baad

[124v]

Denn 3 septembris 1638.

2. Matthias Elers Raadstue paa Haagen Schreder epter förige Ahngiffuende. Hertill mötte Haagen, och berette hand haffde inted andet at suare end thillforen. §

Ehr fremkommen Hanss Feddersenn aff Flensborrig, och eptersom hand Nestforgangen denn 13 Augusti indlagde nogle haandschriffter aff S. Jens Kuiman Udgiffuit huorpaa hand war begierendis at maatte

kiendis Och hannom epter samme haandschriffter maatte betalis, aff Jens Kuimans epterlatte guods.
Thillspordis for:ne Hans Feddersenn, Om hand dertill haffde steffndt Jens Kuimans Arffuinger? huortill hand suarede Ney. §. Saa och bleff hannom thillspurdt, huore lenge det ehr siden Jens Kuiman wed döden Affgick? der till hand suarede, Att det ehr Aar och thrij Uger siden hand döde. §. Byefougdenn som her thill mötte her thill suarede och formente, Att der kunde inted giöris wed forsch:ne haandschriffter eller denn S: Mands guods, förend fulldkommen Aar och 6 Uge worder forbi, Att mueligen flere *Creditorer* sigh kunde Ahngiffue.
Da ehr denne sagh Affuist Ind till thiden ehr forbi, och naar der fore lougligen giffuis Kalld och Warsell Da gaaes deromb thill Byetingh om samme gielld sagher hues rett ehr huor alle gielld sager bör at fordelis. §.

Byefogdenn lod liuse for sine deeler thill Neste Raadstuffue. §.

2. Haagen schreders Raadstue paa Matthias Elers och hans sönn Löffuingh, epter förige Ahngiffuende. §.
Matthias Elers suarede, at huarckenn hand eller Löffuing ehr steffndt thill i dagh.

/125/

Raadstuffue denn 10 Septembris 1638.

Præsentes:

Laurids Pedersenn	
Knud Pedersenn	Borgemestere
M: Peder	
Matthias Elers	
Hendrich Slytter	
Jacob Frantzenn	Raadsmend
Peder Suendsenn	
Daniell Warnow	

4. Byefougdens Raadstue paa Christopher Pottemager epter förige Ahngiffuende, Och fremblagde en *Viditz* och Udtough aff Byetingsbogenn huorledis denn sagh der till Byetingh ehr Afflöben den 24 Qctobris 1637, bleff lest och paaschriffuit. Och satte Udi

rette, Om be:te Christopher Pottemager for sligt offrfalld begangit paa Joenn Lauridsenn aff Kiöge i sin egenn Skude, icke bör at lide epter StadzRettens 147 Artickell Och war domb begierendis. §.
Her till mötte for:ne Christopher Pottemager Och berette hand willde giffue for sinn bröde thill Byefougdenn saa megit som hand gaff Saugwollderen for:ne Joen aff Kiöge Saa och thill Kiemnerenn paa Byes wegne lige saa Megit, Nembligh: sex M:
Byefougden willde icke der med Nöigis Mens som för war domb begierendis. Da sagdis der paa aff for rette
domb:

1. Byefougdens Raadstue paa Peder Strangesenn for hues hand haffr hannom thill at tale. Som thill neste Raadstue schulle Ahngiffuis.
Peder Strangesen icke her thill mötte.

[125v]

2. Byefougdens Raadstue paa Jenss Jenssen epter förige Ahngiffuende.
Jens Mötte och suarede hertill som thillforn.

3. Matthias Elers Raadstue paa Haagen Schreder epter förige Ahngiffuende, Och haffde hid steffndt sine windisbyrde Nembligh: Marine Rassmus Möllers och Barbra Anders Gulldsmids, deris sandhed at tillstaa om hues Ord och Ugudelige Ønscher Haagen Schreders Quinde haffr hafft om Matthias Schib och guods; Da frembkomb for:ne Marine Möllers, Och wed sin Eed och opragte fingre Sore och benechted, att hun icke haffuer hört aff Ingeborgh Haagens om Nogen Ønsche imod Matthias eller hans schib och gods.
Dernest wed lige forsuorenn Eed wandt och bekiende Barbra Gulldsmids, Att hun hörde Ingeborgh Haagens sige, leggendis sine hender sammen /: Gud giffue du seigler fra land och alldrig thill Lands. Mens huemb hun dermed Meente, Wiste hun icke. §.
Och fremblagde Matthias sitt schrifftelige forsett, bleff lest och paasch:uit. Thillspurdis Haagen Schreder som her till mötte, Om hand benechter att hand slog Matthias i sinn gaardt? huor till hand suarede, Att hand icke slogh Matthias i sin gaardt, Mens slogh hannom Udenfor sinn Port; Löffuing Matthies sönn benechted Haagen icke heller Jo att haffue slaget thill hannom med en Øxehammer, Mens wiste icke om hand Rambde hannom, aff denn Aarsage Att Löffuingh slog först till hannom med enn Steenn. Och att Matthias forregiffuer

Haagen Schreder schall haffue gaaet nogen dage och luret epter hannom och hans follck, det benechted Haagen alldelis. §.

3. Haagen schreders Raadstue paa Matthias Elers epter förige Ahngiffuende Och eptersom hand thill förste Raadstue schiöd sig thill nogle widnisbyrd, som da icke mötte, da fremstillet hand nu Thruid Nielsen Som wed sinn Eed wandt och bekiende, Att denn samme dag Haagen slogh Matthias, Saae Thruid at Löffing slogh inde i Haagens gaard med 2 Steene. Men om hand rambde nogenn med dem Wiste hand icke. Saa och hörde Thruid Haagen sagde om Matthias, Att fordi han haffde slaget lendenn aff hans Suijn, schullde hand slaa lenden aff Matthias igien, schulle hand end Klæde thie Steigle der fore.

/126/

Dernest wand och bekiende Inger Michells daater thillhiemb thill Inger Klockers wed Eed och opragte fingre, att hun inted saae nogenn kasted ind i Haagen schreders gaardt med steen, Mens hun hörde Ingeborgh Haagens sagde och Ønschet at de schulle seigle Ud fra lands och alldrig thill lands igien. Mens huemb hun der med Meente, wiste hun icke. §.

3. Suend Hanis Raadstue paa Laurids Jyde, som hand thill Neste Raadstue willde schrifftelig: fremblegge.
Laurids Jyde icke mötte epter som berettis hand war forreigst aff bye. §.

4. Kirckeuergens Raadstue paa Niels Giermandsen epter förige Ahngiffuende att hand eschet enn domb fylldiste som thillforn. §.

Raadstuffue denn 24 Septembris 1638. §

Præsentes
Laurids Pedersenn
Knud Pedersenn B.
M: Peder
Matthias Elers R.
Jacob Frantzen
Daniell Warnow

2. Byefougdens Raadstue paa Peder Strangesenn Ahnlangendis formynderschab hand ehr thill forordnit her paa Raadstuen att schulle haffue och forwallte for S: Affgangenn Michell Weffuers börnn epter enn Sedell hannom der paa fra Raadstuffuen bleff thillschicket, huillcket formynderschab hand icke schall haffue willet sig ahntage. Mens Motuilligen som Byefougden formehner at haffue derimod stræbet, Saa well som forsch:ne hannom tillschicket Zedell icke att haffue willet Anammet. Och derfore burde at lide epter Stadsrettens [126v] 4 Capitell for slig hans forseelsse och Motuillighed. §.
Her thill mötte Peder Strangesenn Och berette hand haffde inted Motuilligen sig Ahnstillet med samme formynderschab, Uden alltid med guode meente sig att wille der fore bliffue forschaanit, badh derfore att hannom icke der fore maa epterstræbis. Hand willde dogh nu sigh Ahntage samme formynderschab epterdi hand det icke kand quit warde. Och willde det saa forwallte som forsuarligt schulle were. §. Der med bleff hannom denne sagh aff Kongens Byefougden eptergiffuit. §.

3. Byefougdens Raadstue paa Jenss Jenssenn epter förige Ahngiffuende Och fremblagde sitt schrifftelige forsett bleff lest och paaschreffuit. Och war domb begierendis:
Her thill mötte Jenss Jensen Och som tillforn berette hand wiste sig ingen Urett der med att haffue giortt. §.

4. Matthias Elers Raadstuffue paa Haagen Schreder epter förige Angiffuende Och som thillforn war domb begierendis.
Haagen mötte och berette hand haffde icke andet her till att Suare end som thill forn. §.
Sagenn optagen i Sex Uger till den 5 Novembr:

4. Haagen schreders Raadstue paa Matthias Elers epter förige Angiffuende Och haffde hid steffnd eptersch:ne Windisbyrd Nemblig: Inger Klockers och Sidse Laurids daatter, som schall haffue siunet Ingeborg Haagens det hun schall were slagen, Da frembkomb for:ne Inger Klockers och wed sin Eed och opragte fingre wandt och bekiende Att unge fehr 8 dage Effter Haagen schreder bleff satt thill Byefougdens komb Ingeborg Haagens och lod sig Syne aff hinde och Rytters Zidse. Da saae for:ne Inger, att Ingeborg war nogit blaa paa denn ene höfft eller lend, Mens huemb hinde det haffde giort, widste

hun icke, Mens Ingeborgh sagde sig det at haffue faaet aff Steens hugh /127/ Dernest wed lige forsoren Eed och opragte fingre Wandt och bekiende for:ne Sidse Lauridsdaatter Att hun thillige med Inger Klockers siunet och saae Ingeborgh Haagens. Midlertid Haagen i de sidste dage sad thill Byefougdens. Och da war Ingeborgh Haagens noget blaa och guell paa denn ene höffte, Mens huemb det haffde giort wiste hun icke. §.

Och fremblagde Haagen Schreder sinn schrifftelige berettning, bleff lest och paasch:uit. Och war der epter domb begierendis.
Matthias Elers herimod fremblagde sitt schrifftelige Suar och forsett bleff lest och paasch:uit. §.
Thillspurdis forsch:ne Parter, Om de haffde Widere att före eller Udi Sagen Indlegge? Huortill de suarede Ney. §.
Sagen optagen i Sex Uger, till den 5 Novemb:

4. Suend Hanis Raadstue paa Laurids Jyde epter förige Ahngiffuende. Och udi rette lagde sitt schrifftelige forsett bleff lest och paasch:uit.
Her till mötte Laurids Jyde, Och i rette lagde sitt schrifftelige Suar och forsett, bleff lest och paasch:uitt.
Tillspurdis Suend Hane Om hand haffde noget Schifftebreff huoraff ehrfaris kand, huore uitt Suend Hane paa sinn hustruis Wegne for sinn fæderne Arffue Udi Jord och grund Nemblig: gaarden och Lycken ehr thillberettiget. Som hand nu kreffuer 35 Aars Leye Udaff? Huortill Suend Hane suarede, hand haffde inted Schiffte breff, thi dett ehr alldrig Schifft eller bytt dennom Imellumb. Hand hollder sig thill fierdeparten i Jord och grund.
Laurids Jyde her thill suarede, Och formente Suend Hane icke [127v] bör widere paa sin hustruis wegne i Jord och grund end epter Lougen Nemblig enn Söster laad. §.

Ehr eptersch:ne 4 Mend optagen, Som med det förderligste schulle Schiffte och deele gaarden och lyckenn, Imellumb Mette Jydes och hindis börnn Nemblig: Laurids Jyde och Eline Suend Hanis, huore wijtt enn huer aff dem epter deris fader Udi forsch:ne gaardt och lycke epter Lougenn Kand med rette thillkomme. Och det enten Udi Penge at *taxere*, eller och wed land schiffte. Och for det Sidste Eline Suend Hanis Arffuelaad at taxere huore wijt der aff Aarligen thill Rente billigen och forsuarligen kand giffuis fra denn thid bemellte

Eline ähr Udgiffuenn aff bhoett hid indtill och midler thid Moderen och Laurids Jyde samme Eyendomb haffr hafft Udi brugh: Som ehre:

Jörgen Bylow
Joen Louridsen
Hanss Lequidsen
Mads Buck. §.

Ehr sagenn Affuist, Ind till for:ne Mend haffr giort deris tough Och hues da deraff kand ehrfaris Suend Hane paa sin hustruis Wegne kand thill komme med rente, gaaes her sidenn omb hues rett ehr. Belangende hues andet löst och rörendis guods Suend Hane i sitt forsett ombrörer, Da epterdi her thill Raadstue aff *processens* begyndellse inted ehr deromb noget rördt Ehr denn Sagh Indfunden thill Byetingh deromb att gaae hues rett ehr. §.

NB. I dag Schiötte och Affhende Mogns Pedersen Compemaale wed Mogns Pedersen Byeschriffr sinn gaardt till Jörgenn Maler hand bhoer paa i fougdegaden och Peder Gaase för paa bhoede, huor paa Lestis hans Schiödebreff, bleff lest och paaschreffuit.

/128/

Denn 1 Octobris 1638.

NB I daug ehr thill Winter Wachtenn ahntagenn eptersch:ne Knud Thorsenn och Jens Lauridsenn paa Wollden fra nu Scti Michells dagh Neruarnede Aar, och thill Paasche förstkommendis 1639. Och schall de haffue thill Lönn Penge - huerdere 10 Dr och huer itt par schoe. Och giorde de deris Eed att schulle ehrligen och med alld flid wahre paa deris Wagt, Under thillbörlig straff, sampt och deris löns forkortellsse, Naar deris forseellsse i saa Maader befindis. §.
End schall de och flitteligen Wahre paa med Portene att lesse och oplade och schall Knud Thordsenn Anamme Nöglen thill Wester Port hos B. Laurids Pedersen denn at thillucke om Afftenen paa beleiglig tid, 9 Slett, Och strax leffuere Nöglen fra sigh, thill om Morgenen den att Affordre igien Porten at oplade naar 4 slett ehr. Sammeledis schall och for:ne Jens Lauridsen Anamme Nöglene thill Østerport Senckeporten eller laagen och Broepoerten hos B: Knud Pedersen. Och sig der med lige saa at schall forhollde som forsch:uit staar. Item

schall de och were forpligted alle thimer att Raabe fra Klocken ehr Nije och thill 4 slett, Under thillbörlig straff. §.

Raadstuffue denn 8 Octobris 1638. §.

Præsentes:
Laurids Pedersenn B:
M: Peder
Jacob Frantzenn

4. Byefougdens Raadstue paa Jenss Jensen epter förige Ahngiffuende Och war domb begierendis.
Jenss mötte och berette hand haffde inted widere at suare her thill end som thillforn. §. Sagen optagen i 14 dage. §.

[128v]

1. Byefougdens Raadstue paa Hendrich Slytter den yngre, Ulydighed ahnlangendis hand hannom paa Kong. M: wegne haffr beuiist, Som hannom widere thill Neste Raadstuffue schulle Sagh giffuis. Och fremstod begge byes tiennere Knud Thorsenn och Hendrich Erichsenn Wed Eed och oprachte fingre att haffue Steffndt for:ne Hendrich Slytter i hans huus, I gaar, Mens hand icke war Inde, huor thuende Jesper Schouffs drenge Jens och Madss War Inde och hörde, att de steffnde for:ne Hendrich Slytter, och det sagde thill hans Quinde, Saa och bekiende for:ne byes tiennere, Att de siden i gaars dag sagde thill for:ne Hendrich Slytter paa gaden, Att de war i hans hus och steffnde hannom. § Her thill mötte icke for:ne Hendrich Slytter ey heller nogenn paa hans Wegne.

1. Raadstuffue, Att Anders Heffuidsen I dagh Opböd sine huuss och gaard, att wille sellge och affhende for Sölff och Penge. §.

Raadstuffue denn 22 Octobris 1638. §.

Præsentes:
Laurids Pedersenn
Knud Pedersenn Borgemestere
Matthias Elers
Hendrich Slytter Raadsmend
Jacob Frantzenn
Peder Suendsenn

Efftersom Sagenn Imellumb Byefougdenn och Jenss Jenssen ehr Optagenn thill i dagh, Da mötte nu Byefougdenn och war domb begierendis; § Jenss Jenssen her till icke ehr Mött. §.

domb.

/129/

2. Byefougdens Raadstuffue paa Unge Hendrich Slytter epter förrige Ahngiffuende, huoromb hand berette till tredie och Neste Raadstue at wille sinn beretning schrifftteligen Indlegge. §.
Hendrich Slytter icke ehr her tillmött, eller nogen paa hans wegne. §.

NB: Ehr eptersch:ne 4 Mend optagenn, som straxenn schall were föllgachtigh till att Wurdere S: Jens Kuimands epterlatte guods och Lössöre, och det Udi Penge *taxere* lougligen epter sitt werd, icke Ahnseendis nogenn der med att were thill willge, Mens som forsuarligenn och de Under deris hender fra dennom att giffue beschriffuit, Som ehr:

Thord Oluffssenn
Carll Jensen
Hanss Pedersenn
Hanss Kobbersmid §

NB: Ehr i dagh Matthis Jensen och Luduigh Jacobsenn Antagen till att were Byes maalere, Och giorde de deris Eed, Att de flitteligen och throligenn sigh wille forhollde, och aff huer tönde de i saa maader Maaler, schall de Oppberge enn dansch Sölflingh huaraff de schulle haffue denn hallfue Penge, och denn andenn hallfue part her att leffuere, Och ehr dennom ochsaa i dagh byes tönde leffueritt. §.

NB: Ehr Kirckewergen Nills Pedersen i dagh befalet at schall lade hiellpe Capellanens Stuffuetagh, Saa wijtt mueligt ehr schie kand for Winter Indtill saalenge, at Kirckenn faar mehre Indkompst att hand da widere schall lade det hiellpe. §.

[129v]

Raadstuffue denn 5 Novembris 1638. §.

Præsentes
Borgmester Knud Pedersenn
Matthias Elers
Hendrich Slytter
Jacob Frantzenn
Peder Suendsenn §.

3 Byefougdens Raadstue paa Unge Henrich Slytter formedelst Ulydighed hand Byefougdenn paa Kong. Maytz wegne haffr beuiist Sagen Ahnlangende Klammerij hand med Michell Suend giortt haffuer. Och Hendrich icke wille Möde paa Rettens wegne Udi Byefougdens huus, naar Byefougdenn deromb haffr sendt hannom bud, med begge byes tiennere Och satte Byefougden i Rette Om hand icke burde att lide epter Stadtzrettens 102 Capittell. §.
Her till mötte be:te Hendrich Slytter, och berette hand icke wille sin Øffrighed offuerhörigh, Men hand allene icke att haffue Kundet möde Udi Byefougdens huus, formedellst hand hannom offrfalldt med enn Ond Mund, Och berette Att der som hand haffde forseett Sigh, wille hand heller Udgiffue sine böder, end Mötte Udi Byefougdens huus. §. Byefougden her till suare, att Hendrich Slytter alldrig schulle beuiise de Ord som hand haffr forregiffuitt. §.

1. Byefougdens Raadstue paa Peder Strangesen Sagen Ahnlangende for enn Laass hand haffr ladt Sette for enn Stoell Udi Kirckenn, huorudi huerken hand eller hans hustru nogenn Induissningh haffde, eller nogenn rett dertill haffde, huillcken Laass Byefougdenn haffr ladet tage der fra formedelst andre gott follck, som epter Øffrighedens Induiisningh /130./ Udi samme Stoell icke der aff schulle Udeluckis. Och fremstillet Byefougden enn Smed wed Naffn Peder, som samme Laass haffde forresatt och tillspurde hannom, huem hannom haffde befalett att sette laass for samme Stoell? huortill hand suarede, Att Peder Strangesens Quinde haffde befalet hannom det. Saa och betallt hannom derfore, Widere wiste hand icke der aff, Menn at Peder Strangesens Quinde fullde hannom i Kircken och wijsde hannom samme Stoell. §.
Peder Strangesenn her till mötte, och berette Att hand alldelis ingenn rettighed kiendis Wed Udi samme Stoell Mens at Anders Suensenn i

Thobberup haffde hans hustru deromb bedt, at hun paa hans wegne wille lade giöre laass och sette derfore huillcket hun och haffde giortt. Och berette att wille frembstille be:te Anders, som schulle were hans hiemmell der thill Som hand och her haffde thillstede. §.
Anders Suendsen her till mötte och berette att hand haffde leffueritt Peder Strangesens Quinde thou M. till att lade giöre samme laass, och sette for samme Stoell, som war hans Quindis gammell heffd, och paa hans Medbrödris guode behagh. §. Thillspurdis Anders Suendsen, Om hand haffde giffuit nogle penge Ud till Arbeidslönn paa samme Stoell, eller om hannom derudi war giort nogen Induiissningh? Huor till hand suarede, att hannom ingen penge war krauffd eller nogen Induiisning derudi hannom giortt, Mens hans hustrue hollt sigh till denn epter gammell heffd och brugh. Och berette og, Att naar hannom Kreffuedis nogle penge, wille hand tillstelle dennom saa well som andre hans medbrödre. §.

1. Byefougdens Raadstue paa Peder Mognsen Schomager Slaugsmaall Ahnlangende hand paa Peter Möller enn Schippr aff Strallsund nu forleden Löffuerdagh begaaet haffr. §. Peder Mognsenn icke her thill Mötte eller nogenn paa hans wegne. §.

1. Peder Sönnesens Raadstue paa Anders Hemmer Och aff hannom [130v] Eschet Schiöde och foruaringh paa enn Wohningh hand aff for:ne Anders Hammers Kiöbt och betallt haffuer.
Anders Hammer icke her till mötte, eller nogen paa hans wegne.

Mortenn Hörer ehr frembkommen och beklagit sigh offuer enn som haffr bhoet Udi Hörerens huus Wed Naffn Morten Kullebrender, Att hand icke kunde bekomme sinn huuseleye aff hannom. Som war thou daller, Och epterdi samme Kullebrender nu icke ehr tillstede, bleff Byefougdenn befalet, At naar hand kommer thillstede, Da hand at tillholde hannom att hand betaler for:ne Mortenn Hörer samme huuseleye. §.

Borgemester Knud Pedersenn haffde i dagh hidfordret Thord Schreder, och war begierendis 8 Mend opkraffuitt att *taxere* och wurdere nogle Enge som ehr liggendis Udi Angleschouff, som hand aff for:ne Thord Oelsenn Udi pandt haffr, epter deromb hans Pantebreffs widere formelldingh, Eptersom hand tillforn for long tid

sidenn ehr tillbödet samme Enge at löse, Som Udi Raadstuffuebogen ehr indfördt, *sub dato* 11 Decembris 1637. Och bleff epterschreffne Mend tillmellt, Som ehr:

Anders Schriffuer
Hans Lequidsen
Laurids Jyde
Haagenn Wolffue
Jören Lauridsen
Sönne Haagensenn
Jörgen Bylow
Mads Buck

huillcke sigh strax paa Aaesteden schulle begiffue, och for:ne 3 Enge Udi Penge at *taxere* och Sette som forsuarligt ehr. Och deris /131./ Though till i dagh 8 dage at fulldkomne och fra dennom att giffue beschriffuitt. §. Thord Schreder her till ehr mött, och samme Opkreffuellse Sambtöchte. §.

Efftersom Sagenn ehr optagenn till i dagh imellumb Mattias Elers och Haagen Schreder Slagsmaall Ahnlangende, Da mötte nu begge parter och war endelig domb begierendis beschreffuitt. §. Bleff da dae paa Affsagt Som epterföllger: §.

domb:

I dagh schiötte Hanss Lequidtzenn till Borgemester Knud Pederssenn tuende Enge liggendis Udi Angleschouff, denn ene liggendis wed Paatrupe broe och strecker sigh Udi Sönder op i backen, och ligger Imellumb Hendrich Pedersenns Engh i Paatrup och Suends Eng i Binge. Denn andenn Engh liggendis paa Wijgsenge Udimod Wijgsbecke, strecker sig Sönder och Nör, Imellumb Andersis Engh i Hedebye, och Abrahams Engh i Leerager, Och bekiende hand sigh at were wenligen och well med for:ne Knud Pedersenn om for:ne Enge att were forligte, och der fore fulldkommenn betallningh at haffue Anammit och bekommitt, Saa hand hannom for guod betallningh betacket. §.

[131v]

Raadstuffue denn 19 Novemb: 1638

Præsentes:
B: Laurids Pedersenn
B: Knud Pedersenn
Jacob Frantzenn
Daniell Warnow
Peder Suendsenn

Byefougdenn Bertill Bester lod liuse for sin dele i dag paa epterschr:ne Personer Nemlig: U. Hendrich Slytter, Peder Strangesenn och Peder Mognsen Schomager. §.
Eptersom berettis Att Udi byes marck ehr opsat Sex fauffne weed och icke widis huem det tillkommer, Saa ehr Kiemneren Mogns Johansen befalet i dag at schall paa rettens wegne lade bögle samme weed och sette byes mercke der paa. §.

NB I dagh ehr Jörgenn Fellbereder fremkommen och Udi louglig tijd thing schiötte enn gaard liggendis paa denn lange gade imellumb Matz Thidemand och Nills Gulldsmid deris gaarder till hederlig och wellerd Mand, Her Jenss Niellsen, Capellan her Sammesteds, epter denn lenghd och breed, Som Udi Schiöde breffuit /:hand hannom Under byes Seigell, sampt och itt gammelt Pergementz breff widere findis, att were indfört, och tacket hannom for guod betallningh i alle Maader huorfore hannom ocksaa i dagh Byes Seigell for samme Schiöde ehr bleffuen beuilget Som och her bleff lest och paaschriffuit. §.
Ehr Anders Schriffr med hans Medföllgere Otte Mend i dag fremkommen eptersom de den 5 Novembis sidst forledenn her inden Raadstue ehr opmellt at *taxere* och wurdere threi enge som ehr liggendis i Angleschou epter deris Opkreffuellssis widere formellding, huillcke forsch:ne trende Enge forsch:ne 8 Mend haffr wurderitt for Thredsindstiuffge Slette daller epter deromb deris schrifftelig och forseiglede Though Under *Dato* denn 12 Novemb: 1638 huillcket bleff lest och paasch:uit widere formelldingh. §.

/132./

NB Paasche Hermandsen haffr i dag leffuerit her paa Raadstuffue Elluffue slette daller, Som ehr for thoe thönder Rostocker Øll hand haffde

Kiöfft aff enn fremmid Rostocker Mand, och icke bleff Ahnsagt, och derfore bleff dömbt till Prijs epter Forordningenn. §.

2. Peder Sönnesens Raadstue paa Anders Hammer epter förrige Ahngiffuende. Anders Hammer icke mötte eller nogen paa hans wegne. §.

Raadstuffue denn 3 Decemb: 1638

Præsentes:

B: Laurids Pedersenn
B: Knud Pedersenn
Matthias Elers
Hendrich Slytter
Jacob Frantzenn
7. Daniell Warnow
6. Peder Suendsenn §.

4. Byefougdens Raadstuffue paa Unge Hendrich Slytter epter förrige Ahngiffuende .§. Unge Hendrich Slytter icke ehr her till mött. §. Bleff Sagen optagen till i dag 14 dage. §.

2. Byefougdens Raadstue paa Peder Strangesen epter förige Ahngiffuende.
Peder Strangesens her till icke ehr mött, eller nogen paa hans wegne. §

Anno 1639.

NB I dagh denn 7 Januarij ehr lest Kongl. M: Oben *Mandat* attschillige Poster, Och iblant andet ochsaa om de *procuratorer* Udi kiöbstederne schulle thillstædis, Under *Dato* Odense denn 9 Septembris Anno 1638. §.

[132v]

Raadstuffue denn 14 Januarij, 1639.

Præsentes

Laurids Pedersenn	
Knud Pedersen	Borgemestere
M: Peder	
Matthias Elers	
Hendrich Slytter	Raadmend
Jakob Frantzen	

Byefougdenn mötte i dagh, och epter sitt förige Ahngiffuende Imod U. Hendrich Slytter, war domb begierendis, eptersom det i dagh ehr techte dagh. Bleff saa Affsagt, Att bemellte Hendrich Slytter bör at Udgiffue sine bröde Penge 3 M for Ulydighed epterdi hand haffr standet her for retten, och sagt, hand willde heller böde sine Penge end Möde i Byefougdens huus. §.

3 Byefougdens Raadstue paa Peder Strangesen epter förige Ahngiffuende, Och satte Udi rette, om hand icke haffde giortt wolld, och bör at Udgiffue sine Wollds böder, och war domb begierendis. Her till mötte Peder Strangesen, Och berette at hand huarcken kiender sig wed Stoell eller laass, Mens hollder sigh wed sinn hiemmell. §.

Byefougden lod liuse for sinn deele paa Peder Mognsen epter förige Ahngiffuende.

1 Byefougdens Raadstue paa Hanss Ryttersmid for Ulydighed, at hand icke epter Warsell willde Möde Presterne och deris Medhiellper i Kircken formente hand bör epter *Ordinantzen* att giffue sin bröde 1 Rixdr.

Hanss Ryttersmidt mötte, och berette hand war forligt med M: Hanss, Saa hand klagr inted paa hannom. §.

1 Byefougdens Raadstue paa Peder Hansen, for Offuerlöb, thruen och Undsigellse Som hand widere willde beuiise och deromb schrifftеligen sitt Ahngiffuende fremblegge. §. Her till mötte icke Peder Hansen, ey heller nogenn paa hans Wegne. §.

/133/

1 Byefougdens och Kiemnerens Raadstue paa Peder Hansen, Slaugsmaall och bloduite paa Mogns Schreder begangit Ahnlangendis, formente hand burde sine böder thill kongen och byenn at Udgiffue.

1 Kiemnerens Raadstue paa Suend Haagensen, hannom tilltallte for nogle Oldenböger hand epter enn 4 Mends granschning schall haffue hugget Udi Byes Schouff, huillcken granschning hand her fremblagde bleff lest och paasch:uit formente hand burde derfore at lide som wedbör. §.

1 Daniell Schomagers Raadstue paa Hanss Lauridsen, eschede och begierede affkalld aff hannom for thrende hans börns Arffuelaad, dennom epter deris Affgangen Modersöster, Bodell Daniell schomagers ehr tillfalldenn, huorpaa hand fremblagde Hanss Lauridssen forseiglede Quiteringh bleff lest och paasch:uit. §. Her till mötte icke Hanss Lauridsen ey heller nogen paa hans wegne. §

Denn 21 Januarij 1639. Paa Rundebye Raadhus Udi eptersch:ne Laurids Pedersenss och Knud Pedersenn Borgemestere, Sampt och Matthias Elers, Jakob Frantzenn och Peder Baad Raadmend, samptlige deris Neruerellsse Mötte och frembkomb Erlig och Wellacht Mand Bertill Bester Kong M: Byefouget her ibm, Och haffde hidfördret Anders Hammer her sammesteds, till Windisbyrd at paahöre, Ahnlangendis itt löffte hand for sinn Sönn Hendrich Hammer schall haffue giort, Thiuffueri belangende, samme hans Sönn schall haffue sig med forseett, Och be:te Anders Hammer nu samme löffte schall wille fragange, huillcke windisbyrd ehr eptersch:ne Anders Glarmester och Hendrich Lasche, Som her mötte och wed deris Eed och oprachte fingre wandt och bekiende, först Anders

Glarmester, Att eptersom be:te Anders Hammers sönn War fengtzligen Ahnhollden hos Byefougdenn for 4 pund smör hand nogen Kort tid forleden haffde stollitt fra [133v] Hellduiigh Hammers, och hand samme fengssell icke kunde quitt bliffue med mindre hand stillett Nöyachtigh borgenn, Da louffuede och guodsagde faderen for:ne Anders Hammer for hannom. Och till forsekringh till Byefougden Satte huus och gaardt och andenn hans formuffue till Slotzherrens tillkombst dermed hand bekomb hannom aff fengselett, Dogh som Byefougdenn nu berette, hand det haffde giort och beuillgit paa Slotzherrens guode behagh :/ §. Lige det samme Wed Eed och opragte fingre wandt och bekiende Hendrich Lasche, Saa alldelis med forsch:ne Anders Hammers löffte for sin Sönn at were tillgaaet Som for:ne Anders Glarmester nu ombuundet haffr. §.

Hertill mötte Anders Hammer, Och berette hand kunde icke Benechte Jo saa at haffue loffuitt och guodsagt hos Byefougdenn för sinn Sönn Som for:ne Mend nu ombuundet haffr, huorepter Byefougdenn war Raadstuffuinde begierendis. §.

NB I dagh Ahnloffuitt Niells Snidker, endligen at schall giöre det arbeide ferdig hand haffr paa Stoelene i Kircken sig paataget, thill i dagh 14 dage, och der med schillie sig wed det Med Mindre hand will derfore thilltalis. §.

NB I dagh ehr optagne eptersch:ne 4 Mend, Jörgen Bylow, Marcus Pedersen, Hanss Lauridsen och Hendrich Lasche, som med det förderligste schulle Syne och besichtige hues huuse som findis paa den Part Udi Johan Howes gaardt Och epter enn 8 Mends granschningh hans barn Mette ehr bleffuen tillbytt, Om samme huse och andenn Affuercke inden och Uden findis saa guode, och wed Macht at were hollden, Som de war da forsch:ne 8 Mend denn haffr Siunitt och bytt, Och dersom nogenn widere bröstfelldighed paa samme huse och Affuercke findis, Da bemellte 4 Mend det at *Specificere*, och Udi Penge *taxere*, huad samme bröstfelldighed med kand hiellpis, och Under deris forseiglingh fra sigh giffue beschreffuitt. §.

/134./

Raadstuffue denn 28 Januarij 1639. §.

Præsentes:
Laurids Pederssenn
Knud Pederssenn B.
M: Peter
Matthias Elers
Hendrich Slytter R.
Jakob Frantzen
Peder Baad
Daniell Warnow

4 Byefougdens Raadstue paa Peder Strangessen epter förige Ahngiffuende. Och war domb begierendis.
Her till mötte Peder Strangesen Och berette hand wiste der Inted om förend Laasen satt derfore, Och hans quinde saa gott som bleff locket der thill hannom Witterligt, Och derhos berette Att hans Quinde ingen rettighed haffde thill samme Stoell, Badh derfore att dett motte hannom denne gangh eptergiffuis. §.
Sagen optagen i Sex Uger.

2 Byefougdens Raadstue paa Peder Mognsen Schomager epter förige Ahngiffuende.
Peder icke mötte.

2 Byefougdens Raadstue paa Peder Hansen epter förige Ahngiffuende Offuerlöb thruenn och Undsigellsse Ahnlangendis, Som hand till thredie Raadstue schrifftteligen wille Ahngiffue.
Her till mötte Peder Hansenn, Och berette att hand ingen schade haffde giort Byefougden, Mens Byefougden mehre haffde giort hannom Urett, der hand i sitt huus togh hannom i brysted och förde hannom baglengis Ud.
[134v] Byefougden schiöd sigh till windisbyrd, Nemblig: Hendrich Slytter den Elldre, Carll Ottesenn at före till neste Raadstue. §.

2 Byefougdens och Kiemnerens Raadstue paa Peder Hansen Slagsmaall Ahnlangendis paa Mogns Schreder begangitt.
Peder Hansen mötte och berette att wille epter sinn formuffue giffue sinn bröde eptersom schaden war stor till. §.

Byefougden war borgen aff Peder Hansenn begierendis till Sagens Uddragh. Peder Hansenn berette hand wille stille hannom borgen, Nemblig Mogns Johansen, som nu her i dagh stillet borgen for hannom till Sagens Uddragh. §.

1 Byefougdens Raadstue paa Thord Schreder, Sagen Ahnlangendis enn Oxe hand haffde kiöbt aff en tiuff och ingen rettighed giffuit der fore, som widere thill Neste Raadstuer schulle Ahngiffuis. §.
Thord icke her till mötte. §.

2 Kiemnerens Raadstuffue paa Suend Haagensen, epter förige Ahngiffuende, nogen Olldenböger Ahnlangendis hugget i Byeschow.
Suend Haagensen mötte och berette her imod at wille Steffne de 4 grandschningsmend med sampt kiemneren, och da at före sine Windisbyrd. §.

3 Peder Sönnesens Raadstue paa Anders Hammer epter förige Ahngiffuende, Att hand eschede itt Schiöde forseiglett, och nu her att Schiöde och giffue foruaring paa den gaardt hand hannom affkiöfft haffr epter itt Kiöbebreffs widere formelldningh hand her fremblagde, bleff lest och paasch:uit. §. Sampt och Anders Hammers Quitteringh att samme gaardt ehr hannom till fylldiste betalldt. §.
Her till mötte Anders Hammer, och berette hand Nöigis med huad her schier for Retten i den Sagh och nu ehrböd sig her at forseigle samme schiöde. §. Och herhos I dagh Skiötte och Affhende /135./ samme Gaard och grund thill for:ne Peder Sönnesenn och tacket hannom for guod betallningh, Och war Peder Sönnesen begierendis samme Schiöde Under Byes Seigll att forseiglis huillcket hannom bleff beuillgett. §.

NB I dagh bleff Mogns Schreder tillforordnet att were Niells Bhoesens daatter, Zidtze Niells daatters rette Lauguerge och formynder, och samme formynderschab saa at foruallte, som forsuarligit kand were.

NB I dagh fremkomb Hanss Lauridsen paa sine börns wegne Saa och Joenn Mognsenn paa sinn hustruis Wegne, Som gaff Daniell Schomager fulldkommenn Affkalld for alld denn Arffuelaad, som dennom epter deris S: Modersöster Bodell Daniell Schomagers ehr tillfalldenn, och de haffde thill fylldiste bekommit, Saa att de tackade

be:te Daniell Schomager for gott Jeffnitt och Schiffte i alle maader. §. Her epter war Daniell Raadstuffuinde begierendis. §.

NB I dagh opböd Mogns Schreder sine huuse och gaarde her Udi byenn, Om nogenn dennom for Sölff och Penge kiöbe wille. §

Frembkomb Allbrecht Schlie och beklaget offr Mads Buck att hand icke willde korte hannom i det förste Aars huusleye hues Skatt hand for gaarden haffde Udlagt, Som war 5 M 4 S. Da mötte nu for:ne Mads Buck och berette att for:ne Allbrecht Schlie schall samme 5 M 4 S gott giöris i samme Aars leye. §. Mens dette sidste hallffue Aars leye haffr Allbrecht sellff loffuitt att Udlegge, sampt Schatten med. Huillckett och Allbrecht nu sellff bekiende och Wedgick. §.

NB 2 gang Anders Heffuidssen opböd sinn huus och gaardt till kiöbs. §.

[135v]

Raadstuffue denn 11 Februarij 1639.

Præsentes

Laurids Pedersenn	B.
M: Peter	
Hendrich Slytter	
Jakob Frantzen	R.
Daniell Warnow	

Byefougden wed sin schrifftelige frembschicked Zeddell lod liuse for sinn deele paa Thord Schreder och Peder Mognsen Schomager epter förige Ahngiffuende. §.

Suend Hane haffde Indsteffndt Laurids Jyde och hans Moder mz hindis Lauguerge thill dombs Saa och thill en 4 Mends Though att Paahöre, som bleff i dagh lest och paaschreffuitt. Huor till och mötte thrende aff for:ne 4 Mend Jörgen Bylow, Hanss Lequidsenn och Mads Buck och Wedstoed forsch:ne deris Though.
Laurids Jyde her till mötte, och formeente att de 4 Mend icke saa richtig eller louglig haffr giort deris Thoug som det sig bör epterdi hand for:ne Laurids Jyde icke war offuerueerendis der de schiffte gaarden och Lycken, och icke heller nogen paa hans Moders wegne. §. Suend Hane war i dag domb begierendis.

Sagen optagen i 14 dage.

1 Raadstue att Laurids Jyde lod lesse Enn domb offr Suend Hane forhuerffuit, Som hand haffee ladt Suend Hane thill hidsteffne, Samme domb bleff lest och paasch:uitt.
Suend Hane mötte och berette hand wille suare till neste Raadstuffue.

/136/

3 Kiemnerens Raadstue paa Suend Haagensen epter förige Ahngiffuende och till fierde Raadstue att wille schrifftteligen fremblegge. §.
Suend Haagensenn her till mötte, Och berette at haffue hid steffndt de 4 grandschningsmend, Som hand formente de nu burde giöre deris Eed paa hues de haffr grandschet, och haffde ochsaa der till steffndt Kiemneren. §.
De 4 Mend Mötte, och berette att de stoed wed deris Udgiffne och Undersch:ne grandschningh her nu for dennom oplestis, Och derhos formente Lougenn icke tillhollder dennom att giöre deris Eed offuan paa deris Though och grandschningh. §.
Suend Haagensen berette att haffue hid steffndt Kiemneren thill Widnisbyrd att paahöre om forsch:ne hygge, huillcke widnisbyrd ehre disse, Anders Schaaningh, Niells Schaaningh, Anders Beschelett, Da frembkomb först Anders Schaaningh hand wed sin Saligheds Eed och opragte fingre Wandt och bekiende, Att hand war med enn dagh och hugh for Suend Haagensen i Byes Skow thuende böger, Som toppen war aff tillforn och samme böger icke waare fruchtbare till Ollden at bære, Dogh war gröne i Roden. §. Dernest wandt och bekiende Niellss Skaaning wed Eed och opragte fingre, Att i fior war hand i byes Schow hos en bögh som war ombkulldfallden Under enn Lijd, der aff hugh hand till itt par SlædeMeder, och nu i Aar ehr Rodenn opreigst igienn, epter att toppen ehr Affhuggen, och samme Roed att kand were enn alln langh. §.
Laurids Knudsen och Wandt och bekiende, Att samme bög Niells Skaaning nu ombuundet haffr, staar paa Roden enn allen langh fra Jorden, och att Jorden omkring samme bög ehr Lössned och at den ehr med Soug Affschaaren. §. Anders Beschlet icke i dag mötte.
[136v] Mens Suend Haagensen beraabte sigh paa hannom thill neste Raadstuffue.

2 Raadstue, att Mogns Schreder lod opbiude sinn gaardt som thillforn.

2 Raadstue att Anders Heffuidsen opböd sinn Huus och Affuercke hand Paabhoer. §.

NB I dagh frembkomb Joen Schomager och hiemblett Hanss Lequidsen Saa wijtt som hand hannom haffr Solldt i hans gaardt. Saa och i en hawe och tacket hannom for guod betallningh. §.

Jesper Schow wed epterschreffne kalldsmend Laurids Mattesen och Jens Mattesenn i Haslestad haffde hidsteffndt Anders Suendsenn i Thobberup, Och epter sin schrifftelige her frembschicke Zeddell wed Gunde Söffuidsenn i Sörbye war begierendis Raadstuffuinde epter huess Ord bemellte Anders Suendsenn her till Raadstuffue schall haffue suaritt Udi enn Sagh Peder Strangesenn her samme steds aff Kongens Byefouget her ibm ehr indsteffndt forre, Anlangendis enn Laass Peder Strangesens hustru haffr ladet legge for enn Stoell her Udi Kirckenn och lugt follckene Ude, Som derudi aff Øffrigheden haffr werit Induiist, Och hindis suar at schall haffe Werit, Anders Suendsenn i Thobberup haffde hinde det befalett. Och huad Anders Suendsenn Indenn Raadstuffue der till haffuer Suaritt, Saa och huemb de Personer war, derudi war Indwiiste, Och Naar de bleffue Induiiste, *Item*, Naar Laasenn bleff derfore /137/ Slagenn, Eptersom Jespers Schows schrifftelige Zeddell saaledis deromb formellder. §. Och frembstoed forsch:ne Kalldsmend Laurids och Jenss Mattssenn lougligen att haffue hid steffndt for:ne Anders Suendsenn. Och Anders Suendssenn och her till mötte, huor her for hannom bleff aff Byes bogh hans suar i forsch:ne Sagh oplest, som föllger: /:Anders Suendsenn her till mötte, och berette, Att hand haffde leffueritt Peder Strangesens Quinde 2 M. thill att giöre samme Laass och sette for samme Stoell, som war hans Quindis gammell heffdt, och paa hans Medbrödris guode behagh. §. Tillspurdis Anders Suendsenn, Om hand haffde giffuit nogle Penge Ud thill Arbeidslönn paa samme Stoell, eller om hannom derudi war giortt nogenn Induiisningh? Huortill hand suarede, Att hannom ingenn Penge war Krauffdt, eller nogenn Induiissningh derudi hannom giortt. Menss hans hustru hollt sigh thill denn epter gammell heffdt och brugh. Och berette och saa, Att naar hannom Kreffuis nogle Penge, Willde hand thillstille dennom, saawell som andre hans Medbröder:/

Anders Suendsenn Som i dagh her till mötte, wedstoed forsch:ne Suar, Saa och ydermehre berette, Att hand hollder sigh till samme Stoell for sinn Skatt och schylld Indtill hans hustru aff hans Øffrighed bliffuer der Uduiist. §.

[137v]

Raadstuffue denn 25 Februarij 1639.

Præsentes:

Laurids Pedersenn
Knud Pedersenn B.
M: Peder
Matthias Elers
Hendrich Slytter
Jakob Frantzen R.
Peder Suendsen
Daniell Warnow

Byefougden lod liuse for sinn deele paa Peder Mognsen Schomager. §.

Byefougdenn haffde hidsteffndt eptersch:ne Personer Thord Pedersen Hanss Buck Oluff Marckessenn och Didrich Berentzenn for hues Offuerlast de hannom och imod andre gott follck schall haffue Øffuit och brugt huorom hand berette att wille före Widnisbyrd. Och Udi rette lagde sitt schrifftelige Ahngiffuende, bleff lest och paasch:uitt.
Dernest frembuiiste Byefougden hues huggen schade for:ne Thord Pedersenn hannom haffde giort i sin tommellfingr. §. Och frembstillet Joenn Drager, Som wed sin Eed och opragte fingre Wandt och bekiende, Att denn samme dagh Thord, Hans Buck, Oluff Markessen och Didrich B. waare Ahntegnit paa Raadhuset att schulle begiffue sig ned thill Slotzherren thill Bodekulld komb for:ne Personer ned thill for:ne Joen Dragers och sagde, Att hand schulle föllges med dennom och at Knud byesuend war derhos Och at hand schulle komme op till Byefougdens med dennom naar klocken war thuo.
Dernest frembkomb Peder Suendsen Raadmand, Och wed lige forsorenn Eed bekiende Att samme dag baadsmendene waare Udtegnede paa Raadhusett att schulle Möde Slotzherren i Bodekulld, Komb for:ne /138./ 4 Personer ind i hans hus, haffuendis Anders Hammers sönn med sigh sampt Byes tienner Knud Och iblant anden

Ord de haffde der inde, sagde Oluff Marcksen thill Byesuenden /:huad schall Wi her? Da sagde Byesuenden till Peder /:disse ehr kommen i den Mening att wille haffue eders Sönn Ambross ned med dennom, och för willde de inted gaa Udaff byenn:/ Peder Suendsen suarede /:huore kommer i der till hand haffr alldrig seiglldt for nogen hyre:/ Da suarede forsch:ne 4 Personer alle i huer andens Munde, Att de icke schulle gaa Udaff Porten för di fick for:ne hans Sönn med. Och med det samme stegh for:ne Didrich Berentzen fremb till bordsenden och sagde /:eders Sönn ehr inted bedre end iagh, thi iagh haffuer icke heller seigllt för for baadsmand:/ huortill Peder Suarede /:Att haffde hand och de andre hans Medföllgere denn Myndighed saa kunde de faa Mand aff huse med sigh, huillcket for:ne Peder Suendsen berette, med allt sitt follck att wille beuiise, om behouff giöris. §.

Saa frembkomb Jochim Wollter, Och Wed sinn Eed och opragte fingre Wandt och bekiende, Att som hand war inde i sitt huus hörde hand der Perlementerdis Ude paa gaden, gick saa Ud at wille see huad forhaanden war, Och da saae hand for:ne Thord oppe mod Peder Schomagrs haffde enn dragen dægen i haanden, Saa och med hannom war Didrich Berentzen haffde enn Stridshammer i haanden, Och for:ne Jochim Wollter gick op for Bodell Luduigs dör Da saae hand Byefougden komme Udaff sinn dör haffde enn Stage eller Spiud, och Jochim icke rettere saae end Byefougden slogh först till for:ne Thord med Spiudet, och Thord da hugh thou gange till Byefougden igien offr hoffuedet med fladenn Men denn schade Byefougdenn haffde i fingeren, Wiste eller saae for:ne Jochim inted Udaff. §.

I lige maader frembkomb Jochim Pottemagers Suend och wed lige forsoren Eed wandt och bekiende, Att som hand sad och fick mad hörde hand [138v] der larmedis paa gaden, och slos i lille Christophers Bislaug, Mens det icke saae, der hand da komb och saa Ud paa gaden, saa hand for:ne Thord hugge i Carll Pedersens bislagh, Mens hand Jochim inted saae eller hörde widere schie paa gaden, thi hand strax gick ind igien. §.

Och berette Byefougden at haffue hid steffnd Bodell Luduigs och Carll Ottesenn at Widne herudi hues de haffr hört och seett. Och de nu for Suagheds schulld icke kunde her Möde huor fore bleff till dennom her aff Raadhusett henschicket Mogns Schreder och Anders Schriffr deris Ord att höre, hues dennom Witterligt ehr i denne sagh,

huor for:ne Carll Ottesenn wed forsch:ne Mend lod frembschicke sitt schrifftelige Widne eptersom det i sigh sellff om den leiglighed formellder, bleff lest och paasch:uit. §. Bodell Luduigs widne belangende berette forsch:ne Mend, hun lige saa for dennom at haffue sagt och berett som for:ne Carll Ottesens nu opleste widne ombformellder. Undentagendis att Naar hun saae Thord hugge thill Byefougdenn med Werget, drogh hun hoffuedet ind, och gad icke seett der paa.

Peder Schomager och frembkomb, Och wed sin Eed bekiende, Att hand hörde for:ne Thord komme schrigendis op ad gaden haffde en dragen dægen i haanden och hugh i gaden, Och som hand komb for Byefougdens dör, stod Byefougden i sin dör och sagde till for:ne Thord hand schulle gaa hen sin kaass aff gaden eller hand schulle faa schamb huortill Thord suarede /:Saa maa iagh faa, iagh haffr inted Ondt giort:/ Och Byefougden komb da Ud och slogh till Thord med itt Spiut Och Thord da slogh thill hannom paa hoffuedet med fladen. §.

Her till mötte for:ne Thord Pedersen sampt de andre 3 Personer Och bleff for:ne Thord thillspurdt, Om hand kunde benegte dette forsch:ne som nu paa hannom klagit och Ahngiffuitt ehr? Huortill hand Suarede, Att hand inted weed huad hand haffde giortt, hand haffde weritt offr sigh druckenn, bads derfore om Naade. §.

Saa och tillspurdis forsch:ne 3 Personer, Om de kunde benechte /139./ hues och paa dennom Wundett och Ahngiffuitt ehr, huor till de suarede, och det benechted. Berette ochsaa at de wille före deris Widnisbyrd till Neste Raadstuffue, Saa att de icke haffde weritt for byefougdens dör med nogen Pucken och truenn. §.

Och satte Byefougden i rette, Om be:te Thord Pedersen icke for slig forsch:ne begangne offrlast, som nu Ombuundet ehr, och hand icke haffuer benegted, bör at lide epter Stadsrettens 112 Artickell, och war domb begierendis. §. Da sagdis saa aff for rette:

Domb.

Eptersom Sagen Imellumb Suend Hane och Laurids Jyde thill i dagh ehr optagenn att kiendis Imellumb, Da mötte nu forsch:ne Parter, Och Laurids Jyde wed sitt schrifftelige her Indlagde Ahngiffuende, formeente de 4 Mend icke saa richtigt haffr giort deris tough som det sigh bör i det de baade hannom och hans Moder Uuitterligt haffr schifft löcken, och icke heller schifftet denn saa lougligt som det sig

bör, Och de 4 Mend derfore att giöre deris Thoug paa Nye igienn. Och ingen domb för att gange, förend de haffr richtigen giort deris Thoug, Siden att lide domb med Suend Hane. §.
Effter slig leiglighed ehr for:ne 4 Mend forrelagt och befalet at tage deris Thoug till dem igienn. Och med dett allerförste begiffue sig paa Lycken igien och alle Parterne wed Alln och Maall att Lodde, Saawell som Grandgiffueligen Ahnsee Jorden och grunden i sig sellff Som den ehr guod och scharp till Saa alltingist dermed richtigenn thillgaar. Schall och for:ne Mend Ahnuende deris yderste flid forsch:ne Parter Udi wenlighed at forlige, Och mötte enn aff for:ne 4 Mend Hans Lequidsen i dagh, och Anammede deris förige Though. §

Mogns Johansen lod liuse for sin deele paa Suend Haagensen epter förige Ahngiffuende.

[139v]

NB I dagh ehr Wollter Hendrichsenn thillforordnit at were Jens Thordsens Lauguerge och formynder. Saa och Mogns Pedersen Grönnedall att were Karine Thords datters Lauguerge och formynder; huillcke med Byefougdenn och flere Mend schulle were offuerueren dis Att denn S: Mand Thord Schreders epterlatte bhoe och guods Worder *registerit* Saa och sidenn naar schiffte holdis schall och ellers i andre Maader deris formynderschab Saa at foruallte och forrestaa som forsuarligt kand were. §.

/140./

Raadstuffue denn 18 Martij 1639.

Præsentes:

Laurids Pedersenn
Knud Pedersenn B.
Matthias Elers
Hendrich Slytter R.
Jacob Frantzenn
Daniell Warnow

Epter Sagen Imellumb Byefougden och Peder Strangesen war optagen i Sex Uger thill dombs, och rette thechte dagh war forleden Mandagh, Saa epterdi da icke holltis Raadstue, Aff Sönderlig Aarsage, baade for Munstring och Andet, Mötte nu Byefougden i dag och war domb begierendis;

Domb.

2 Byefougdens Raadstue paa Hanss Buck, Oloff Markesen och Didrich Berentzenn, epter förige Ahngiffuende. Och eptersom forsch:ne Personer Senist Raadstue beraabte demb Paa windisbyrd, da frembstillede de nu Mogns Pedersen i Rusetorp, Som wed eed och opragte fingre Wandt och bekiende, Att hand war inde thill Peder Baads enn dagh, huor der forst Indkomb byesuenden och sidenn Hans Buck, Oluff Markesenn och Didrich Berentzen med hannom, Och byesuenden med de andre samptelige sagde, Att det war byefougdens befallning Peder Baads Sönn Ambross schulle möde for byefougdens dör med dennom Naar klocken war 2 epter Middagh epterdi hand togh saawell hyre som wij, Och schulle föllge Oss thill Bodekulld, Widere wiste for:ne Mogns inted omb.

[140v]

Dernest frembkomb Mogns Oelsenn i Thobberup, Och wed lige forsorenn Eed wandt och bekiende, Att denn dagh som denn Perlemente schiede for Byefougdens dör med de Udschreffne baadsmend, stod hand wed Hendrich Slytters, Och som hand saae hen till Byefogdens dör, Saae hand Oluff Marckesens, Hanss B. och Didrich B. staa offuenfor hans dör, Och da togh Hanss Buck om Spiudet med Byefougden och bad hand willde hollde thill guode, och icke hand hörde Hanss Buck eller de andre thale noget ont thill fougden. §.

I lige maade wandt Erich Oelssen Mortensen wed eed och opragte fingre Att der den Perlemente schiede for byefougdens dör, och Thord laa omkulld paa gaden, willde Bertill slaget till hannom med Spiudet hand haffde i haanden, komb Hanss Buck och togh fatt om Spiudet med Bertill och sagde: Kiäre Bertill, Slaar icke karlen forderffuit. Mens den schade Bertill haffde i sinn haand, haffde hand tillfornn, Widere Wiste Erick Mortensen inted deromb. §.

Frembkomb och Köue, enn tydsch Pige, tiennedis Mogns Johansen Och wed lige forsoren eed Wandt och bekiende, Att som hun stod paa hindis Madmoders lofft och schietted, Saae hun Thord komb opad gaden gaaendis, och Didrich gick hos hannom, Men de andre O:M och H.B: saae eller achted hun icke, Och saae ingen haffde nogen Klammerij med byefougdenn, Uden for:ne Thord. §.

Saa well som och frembkomb Mogns Johansen och paa hans hustruis wegne berette, att haffue seett lige det samme, som hans tiennistepige

nu omuundet haffr, Och ydermehre, Att hun icke saae, Hanss B: tog med byefougden om Spiudet der hand först slogh thill Thord. §.
Forsch:ne 3 Personer nu som thillforn wed höyeste Eed benechted Att de icke Udi nogen ond Mening ehr kommen, for Byefougdens dör, der att wille giöre nogen klammerij, Och der hoss /141./ fremblagde deris schrifftelige forsett, bleff lest och paaschreffuit. §.
Byefougden schiöd sig thill Windisbyrd, sitt Ahngiffuende med at beuise thill neste Raadstue, Och da sitt schrifftelige Indlegh att fremblegge, Som ehr M: Peder, Thure Hansenn, Bernhard Jörgensen, Johanne Slytters och Bodell Abrahms tiennistepige, Kirstine. §.

Matthias Elers frembkomb, Ahngaff och berette Sig Udi gaar strax epter höigmesse att were aff Landsdommer Willumb Thommesen Steffndt thill Byetingh, Och epterdi be:te Matthias nu ligger paa sinn Reigse Seigllferdig, att gaa till Schibs, berette hand sigh icke at kunde foruente thiden thill Byetingh, huorfore hand haffde hid steffndt be:te Landsdommer nu thill i dagh, begierendis huad sagh hand haffde hannom at giffue, nu i dagh att maatte giffuis thillkiende. §.
Landsdommer wed sin schriffuer Knud Meyer lod frembschicke sitt schrifftelig Indleg bleff lest och paaschreffuit, Lydendis Ord fra Ord som epter föllger:
Eptersom Borg: Knud Pedersen epter sinn Suogr Matthias Elers begieringh och föye /:det mig synis:/ retten till bestörckellse, Men Mere till *Confusion* haffr schicket mig tuende fogdesuende i mitt hus Udi gaars, mig befalendis at schulle möde Udi dagh paa Raadstuen for Borg: och Raad der att schulle tillkiende giffue, Aarsagen huorfore iagh haffde ladet indsteffne for:ne Matthias for byefougden, till Udi Morgen, Saa ehr her till mitt Suar, Att Matthias i gaar bleff samme Aarsage tillkiende giffuitt. Och ydermehre Kand hand Udi Morgen om Gud will paa Byetingit huor heden hand ehr indsteffndt, faa det at wide, Saa och denne gangh inted haffr for deris Raadstue Rett /:som mueligen achtis at holldis med eller om migh indenn luchte dörre:/ at forrette eller suare. Siunis Knud Pedersen /:Som Uden de andre sine bisidderis Sambtöche haffr /:det iag Mener:/ Udsendt Steffningsmend:/ hand haffr rett till, denne minn [141v] Steffningh offr Matthias indfor byefougden, at Underkiende, eller stede nogit paa mig indschreffuitt, epter denn for:ne mig giffne warsell fra for:ne Borgemester paa Matthiessis Wegne, Kand hand dett giöre, Enten Matthias will möde mig i morgen paa Byetinget eller och icke, Stiller

iagh sligt till hannom sellff. Matthias schulle det sigh som enn fredkier dannemand egnede, ladet sinn optogh mod mig bleffuitt, Gud Weed iagh Nödis till, hues iagh i saa Maader som forbemellt giör, Efftersom iagh haffr ingen æhre eller wellferdt att ombære eller Miste, for Matthiessis eller andris schylld, Aff hues Aande, hand Muntligen enn deell aff det hand mod migh *tenterer*, haffr. Denne Zeddell beder iagh at maa epter att den ehr lest, paaschriffuis for Retten, och strax tillbage leffueris. *Actum* Rundebye denn 18 Martij 1639.

Willumb Thommesenn
egenn haand

Matthias Elers begierede aff Byefougdenn som her Mötte, Att inted paa hannom thill Byeting i hanss frauerellsse maatte Indschriffuis, Mens Ahnstaae thill Gud will hand kommer hiemb igienn. Och war herepter Raadstuffuinde begierendis. §.

1 Laurids Jydes Raadstue paa sin Suoger Suend Hane formente hand burde paa sin hustruis wegne enten at indföre hues hiembgifft och brullups Kost hans hustru aff bhoitt haffde bekommitt, eller och der med Nöigis. Samme hiembgifft belangende fremblagde Laurids Jyde enn domb, Under *dato* 13 Augustij 1638. bleff lest och paasch:uit.
Her till mötte Suend Hane, och berette att wille suare thill Anden Raadstue. Dogh haffr nu i dagh gott follck lagt sigh Imellumb forsch:ne Parter, her for Retten att forlige, Och ehr /142./ saa samme deris forligellse schiedt med beggis deris willge och Sambtöche Som epter föllger: Först schall alld denn deele och threttе som de haffuer hafft med huer andre om deris fæderne eller huad dett ware kand, baade her thill Raadstue, Saa och thill Byetingh, Och alle forhuerffuede breffue och domme, were gandsche *Casserit* död och Magtlöss, Och dernest schall Suend Hane Nyde och beholldе enn Siettepart Udi löckenn, huor denn da kand fallde, huor gott follck kand siune och see, hand sinn fullde laad kand haffue och bekomme: Och for det thredie schall Laurids Jyde och hans Moder giffue Suend Hane baade Udaff gaard och gaardsens thilleggellse Inden Byes, sampt Lössöre Quegt och dött, Threduе Slette daller, Udi guod gangbare dansch mönt, thill Nestkommend S:cti Hanssdagh Midsommer, foruden alld Rettergang eller bekostning Udi nogenn Maader. Och saa frembt som Pengene icke thill rette thid som forsch:uit staar Suend Hane fulldkommen ehrleggis kand, schall hand

haffue fulldmagt forudenn nogen deele eller Rettergangh att Söge sinn betallning Udi löcken epter Dannemends Sigellse. Och hermed schall alltingist were bilagtt, och enn huer att beholde hues hand haffr bekommit. och haffr hafft her till dags, Angerlöst, Och naar Suend Hane ehr samme Penge ehrlagt och betallt, schall hand were thill forpligt att giffue for:ne Laurids Jyde och hans Moder fullkommen Affkalld for hues hustruis fæderne Arffue. Huor epter de paa begge sider waare Raadstuffuinde begierendis. §.

Eptersom eptersch:ne 5 Mend, Nemblig: Clauss Hansen, Jacob Schomager, Sönne Haagensen, Thies Bödker och Claus Andersen *Supplicerit* till woris gunstige H: Slotzherre, Ahnlangendis deris Stoelesteder de schall were Uduiiste aff, som schall haffue ligget thill deris gaarder aff arillds tid, Med meere Samme deris *Sup:* Indhollder. Da ehr nu forsch:ne 5 Mend I [142v] dagh her for rettenn fremkalldet huor aff ehr mött Jacob Schomager, Sönne Haagensen och Claus Andersen, och ehr dennom forholldenn, Att de inden Nestkommendis Freddag giffr tillkiende, huem aff borgerschabet paa samme deris staeder ehr giort Induiisning Saa och frembuiise huormed beuiisis kand Att de haffr hafft samme Staeder thill deris Gaarde aff Arilldz tid Paa det deromb kand giöris richtighed, förend Induiisningh schieer. Samme deris *Supl:* bleff lest och paaschreffuitt. §

Mogns Johansen, kiemner lod liuse for sinn deele paa Suend Haagensen.

NB I dagh ehr Mognss Johansen kiemner, forhollden och befalet, Att schall Udenn Widere opholld, med det allerförste Mueligt schie kand lade hiellpe Stöckerne her paa wollden liggendis, med Lader och thecker, sampt anden thillbehör, Saa frembt hand icke der till will suare, om nogen paatale komme kand.

NBene Ehr i dagh beslutted, Udi Borgemestere och Raads, Saa mange som haffr weritt tillstede deris Neruerellse, Att Byes bogh her epter icke schall thillstedis, at föris Udi Byeschriffuerens huus, der nogit aff at tagis beschreffuitt, Mens naar noget aff bogen schall giffuis beschreffuit, schall det schie her paa Raadstuffuen, enten Udi samptelige Borgemestere och Raads deris Neruerellsse eller Udi nogle deris, som der till bliffr forordnitt eller thillsagt, eller och om

thiden sligt paa de stæder icke kand thaalet, Da sligt schall schie Udi enn aff Borgemesternis huus.

/143./

Raadstuffue denn 1 Aprilis 1639.

Præsentes:
Laurdis Pedersenn
Knud Pedersenn B.
M: Peder
Hendrich Slytter
Jacob Frantzenn §.

3 Byefougdens Raadstuffue paa Hanss Buck, Oluff Markesen och Didrich Berentzen epter förige Ahngiffuende. Och eptersom hand forgangenn Raadstuffue beraabte sigh paa Widnisbyrd, Saa berette hand nu i dagh att haffue lodet hidsteffne samme forsch:ne paaschutte widnisbyrd. Och epterdi Johanne Slytters icke Personlig ehr mött, ehr eptersch:ne tuende Mend Anders Johansen och Jörgen Hendrichsen thill hinde henschicket, hindis Sandhed att affhöre, hues hun i denne Sagh hört och eller seett haffr huillcke Mend her bekiende, Att be:te Johanne Slytters for dennom bekiende, Att der hun hörde der Perlementedis paa gaden, gick hun Udi sinn dör och saae till, och da saae Bertill Schreder komb Ud haffde itt Spiud i haanden, och slogh itt slagh till Thord, och som hand willde hafft det andet slagh thill hannom, komb Hanss Buck och fattede Bertill om Armene, och sagde, Icke saa, Icke saa, Mens i huad Mening dett war giort wiste Johanne icke. Der med hugh Thord thill Bertill, och giorde hannom schade, widere Wiste Johanne icke der aff. §.
Disligist wandt och bekiende M: Peder, wed sin Eed och opragte fingre, Att der hand eptir Bertill Schreders begiering komb hen thill hannom, att forbinde hannom denn schade hand haffde i sinn finger bekommit, War Hanss Buck och Oluff Marckesen der inde, Och M: Peder da hörde Hanss Buck sige med trotzige ord, Att Niells Giermandsens Sönn, Saa och Peder Baads Sönn schulle endeligen drage ned med [143v] Enten i Guds Naffnn eller i enn anden Mands, förr willde hand icke gaa Udaff stedet, Mens Oluff Marckesen hörde hand icke itt Ord suare der thill. § De andre paaberaabte Widnisbyrd berette Byefogdenn icke att wide eller widne det hoffuitsagenn wedkommer. §.

Didrich Berentzen frembschicket sitt schrifftelige Suar och forsett, bleff lest och paasch:uit.
Mads Buck paa sinn Söns Hanss Buckes Wegne, Saa och Oluff Markesenn mötte, Och tillspurde Byefougden, Om hand icke befoell Byesuenden att schulle gaa med dennom thill dem som war Udschreffuenn at sige dennom de schulle möde for Byefogdens dör, narr klocken war 2 epter Middag? Der till suarede Byefogden Att hand befalede tienneren att gaa med for:ne Hanss Buck, och for:ne de andre thill dem som War Udschreffuenn, och schulle samptlige begiffue sig ned thill Slotzherren, epter Slotzherrens breff Jesper Schow for dennom haffde lest. §.
Jörgen Hendrichsenn paa Didrich Berentzens wegne thillspurde Byefougden Om hand klager nogit paa for:ne Didrich for nogenn Sagh? Byefougden suarede, hand klager inted andet paa hannom end for flock och föllge, och som Didrich sellff i sitt indlegg bekiender.

4 Kiemnerens Raadstue paa Suend Haagensen epter förige Ahngiffuende. Och i rette lagde sitt schrifftelige forsett, bleff lest och paasch:uitt.
Thure Hansen paa Suend Haagensens wegne, fremblagde sitt schrifftelige forsett, bleff lest och paasch:uitt.
Sagen optagenn i Sex Uger, Och Suend Haagensen herforinden /:saa frembt hand formehner sig aff de 4 Mend at were forurettid:/ att optage her epter louglig kalld och warsell andre grandschningsmend, som forsch:ne Schouffhygge kunde Siune.

/144/

Anno 1639 denn 22 Aprilis ehr Knud Thordsenn och Suend Schaaningh Ahntagen thill Sommeruachten fra nu och till 8 dage epter *Michaelis* dag Nestkommendis, och schall de haffue thill lönn huer dem Penge 6 dr Slette och huer itt par skor, och giorde deris Eed, at schulle med alld flid ware paa deris Wacht, och raabe huer thime Imellumb 9 och 4 Slett paa thillbörlige stæder, Item hollde alle Porte och laager Udi laass och lyckellse, thill rette, och Nöglen at leffuere och hente igien paa de thillbörlige och Seduanlige steder, och ellers haffue god thillsiunn med Illd och liuss, och ellers hues forrefallde kand Under thillbörlig Straff och deris löns forkortellsse. §.

[144v]

Raadstuffue denn 29 Aprilis 1639. §.

Præsentes:
Laurids Pedersenn B.
M: Peder
Jacob Frantzenn R.

4 Byefougdens Raadstuffue paa Hanss Buck och Oluff Marcussenn och Didrich Berentzenn epter förige Ahngiffuende, Och wed sinn tienner Suend Niellsenn frembschickede sitt schrifftelige forsett, bleff lest och paasch:uit.

Marcus Pedersen paa sinn Söns Oluff Markesens Wegne her till mötte, Suarede och formente at Byefougden war sellff Aarsage thill hues schade hand fick aff Thord Pedersen, epterdi hand inted war trengdt till at löbe Udaff sitt huus, Saa och formente at Byefougden burde at staa for:ne hans Sönn Oluff till rette, for hues hand hannom i saa langsommeligh tid med Rettegongh haffr holldt fra sinn Næhringh.

Hanss Buck ochsaa her thill mötte, Och berette sig inted widere at haffue her till at Suare, end som nu Marcus Pedersen Suarede. §.

Sagen optagen i 14 dage.

Denn 6 Maij Anno 1639.

NBene I dagh bleff Anders Hansenn forordnit och tillsatt att were byes kiemner Och loffuitt att wille were byenn hulld och thro, Och sinn bestilling saa som forsuarligt ehr at forrestaa, Och at were Øffrigheden her paa stædet hörrigh och lydigh, Udi hues de hannom paa byens wegne biudendis och befalendis Worder. §.

/145./

Raadstuffue denn 13 Maij, 1639. §.

Præsentes:
Laurids Pedersenn
Knud Pedersenn Borgemestere
M: Peter
Hendrich Slytter Raadmend
Jacob Frantzenn

Eptersom Sagenn Imellumb Byefougdenn och Hanss Buck, Oluff Merckesen och Didrich Berentzenn ehr optagenn till i dagh att affsige domb, da sagdis nu der paa saa aff for Rette.

Domb.

Eptersom sagenn Imellumb Kiemneren och Suend Haagensen thill i dag ehr optagenn och ehr rett thechte dagh, dett Schouffhygge Ahnlangendis, Och epterdi be:te Suend Haagensenn haffr werit forsömmeligh och icke thill Andre grandschningsmend att optagis, giffuit de förige 4 grandschningsmend warsell, Ehr derpaa saa Affsagt for rette, Att bemellte Suend Haagensen bör for samme Schouffhygge att were Udi Minde thill Kongenn och byenn. §.

1. Suend Haagensens Raadstuffue paa Marcus Pedersenn, Eschede Schiöde och foruaringh paa enn hallff gaardt hand hannom affkiöfft haffr.
Marcus icke her till mötte eptersom thienerne thillstoede hannom thill i dagh at haffue hid steffndt. §.

[145v]

Anno 1639 denn 13 Maij.

NBene I dagh ehr epterschreffne 8 Mend thillforordnede att schall haffue Indseende med Illdstederne her i byen som föllger:
N:1. Jacob Frijschoster och Christopher Jacobsenn. N:2. Giöde Schomagr och Mogns Fayersenn. N:3. Bent Schreder och Suend Haagensen. N:4. U: Jacob Schomagr och Hanss Trombslager, epter huer deris Quartiers Zeddell.

Denn 20 Maij 1639.

NB I dagh bleff Niells Christensenn eller Suendsche Niells Ahntagenn att haffue Indseende med threlleweyenn, Saa och Pellene paa Redenn att waake omkringh dem om Winteren, Och samme threllewey och Pelle att hollde wed lige och macht, som forsuarligt ehr och bör at were, huorfore hand Aarligen schall haffue till lönn Penge, thou slette daller, och Were frij for Bösseschiötterschatt och Byeschatt, Saa och

frij for Skyds och byes Arbeide; Mens sine Kongeschatter och wagtpenge at schall Udgiffue, naar hannom thillsigis. §.

Raadstuffue denn 17 Junij 1639. §.

Præsentes:
Knud Pedersenn, B.
M: Peder
Matthias Elers
Hendrich Slytter
Jacob Frantzen
Peder Suendsen
Daniell Warnow

1 Byefougdens Raadstue paa Jep Thömmermand, hannom beschyllte for enn fange, Nemblig: Haagen Schreder, hand schall haffue hafft lönligen i sitt giömme och /146./ foruaringh i sitt huss, och sligt först benechted, at samme fange war der, doch siden sellff war Nödd till /:der Byefougdenn wille haffue Brugt andre Middell thill att opslutt enn kiste, hand samme fange haffde i foruaritt:/ att oplesse samme Kiste, huor hand fands att haffue enn stor Jernlencke om beenit, Som hand haffde römbt fra byefougdens huus med, hand war siddendis. Som Byefougdenn widere wille foregiffue och beuiise, om Jeppe det will benechte.
Her till mötte icke be:te Jep Thömmermand, ey heller nogen paa hans wegne, Eptersom byes tiennere wedstoede, hannom lougligen att haffue Steffndt. §.

1. Byefougdens Raadstue paa Hanss Lauridsenn, Sagen Ahnlangendis, Att hand schall haffue forachted Retten i det hand epter louglig kalld och warsell haffuer icke willet Möde till Byetingh i fire thingh eptersom hand aff Christopher war did Indsteffndt, formeente hand derfore burde at lide epter Stadsretten for Rettens offuersiddellsse.
Hans Lauridsenn icke mötte, ey heller nogen paa hans wegne Eptersom Byes tiennere wedstoede hannom laugligen att haffue steffndt. §.

1 Byefougdens Raadstue paa Michell Kleinsmid, Sagenn Ahnlangendis Wolld och herreuerck hand imod Rassmus Kleinsmid schall haffue giortt och begangitt, Som hand inden thredie Raadstue wille beuiise, formeente hand defore burde at lide for Slig Wolld och herreuerck, Saa well som och thill kongen och byenn. §.
Och mötte Rassmus Kleinsmid her i rette, Som gaff last och klage offr for:ne Michell Kleinsmid, for Wolld och Offuerlast, Att hand med Steen haffuer slagit i hans laage och huus, Som nochsom endnu ehr thill siune och widere schall beuiisis. §.
Her till mötte Michell Kleinsmid, och berette hand wiste der inted Aff, thi hand war druckenn. §.

Byefougden haffde hid Udi rette fördt Haagen Schreder, Och hannom i dag opböd, Om enten hand sellff haffde sine böder att Udlegge epter enn Landstings-[146v] dombs formelldingh, Imellumb Matthias Elers och for:ne Haagen Schreder gangenn. Byefougdenn her fremblagde, bleff lest och paaschreffuit, eller och loffuen och Wissenn forre; Sampt och Nöyachtig borgenn, Att lade Matthias Elers och alle dennom som hannom ehr thillydendis, Were Uanfeidet, epter samme dombs Indhold.
Her till mötte Marcus Pedersenn, for:ne Haagen Schreders Suoger, Och ehrböd sigh att wille borge for sinn Suoger, att Matthias Elers och hans follck schall aff for:ne Haagen Schreder were och bliffue Uaanfeidet, Mens hand willde Inted borge for nogen böder, Ey heller widere end for Haagens egen Persone. §.
Matthias Elers herthill suarede, Att hand alldelis inted Nöiges med for:ne Marcus Pedersens borgen, epterdi hand ehr ickun enn och der till med ringe formuffuendis. Saa och enn gammel Mand. Endochsaa med *Condition* will borge, Alleniste ickun for Haagens Person allene Mens icke for andre som hannom kand were beslechted, Som hand berette allerede at were thruid och Unsagt med. §.
Byefougdenn fremblagde Woris Gunstige H: Slotzherris breff och *Missive* disligist hans forsett, bleff lest och paasch:uit, huor epter hand och begierede domb.
Sagen optagen i 14 dage, Om hand midler tid kand forschaffe sigh Nöyachtig borgenn, Wissenn och loffuenn epter for:ne Landsdommers domb, Saa well som böderne och anden paawogningh. Eller och om hans bhoe ehr saa gott, att böderne deraff kand ehrleggis. §.

NB I dagh Schiötte och Affhende Marcus Pedersenn enn hallffgaard her i byenn thill Suend Haagensenn som Marcus Pedersens broder Hanss Pedersenn haffuer besiddet och paabhoet denn heele gaardt thillsammens, epter itt Kiöbe- och Schiödebreffs widere formelldingh, her fremblagdis, bleff lest och paasch:uitt: Thackede hannom for guod betallningh.

NB I dagh bleff woris gunstige H. Slotsherrids breff och *Misive* Borgemester Knud Pedersenn thillschreffuitt, Under dato 7 Junij, Neruerende Aar /147./ bleff lest och paasch:uit. Detz Indholld, Att be:te Borgemester befalis aff wellbe:te denn guode Mand att haffue flitig Indseende, Att ingen gressöxenn, Kiör eller andet smaat fæhnidt, Som kand were imod Kong Ma: forbud, Enten de beretter det at were Kiöfft Udi Suerige eller Anden steds, her bliffr Udschibet, Effter huillcket wellbe:te den guode Mands breff for:ne B: Knud Pedersenn haffr hid opfördret menige borgerschab. Och dennom forreholldet, Att ingen schall fordriste sigh, Imod Kong. M: breff och forbud, Saaoch den guode Mands Slotzherrens nu opleste breff att Udschibe sligt Quegh och fænidt, som forbemellt, Saa frembt nogen der med betreffis, schall icke alleniste haffue forbrutt hues hand i saa maader haffr med at fare, Medens endochsaa thilltalis och straffis som hans Maytz breffues och *Mandaters* Motuillige Offuertredere. Endochsaa haffuer B: Knud Pedersenn hid fordret Haagen Bondesenn i Fornenæss, Igiennom hues gierde och ned till hestebröggen Mand pleyer deris heste att driffue, som strax der hos ehr liggendis, Och hannom forbödet, Att hand alldelis inted schall tillstede nogett saadent Quegh och fhænitt att lade driffue igiennom samme hans gierde. Saa frembt sligt schieer, och hand det icke strax giffuer tillkiende, Schall hand derfore thilltallt bliffue och straffis som Wedbör.

[147v]

Raadstuffue denn 1 Julij 1639. §.

Præsentes
Laurids Pedersen
Knud Pedersenn Borgemestere
M: Peder
Matthias Elers

Hendrich Slytter
Jacob Frantzenn Raadmend
Daniell Warnow

2. Byefougdens Raadstue paa Jep Thömmermand, epter förige Ahngiffuende. Och wider thill thredie Raadstue wille schrifftteligen fremblegge.
Her till mötte Jep Thömmermand, och berette, det war icke Sönderligt med hands willge Haagen Schreder komb i hans kijste att ligge, dogh benechted hand icke, Att dett Jo war hannom witterligt att hand laa i kisten. §.

2 Byefougdens Raadstue paa Hanss Lauridsenn, epter förige Ahngiffuende.
Hanss Lauridsenn her till suarede, Och berette, Att epterdi hans sönn /:som haffde slagit Christopher Muuremesters Sönn:/ haffde staait sinn Scholeret, formente hand icke att schulle eller burde at suare der till och derfore mötte hand inted.

2 Byefougdens Raadstue paa Michell Kleinsmid, epter förige Ahngiffuende.
Michell icke her thill mötte. §.

1 Byefougdens Raadstue paa Giöde Schomagr for Ulydighed, at hand icke haffr willet möde i hans huus, der hand thuende gange haffde bud effter hannom paa Kongens wegne, först schicket sinn thienner Suend till hannom och siden thuende tholldersuenne med thienneren thill hannom, huor hand dennom schall haffue suarit, hand haffde andet at bestille, end löbe thill Byefougden naar hand sende bud thill hannom, Och war samme tholldesuenne Jens /148./ paa wollden och Mogns Schomager.
Herthill mötte icke Giöde Schomagr, ey heller nogen paa hans wegne.

1 Byefougdens och Kiemnerens Raadstue paa Hans Bodekulld, for hues hand schall haffue hafft tuende thudsche Nembligh: Jochim Wente och Lybsche Herman och fulldt dem op ad Suerigh och giort landkiöb, huoroffr borgerschabet storligen klager. §.
Hans Bodekulld mötte och her till suarede, Att hand inted forbundt haffr giort med samme thydsche thill noget Landkiöb at driffue,

dersom det hannom kunde offuerbeuiises, ehrböd hand sigh der fore at lide. §.

1 Byefougdens Raadstue paa Anders Gulldsmid, for hues hand schall haffue enn Skoe fra Biörn Schreder i Kallebiergh, som siden schulle wider Ahngiffuis.

1 Byefougden haffde hid steffndt Jochim Wente thill nogle Windisbyrd att paahöre, Ahnlangendis at Byefougdenn schall haffue tagit nogit hans smör Udi *arest* war liggendis hos Helluigh Hammers, Nemblig. 2 thöndr Smör. och hand sidenn *aresten* war giort, haffr tagit samme Smör der fra Udaff *aresten* Ulougligh. Och Wedstoed begge thiennerne Knud Thordsen och Suend Skaaningh at haffue forgangen freddagh Steffndt for:ne Jochim Wente i hans herberge thill Helluiigh Hammers. Saa well som och steffnde hannom i gaar; da frembstoede eptersch:ne 4 borgere, Hendrich Mognsenn, Niells Pedersenn, Jacob Schomager och Hans Jacobsenn, Och samplige Wed deris Eed bekiende och thillstode, Att de waare hos och offuerueerendis, der Byefougden giorde louglig *arest* paa Jochim Wentis thuende thönder Smör laa thill Helluiigh Hammers, Och for:ne Jochim Wente da samme thid suarede, Att samme Smör schullde well bliffue thillstede. §. Her thill mötte icke Jochim Wente epter louglig Kalld och Warsell, ey heller nogen paa hans wegne. War Byefougden her epter Raadstuffuinde begierendis. §.

[148v]

NB: Byefougden satte 4 Rixdr her i rette Som Jochim Wente haffde Udgiffuit thill M: Joen i Ellemboe paa Smör, Nemblig 30 Pundt, och hand hannom nu i Rundebye Marcket samme Smör schulle lewffuere. Samme Penge derfore at stande her paa enn Rett, thill hans Ahnkombst och Sagens Uddragh eptersom hand haffr borgen for sigh. §.

Mogns Dobler bleff i dagh forrelagt, thill i dagh 14 dage att frembkomme med sitt Regenschab paa byes Wegne, Sampt och Skatte Restantze huad hand der paa bliffuer schylldigh, disligist och leffuere thill Kiemneren *inventarium* paa byes Jordschyllde, Sambt hues andet byenn thillhörer. §.

Eptersom Sagenn imellumb Byefougden och Haagen Schreder thill i dagh ehr Optagenn, att kiende och dömme Udi, saa frembt hand icke forschaffer sig Nöyachtig borgenn, Da frembstillet nu Byefougen forsch:ne Haagen Schreder, huor hannom bleff tillspurdt, Om hand haffde forschaffet sigh borgen? Huortill hand suarede Ney, hand inted haffde schaffet sig borgen, och icke heller hand willde Ey heller giffue nogen slige böder for den sag. Och fremblagde Byefougden enn 4 Mends forsiglede Offuerslagh eller Wurderingh paa for:ne Haagen Schreders bhoe, guods och formuffue. Som belöb sig thill hans Part Penge - 5½ dr 1 M 3 S. § Huorfore och effterdi bemellte Haagen Schreder icke formaar sin böder att Udgiffue, Da satte Byefougden Udi rette, Som thill forn epter hans förige Indlegh, Och war der paa domb begierendis. §.

Domb.

/149./

NB Ehr i dagh epterschreffne 8 Mend optagne och tillmellte, att schulle grandsche och Siune Landsueyene her for byenn Østen saa well som Westenn saa Wijtt som byes parter sigh Udstrecker, Om samme Weye ehre saa louglige forferdiget, och opfyllte med gruss och Steen, huor behoff giöris som det sig bör. Item forwijede, huor de thillforn icke haffr hafft deris fulldkommenn Wiellse, epter Kong M: deromb Udgangne breffue, Och huillcke deris Weyestycker icke ehr fulldferdiget, eller ferdig giorde, schall samme 8 Mend det Naffngiffue och *Specificere*, sampt hues bröstfelldighed der paa findis. Och det fra dennom Under deris forseiglingh indenn i dagh 14 dage att fylldistgiöre och giffue beschriffuitt som de wille Ahnsuare, Som ehre eptersch:ne:

Hendrich Mognsenn
Jörgenn Bylow
Mads Buck
Carll Jensenn
Joen Lauridsen
Anders Pedersen
Mogns Schreder
Anders Schriffr

1 Borgemesters Laurids Pedersens Raadstue, Och opböd sinn gaardt hand haffr nedre wed Aaen, kalldis Chasten Langis gaardt, Om nogen

war som derudi haffde Modsigellse, de da willde frembkomme. Och ingen frembkomb som derudi eller imod haffde at sige. §.

[149v]

Raadstuffue denn 15 Julij, 1639. §.

Præsentes:
Laurids Pedersenn
Knud Pedersenn Borgemestere
Matthias Elers

Byefougden lod liuse for sine deeler paa förige Indsteffnde Sagr. §

I dagh ehr eptersch:ne 4 Mend optagne epter S: Claus Schomagrs epterleffuendis Arffuingrs begieringh, att schulle wurdere be:te den salige Mand hans gaardt, huad denn kand were werd, Paa det at gielldenerne som haffr gielld att fördre epter hannom Kunde komme thill deris betallningh, Da ehr dher till optagen eptersch:ne Mend:

Markus Pedersen
Carll Jensenn
Hanss Jacobsen
Niells Haagensen §.

2 Raadstuffue, Att B: Laurids Pedersenn opböd sinn gaardt Nedre wed Aaenn som thillfornn. §.

Raadstuffue denn 5 Augusti 1639.

Præsentes:
Laurids Pedersenn
Knud Pedersenn Borgemestere
Hendrich Slytter
Jacob Frantzen Raadmend
Peder Baad

3 Byefougdens Raadstue paa Jep Thömmermand epter förige Ahngiffuende.
Jeppe Mötte, och suarede som thillforn. §.

/150./

3 Byef. Raadstue paa Hanss Lauridsen epter förige Ahngiffuende.

Ingen mötte paa hanss wegne.

3 Byef: Raadstue paa Michell Kleinsmid epter förige Ahngiffuende. Michell icke mötte.

Byefougden haffde hid steffndt Jochim Wente, thill itt Raadstuffuinde at paahöre.
Jochim Wente icke mötte, eptersom thienerne wedstode hannom lougligen at haffue hidsteffndt.

2 Byef: Raadstue paa Giöde Schomagr epter förige Ahngiffuende. Giöde icke mötte.

2 Byef: Raadstue paa Anders Gulldsmid epter förige Ahngiffuende. Anders icke mötte.

2 Byef: Raadstue paa Hanss Bodekulld epter förige Ahngiffuende. Hanss icke mötte.

NBene I dagh Schiötte och affhende Ciliacus Smid sinn huus, gaard och grund thill Borgemester Knud Pedersenn, Och ehr denn Gaard be:te Ciliacus Smid haffr paa fougdegaden, och hidintill paabhoet haffr, Och berette att haffue Oppborret fulld schiell och fylldiste for samme forsch:ne gaardt, och tackade hannom for guod betallningh. Huor nu i dagh fremblagdis itt Kiöbebreff forseiglett, som om samme Kiöb wijtlöffteligen formellder, bleff lest och paasch:uit. Och derforuden Ahnloffuede Ciliacus att wille fulldkommen Rette sigh epter samme nu opleste Kiöbebreff. §.

Borgmester Knud Pedersen haffde hid fordret M: Peder, Och thill hannom opböd 89 Slette daller Som hannom thillkommer i den gaardt Ciliacus Smid haffr solld thill be:te B: Knud Pedersen epter deromb oprettede Kiöbebreffs widere Indholld. Och wedstoede [150v] Byes tiennere i gaar at haffue giffuitt warsell och steffndt for M: Peders brofiell. §.

NBene I dagh schiötte och affhende Christopher Jensen Muuremester sinn Gaard och grund paa biergit liggendis hand nogen Aar paabhoid haffr till Niels Pedersen, Och deromb lod lesse itt Pergementz skiöde aff

be:te Christopher forseiglet, Att hand tackede hannom for guod betallningh, War Niells Pedersenn derfore samme Schiöde Under byes Seigll att maatte forseiglis, huilcket hannom bleff beuillgit. §.

NB I dagh bleff Kirckeuergen Niells Pedersenn thillholldet och befalett, Att hand saa wijtt Mueligt schall lade hiellpe hues bröstfelldighed der findis paa Kirckens thagh, epter enn 4 Mends grandschningh, Att der icke for hans forsömmelse schylld schall schie schade.

NB I dagh bleff Niells Snicker endeligen befalett, at hand thill i dagh 8 dage schall schillie sigh wed Kirckens Arbeide hand sigh haffr paatagitt Under straff som wedbör. §.

3 B: Laurids Pedersens Raadstue, Att hand som tillforn opböd den gaardt Nedre wed Aaenn med sinn thillegh kalldis Chasten Langis gaardt, Om Nogen war som haffde der nogit imod at sige de da nu schulle frembkomme. § Her till mötte Peder Schreder, Och berette att der ehr itt stycke Jord till samme Chasten Langis gaardt fra for:ne Peder Schreders hans hustruis faders gaardt Pandtsatt till for:ne Chasten Lange, Begierede derfore, Att hand samme stycke Jord maatte faa igien at Indlösse. Der till B: Laurids Pedersen suarede, Att hues breffue hand haffr Paa samme stycke Jord, schulle thill 4de Opbydellse fremkomme, Saa och bleff Peder Schreder forrelagt, Att hues breffue hand der paa kand haffue schulle hand och lade fremkomme. §.

NB Ehr eptersch:ne 4 Snidkere optagne, Som schulle Siune och grandsche hues Arbeide som endnu Kand feile och fattis Udi de Stoele i Kirckenn, Som /151./ Söffren Snidker haffr opsatt och nu ehr fradragenn. Och samme Resterende Arbeide styckeuiis att optegne Saa och Udi Penge at Sette och taxere, huormed samme Arbeid paa det allerlideligste Kand fulld ferdigis. Och samme Mend deris toug thill i dagh 8 dage her att giffue beschreffiutt, Som forsuarligit, Dogh herudi att haffue flittig thillsiun, Att samme Arbeide icke höire settis, end som billigt och forsuarligt kand were. Som ehre

Mognss Snidker
Laurids Möller
Knud Snidker
Niells Snidker §

Raadstuffue denn 19 Augusti 1639. §.

Præsentes:
Laurids Pedersenn
Knud Pedersenn B.
Matthias Elers
Hendrich Slytter
Jacob Frantzen R.
Peder Baad
Daniell Warnow

4 Byefougdens Raadstue paa Jep Tömmermand epter förige Ahngiffuende, och haffde steffndt hannom i dagh thill widnisbyrd at paahöre. Nembligh: Jens paa Wollden, Hendrich Erichsen och Knud Thordsen byes thienner.

Da frembkomb först Jens paa Wollden och wed sinn Eed och opragte fingre Wandt och bekiende, Att hand war tuende gange med Byefougden inde i Jep Thömmermands huus, att ehrfare om Haagen Schreder war der inde, Som haffde entuigt Byefougdens huus, Da hörde for:ne Jens begge gange, at Jep Thömmermand benechted for:ne Haagen Schreder icke at were i hans huus, Saa well som och hans hustru det samme benechted, Och der [151v] Byefougden wider komb i forfaring Att for:ne Haagen schreder war der och sagde thill Jeppe hand endeligen schulle lade for:ne Haagen frembkomme, eller hand willde bruge der thill anden Middell, Da thogh Jeppe enn Nögell och lessde en Kiiste op, huor for:ne Haagen Schreder laa Udi, haffde enn Jernlencke om benitt, Och förend Jeppe samme kiiste opleste, sagde hand att der war ingen stollne koster Udi.

Lige det samme och wed lige forsorenn Eed wandt och bekiende for:ne Hendrich Erichsen och Knud Thordsenn, Som haffde medueritt i Jep Thömmermands huus, Seett och hörtt, lige som for:ne Jens paa Wallden nu ombuundet haffr. §

Thillstode Byes tiennere, att haffue steffndt i gaar Jep Thömmermand for hans brofiell, dogh Jeppe icke war thillstede.

Byefougden satte i rette, Om for:ne Jeppe icke epter forsch:ne Leiglighed burde att lide epter Judsche Loug 2 Boghs 100 Cap. och war domb begierendis. §.

Her till mötte icke Jep Thömmermand, ey heller nogen paa hans wegne. §. Sagen optagen i 4 Uger. §.

4 Byefougdens Raadstue paa Hanss Lauridsen, epter förige Ahngiffuende, Att hans i fire thingdage icke haffr willet Möde thill Byeting epter louglig kalld och warsell, Och satte i rette, Om hand icke burde att lide epter Stadzrettens 162 Cap: Och war domb begierendis.
Hanss Lauridsenn icke her thill mötte, ey heller nogen paa hans wegne.
Sagen optagen i 14 dage.

4 Byefougdens Raadstue paa Michell Kleinsmid, epter förige Ahngiffuende Och war domb begierendis. Her till mötte Michell Kleinsmid Och berette hand willde forlige sigh med Byefougden och Kiemnerenn och war forligt med Rasmus Kleinsmid. Da bleff Michell nu forligt med Byefougden och Kiemneren for denne Sagh, att hand schall giffue 2 Rixdlr thill kongen och byenn. §.

/152./

Byefougden nu saa well som thillforn haffde hidsteffndt Jochim Wente aff Stralsundt Ahnlangendis 2 thönder Smör hand Ulouglig schall haffue tagit Udaff *Arest*, eptersom Widnisbyrd deromb wundet haffr, der paa louglig *Arest* at Were giortt, Och satte Byefougden i rette, Om for:ne Jochim Wente icke burde at lide for sinn forseellse epter Bircherettens 14 Cap: och War domb begiernd.
Her thill mötte Jochim Wente, och berette at wille och haffue domb i Sagen. Bleff saa Affsagt

Domb.

3 Byefougdens Raadstue paa Giöde Schomagr epter förige Ahngiffuende.
Giöde Schomagr mötte, och well bekiende att Byefougden haffde bud epter hannom som Ahngiffuitt ehr, Mens hand dogh war denn dagh forhindret, formedellst enn haab fremmid war hos hannom. §. Hand willde forligis med Byefougden och Kiemneren. Och bleff ochsaa forligt, Att hand schall giffue 3 Rixortt thill Kongen och 3 Rix Ortt thill Byenn. §.

Belangende Byefougdens sagh med Anders Gulldsmid, lod hand nu fallde.

3 Byefougdens Raadstue paa Hanss Bodekulld epter förige Ahngiffuende.
Hanss Bodekulld her thill mötte, Och suaritt som thillforn, Och widere fremblagde sinn schrifftelige ehrkleringh, bleff lest och paaschreffuitt. §.

Thrine Schlusche aff Rostoch haffde hid fordret Anders Hammer, Ahnlangendis enn *Contract* hand med hindis Mand for:ne Allbrecht Schlu haffde her paa Raadhusitt den 6 Maij Neruerendis Aar opretid, Ahnlangendis 10 Slette dr, Anders Hammer da loffuede att schulle Udgiffue och betale thill for:ne Albrecht Schlu thill Rundebye marckett nestforgangen huoromb her fremblagdis samme schrifftelige *Contract* bleff lest och paaschreffuitt. Och war nu sinn betallningh begierendis med sampt deelens bekostningh Uden widere Opholld och der paa domb begierend.
Her till nu mötte Anders Hammer, och berette hand kunde icke benechte hand Jo bleff saa med Allbrecht Schlu forligt som forsch:uit staar, Mens [152v] Berette hans Quinde icke willde det sambtycke. §.
Bleff saa affsagt, Att Anders Hammer bör at betale och thillfrids stille for:ne Thrine Schlusche indenn thrende Solemercke, med sampt der paa löbende Ombkostning, eller och da at Sögis med Namb och Wurdering i hans bhoe och guods huor det findis. §.

4 Borgemester Laurids Pedersens Raadstue Och i dagh opböd denn gaard Nedre wed Aaen med sinn thillegh som thillforn. Och thillböd nu i dagh Peder Siggesenn, om Hand denn inden thou Maanaders daugh epter Kong.M: Forordningh will Indlösse dett stycke Jord der hos ehr liggendis, for det det ehr Pandtsatt, Sampt och Rente der aff at giffue. Och fremblagde Borgemester enn haandschrifft paa samme stycke Jord, som ehr Pandtsatt for 50 Slette dr, *Daterit* den 2 Feb: A:o 1608. Sampt och itt Laugbud breff, Under *Dato* 7 Novemb: A:o 1613, bleffue lest och paaschriffuitt. §.
Her till mötte Peder Siggesenn, Och stod offrbödig med hoffuitstolen Samme stycke Jord ehr Pandtsatt forre Nemblig 50 dr. §.

Peder Hansenn, baadsmand, haffde hidfordret Thrölls Clausen och Michell Kleinsmid, Ahnlangendis denn Gaard dennom samptlige ehr tillfalldenn epter Affgangen Claus Schomagr, huillcken gaardt for:ne

Peder Hansen berette och paaklaget att were for ringe Wurderitt; och der fore icke kunde der med Nöiges; §
Her thill mötte for:ne Thrölls och Michell och berette de waare enn gangh baade om gaarden och det andet guods forligte; der hollt de dennom thill Sampt och thill gaardsens Wurderingh.
Da ehre de samptlige forrelagt, enn huer att Indföre paa grunden igien hues de haffr Anammit dennom sellfue Indbyrdis, Och naar sligt ehr giortt, schall dennom Meddelis Mend her aff Raadstuen, Som dennom Wed richtig Jeffnitt och schiffte schulle Attschillie.

/153./

Anno 1639 denn 19 Augustj.

NB I dagh paa Morten Lutters wegne aff Lybeck Schiötte och Affhende Borgemester Laurids Pedersen enn Mortenn Lutters Gaardepartt thill Borgemester Knud Pedersenn, liggendis paa Fougdegaden Nest norden op thill fougdegaarden, Som thillforn thillhörde S: Affgangen Christopher Fallsterbhoe, Och epter hans död, bleff for:ne Morten Lutter wed Wurdering Udi gielld thilldömbt. Och tacket for guod betallning paa for:ne Mortens wegne, Som hannom haffde giffuit fulldmagt samme gaardepart att sellge och schiöde. §.

Raadstuffue denn 2 septembris 1639

Præsentes:

Laurids Pedersenn	
Knud Pedersenn	B.
Matthias Elers	
Hendrich Slytter	
Jacob Franzenn	R.
Peder Baad	
Daniell Warnow	

Eptersom Sagen imellumb Byefougdenn och Hans Lauridsenn thill i dagh ehr Optagenn att Kiende Udi, Saa epterdi Byefougden nu icke Möder ehr inted widere bleffuen giort der wed. §.

NBene I dagh bleff Luduigh Bötzow thillforordnet att were Jehanne Clauss daatter i Frillestad hindis Lauguerge och formynder, Och samme formynderschab saa att foruallte och forre staa som forsuarligt kand were. Her hos ehr hannom leffueritt itt forseiglet Udsigellsse breff Under dato 3 Novemb: Aar 1620 huillcket S: Affgangen Abraham Andersen i hans tid haffr hafft hos sigh, och siden S: Carll Pedersen epter hannom.

[153v]

NB I dagh ehr begge byes tiennere henschicket till Mads Buck och Carll Jensenn, dennom at tillsige, de endelig och Uden nogen forsömmellsse schulle lade flye och hiellpte deris broestreder Ud for deris gaarde, Som det sigh bör, och som icke her epter schall komme klage paa, Saa frembt de deroffuer icke wille stande till rette epter Stadsretten och der foruden oprette hues schade deroffuer schiee kand. §.

Sammeledis ehr de och henschicket thill Mogns Pedersenn Grönedall [& Anna Hanss Thuresens] hannom at thillsige, hand och med det förste och Udenn nogen forhaling schall lade flye och hiellpe sitt broestræde fra Laagenn Udfra Laurids Bödkers, och ned ad gadenn saa langt gaarden sig tillstrecker, som det sig bör, och som icke her epter schall heller komme klage paa, Saa frembt hand der fore icke wille stande tillrette effter Stadsretten och derforuden oprette hues schade deroffr schie kand. §

Raadstuffue denn 16 Septembris 1639 §.

Præsentes:
Laurids Pedersenn
Knud Pedersenn — Borgemestere
Hendrich Slytter
Jacob Frantzenn
Peder Baad §.

Epterdi ingenn Möder paa Byefougdens wegne at fordre paa domb denn Optagne sagh Ahnlangendis med Jep Thömmermand, da ehr Sagen frembdelis optagen i 14 dage Och icke heller Byefougdenn sellff Möder.

l Peder Siggesens Raadstue paa B: Laurids Pedersenn, och Opböd hoffuitstolenn for denn PandteJord hand haffr i Pandt, Nembligh 50 Slette dr. Peder Siggesenn Nedsatte her Udi Retten forsch:ne 50 dr. §. Och formener sigh ingen Rente deraff at giffue, Med Mindre att Lough och Rett kand kiende hannom der till. §.
Borgemester der till suarede, att samme Pandt haffde staait offr /154./ thiden epter itt opbydellssebreffuis widere formelldingh, formente derfore att samme Pandt burde hannom att Were for Eyendomb föllgachtigh, Och dersom hannom det forsuarligen kand fradömmis, formente hand dogh samme Pandt burde at forrentis. §.

Ciliacus Smid haffde hidfordret Bonde Biörnsenn aff Edestad thill enn 4 Mends Opkreffuellse och grandschningh som hand begierer her att opmelldis thill att Wurdere hues hand haffr forbygt och bekosted paa hans gaardt Ciliacus för paabhoede. Huortill och Bonde Biörnsenn Mötte, och i lige Maade war 4 Mend begierendis der paa, da ehr der thill Optagenn eptersch:ne Mend, som samme bygningh schulle siune, grandsche och Wurdere, och det med det förderligste Styckeuiis fra sig att giffue beschreffuitt som forsuarligit kand were, som ehre:

Jep Thömmermand
Suend Smid
g. Peder Snidker
Suendsche Thord. §.

l Raadstue Att Bonde Biörnsen opböd sinn gaardt her i byenn Ciliacus för Paabhoede. Om nogen haffde derimod at sige, thill samme Opbydelse.
Och ingen frembkomb som haffde der nogit mod at sige. §

[154v]

Raadstuffue denn 30 septembris 1639. §.

Præsentes:
Laurids Pedersenn
Knud Pedersenn Borgemestere
Jacob Frantzenn Raadmend

Eptersom thechte dagh ehr i dagh at schulle dömmis i Sagenn med Byefougdenn och Jep Thömmermand, Da mötte nu Jep Tömmermand, och bad att Sagenn maatte beroe thill denn guode

Mands Slotzherrens thillkombst, Om hand da hoes hanss Wellb: kunde ehrlange Naade, och forlindring, Udenn domb, eptersom hand ehr enn gammell bedaget Mand. Da for gott folckis forbönn schylld haffr Byefougdenn paa Slotzherrens guode behaugh denne Sagh Saa wijtt ladet beroe, epterdi dett giellder æhre liiff och lempe Ahnn, Mens hues Jeppe sligt icke epterkommer, Da Uden nogen Widere *process* at gaa Domb i Sagenn, huillcket och Jeppe her i dagh Ahnloffuet at schulle schie. §.

2 Peder Siggesens Raadstue paa Laurids Pedersen Borgemester epter förige Ahngiffuende. §.

NBene I dagh ehr Antagenn Knud Thordsen och Jens Lauridsenn paa Wollden thill Winterwagten fra nu och thill Paasche förstkommende och schall de haffue thill lönn huer demb Penge -10 dr Slette och huer i par schoe, och giorde deris Eed, at schulle med alld flid Were paa deris Wagtt och raabe huer thime Imellumb 9 och 4 Slett paa thillbörlige steder *Item* hollde alle Porter och laager Udi laas och luckellse thill rette thider, och Nöglene at leffuere och hente igien paa de thillbörlige och Seduanlige steder, och ellers haffue god thillsiun med Illd och Liuss och ellers huis forre fallde kand, Under thillbörlig Straff och Lönners Forkortellse. §

/155./

Anno 1639 denn 14 Octobris

NB Udi Borgemester Knud Pedersenn och Matthias Elers deris Neruerellse Ehr Borgemester Laurids Pedersenn och Peder Siggesenn her paa Raadhuusett bleffuen Wenligen och well forligte om det stycke Jordsmonn de hid indtill haffr ombtuisted, och tillforn haffr ligget thill for:ne Peder Siggesens gaard, och Laurids Pedersenn haffr i brugh for Pandt, epter deromb Udgiffne Pandtebreffs widere formelldingh, huorfore be:de Peder Siggesenn schall giffue Borgemester Ett halfft hundritt Rixdr. §. Och saa snart Peder Siggesen leffuerer Borgemester forsch:ne 50 Rixdaller, haffr Borgemetser Ahnloffuit, att leffuere och till hannom Oplade forsch:ne stycke Jordsmonn, epter forbe:te Pandtebreffs Ahnuiissningh och

Indholld, Ahngerlöss at Nyde och beholllde. Der med ehre de om den leilighed wenligen och well forligte, med henders Sammenleggellse. §. Och bleff Pengene, forsch:ne 50 Rixdr nu i dagh aff Peder Siggesenn, Borgemester Laurids Pedersen thillstillit. §.

Raadstuffue denn 28 Octobris 1639.

Præsentes:
B: Laurids Pedersenn
B: Knud Pedersenn
Matthias Elerrs
Hendrich Slytter
Peder Baad
Daniell Warnow §

Knud Abrahmsenn haffde hidtseffndt Jochim Wente aff Strallsundt, hannom beschylldte att hand nogen tid siden schall haffue schielldt hannom till Byetingh for lögner formente hand burde hannom dett offrbeuiise, eller och sellff were enn lögner. §. Her till mötte Jochim Wente, Och berette hand [155v] lod fallde itt Ord paa Knud Abrahmsenn thill Byeting i hastighed och Uforstand wiste dog ingenn schiell der till, ey heller wiste andet med be:te Knud, end dett som ehrligt och gott ehr huillcket hand ydermehre thill Byetingh, berette hannom att wille Ehrklere. §.
Knud Abrahmsen berette sigh inted der med att kunde Nöigis, eller at Were ehrklering noch epterdi sligh schiellden ehr schieett for enn siddendis Rett, och thill med Udi Thingbogenn indfört, formeente derfore som forbemellt Jochim Wente burde hannom sligt lougligen offuerbeuiise, eller och sellff were denn samme hen. §.
Da epterdi denne sagh ehr reigst och begyndt till Byetingh, Och schall findis i Thingbogenn indfördt, Ehr Sagen henuiist thill Byetingh igienn der att gaaes omb hues rett ehr. §.

Hermann Bryningh aff Lybeck haffde hid Udi rette fordrett Capetein Joen Litwitz, Luduigh Bötzow, Hermann Slytter och Wollter Hendrichsenn. Och war begierendis de deris sandhed wille tillstaa

med huad *Cidition* be:te Herman Bryningh och Jochim Wente aff Strallsundt Senist Udi Byefougdens huus ehr bleffuen forligte, om hues Thuist dennom Imellumb war och hengde udi *proces* till Byetingh. §. Da frembkomb först be:te Capetein och wed sinn Eed Wandt och bekiende, Att der Jochim Wente och Hermann Bryningh war i Thuist sammens om enn Sagh Ahnlangendis, de med huer andre haffde thill Byetingh, da raade Capeteinen for:ne Jochim Wente till att hand schullde lade sig med Herman Bryningh forlige huillcket hans Raad Jochim och Wedtogh och epterfullde, Och der paa Wolldgaff denn Sagh paa sinn side thill be:te Capetein Saa och thill Luduigh Bötzow, Och de da i Byefougdens huus bleff forligte, Och Capeteinen haffde willet loffuit Herman Bryningh hues Penge de bleffue ombforligte, Nemblig: 25 Rixdr, Mens Luduigh /156./ Bötzow det icke willde Sambtöcke, Mens hoffuitmanden sellff for:ne Jochim Wente schullde det giöre och Pengene Udlegge, huillcket och Jochim Wente wed haandstreckning thill Herman Bryning epterkomb och samme 25 Rixdr loffuede att betale.

Dernest wed Eed och opragte fingre Wandt och bekiende Luduigh Bötzow med forsch:ne forligningh Udi alle sine Punchter saa at were tillgaaenn Som nu for:ne Capetein Johan Litwitz ombuundet haffr; och end ydermehre berette Capteinen att den tid Herman Bryning stod strax paa och wille haffue sine Penge, Sagde Jochim Wente hand da icke strax haffde Penge, hand willde gaa hen thill Luduig Bötzow, och schaffe sig saa mange Penge. §.

Frembkomb och Wollter Hendrichsenn och Herman Slytter Och wed deris Eed och opragte fingre wandt och bekiende att den dag Herman Bryning och Jochim Wente bleff forligt Udi Byefougdens huus Waare och der paa Herman Bryning wegne eptersom hand Sagen till dennom paa sin side haffde wolldgiffuitt Saa at hues de paa hans wegne derudi giorde, war Herman Bryning med till frids. Och derepter Attschillige Ord dennom Imellumb forlöb, bleff Herman Bryningh och Jochim Wente Ombsider forligt Saa at Jochim schulle giffue Herman Bryning 25 Rixdr, huor paa Jochim Wente gaff Herman sin haand. §.

Bleff for:ne 4 Mend tillspurdt Om forsch:ne Parter bleff nogenn schrifftelig *Contract* giort Imellumb? Huorudi Samme Penge formeldis. Huor thill de suarede Ja, der bleff schriffuitt dennom enn *Contract* Imellumb, Mens att Pengene derudi icke formelldis, War aff begge Parter schiett thill den ende, Att det schulle icke komme Udi follchis Munde, thill nogit Jochim Wentis werste. §.

Jochim Wente her till mötte, Och fremblagde sitt schrifftelige Indleg [156v] bleff lest och paasch:uitt. §.
Herman Bryningh epter forsch:ne leiglighed Satte udi rette Om icke Jochim Wente bör hannom indenn trende Solemercke som enn giest samme forsch:ne 25 Rixdaller att tillstille och betale och deelens bekostningh, och war domb begierendis. §.

Domb:

Raadstuffue denn 18 Novembris 1639. §.

Præsentes:
Laurids Pedersenn
Knud Pedersenn — Borgemestere
Matthias Elers
Daniell Warnow — Raadmend

Byefougdenn haffde hidsteffndt Jochim Wente Och eschede enn domb fylldiste offuer hannom forhuerffuitt, fremblages her bleff lest och paaschreffuitt.
Her till mötte Jochim Wente, och berette Sig Ingen penge at haffue. Mens hand haffde nogit Kiöd liggendis, der kunde Byefougden tage Udaff. §. Kiemmeneren paa Byes wegne war och begierendis for samme wolld Jochim Wente at Udgiffue sine Wolldsböder thill byenn. Bleff Jochim Wente thillspurdt her for retten, Om hand begierede gienpart att wille haffue aff denne nu fremblagde och Opleste domb huortill Jochim suarede, att den domb war hannom inted Nytte;
Byefougden paa Kongens Wegne och Kiemneren paa byes wegne war 4 Mend begierendis opmellte, Som dennom epter forsch:ne dombs Indholld Kunde giöre Udlegh hos Jochim Wente aff hans guods huor det kand findis. Da ehr der till optagne eptersch:ne 4 Mend

Carll Jensenn
Mogns Haagensen
Niels Haagensen
Peder Strangesen §. Och deris Though /157./ med det förderligste epter Byefougdens och Kiemnerens Ahnfordring att fylldistgiöre. §.

Jochim Wente frembkomb, berette att haffue hidsteffndt nogle Widnisbyrd 2 thönder Smör Ahnlangendis huor hand samme Smör

haffde Kiöfft och aff huemb, Sampt och huemb samme Smör haffr indstött. Och berette der till att haffue giffuit Byefougdenn warsell. §.

Byefougden her till suarede, och formente, Att ingen widnisbyrd burde Jochim Wente att stædis forrend han haffr epterkommitt for:ne her forhuerffuede domb, Som hannom thillhollder samme 2 tdr Smör eller detz werd paa steden igien, huor det ehr *aresterit* at indföre. §.

NB Giöde Schomagr som her aff M: Hanss Jörgensen war indsteffndt for sinn forseellse hand icke epter kalld och warsell willde möde i Kircken nu Ahnloffuit thill Nestkommende Mandagh att Udgiffue 1 Rixdr for sinn bröde. §.

NB I dagh bleff Mogns Johansenn förige Byes kiemner, forelagt Att hand endligh schulle opkreffue aff Hanss Buck wolldsböder Penge, Nemblig 5 Rixdr epter som hand hos Byefougden haffr Afftinget paa K: Wegne for 5 Rixdr, sampt och hues andre Sagefalld som i hans tid kand were fallden, och icke hos hannom saa well som hos byefougdenn Afftinget, Saa frembt Mogns herudinden findis Nachlessigh Eller forsömmelig, Da hand at Sögis derfor som for sin eginn Sagh. §.

[157v]

Raadstuffue denn 2 Decembris 1639.

Præsentes:
Laurids Pedersenn
Knud Pedersenn B.
Matthias Elers
Hendrich Slytter
Daniell Warnow §

Byefougden haffde hidsteffndt Jochim Wente, Ahnlangendis enn Wolldsdomb hand offuer hannom haffde forhuerffuitt, for 2 Tdr Smör hand haffr tagit Udaff *aresten*, huillcken domb Byefougden Sidst forleden Raadstue aff for:ne Jochim Wente haffr eschet fylldiste, Och Jochim icke endnu schall haffue epterkommit hues hand ehr tillkiendt att böde och Udgiffue, Nemblig 20 Rixdr till Kongen och byen, Mens Retten siddet Offrhörrig, Satte derfore i rette, Om hand icke inden thrende Solemercke bör att epterkomme forsch:ne domb, Sampt der

paa hid indtill Ahnuende Ombkostningh, epter enn Zeddell och fortegnellssis Indholld hand her fremlagde, bleff lest och paasch:uit. §. formelldendis paa 1 Slet dr 14 S.
Bleff saa Affsagt: Domb:

Ehr frembkommen Jochim Wente, Och eptersom hand ehr tilldömbt at forschaffe 2 tdr Smör igien paa denn Sted det aff Byefougden war *aresterit*, ellers detz Werd, thill dess hand beuiiser huor hand det haffde Kiöbt, Saa berette nu be:te Jochim samme domb Saa wijt att haffue epterkommitt, Att hand nu haffde Deromb sine widnissbyrd hid indsteffndt, och der till giffuitt Byefougdenn warsell. Saa och berette att haffue lagt saa megit Werd Udi Stæden igien som de 2 tdr Smör sig kunde belange, huoromb thuende Mend med Kiemneren, Nemblig: Hendrich Mognsen och Hindrich Slytter ehr henschicket /158./ sligt at besichtige, huor de hos Helleuiig Hammers haffr befundet enn guldkiede, weiget 7 lod, sampt och 8 Stöffter hörde Jochim Wente thill, huillcket gulld de berette at haffue forbödet be:te Helleuig hun det icke schulle lade komme fra sig, forend sagen ehr kommen thill ende;
Da frembkomb först Hanss Bodekulld, hand wed sinn Saligheds Eed och Opragte fingre Wandt och bekiende, Att Jochim Wente kiöffte hannom enn haab smör aff noget för forgangen Wort Marcket her Udi Rundeby, Som hand dogh thiden nu icke kunde Mindis ey heller huor megit Smör hand aff hannom kiöffte, Mens om det war det Smör som byefougden lod hos Jochim *arestere*, Hanss Bodekulld hannom sollde, det wiste Hanss icke. §. Dernest Wed lige forsorenn Eed wandt och bekiende Matthis Jehansen drager her ibm, Att Ungefehr 14 dage eller 3 Uger for S:cti Hanss dagh Midsommer forgangenn, war hand och hans stallbroder Anders Schaaningh med och baare thri drechter Pundesmör fra Hanss Bodekulld, och ned till Jochim Wente i hans Lossemente, och war paa huer dragt 15 pdt Smör, huillket Smör de lagde Udi Stalldenn. Och om det war det samme Smör som bleff indstöt Udi Thönder, wiste Matthis icke. §
Jochim Wente berette at haffue och hidsteffed Thrine Urbans och Helleuiigh Hammers tiennistepige Margrete, Och de nu icke mötte. Och herhos wed sinn höyeste Eed, Siell och Salighed, Soer och bekiende, At det war det selffsamme Smör i de 2 tr war indstött, som hand kiöffte aff Hanss Bodekulld, Och der fore formente at samme smör burde at ware hannom föllgachtigh. §.

Byefougden formeente, att Jochims egen Eed icke burde at giellde, Mens hand det lougligen att beuiise, eptersom samme guods och Smör ehr fundet i enn bod, Som findis at were Imod *Privilegierne* Saa och enn Konglig *Mandat.* §
Sagen optagen i 14 dage.

[158v]

Anno 1639 denn 9 Decembris.

Ehr epterschreffne formyndere forordnit till S: Christopher Ebbes 4 börnn Som epterföllger

1 Casper Lauenhagen for denn Elldste Pige Anna
2 Niells Pedersenn for drengenn Hendrich Christophersenn
3 Peder Brömmer for den Mindste Pige Sophia
4 Anders Hansenn for denn andenn Pige Giertrud. §.

Samme formynder saa deris formynderschab at schulle forwallte, Som de Achter for Gud och Øffrigheden att forsuare. §.

/159./

Raadstuffue denn 16 Decembris 1639.

Præsentes:
Laurids Pedersenn
Knud Pedersenn B.
Matthias Elers
Hendrich Slytter
Jacob Frantzenn
Daniell Warnow

Eptersom Sagen Imellumb Byefougden och Jochim Wente thill i dagh ehr optagenn at Affsige domb, Ahnlangendis 2 Tdr Smör de Ombtuistis da war nu Byefougden Wed sinn her frembschickede Zeddell domb begierendis. Sa och mötte Jochim Wente, och war ochsaa domb begierendis
Sagdis der paa saa Aff for rette
Domb.

Mogns Fayersen haffde hidsteffnd Hanss Lauridsenn, Eschede fulld schiöde och foruaringh paa denn gaardt och thilliggende Kaalhawe aff

hannom, Som hand hannom Affkiöfft haffr, epter it Kiöbebreffs Indholld dennom Imellumb Oprettid, hand her fremblagde bleff lest och paaschreffuitt. §.
Her till mötte Hanss Lauridsenn och berette der Rester endnu itt förreklæde thill sin Quinde, och itt thröyeklæde saa gott som 3 Rixdr. Naar det ehr betalldt, will hand giffue hannom skiöde. §.
Mogns ehrböd sig med de 3 Rixdr her strax hannom at giffue Saa och hans hustru det förre Klede, Naar hand kommer her fra,

[159v]

Denn 16 Decembris 1639.

NB I dagh frembkomb S: Affgangenn Clauss Schomager denn Elldre hans Arffuinger Michell Kleinsmid, Peder Hansen och Trölls Clausenn, Som schötte och affhende thill hæderlig och höiglerdt Mand M: Hanss Jörgensenn Sogneprest her Udi Rundebye, Enn liden löcke Westen Norden her for byenn, strax liggendis hos enn Be:te M: Hanss hans löcke som ligger der nest offuen forre, Samme löcke schiötte fra dennom och deris Arffuinger och thill for:ne M: Hanss hans hustru och börn och Arffuingr thill Euindelig Eye, och tacket hannom for guod betallningh. §.

Michell Kleinsmid lode læse itt forseiglet forligellsebreff, Imellumb hannom och thuende hans Suogre och Medarffuingr oprettid, Nemblig Thrölls Clausen och Peder Hansen, Arff Ahnlangendis fallden epter Affgangne Claus Schomager, Samme breff *Daterit* den 28 Augusti 1639 bleff lest och paasch:uitt. §.

Raadstuffue denn 20 Januarij 1640. §.

Præsentes:
Knud Pedersenn, Borgemester
Jacob Frantzenn
Daniell Warnow

1 Laurids Oluffsenns i Heggetorp hans Raadstuffue paa Claus Hansenn Anlangendis enn *Arest* Som thill for:ne Claus Hansens aff Byefougdenn och tuende borgere schall were giort paa hues guods

gamle Clauss Gulldsmid der haffde sinn whoningh och werellse haffde der i husett, for hues gielld be:te Claus Gulldsmid thill for:ne Laurids Oellsenn war schylldig, Som hand berette war thou RixDr, /160./ thou schipp:dt kiöd och enn schieppe Meell. Och samme guods siden *aresten* war giort Udi byefougdens och tuende Mends Offuerwerellse at were *Registerit*, epter deromb fortegnellssis widere formelldingh, Saa formente for:ne Laurids Oellsenn, att be:te Claus Hansen /:hos huillchen *aresten* ehr giort:/ burde at forschaffe for:ne *registerede* guods fremb thillstede, huor aff hand kunde söge forsch:ne sinn gielld, eller och Claus Hansen att suare hannom thill samme gielld, Sampt och till hues bekostning med *arest* penge och andet hand der paa haffr anuendt och end widere der paa Ahnuende kand. §.

Och haffde for:ne Laurids Oellsen hidfordret Byefougdenn Bertill Bester, Sampt de tuende Mend Anders Schriffr och Peder Hansenn deris Sandhed at thillsta om forsch:ne *arest*. Naar och huorledis denn ehr schied. Da bekiende först Byefougden, Att forgangenn Aar 1639 denn 4 Martij haffr hand med forsch:ne tuende Mend epter Laurids Oellsens begiering for forsch:ne gielld giortt *arest* paa for:ne Clauss Gulldsmids gods thill Claus Hansens, och samme tid forbödet Claus Hansens hustru, hun icke schulle thillstede noget aff samme Claus Gulldsmids guods att bortkomme förend be:te Laurids Oellsen sampt flere gielldenere bekomb deris richtige betallning, huillcket forsch:ne thuende Mend, Som nu her i dagh mötte, Nemblig: Anders schriffr och Peder Hansenn wed deris Eed och opragte fingre bekiende och thillstoede, Att Byefougden i deris Neruerellse lougligen thillsagde och forböd Claus Hansens Quinde, Att icke noget aff Clauss Gulldsmids guods schulle Udstedis forend for:ne Laurids Oellsen och andre gielldenere bleffue betallte och at *aresten* saaledis lougligen bleff giort som Byefougden nu bekient haffde. §.

Her till mötte icke Claus Hansen, ey heller nogen paa hans Wegne epter som thiennerne wedstode hannom lougligen att haffde steffnedt.

[160v]

NB I dagh Schiötte och Affhende Carll Jensenn thill Inger Berent Gulldsmids denn gaardt som hand thillforn thill for:ne Berent Gulldsmid eptersom deris deromb oprettede Kiöbebreff i Berents leffuendis liffue wittlöfftеligen formellder, Solldt haffr; huillcket Schiöde for:ne Inger Berents thillforordnede Lauguerge Jörgenn Hendrichsenn nu i dagh paa hindis wegne Anammede. §. Saa och for:ne Jörgen Hendrichsen nu i dagh paa for:ne Inngers Wegne strax

igien Schiötte och Affhende samme forsch:ne gaardt thill Thommes Hansen Hotstafferer epter deromb oprettede Kiöbebreffs widere formelldingh.

Raadstuffue denn 27 Januarij 1640. §.

Præsentes:

Laurids Pedersenn	Borg:
Knud Pedersenn	Borg:
Matthias Elers	
Hendrich Slytter	
Jacob Frantzen	
Daniell Warnow	

NB I dagh bleff lest Kong. M: breff Jesper Schow haffde forhuerffuitt, Ahnlangendis Wijn allene at hollde och Sellge, Under dato 12 Maij 1639.

Noch en Copie Kongebreff, Anlangendis Allmindelig Herredag att schall holldis denn 4 Maij Nestkommendis, Under dato 16 decemb: 1639.

Noch en Copie Kongebreff, Anlangendis letferdige Quindfollch, som 3 eller 4 gange och deroffr ehr beliggen att schall holldis och straffis epter forordningen, Samme Copie dat den 7 Novemb: 1639.

Noch Copie Kongebreff, Ahnlangendis fredlöse follck, som sig fra kircken och *Scramentet* hollder at schall Ahnholldis, Domb paa forhuerffuis och *Execution* offr dennom at schie, Under Dato 5 Novemb: 1639. §.

/161./

27 Januarij 1640.

I dagh Schiötte och Affhende Mogns Johansenn thill Borgemester Knud Pedersen enn Ager Østenbyen, liggendis Imellumb den Ager hand thill forn kiöffte aff Comp:maale Mogns paa denn ene side östen thill och norden nestop thill denn Ager hand kiöbte aff Hanss Pedersenn, Och haffde bekommit fylldist och fullduerd for samme Ager, Saa hand tacket hannom for guod betallningh.

Sammeledis Schiötte och Affhende Laurids Mortensenn thill Mogns Johansenn enn Ager Westen byenn, liggendis Imellumb enn bemellte Mogns Johansen hans Ager paa denn ene, och Karine Werners Ager paa denn andenn side, haffde bekommett schiell och fylldiste derfore thacket for guod betallning, och bleff lest deris deromb oprettede Kiöbebreff, Saa och Schiöde der paa som Mogns bekomb under byes forseigling bleff paasch:uitt. §.

Raadstuffue denn 3 Februarij 1640.

Præsentes

Laurids Pedersenn Borgemestere
Knud Pedersenn
Hendrich Slytter
Jacob Frantzenn §

1 Byefougdens Raddstuffue paa Peder Baadsmand, först for hues hand imod forordningen haffr hafft for mange faddere thill sitt barnn, formente hand burde derfore att lide som samme forordnings offuertreder,
dernest for hues for:ne Peder Under Predicken enn Onsdagh schall haffue schregit och raabet att Presten icke kunde faa liud for hannom, Som hand widere thill Neste Raadstuffuer wille Ahngiffue och Sette Udi rette.
Her till mötte for:ne Peder Baadsmand, och berette hand willde stelle Sig [161v] Udi minde med Byefougdenn och Kiemnerenn. Och bad om forlindring. §.

1 Byefougdens Raadstue paa Niells Giermandsenn, for hues hand eller hans Quinde forgangenn S:cti Steffens dagh for höigmesse schall haffue Udtappit brendewijnn thill nogle Unge Karle, formeente hand burde derfore at lide som wedbör. §.
Her till mötte Niells Giermandsen, Och berette hand laa denn dagh paa sinn Sengh, Och der nogle drenge komb der for dörren Ridendis, Som hand berette waare Siuff thillsammens, Iblant dennom war Mads der thiente thill B: Knud Pedersens, hand bad först tappe Sig 1 pell brendewijn huillcket Niells berette hans Quinde da rechte hannom 1 pell, huillckenn for:ne Mads slogh i sigh med enn drick. Siden bad de anden Sex och om enn Pell brendewijn, och sagde, At denne Mads

slög denn Pell brendeuijn i sig hun för tapped som enn schiellmb, Och Niellssis Quinde da rechte de anden Sex enn pellbrenduijn Ud, huillcken de beschiedeligen drucke, Och bads Niells om Naade och icke om retten. §.
Claus Andersen som Byefougden haffde hidsteffndt, och haffde Werit med at dricke forsch:ne brendewijnn, Mötte her till, och bekiende Att hand sellff fierde drack 2 pelle brendewijnn. §.

2 Laurids Möllers Raadstuffue paa Claus Hansen epter förige Angiffuende, huor till nu Claus Hansen mötte, och berette at hand inted wiste aff nogen *arest*, thi hand war inted hiemme tillstede der nogen *arest* ehr schied i hans huus. Och derhos berette Claus att for:ne Claus Gulldsmid haffde werit i Byefougdens huus och forsch:ne sitt guods, da Meente Claus Hansen, Att Byefougdenn haffde burd at sendt hannom bud om forsch:ne *arest*, Saa kunde hand haffue rettid Sig epter, formeente Sigh nu inted at suare thill forsch:ne Möllerens gielld och tillkrauff.

/162./

Raadstuffue denn 2 Martij 1640. §

Præsentes:
Laurids Pedersenn
Knud Pedersenn — Borgemestere
Matthias Elers
Hendrich Slytter
Peder Baad

2 Byefougdens Raadstue paa Peder Baadsmand epter förige Ahngiffuende.
Her til mötte Peder Baadsmand, Och berette Att hues det Uliud ehr Ahnlangendis, hand thilltalis forre, att haffue giortt Under Predickenn Willde hand stille Sig ind med Byefougden och Kiemneren. Mens fadderne Ahnlangendis, Wiste hand sigh inted med at haffue forseett, epterdi Jordemodern /:som hand Ahngaff:/ haffde sagt, hand motte bede saa mange faddere hand willde, huillcken hand berette at wille före her fremb thill Neste Raadstuffue. §.

2 Byefougdens Raadstue paa Claus Andersen epter förige Ahngiffuende.

Claus mötte och berette, Att hand gierne will indstille sig med sinn bröde, Naar hand faar Penge, thi hand berette sig nu icke att haffue Penge. Byefougden war domb begierendis epter *Recessen*.
Bleff saa Affsagt, Att for:ne Claus bör for sinn forseellse att lide och were i minde epter *Recessens* 4 Artickell, Saa och att ehrstatte deelens bekostningh. §.

Byefougden haffde hidsteffndt Jochim Wente, Ahnlangendis enn *Contract* hand med Herman Brynningh aff Lybeck nogen thid forledenn schall haffue oprettid, Och Jochim /:som Byefougden berette:/ samme *Contract* at haffue Imodgaait och offuertraad, eptersom denn lyder paa 50 Rixdr, for:ne Jochim Wente [162v] derfore samme 50 Rixdr att haffue forbrutt.
Och fremblagde samme *Contract* bleff lest och paasch:uitt.
Herhos berette Byefougdenn Att hand med Byetingsbogen willde beuiise for:ne Jochim Wente samme *Contract* att haffue offrtraad. §.
Disligiste tilltallte Byefougden for:ne Jochim Wente, Ahnlangendis hues hand sigh haffde forbehollden Udi samme *Contract* paa Kong: M: wegne, hues Konge Sagh derudi kunde fallde, formedellst denn Sagh for:ne Jochim haffde med for:ne Hermann Bryningh, och thill Byethingh war reigst, Ahnlangendis enn hest de da Ombtuistedis, huorpaa for:ne *Contract* ehr fulldt, Saa epterdi Jochim Wente epter *Contractens* Indholld haffr Affuundet Sig med for:ne sinn Wederpart Hermann Bryningh och giffuitt hannom Saasom bonde Udi Sagen 25 Rixdaller, formente Byefougdenn, att Jochim Wente ochsaa burde att staa thillrette paa Kongens och byes Wegne, huer 25 Rixdr.
Her till mötte Jochim Wente, Och berette hand haffde inted forbrutt Sig imod *Contracten*, med det hand Udi druckenschab haffde ladet nogenn Ord fallde paa Herman Bryning, Mens hues hand haffde ellers anden thuist med Herman och Kunde Udi druckenschab ladet fallde nogen Ord, haffr hand dogh hannom thill Byethingh ehrkleritt. Saa well som och berette, Att Landsdommer denn Sagh thill Landsting haffde dennom Imellumb forligt. §.
Thillspurde Byefougdenn for:ne Jochim Wente, huad anden thuist hand haffde med Hermann Bryning widere and denn thuist thill Byeting om denn hest? Der till suarede Jochim att Herman Bryning haffde thruid hannom med enn dragen degen paa hans seng och kalldet hannom ögnaffn. §.

Thillspurde Byefougden for:ne Jochim Wente, Om dett war för eller epter *Contracten* att Herman Bryning saaledis haffde thruid hannom med degen och kalldet hannom ögnaffne? Der till suarede Jochim, Att det war siden *Contracten* war giortt, Mens hand /163./ haffde ingen widnisbyrd der paa. §.
Denn Anden Post belangende Suarede Jochim thill, Att hand lod sig med Herman Bryningh forlige om de 25 Rixdr formedellst hand haffde her sitt guods och Wahre at tage Udi acht, och icke willde forsömme sinn Reigse, och icke heller wille were *aresterit* eller fengslett aff Hermann Bryningh. §.

3 Laurids Möllers Raadstue paa Claus Hansen epter förige Ahngiffuende. §.
Claus Hansen mötte, och som tillforn berette hand Wiste inted aff nogen *arest*, ey heller nogenn *arest* att were schiedt sidenn Claus Gulldsmids Quinde war död. Och derfore formente Att samme *arest* icke burde att komme hannom thill hinder eller schade, eller samme *arest* saa louglig at were att hand burde derepter at betale for:ne Laurids Möller. §
Laurids Möller war aff Byefougdenn begierendis Att denn *Registeringh* som war giort paa Claus Gulldsmids guods maatte leggis Udi rette. Da bleff och samme *Registeringh* her fremblagd. §.
Thillspurdis Claus Hansenn huor Udaff Quindens Jordeferd Sampt och huseleyenn bleff hannom betallt? huor till Claus Hansen Suarede, att Claus Gulldsmid sellff betallte hannom dett, aff hues guods hand der haffde i husett, som war *registerit*.

[163v]

Raadstuffue denn 9 Martij 1640. §.

Præsentes:
Laurids Pedersenn
Knud Pedersenn B.
Matthias Elers
Hendrich Slytter R.
Peder Baad

2 Byefougdens Raadstue paa Jochim Wente epter förige Ahngiffuende. Som hand wed sin schrifftelige Zeddell paa hannom lod Indschriffue.

Jochim Wente mötte och berette hand paa denne tid icke widere haffde at suare med som thill forste Raadstue, Mens thill thredie Raadstuffue schrifftteligen sitt suar will fremblegge. §.

NBene I dagh schiötte och Affhende Hanss Lequidsenn enn sinn gaardt kalldis Morten Knallis gaardt, till Niells Pedersenn Kirckuerger huorpaa hand i dagh bekomb schiöde, och tacket hannom for guod betallningh. §.

NB Helluiigh Hammers ehr i dagh frembkommen, och guoduilligen ehrlagde hues Penge hun denn 28 Junij nestforgangen Aar 1639 her paa Raadstuen thill byenn Ahnloffuede at Udgiffue for Ulouglig handell hun haffde brugt, War nu begierendis, at hinde maatte forlöffuis at bruge sinn handell och Næringh som Andre, och Udgiffue sinn Skatt och schylld hende paaleggis, epterdi hun nu haffde kiöfft sig huus och gaardt her Udi byenn. Huillcket ochsaa hende ehr beuillgit, Dog med saadan willdkaar, Att hun icke hemmeligen schall bruge nogen durchstich med de fremmede som hidindtill schiedt ehr, deris wahre till sig thage och forhandle. §.
Aff forsch:ne 10 dr ehr kiemneren Anders Hansen lefffuerit, Penge 5 dr.

/164./

Raadstuffue denn 16 Martij 1640. §.

Præsentes
Laurids Pedersenn
Knud Pedersenn B.
Matthias Elers
Hendrich Slytter R.
Peder Baad

3 Byefougdens Raadstue paa Jochim Wente, epter förige Ahngiffuende. Och Udi rette lagde sitt schrifftelige forsett, bleff lest och paaschreffuit.
Sampt och Thingbogen, der med at beuiise huoraff samme forligning om forsch:ne 25 Rixdr haffr sinn Udsprungh; befans aff Thingbogenn wijttlöffteligen den 27 Augusti 1639 om denn leiglighed. §.

Den Anden Post belangende, om de 50 Rixdr deromb fremblagde hand och Thingbogen at beuise med Jochim Wente att haffue den oprettede *Contract* offrgaaed, huor och befands denn 26 Novemb: och 3 Decemb: widnisbyrde om denn Sagh att were fördt. §.
Her till mötte Jochim Wente, Och Udi rette lagde sitt schrifftelige Suar och forsett, bleff lest och paaschr:uitt.
Byefougden her till suarede och formeente, Att denn Post Udi *Contracten* Jochim Wente beretter hand med Herman Bryningh att were forligt, alldelis inted kommer Herman Bryning wed at tale paa, Men allene Kongen, Byenn och de fattige dett wedkommer. §.

NB Byefougden berette denn Sagh med Schaaninge Peder war hos hannom Affsonet, och derfore icke der paa Widere at tale. §.

1 Byefougdens Raadstue paa Laurids Mognsenn, for hues hand schall med sin schude och Indehaffuende guods haffue Afflöbet och icke fortolldet, huoromb thillforn her thill Raadstue ehr paatallt. Och wille Byefougden schgriffteligenn Sagenn thill Neste Raadstuffuer fremblegge. §.
Laurids Mortensen her till mötte, och bads om Naade och icke om retten.

[164v]

NB Borgemester Knud Pedersenn haffde hidsteffndt Hanss Pedersenn, thill enn haandschrifft hand her lod lesse och paaschriffue, Lydendis paa 50 dr for:ne Hanss Pedersenn thill be:te Borgemester for Laurids Jyde sinn daaters mand haffr loffuitt, och att schulle weritt betallt forgangen Paasche Aar 1639 med sampt 3 Drs Rente. §.
Her till mötte Hanss Pedersenn, wedstoed och bekiende for:ne forloffte och Udgiffne haandschrifft, Och willde ochsaa richtigen sigh der epter forhollde. §.

NB 4 Laurids Möllers Raadstuffue paa Claus Hansen epter förige Ahngiffuende.
Claus Hansen her till mötte, Och de nu i dagh bleffue Wenligen och well forligte, Att Claus Hansen for alld sinn thillkraff i denne Sagh schall giffue Laurids Möller Penge thou Rixdaller, thill Paasche Nestkommendis att betale. §.

Raadstuffue denn 23 Martij 1640. §.

Præsentes:

Laurids Pedersenn	
Knud Pedersenn	Borgemestere
Matthias Elers	
Hendrich Slytter	Raadmend
Peder Baad	
Daniell Warnow	

4 Byefougdens Raadstuffue paa Jochim Wente epter förige Ahngiffuende. Och war domb begierendis. §.
Her till mötte Jochim Wente, Och berette, hand /165./ Inted wider haffde i denn Sagh at suare, end hand Udi sitt forsett haffde forregiffuitt, och war ochsaa domb begierendis.
Bleff sagenn optagenn thill i dagh enn Maanid som Indfallder denn 20 Aprilis förstkommendis.

2 Byefougdens Raadstuffue paa Laurids Mognsenn epter hans förige Ahngiffuende. §. Laurids Mognsen icke mötte, ey heller nogenn paa hans Wegne, som haffde der imod nogitt at suare. §.

Byefougden haffde indsteffndt nogle Personer, Nemblig Anders Johansen som schulle widne om itt Quindfollch Wed Naffn Anna Oluffsd: som haffde ladet sig beligge nedr Udi Skaane. §. Disligst war och indsteffnd Mogns Johansenn som der omb och schulle widne. §. Udi lige maadr haffde hand och Indsteffndt U: Jacob Schomagr, som och schulle thillstaa sin Sandhed om Claus Weffuer Anlangende Leyesmaall. Och mötte icke Jacob Schomagr. §.
Haffde hand och Indsteffnd Hendrich Mognsen som schulle tillstaa sinn Sandhed om Peder Kockedrengh, Anlangende om hans formuffue, Som haffde forseett sigh med leyesmaall. §. Anders Johansen och de andre for:ne mötte Saa well som Jacob Schomagr och sidenn frembkomb, och tillstode, att det ehr dennom nochsomb witterligt, Att alle forsch:ne Personer, som sig med leyesmaall haffde forseett, huillcke ochsaa hos Byefougden haffde Affsonet fore Att deris formuffue icke paa de tider war, Att de epter Konglig Ahnordning deris böder for Leyesmaall kunde Udgiffue, saa fulldkommelig som sig burde. § End schiöd for:ne Byefouget sig thill itt widne att wille före thill neste Raadstuffue, Som schulle och

thillstaa sinn Sandhed om Inger Hanssdaatter, som sig haffde beliggitt Udi Suerige, huillcket widne ehr Bredager Jensen Udi Siffridmaale. §.

[165v]

Raadstuffue denn 13 Aprilis 1640.

Præsentes:
Laurids Pedersenn
Knud Pedersenn B:
Matthias Elers
Jacob Frantzenn R.
Peder Baad
Daniell Warnow

3. Byefougdens Raadstue paa Laurids Mognsen epter förige Ahngiffue och till neste Raadstuffue wille schriffteligen fremblegge. §.
Laurids Mognsenn icke mötte, ey heller nogen paa hans wegne.

Eptersom Byefougden sidste Raadstue beraabte sig paa itt Widne, Nemblig Bredager Jenss, att widere om itt löst Quindfollck Wed Naffnn Inger Hanssdaatter, Som sig med leyerssmaall haffde forseett, Att hindis formuffue icke saa war hun epter deromb Udgangne *Mandat* kunde Udgiffue sine böder, Da mötte nu for:ne Bredager Jens, Och wed sinn Eed och opragte fingre wandt och bekiende, att hand optinged for samme Quindfollck hos Øffrigheden, och hun da icke formaatte mehre att Udgiffue end som hand da paa hindis Wegne Udlagde Nemblig 1 Rixdr till Kongen.
Her epter war Byefougden Raadstue Widne begierendis. §

1 Byefougdens Raadstue paa Mattis drager, Saa och Jens Bentzen, for hues de I gaar Under höigmesse, haffr baarett öll och guods Imod Mandatenn deromb Udgangen, formente de burde at lide for helligbröde.
Her till mötte for:ne Matthis och Jens, Och bads denne gangh om Naade, De willde inted widere saa giöre. §.

NB I dag schiötte och Affhende U: Hendrich Slytter sinn gaardt hand her till haffuer Paabhoet, thill Peter Brömmer, Och deromb lod forseigle i dag itt Pergementz schiöd. Som deromb Widere formellder.

/166./

NB I dagh Schiötte och Affhende Jörgenn Hendrichsenn enn sinn hallfue Engelöcke, Østenn byenn, thill Niells Pedersen her sammesteds, huorpaa i dagh forseigldis itt Pergement Schiöde, Som deromb widere formelldr.

NB H: Bertill Poffuellsenn i Listerbye I dagh wed sin schrifftelige her frembschickede Seddell Schiötte och Affhende sinn gaardt her i byenn thill Anders Pedersenn, Som itt Schiöde breff paa Pergement her fremblagdis och bleff forseiglet deromb wijdere formellder. §.

NB Helleuiigh Hammers frembkomb, och epter sinn schrifftelige her fremblagde Seddell war begierendis, att hinde maate thill forordnis enn fulldmegtige, som Udi hindis Sagh huor hun kand haffue fornöden kunde suare for hinde thill rette, eller och hun med Borgemestere och Raads thilladellse sellff maatte sig enn fulldmechtig Udkiesse, Saa berette hun ochsaa at haffue talld med Oluff Niellsen, som och her i dag Mötte, huillcken och pa woris gunstige Slotzherris guode behagh, Udi hans Affuerellse ehr thilladet epter Kong.M: forordning, huor paa hand och haffr giort sin Eed. §.
For:ne Oluff Niellsenn war paa be:te Helleuiigh Hammers wegne begierendis itt Raadstuffuinde epter hues denn 9 Martij sidst forleden bleff her Udi bogenn Indfört, Ahnlangendis 10 dr, hun da Udlagde for sinn Ulouglige handell hun haffde brugt, Med mehre deromb bleff Indförtt. Borgemester Laurdis Pedersen Suarede Att saa wijt borgerschabett ehr beuillgit, *viditz* deromb aff bogenn schall hinde ochsaa Meddelis, och inted widere. Det samme ehr och Borgemesters Knud Pedersens Suar, Som hinde strax schall Meddelis. §.

NB I dagh ehr Ahntagen Knud Thordsen och Jens Lauridsen paa Wolldenn thill Sommerwachten fra nu forgangen Paasche och till S:cti Michells daug förstkommendis, och schall de haffue thill lön huer dennom Penge Sex Slette dr och huer itt par Skoe, och giorde deris Eed, at schulle med alld flid ware paa deris Wagt, och raade huer time Imellumb 9 och 4 Slett paa thillbörlige steder. *Item* hollde

[166v] Alle Porter och laager Udi laass och löckellse, thill rette thider, och nöglene at leffuere och hente igien paa de thillbörlige och Seduanlige steder och ellers haffue guod tillsiun med illd och liuss, och ellers hues forefallde kand, Under thillbörlig Straff och lönnens forkortellse. §.

Raadstuffue denn 20 Aprilis 1640. §.

Præsentes:

Laurids Pedersenn	
Knud Pedersenn	Borgemestere
Matthias Elers	
Jacob Frantzenn	Raadmend
Peder Baad	
Daniell Warnow	

Eptersom det i dag ehr thechte dagh at dömme Imellumb Byefougden och Jochim Wente, da sagdis der paa saa aff for rette.

Domb.

4. Byefougdens Raadstue paa Laurids Mognsen epter förige Agngiffuende, Och Udi rette lagde sitt schrifftelige forsett, Sampt och enn B: Knud Pedersens Seddell bleffue leste och paasch:ne.
Laurids Mognsen icke mötte, ey heller nogen paa hans wegne att suare wille. §.
Bleff Sagenn optagen i 14 dage thill denn 4 May. §.

2. Byefougdens Raadstue paa Mads drager och Jens Bentzen epter förige Ahngiffuende. §.

NB. Fremkomb Suend Bentzen i Heggetorp och war begierendis formynder at motte forordnis till tuende hans sösterbörn Nemlig: Anne och Margrete Hanssd: huillcke börn Anna Hanss Buntemagers som er deris fadermoder haffr opföd, och Udi rumb tid epter deris faders Affgang hafft dennom hos sigh, Da er der till forordnitt Hanss Jacobsenn her ibm, Som sig samme börns Wergemaall schall paatage och deris gaffn och beste at Söge, som hand for Gud och Øffrigheden kand forsuare. §.

/167./

Raadstuffue denn 4 Maij 1640.

Præsentes:
B: Laurids Pedersenn
R: Jacob Frantzenn

Eptersom Sagenn Imellumb Byefoudenn och Laurids Mognsenn ehr Optagenn thill i dagh at Kiende Udi, Saa haffr nu Byefougden i dagh for gott follkis forbönn schylld och paa hosbundens guode behagh beuillgett och Sambtögt Sagenn frembdelis att optagis i 4 Uger till denn 1 Junij, Och for:ne Laurids Mognsenn herforindenn at Söge hosbundenn om benaadningh. §

3. Byefougdens Raadstue paa Mads drager och Jens Bentzenn epter förige Ahngiffuende. §.

1. H: Jenssis Raadstue paa Jörgenn Felldbereder, Ahnlangendis denn Gaard hand hannom haffr Affkiöfft, och beretter nu at schall feile Udi Maalet Ud till gadenn, hen wed hallffanden allen, formente derfore et Jörgen burde hannom at forschaffe Saa wijt hand hannom haffr Solldt;
Herimod lod Jörgen felldbereder frembschicke sitt schrifftelige Suar bleff lest och paasch:uitt.

[167v]

Raadstuffue denn 11 Maij 1640. §.

Præsentes:
Laurids Pedersenn, Borgemester
Jacob Frantzenn, Raadmand

Byefougdenn lod liuse for sine deller i dagh.

2 H: Jenssis Raadstue paa Jörgenn Felldbereder, epter förige Ahngiffuende. §.
Hertill mötte Jörgenn Felldbereder, Och berette att hand haffr Solldt och schiött H: Jens sinn Gaard, epter der paa Schiödebreffs formelldingh, hand maatte rette sigh der epter, och begierede Inted at haffue Rettergangh med den guode Mand. §.

Raadstuffue denn 18 Maij 1640. §.

Præsentes:
Laurids Pedersenn, Borgemester
Matthias Elers
Jacob Frantzenn Raadmend
Peder Baad
Daniell Warnow

Byefougdenn lod liuse for sine deeler i dagh. §.

3. H: Jenssis Raadstue paa Jörgenn Felldbereder epter förige Ahngiffuende, Och fremblagde sitt schrifftelige forsett, bleff lest och paasch:uitt. §
Jörgen Felldbereder icke her till mötte, ey heller nogenn paa hans wegne. §.

Ehr op fordrett Hendrich Snider, huor hannom ehr bleffuen tillspurd, Om /168./ der icke war oplagt nogen thönder Rugh paa hans lofft aff de lybsche?
Huortill Hendrich suarede, Att Johann Dorst aff Lybeck, haffde oplagt enn Partij Rugh paa hans lofft, henn wed 50 thönder. §.
Epter sligh leiglighed ehr med Kiemneren, epterdi 4 borgere Herman Slytter, Wollter Hendrichsenn, Hendrich Slytter och Hellie Erichsenn der henschicket, och samme Rug beseet Som dennom tychtis Kunde were henn wed 80 thönder, Paa huillcken Rugh de berette att haffue giortt *arest* thill Sagens Uddragh.

Raadstuffue denn 8 Junij 1640. §.

Præsentes.
Laurids Pedersenn
Knud Pedersenn Borgemestere
Matthias Elers
Jacob Frantzenn Raadmend

Eptersom Sagenn Imellumb Byefougdenn och Laurids Mognsenn war optagenn thill forledenn denn 1 Junij att schulle gange domb Paa, huillcken thid Byefougden eller nogen paa hans wegne icke ehr mött

och fordret paa domb, Aff Aarsage som Byefougden nu i dagh berette, hand icke rettere wiste eller haffde formodet, End forne Laurids Mognsen haffde epter sitt löffte Sögt Øffrighedenn om benaadningh, Saa epterdi Sligt icke schied ehr, som hand formercker, Mötte hand nu i dag och war endelig domb begierendis.

Domb.

[169v]

1 Byefougdens Raadstue paa Peder Mognsen Schomagr for hues hand schall haffue Offuerfalldet Michell Kleinsmid och hans hustru, giortt huusfred och gaardgangh, och Slagit Michells Quinde med enn Rönnepaagh och att Michell som her i dagh mötte berette att wille före Widnisbyrd i Sagen, Berette ochsaa att haffue giffuitt Byefougden Sagen i hender, at tale paa. §.
Peder Schomagr icke her till mötte, ey heller nogen paa hans Wegne. §.

H: Jenss lod liuse for sinn deele hand haffr paa Jörgen Felldbereder.
H: Jenss haffde hid indsteffndt Niells Gulldsmid och Jörgen Felldbereder thill widnisbyrd at paahöre, Enn Rendesteenn Ahnlangendis, som i gammell dage Ungefer 30 Aar sidenn laa Imellumb thuende Stuffuer paa denn gaard Niells Gulldsmid nu paabhoer, deris Sandhed deromb at thillstaa, Som ehr Anders Johansenn och Anna Buntemagers huillcke och her i dagh mötte. Saa well som och berette H: Jens at haffue hidstefndt Kirstine Oluff Kremmers, sinn Sandhed ochsaa deromb at tillstaa. §. Da frembkomb Anders Johansen Och Wed sinn Siells Eed och opragte fingre wandt och bekiende, Att der stoed tuende Stuffuer paa den gaardt Niells Gulldsmid nu paabhoer, denn ene stoed östen thill, och denn Andenn Westen thill, och begge stuffuer Wiste med deris gauffler Sönder och Nör, Och udaff samme gaardt löb en Rendesteen Imellumb begge Stuffuer och Ud till gaden, Widere Wiste Anders inted deraff. §.
Niells Gulldsmid till spurde Anders Johansen, Om dett ehr hannom witterligt, Att denn Rendestenn som nu ehr, war thillforn Wed magt eller icke? Huortill hans suarede hand wiste der inted aff. §. Dernest frembkomb /169./ Anna Buntmagers, Och Wed sinn Eed och opragte fingre Wandt och bekiende, Att for 40 Aar siden, bhoede hun Udi enn aff de Stuffuer som da stoedt paa denn gaardt Niells Gulldsmid nu paabhoer, da löb der enn Rendesteen norden fra och sönder ned

Imellumb begge Stuffuerne Ud ad gaden. Och flere Rendestener wiste hun icke aff paa de tider der. §.
Her till mötte Nielss Gulldsmid och Jörgenn Felldbereder Och berette att denn Rendesteen som nu ehr, ehr de ombforligte epter deromb oprettede *Contractis* widere formelldingh Niells Gulldsmid her fremblagde, bleff lest och paaschreffuitt, huillckenn *Contract* de nu begge her i dagh wedstode. §
Her epter her Jenss och de andre hand haffde Indsteffdnd Niells och Jörgen war Raadstuffwidne begierend. §

Denn 15 Junij 1640.

I dagh bleff Anders Schriffr thillforordnet epter kongens breff och epter Slotzherrens schriffuellse thill Jesper Schow, Som i dagh med Jochim Wente mötte och det begierede at suare thill rette for for:ne Jochim Wente Udi hues Sagh hand Helleuiigh Hammers kand haffue at tilltale. Och hannom derudi for enn billig betallning thienne som hannom bör.

[169v]

Raadstuffue denn 22 Junij 1640. §.

Præsentes:

Laurids Pedersenn	
Knud Pedersenn	Borgemestere
Matthias Elers	
Hendrich Slytter	Raadmend
Jacob Frantzenn	
Peder Baad	

2 Byefougdens Raadstue paa Peder Schomagr, epter förige Ahngiffuende, Och tillspurde hand hannom som nu her i dagh mötte, Om hand wille benegte, hand icke haffde weritt for Michell Kleinsmids dör, och sig der Ahnstillet som Michell haffr klaget. §. Peder Schomagr suarede, hand kunde icke benegte, hand Jo war for Michells Kleinsmids dör, Mens hand giorde der ingen schade. Byefougden berette at wille till Neste Raadstue beuiise huad schade Peder der haffde giortt med tuende Mend, Sampt och Wagten, som

toge hannom der fra dörren. Saa och schrifftеligen fremblegge hues hand i sagen haffr.
Peder Schomagr berette och schrifftеligen att wille fremblegge sitt Suar. §.

NBene I dagh frembkomb Christopher Jacobsenn, och baade paa sinn egenn Saa och paa sin Sösters Barbra S: Claus Bylous wegne, giorde och gaff Borgemester Laurids Pedersenn fulldkommenn Affkalld, for alld denn Arffuelaad som enn deris broder wed Naffn Jacob Jacobsen ehr tillfallden epter sinn Affgangen Fader och Moder, Fadermoder och Modermoder, baade Udi huse och gaarde grund och Eyendomb inden och Uden Byes, löst och fast epter der paa rigtige fortegnellssis indholld, Som bemellte Borgemester Laurids Pedersenn thill denn 10 Januarij Anno 1639 haffr hafft Under sitt Wergemaall, och det forrentid, Och nu Samme Arffuelod thill dennom begge, Nemblig: Christopher Jacobsen och hans Söster /170./ Barbra oplatt, med widere som epter enn Opschrifft her paa samme Arffue fremblagdis, formelltes bleff lest och paasch:uitt. Her hos for*obligerit* be:te Christopher Jacobsenn sig baade for sig sellff Saa och for for:ne sinn söster Barbra, Att saa frembt be:te deris Broder kommer igienn och fordrer paa samme sitt Arff, Da for:ne Christopher Jacobsen att staa der fore och sin broder allt sitt Arffueguods at schall forschaffe och fornöye, Uden nogen forhindring i alle Maader. Och be:te B: Laurids Pedersen derfore gansche frij och Utilltallt at bliffue, Waare de paa begge sider Raadstuffuinde begierendis. §.

NB I dagh fremkomb Hederlig och höiglerd Mand M: Hanss Jörgensenn, Sogneprest her Udi Rundebye och Prouist Udi Middellsted herrid, Och eptersom hand for nogen rumb tid forleden /:som hand berette:/ haffde Solldt enn sinn gaardt hand paa kirckebroen haffde liggendis, till sin broder S: Affgangen H: Jörgen Jörgensen, da Sogneprest Udi Hobye, Och haffde bekommitt fulld betallningh for samme gaardt, och dog ingen Kiöbe- eller Schiödebreff war dennom Imellumb giortt och oprettid, Da schiötte nu i dagh be:te M: Hanss samme gaardt till hederligh och Wellerd Mand H: Dauid Dauidsenn nu Sogneprest i for:ne Hoby Sampt och till hans hustru Christentze Bentzdaatter, Som thillförne haffde be:te Jörgenn till echte. Dogh hues Aarlige Jordschyll deraff gaard och Pleyer at Udgiffuis, her med alldelis Undertagendis. §.

NB I dagh frembkomb Erlig och Manhafftig Capetein Joen Lituitz Och berette, Att eptersom hans Moder Erlig och Gudfrychtig Quinde Madelene S: Knud Gulldsmids, for nogenn Aar forleden haffde Solld enn hindis gaardt neder wed denn lange Kirckebroe liggendis, thill sin broder, S: Affgangen H: Jörgen Jörgensen da Sogneprest Udi Hobye och det Udi hindis Söns bemellte Capeteins hans Affuerellsse huorfore och hederlig och höiglerd Mand M: Hans Jörgensen, Sogneprest [170v] her Udi Rundebye och Prouist Udi Middellstedherrid da paa sinn Sösters be:te Madelene Knuds hindis Wegne her indenn Raadstuffue haffr schiödet samme gaardt till for:ne S: Her Jörgenn Jörgensenn, Mens dogh Skiödet icke tagit beschreffuitt, huor fore bemellte Capetein nu Udi dagh samme Schiöde her for retten *Confirmerit* och Stadfestede, Dogh hues de fattige i samme gaardt haffr staaendis Nembligh 40 dr, det her med alldelis Undertagendis. Samme Skiöde war H: Dauid Dauidsen Under byes Siegll begierendis. §.

Raadstuffue denn 6 Julij 1640. §.

Præsentes:
Knud Pedersenn, B.
Matthias Elers
Hendrich Slytter
Jacob Frantzenn R.
Peder Suendsenn
Daniell Warnow

3 Byefougdens Raadstue paa Peder Schomagr epter förige Ahngiffuende. Och förde eptersch:ne Widnisbyrd, Nemblig: Knud Thordsen Som gick Wagt, hand frembkomb och Wed sinn Eed och opragte fingre wandt och bekiende Att enn Natt der hand och Jenss paa Wolldenn ginge wacht och de war i Daniell Warnows bislagh epterad de haffde raabtt Elluffue, Komb Michell Kleinsmids Quinde thill dennom och bad de willde komme henn och schillie hindis Mand och Peder Schomagr adt, thi de öder huer andre som hun berette. Och de da ginge med Quinden och som de kom for Michells dör, stod Michell inden sitt Windue, och Peder Schomager Uden forre paa

gaden och berette Michells Quinde for Wagten, Att Peder Schomager haffde slagit hinde offr Armen med enn Rönnepaagh Uden for hindis gadedör. Som och Knud saae hun haffde denn ene Arm i den anden, och icke kunde röre den thill at hiellpe sin Mand. Och Peder Schomager stod och blödde i haanden som Peder berette, att Michell haffde huggett hannom, Mens /171./ Michill sagde, at Peder haffde sellff schaarett Sig med sinn Kniiff, i det du haffr stucket ind ad Winduet till hannom med sinn Knijff, der med thog Wachten och ledde Peder Schomagr ned till sinn broders Laurids Mognsenn. §. Och widere berette Knud inted at Wide deromb. §.

Lige det samme och wed lige forsorenn Eed Wandt och bekiende Jens paa Wolldenn som gick wagt samme Natt, saaledis Imellumb Michell Kleinsmid och Peder Schomagr at were tillgaaen som nu Knud Thordsen nu ombuundet haffr.

Michell Kleinsmids Quinde och frembkomb, och Wed sinn Eed och opragte fingre bekiende, Att Peder Schomager komb for hindis dör haffde enn Kniiff i haanden och böd hindis Mand Ud, och som hun icke willde stæde Michell Ud, komb hand dogh Ud, och hun komb Imellumb, och Peder da schar hinde i fingren med Kniffuen, Och midler tid Sögte hun epter Manden och willde hafft hannom ind igien, Da slog Peder Schomager hinde offr Armenn med enn Rönnepaagh, Saa den bleff baade brun och blaa, och icke kunde röre eller hiellpe hindis Mand Mens gick henn till wagten at de wille komme henn och schillie dennom ad. §.

Disligist haffde Byefougden hidsteffndt thuende Mend, Nemblig Börge Dower och Thord Mognsen, huillcke hand strax om Morgonen epter beschickellseuiiss haffde henschicket att Syne och see hues hugh och Slagh der fands paa Michell Smids dör, huillcke och fremkomb och wed Eed och opragte fingre bekiende, Att der fands Udi dörrenn och dörstollpen 17 Slagh som Syntes at Were stött och giort med enn Rönnepaagh, Saa och enn Rude slagen aff Winduet och listen som Winduet gaar Udi indslagen och Udi Sönder. §.

Her till mötte Peder Schomagr Och fremblagde sitt schrifftelige Swar bleff lest och paasch:uitt. §.

1 Raadstue, Att Byefougdenn haffde hidsteffndt Claus Hansen, och aff hannom eschet enn Landstingsdomb fylldiste hand her fremlagde, bleff Sluttningen lest och paasch:uitt. §. Her till mötte Claus Hansen, Och [171v] Berette, att hand wiste inted her till at kunde Suare,

förend hand finge at tale med Slotzherren som hand sin domb haffde leffuerit at tale for hannom till guode till hoffue. §.
Byefougdenn war begierendis forklaring offr samme Landstingsdomb, huad straff der paa schall föllge. §.

M: Hanss Jörgensenn haffde hidsteffndt Thrölls Schomager, Och war 4 grandschningsmend begierendis, Som kunde Syne enn gierdisgaardt Thrölls haffde opsatt Imellumb begge deris hawer paa biergitt. Huor med hand formener, Thrölls samme gierde att haffue Satt hannom paa sinn hawe for Ner enn guod dell, Och samme 4 Mend derfore samme leiglighed att Syne och besee, och fra Sigh att giffue beschreffuit, Som de achter at wille forsuare, Som ehre:

1. Peder Weffuer
2. Christopher Muurmester
4. Lasse Piber
3. Jep Thömmermand. §

Och deris toug med det förderligste att fylldistgiöre. §.

1 Anders Schriffuers Jochim Wentis fulldmechtige Raadstue paa Byefougdenn Bertill Bester, Sampt och Helleuiigh Hammers, Ahnlangendis enn *Arest* paa hannom schall were giortt denn 18 Aprilis forleden, Ind till denn 21 *dito* att Byeting holltis, Till huillcken thid hand [formente] berette aff samme *arest* att were entlediget. Och thillspurde Anders Schriffr Byefougden Om Jochim Wente sidenn forsch:ne thid ehr bleffuen lougligen *aresterit*, huillcken hand kunde haffue Unduigt.

NB Och fremblagde Anders Schriffr Jochim Wentis schrifftelige berettningh med Jochims Haand Undersch:uitt bleff lest och paasch:uitt. §.
Byefougden berette, schrifftеligen thill Neste Raadstue att Wille Suare, Saa well som och Oluff Niellsen paa Helleuiighs Wegne och schrifftеligen att wille suare. §

NB I dagh bleff Lutze Kocks betalld som hinde ehr beuillget Penge Sex daller /172/ for enn hawe hun hid indtill haffuer Ancket paa hinde at schulle thillhöre, liggendis Söndenn offr Aaenn, huorpaa hun haffr frembuiist enn gammellt Skiöde, Som dogh ingen richtighed Kand aff ehrfaris, huor samme hawe schall were, ey heller be:te Lutze eller

hindis Affdöde Mand her inden Raadstue at were Schiött, Dogh alligeuell for hindis fattigdomb schylld ehr hinde her aff Raadhusett beuillget Penge Sex slette dr, Som hindis fulldmegtige Mogns Schreder har paa hindis Wegne Anammede, Och offuerleffuerede her de gamble breffue paa samme hawe, Och schall huercken hun eller hindis Arffuingere ingen ydermehre paatale eller kiære haffue om samme Kaallhawe grund epter denne dagh, Och schall samme hawe Jord were liggendis Udi Borgemesters Knud Pedersens Dambhawe, Som hannom och thillfore aff byen ehr beuillgit till sinn Jord och hawe att Indtage, och deraff giffue Jordschylld. §.

Anno 1640 denn 27 Julij.

NB I dagh bleff Jochim Wente med sinn *procuratore* Anders Schriffuer forligt, Att alle och hues Sager som be:te Jochim Wente kand haffue nogen at tilltale, baade Helleuiigh Hammers och andre, som hannom kand were gielld schylldig, schall for:ne Anders Schriffr thill dombs her till hiemb tingene och till Lands ting Udföre, och hannom derudinden thienne, som hand achter widere att wille forsuare, huorfore hand till lönn och for sinn Umage schall haffue aff Jochim Wente Penge 24 slette daller, huor paa Anders haffde bekommit Penge Sex Slette dr. Rester hannom igienn 18 Slette dr, huillcke 18 dr Jochim Wente Ahnloffuede at schall och wille epter haanden hannom till stille, naar hand dem behöffuer eller och nöyachtig Pandt. Her hos, der som Jochim Wente foraarsagis nogen Sagh at lade indsteffne till Herredagh, och hand der till will bruge for:ne Anders Schriffr, Da hand serdelis hannom der fore att betale, Och i saa maader schall Anders Schriffr thienne och forrente hans Sager throligen och forsuarligenn som det sigh bör. §.

[172v]

Raadstuffue denn 3 Augusti, 1640.

Præsentes
Laurids Pedersenn
Knud Pedersenn Borgemestere
Jacob Frantzen

4 Byefougdens Raadstue paa Peder Schomager epter förige Ahngiffuende Och Udi rette lagde sitt schrifftelige forsett, bleff lest och paasch:uitt. Och war domb begierendis. §.
Her till mötte icke Peder Schomager, ey heller nogenn paa hans Wegne. Da sagdis der paa saaledis aff for rette. Att
Domb, att were i Minde etc.

2 Byefougdens Raadstue paa Claus Hansen epter förige Ahngiffuende eschet enn Landstingsdomb fylldiste.
Her thill mötte icke Claus Hansen, ey heller nogen paa hans Wegne, eptersom thiennerne wedstode att haffue steffndt for hans brofielld, dog icke war hiemme.

2 Anders Schriffuers Raadstuffue paa Jochim Wentis Wegne paa Byefougdenn sampt och Helleuiig Hammers, enn *arest* Ahnlangendis, epter förige Ahngiffuende. Och fremblagde sitt schrifftelige Indleg bleff lest och paasch:uitt. Byefougdenn thillspurde Jochim Wente som her och mötte, Om hand kunde benegte, att hand Jo icke war i *arest* denn 21 Aprilis siden Byetinget war holldet. Jochim Wente suarede, att hans suar laa her. §.
Byefougden berette att hand wille före Widnisbyrd, Att bemellte Jochim Wente war frembledis Udi *arest*, fra den 21 Aprilis Byeting /173./ holldtis, och indtill hand sidenn *aresten* unduiigte. §.

1 M: Hansis Raadstue paa Thröllss Schomager, beschylldte hannom att haffue med enn gierdissgaard satt hannom paa hans hawe grunt enn deell for Ner; Som hand berette med Widnisbyrd att wille beuiise. Sampt och enn fire Mends besichtellse, Som deromb schall lyde. §.
Her till mötte Thröllls Schomager, Och formente sig inted at haffue satt M: Hanssis grund for Ner. §.

1 Kiemnerens Raadstue paa Heggetorp Mads, for Ulydighed, Att hand icke haffue willett möde paa byes Arbeide, der hand forgangen den 31 Julij war tillsagt, Mens mottuilligen siddet offuerhörrig, och hues hans thiennere haffde der paa suaritt, willde hand med dennom beuiise, thill neste Raadstue. §. Heggetorp Mads icke her till mötte, ey heller nogen paa hans wegne.

NB I dagh bleff M: Hanss Jörgensenn och Thröllss Schomager Wenligen och Well forligte denn tuist Ahnlangendis om enn gierdisgaardt Thröllls haffde opsatt imellumb beggis deris hawer paa biergit. M: Hanss for Ner paa sinn grund. Saaledis: Att Udi Nestkommende foraar, schall Thröllls optage denn gierdissgaardt nu opsatt ehr, och de begge sidenn att lade opsette enn gierdisgaardt, som schall were Snor rett rett fra beggis deris huusskneffle, och lige Ned thill Aaenn Wester i Pijlen som staar i Aabredden, huorudi gierdisgaarden schall festis. Och der med alld trette at schall were dennom begge, Sampt deris Arffuinger Imellumb bilagt och forligt. Huor epter de paa begge sider war Raadstuffuinde begierendis.

[173v]

Raadstuffue denn 24 Augusti 1640. §.

Præsentes:

Laurids Pedersenn	
Knud Pedersenn	Borgemestere
Matthias Elers	
Hendrich Slytter	
Jacob Frantzenn	Raadmend
Peder Baad §.	

3 Byefougdens Raadstuffue paa Claus Hansenn, och som thillforn esched enn Landstingdomb fylldiste.
Bleff Claus Hansen nogle gange paaraabt at frembkomme, Och icke hand eller nogen paa hans wegne her till Mötte. §.

Byefougden haffde hid Udi rette Steffndt Luduigh Bötzow, thill itt forlöfftis breff hand for Jochim Wente, och paa hans wegne schall haffue Udgiffuitt, huillcket breff hand her fremblagde, bleff lest och paasch:uitt. Lydendis paa 50 Rixdr, be:te Jochim Wente schall formedelst enn *Contract* hand haffde offrtraad were först aff Borgemestere och Raad thilldömbt att Udgiffue thill Kongen Byenn och de fattige och samme domb aff Landsdommer thill Landstingh Stedfest, huillcken domb Byefougdenn her fremblagde bleff lest och paaschreffuitt. §. Och Satte Byefougden Udi rette, Om be:te Luduigh Bötzow icke nu strax burde att ehrlegge och betale forsch:ne 50 Rixdr, samme sitt löfftis breff at epterkomme, Och samme Penge

thill hannom paa Kongens Wegne, Sampt och till byenn och de fattige. Som dommen deromb formellder, och war domb begierendis. Hertill mötte paa Luduigs wegne Carll Ottesen, Och fremblagde 50 Rixdr Udi smaa möntt, begierede derfore richtig Quitteringh. Sampt och Luduigs löfftisbreff tillbage igien.

Domb, Luduig at leffuere Pengene fra sig etc.

/174./

3. Anders Schriffuers Raadstue paa Jochim Wentis Wegne paa Byefougdenn, Sampt och Helleuiigh Hammers, epter förige Ahngiffuende, enn *arest* Ahnlangendis.

Byefougden her till mötte, och ehrböd sig at wille före Widnissbyrd mod forsch:ne Ahngiffuende, och fremblagde sin schrifftelige fortegning, bleff lest och paasch:uitt. Och da frembkomb först Mogns Schreder, hand Wed sinn Eed och Opragte fingre wandt och bekiende, Att enn dagh som hand Sadd till Stocke till byetingh, hörde hand iblant andenn Sager der forrettedis, Att der Luduigh Bötzow opsagde denn borgenn hand haffde stellid for Jochim Wente, da befalede Byefougdenn for:ne Jochim Wente, Att hand icke schulle Untuige retten, Mens hand schulle föllge hannom hiemb till widere beschied.

Lige dett samme och Wed lige forsorenn Eed och opragte fingre wandt och bekiende Christenn Pedersenn, Bent Schreder och Peder Schomager, Att de och denn samme dagh Mogns Schreder sad thill Stocke thill Byetingh, sad de och thill Stocke, huor de och hörde Byefougdenn sagde till Jochim Wente, hand schulle icke Undtuige Retten, Mens schulle föllge hannom hiemb, thill widere beschied. §.

Hendrich Schnider wed sinn Eed och opragte fingre Wandt och bekiende Att hand enn dagh mod Afften war inde thill Byefougdens huor hand hörde Byefougden togh Jochim Wente i *arest*, Att hand icke schulle entuige byenn, Mens bliffue her thill Sagens Uddragh med Helleuiigh Hammers, och att dett war den Afften som for:ne Jochim Wente war ferdig att Udseigle med Luduig Bötzow.

Mogns Fayersenn wed sinn Eed och opragte fingre Wandt och bekiende Att der Jochim Wente laa seigllferdig med Luduigh Bötzow att Udseigle, Bleff for:ne Mogns med sampt och Laurids Knudsenn aff Byefougden Udschickett hem till Luduig Bötzow hannom att forbyde at tage Jochim Wente med sig ad Thydschland, Saa well som Udschicket thill Jochim Wente, hannom och [174v] forböd hand icke at schulle Untuige byenn, förend denn Sag Imellumb Helleuiigh

Hammers och hannom komb till ende, eller och hand schulle forschaffe sigh enn i sinn Sted for hannom att suare till rette, huillcken Byefougdens begieringh Mogns berette de och epterkomb, Och att Jochim Wente dennom Suaritt, det komb hannom föige Wed, Komb hand icke med Luduig till Wands Da kunde hand well ride till Lands. Herepter war Byefougden sampt Anders Schriffr Raadstuffuidne begierendis.

Niells Gulldsmid frembkomb, och war begierendis 8 Mend paa enn hiörnesteen H: Jens Niellsenn Capellan schall haffue ladet sette hannom for Nær, Saa at samme hiörnesteen med denss paasatte fodtræ forhindrer enn Rendesteen dennom imellumb, Sampt och H: Jenss att haffue med sinn bygning Indbygt Niells sitt tagdröb, Naar hand will lade bögge itt hus der hos i sinn gaardt. Och haffde her till giffuitt bemellte H: Jens lauglig Warsell, Som och her till mötte, Da ehr der till optagenn eptersch:ne:

Mogns Johansenn
Joenn Lauridsen
Peder Schomager
Oluff Thordsenn
Ditleff Gulldsmid
Christopher Gulldsmid
Daniell Schomager
Mads Thidemand

Samme Mend att Syne och grandsche som forbemellt, och deris toug med det forderligste att fylldistgiöre, och fra sig giffue beschreffuitt, Som de wille forsuare. §.

/175./

NBene I dagh Schiötte och Affhende Markus Pedersen denn gaardt hand paabhoer, thill Niells Haagensenn som hand med hannom haffr giortt Mageschiffte om deris gaarde, Och lod nu i dagh lesse itt Mageschifftebreff dennom Imellumb opprettid, bleff paaschreffuitt. §.

Raadstuffue denn 14 Septembris 1640. §.

Præsentes:
Laurids Pedersenn
Knud Pedersenn — Borgemestere
Hendrich Slytter
Jacob Frantzenn — Raadmend

4 Byefougdens Raadstue paa Claus Hansenn, eschet som tillfornn enn Landstingsdomb fylldiste.
Claus Hansenn icke Mötte, eptersom hand nogle gange bleff paaraabt. Byefougden war epter sinn louglige Eschninge Raadstuffwidne begierendis. §.

Byefougden haffde her frembstillet Jochim Wente, Som hand nogen tid langh Udi fengsell haffr hafft Ahndhollden, Och nu Udi dagh opböd hannom thill borgenn, Om nogen will borge for hannom, Saa hand kunde bliffue sitt fengsell entlediget, Eller och om hand wille Udgiffue sinn louglige forpligt som det sig bör. §.
Her thill mötte paa Jochim Wentis wegne hans fulldmechtige Anders Niellsen, Och berette, Att epterdi for:ne Jochim ehr enn fremmid karll, och icke weed at kand faa borgen for sig, da Ahnloffuede nu for:ne Jochim Wente, Att hand wille Udgiffue sinn louglige forpligt thill Helleuiigh Hammers, som dett sig bör, Mens icke kunde Indgaa enn Ulidelig forpligt, Som hannom ehr Ahnmodet om, aff Helleuiigh och hindis fulldmechtige.

[175v]

NB I dagh her i retten Nedsatte Byefougdenn Itt lille Jernschrijn, med nogle forseiglede breffue, Sampt och samme Skrijn forseiglet, med hues derudi findis, och hörer Jochim Wente thill, Samme skrijn at Were her paa enn rett Nedsett till Sagens Uddragh med sine Wederparter. §. Jochim Wente her till suarede, Att hand wille tale der paa med loug och rett, om saadant ehr lougligt hans schrijn och breffue at were hannom fratagen.

1 Raadstuffue Att Hendrich Hermandsenn lod opbyde Espedalls löcken, Som hand nogen thid langh haffr hafft i Pandt aff Salig Affgangen Ernest Festing, Om hans epterleffuersche den wille Igienlösse, hues icke, Da att forholldes der med epter forordningen, Wisse

Underpandt Belangende. Huortill hand haffuer giffuit for:ne Ernestis Effterleffuersche Kalld och Warsell.
Ingen mötte paa Annike Ernestis Wegne. §.

NB I dagh fremblagdis enn 8 Mends granschning paa en Rendesteen de Waare optagne Imellumb Jens Niellsen Capellan och Niells Gulldsmid. Samme grandschning bleff lest och paasch:uitt.

1 Niells Gulldsmids Raadstue paa H: Jenss Niellsenn, Ahnlangendis enn Rendesteen be:te H: Jenss med enn hiörnesteen och nu schall were thillmurett schall forhindre, Sampt och hannom for Næhr bygt, Att Naar Niells itt huus paa sinn grund Will sette och lade bygge, Da Niellsis tagedröb at forhindris huoromb 8 Mend haffde Siunet och grandschet, huillcken grandschningh hand her Udi rette fremblagde, bleff lest och paaschreffuitt. §
Her till mötte icke H: Jens, ey heller nogen paa hans Wegne. §.

/176./

NB Hendrich Slytter denn Elldre fremblagde itt Kiöbebreff Aff S: Affgangen Hanss Andersen fordumb borger her Udi byen Udgiffuitt, Lydendis paa denn gaardt hand paabhoede, Som hand thill be:te Hendrich Slytter haffde Solldt, epter samme Kiöbebreffs widere formellding, Under dato 9 Julij Aar 1634, bleff lest och paasch:uitt. §.
Noch fremblagde itt Thingsuidne epter Affkalld her till Byetingit Udgiffuitt denn 30 Junij, Neruerende Aar, bleff lest och paasch:uit. Och war be:te Hendrich Slytter begierendis Byes Seigll for itt Skiöde paa samme gaardt epter forsch:ne kiöb och Affkalld huillcket hannom och bleff beuillget. §.

NB I dag ehr Jacob Schomager denn yngre thillforordnit att were Inger Hanss Pedersens Wergemaall och forsuar, Och hand samme Wergemaall saa att schall foruallte och forrestaa, Som hand achter att will forsuare. §.

Denn 28 septembris Anno 1640. §.

NBene I dagh ehr Ahntagenn Knud Thordsenn och Suend Niellsen thill Winterwagten fra nu och till Paasche först kommendis, och schullde haffue thill Lönn huer demb, Penge thie Slettedr och huer 1 par Skoe, Och giorde de deris Eed at schulle med alld flid wahre paa deris wagt, och raabe huer thime Imellumb 9 och 4 Slett paa thillbörlige steder, *Item* hollde alle Porter och Laager Udi Laass och lyckellse thill rette thider, och nöglene att leffuere och hente igienn paa de tillbörlige Steder som Seduanligt, och ellers haffue guod tillsiun med Illd och liuss, och ellers hues forrefallde kand Under thillbörlig Straff och lönnens forkortellsse. §.

[176v]

Raadstuffue denn 12 Octobris 1640. §

Præsentes:

Laurids Pedersenn	B:
Knud Pedersenn	B:
Hendrich Slytter	
Peder Baad	Raadmend

Byefougdenn i dagh saawell som thillforn opböd Jochim Wente hand haffr hos sig fangen thill borgenn, Om nogen for hannom Willde borge, Och der till haffde Steffndt Helleuiigh Hammers med hindis fulldmechtige. §.

Her thill mötte Jochim Wentis fulldmegtige Anders Niellsen och berette, hand wille forschaffe tuende Nöyachtige Mend for Jochim Wente thill borgenn, Som ehr Luduig Bötzow och Mogns Johansen, Med slig willdkaar, att be:te Jochim Wente schall lade Helleuiigh Hammers och hindis fulldmechtige och andre dennom ehre till lydendis, were och bliffue Ubeuuren, och hurecken med hugh eller offuerfalld, thruen eller Undsigellse, Schiellderi eller andenn Utillbörlighed, epter denne dagh att schall Sig lade med forliude, Mens hues for:ne Jochim Wente kand haffue for:ne Helleuiig thill at tale, Da att bruge Loug och rett. Saa frembt be:te Jochim sigh imod dette forsch:ne Utillbörligen Ahnstiller och forgriber da for:ne Mend att schaffe hannom i feingsell igienn, Som hand ehr Udtagen, Och at samme Jochim schall her bliffue thillsted thill Sagens Uddragh, Lide

och Undgiellde, hues Loug och rett sigh kand thillsige och hannom offrgange.

Forsch:ne Luduig Bötzow och Mognss Johansen her thill mötte Och forsch:ne borgen som nu forbemellt haffr Indgaait, Paa dett hand sitt fengsell maa bliffue entlediget, at hand kand tale paa sinn Sagh. §. Saa well som och mötte Helleuiigh Hammers, och dette forsch:ne Sambtöckte, och war med tillfreds.

/177./

1 Byefougdens Raadstue paa Jochim Wente for hues hand haffr Unduigt aff enn *arest* hand war tagen Udi, Som widere thill neste Raadstuffuer schulle Ahngiffuis.
Jochim Wente mötte och berette hand willde ochsaa suare till thredie Raadstue. §.

1 Anders Niellsens Raadstue paa Helleuigh Hammers och hindis fulldmechtige for hues hun schall haffue ladet tage Jochim Wente i Kongens Jern, formente det icke war lougligt hannom att lade fengsle.
Her till mötte Helleuiigh Hammers, Och berette hindis fulldmechtige icke ehr nu thillstede, Mens thill Neste Raadstuffuer schulle der till suare.

1 Anders Niellsens Raadstue paa Byefougden Bertill Bester Ahnlangende nogit gulld och Attschillige breffue, hand schall haffue tagit fra Jochim Wente, och dett her Indsatt paa Raadstuffuen, willde derfore wide Aff huad Aarsage hand samme gulld och breffue haffde tagit, Som Widere schulle schriffteligen frembleggis.
Her till Suarede Byefougdenn Att hand thill neste Raadstuer willde och schriffteligen Suare. §.

2 Niells Gulldsmids Raadstuffue paa H: Jenss Niellsen, epter förige Ahngiffuende, Och till thredie Raadstuffue berette schriffteligen att wille fremblegge.
Her thill mötte H: Jenss Niellsen, Och berette hand willde och suare thill Neste Raadstuffue. §. Och war begierendis att Niells Gulldsmids Jordebreff maatte frembkomme i Rette; Der thill suarede Niells Gulldsmid, Att hans Jordebreff kommer H: Jens inted Wed.

Mens hand hollder sig wed sin *Contract* saa lenge denn staar wed magt. §.

1 H: Jenss Nillsen Capellan, Saa och Jörgenn Felldbereder deris Raadstuffue paa Matthias Elers och Jacob Frantzenn [177v] Anlangendis enn *Contract* de schall haffue beseiglett Imellumb for:ne Jörgenn Felldbereder, Saa och Niells Gulldsmid, lydendis om enn Rendesteenn; Willde derfore lide domb med dennom, om samme *Contract* bör at stande for fullde eller icke. Haffde och her till steffndt Niells Gulldsmid, Som och her thill mötte, Och berette hand hollt sig epter sinn opretted *Contract* med Jörgen Felldbereder, her fremblagt, sampt och it Raadstuffuidne bleffue lesst och paaschreffne. Huoromb Jörgenn Felldbereder fremblagde sitt schrifftelige forsett, bleff lest och paaschreffuitt.

Jost Esterfelld aff Rostoch haffde hidfördret Byefougden Bertill Bester for enn *arest* hand schall haffue giortt paa hues gielld be:te Jost schall thillkomme aff Laurids Mognsen, Med huillcken *arest* hand formener sig at schie Urett, epter som samme *arest* schall were for 6 tdr Rostocker öll, hand och Steffen Knegendorph aff Rostoch thill Jesper Schow schall haffue weritt schylldigh, och de derfore her at haffue weritt i *arest* begge, Indtill att Matthias Elers haffde *Caverit* for for:ne Steffen hos be:te Jesper Skow, Saa hand ehr bleffuen *aresten* entlediget, och sellff fulldt Matthias Elers till Rostock paa hans Skude. Der Matthias da ehr hidkommen igien, haffr hand talldt med Byefougdenn, om enn *arest* paa mig igien paa Steffens wegne, den iag formener icke burde at lide.
Byefougden berette her thill att wille suare till neste Raadstuffue.

/178./

Raadstuffue denn 19 Octobris 1640. §.

Præsentes:

Laurids Pedersenn	
Knud Pedersenn	Borgemestere
Matthias Elers	
Hendrich Slytter	Raadmend
Peder Baad	

2 Byefougdens Raadstue paa Jochim Wente, en *arestis* Unduigellse Ahnlangendis, som för Ahngiffuitt ehr.
Anders Schriffr paa Jochim Wentis wegne mötte, Och berette thill Neste thing att wille suare. §.

2 Anders Schriffrs Raadstue paa Jochim Wentis wegne paa Byefougden Bertill Bester, epter förige Ahngiffuende, dett gulld och breffue her Indsatt Ahnlangendis. Och berette att wille thill thredie Raadstue schrifftteligen fremblegge. §.

2 Anders Schriffuers Raadstue paa Jochim Wentes wegne paa Helleuiigh Hammers, epter förige Ahngiffuende, Ahnlangendis huorfore hun hannom haffr Udi fengsell ladt Indsette. §. Saa och eschet enn forpligt Udi rente Som haffr weritt Udi rette Som haffr weritt Udi Byefougdens huus i 4 Mends Offueruerellse.
Ingen mötte paa Helleuiigs Wegne. §

3 Niells Gulldsmids Raadstue paa H: Jenss Niellsen epter förige Ahngiffuende. Och fremblagde sitt schrifftelige forsett, bleff lest och paaschreffuitt. §. Her till mötte H: Jenss Och berette, der war inted forbud giortt, Att hand Jo maatte sin Rendesteen igiennbögge epterdi denn war paa hans egen grund, och inted kommer Niells Gulldsmid wed, Och derforuden Nödes hand till Samme Rendestenn at igien [178v] bögge, formedellst denn slemme stanck hand maatte lide aff hues der Indflöd paa hans grund fra Niells Gulldsmids gaard, End ochsaa der forudenn formente hand sig ingen Urett att haffue giort med sinn bygning, huillcken hand haffde satt och ladet bögge paa sinn egenn och icke paa Niells Gulldsmids grund. Och for det sidste, haffuer de 8 Mend icke grandschett be:te H: Jenss att haffue satt sinn bögning Niells Gulldsmids huus som nu staar for Nær thagedröb at forhindre. Och berette H: Jenss thill neste Raadstue schrifftteligen att wille fremblegge. §. Niells Gulldsmid fremblagde itt Raadstuffuinde, bleff lest och paasch:uitt.

2 H: Jenssis sampt och Jörgen Felldberederss Raadstue paa Matthias Elers och Jacob Frantzenn epter förige Indlegh och schrifftelige forsett.
Matthias Elers som her thill mötte thillspurde Jörgen Felldbereder, Om hand haffde ladet hannom hidsteffne och huor fore? Der till

suarede Jörgen Felldbereder, Dett staar udi hans forsett huorfore hand haffr steffndt Matthias Elers och Jacob Frantzenn. End tillspurde Matthias Elers Jörgen Felldbereder Om hand willde staa wed dett forsett hand thill förste Raadstue lod Indlegge? Jörgen der till Suarede, hand staar wed sitt forsett, thi der staar hans egen hand Under. §.

End berette Jörgen Felldbereder, Att hand alldrig haffr hafft denn *Contract* i sin haand, Som ehr beseiglet aff Matthias Elers och Jacob Frantzenn, Och icke weed huor H: Jenss ehr kommen thill samme *Contract*. §

H: Jenss haffde hidsteffndt Niells Gulldsmid, thill widnisbyrd att paahöre Enn Rendesteen Ahnlangendis som dennom Imellumb thuistis, Da frembkomb Laurids Nielsen Klocker, Och wed sin Siells Eed och opragte fingre wandt och bekiende Att hand bhoede paa den gaardt i 2 Aar H: Jenss nu thillhörer, och aff Jörgen Felldbereder kiöfft, Da midler tid Jörgen Felldbereder Aatte gaarden Da löb aff Niells Gulldsmids gaardt Wand och omflod Ned i samme Jörgens /179./ gaardt, Naar icke Rendesteenen der Imellumb huer fiortende dag giordis Reen, och naar der komb stortt Wand aff stöbregnn, löb det ned i Jörgens brönd, Saa och ind till forstuffdören, Saa hand for stanck och ond lucht schylld maatte haffue hans Stuffuedör thillugt, denn stund samme Rendesteen Rensedis. Och att Niells Gulldsmid eller hans follck löffted enn fiell med hull paa nogit op, Saa scharn och Wand flöd thillhaabe Ud, Naar stort Wand war, och löb igiennd Rendsteenen. §.

Lige dett samme och wed lige forsoren Eed wandt och bekiende Laurids Klockers Quinde Anna, Saa med samme Rendsteen at were thillgaaen som hindis Mand for:ne Laurids Klocker nu ombuundet haffr.

Dernest frembkomb Matthis Thidemand, Och wed sinn Eed och opragte fingre Wandt och bekiende, Att midlerthid de huse Niells Gulldsmid i bhoer haffr staait, Da mindtis hand icke nogen anden Rendesteen end denn som nu ehr, Niells och Jörgen Imellumb. §.

Menn thillforn stod thuende Stuffuer, der löb enn Rendesteen Imellumb Ud ad gaden, Indtill de huse bleff bygt och opsatt som nu Niells Gulldsmid Udi bhoer, Och att dett ehr hannom Witterligt, samme huse bleffue der bygt strax epter krigenn. §.

Niells Gulldsmid bekiende att haffue boet paa samme gaard Ungefer Udi 23 aar. §. Mads Thidemands hustru, Anna, wandt wed Eed och opragte fingre, lige som hindis Mand nu ombuundet haffuer. §.
H: Jens Niellsen haffde hidfordret Mogns Johansen med sin Medföllger samptlig 8 Mend, Som schall haffue grandschet enn Rendesteen, Imellumb hannom och Niells Gulldsmid, Sampt och enn Nye bögning Niells haffde Ahngiffuitt sig for Nær at were satt, Saa hand icke haffde sitt tagdröb frij Naar hand willde der lade bygge huuss, Och epterdi samme 8 Mend haffde grandschet be:te H: Jenss att haffue bygt Niells Gulldsmid for Ner och icke formelldt huore Wijtt, Saa well som de icke saa fulldkommeligen schall haffue sagt [179v] eller Siunet paa forsch:ne Rendesteen, War derfore andre 8 Mend der paa begierendis. Som kunde fulldkommeligen om forsch:ne leiglighed Siune och grandsche, Sampt och at Siune enn Wandgangh med ombflod och scharn som löber aff Niells Gulldsmids gaard och Ind igiennom denn Nye H: Jensis bögning. Forsch:ne Mend derfore att Siune, Om H: Jenss med sinn bögning haffr forhindritt Niells Gulldsmidh nogit tagdröb paa hues huse hand nu haffr. Da ehr der thill optagne eptersch:ne:

Luduig Bötzow
Hendrich Mognsen
Johann Hawe
Anders Pedersenn
Elias Slytter
Hendrich Lasche
Joen Mognsen
Giert Schreder

Deris thoug thill Neste Raadstue att fylldistgiöre, Och war Niells Gulldsmid her thill lauglig Steffndt och Kalldet. §.

Jost Esterfelld aff Rostoch haffde hidfordret Matthias Elers, Anlangendis enn *arest* hand berette Matthias paa hannom at haffue tagit hos Byefougden, for tdr öll. For huillcke forsch:ne 6 tdr öll hand berette Matthias at haffue tagit Steffen Knegendorph löss aff *aresten*, hand och war udi med hannom förend hand Udseiglede Och haffde hidsteffnd Hendrich Snider som deromb schulle witterligt were. §. Matthias Elers her thill suarede och benechted hand Ingenn *arest*

haffde tagit paa for:ne Jost, hand kunde tale deromb med Jesper Schouff, finge hand well suar och beschied. §.

/180./

NB I dagh Wed Jörgenn Hendrichsenn Schiötte och Affhende Anders Hammer sinn Gaard hand paabhoer, thill Anders Hansenn, herridsschriffuer Udi Middellstedherrid, Och der paa lod lesse hans forseiglede Schiöde bleff paasch:uitt, som deromb wijttlöfftteligen formellder. §.

Raadstuffue denn 26 Octobris 1640.

Præsentes:
Laurids Pedersenn
Knud Pedersenn B:
Matthias Elers
Hendrich Slytter
Peder Baad §.

3 Byefougdens Raadstue paa Jochim Wente epter förige Ahngiffuende, en *arestis* Unduigellse Ahnlangendis.
Her thill mötte Jochim Wente, och berette at haffue ladet denn Sagh Indsteffne thill Landsting, och der will lade paakiende, Om samme *arest* ehr saa louglig som det sig bör. Siden will hand her Suare. §.

3 Anders Schriffuers Raadstue paa Jochim Wentis Wegne paa Byefougden Bertill Bester epter förige Ahngiffuende, det gulld och de breffue Ahnlangendis Bertill her haffr ladet Nedsette. Och der som Bertill haffde nogen domb eller breffue huor wed hand sig samme gulld och breffue kand thillhollde, hand de dett nu att fremblegge. Her till suarede Byefougden, Att naar Anders Schriffr her fremblegger schrifftteligen huad Sagh hand giffuer hannom, Som hand thill Anden Raadstue sigh paa beraabte nu i dag at fremblegge, willde hand suare hannom. Anders Schriffr thill suarede, Att hand ehr icke ene om Sagen, Saa hand nu kand fremblegge schrifftteligen Mens schullde schie thill fierde Raadstue.

3 Anders Schriffers Raadstue paa Jochim Wentes Wegne paa Helleuiigh Hammers och hindis fulldmechtige epter förige Ahngiffuende Ahnlangendis huorfore Helleuiigh haffde ladet Jochim Wente i Jern

Indsette. Saa och eschett enn forpligtis Udkastningh som thillforn. Och willde schriffteligen till fierde [180v] Raadstuffue fremblegge. §. Her thill mötte paa Helleuiigs wegne Oluff Nillsen Och berette ochsaa till fierde Raadstuffue att wille schriffteligen Sware. §.

Jochim Wente och hans fulldmegtige Anders Schriffr haffde hid Udi rette ladett Steffne Byefougden Bertill Bester, Saa och Helleuiigh Hammers och hindis fulldmegtige Ahnlangendis borgen Jochim Wente begiered offr Byefougden Saa och offr Helleuiigh och hindis fulldmegtige, huoromb hand lod fremblegge sinn schrifftelige Zeddell bleff lest och paaschr:uitt.
Her thill mötte och suarede Byefougden, Att hand Widste sig ingenn borgen att Were Jochim Wente eller hans fulldmechtige plichtig Med Mindre hannom offrbeuiises for huad sagh hand schall stille borgenn. §.
Saa well som och paa Helleuiigs wegne mötte Oluff Niellsen, Och I lige maader formeente huercken hun eller hand ehr Jochim Wente nogen borgen Pligtigh. Uden Jochim Wente eller hans fulldmechtige nogitt richtigt fremblegger domb eller andet, huor wed de bör att stille borgenn. §. Huor epter Anders Niellsen Saa well som Oluff Niellsen war Raadstuffuidne begierendis. §.

Jochim Wente med sampt Anders Schriffr paa Jochim Wentis wegne frembkomb, och haffde hidsteffndt eptersch:ne 4 Mend, Sönne Haagensen, Hendrich Slytter den Yngre, Mogns Pedersen grönd: och Suend Hane deris Sandhed at thillstaa om en Ubillig forpligt Helleuiigh Hammers wed sinn fulldmegtige Oluff Niellsen schall haffue Jochim Wente med Ahnmodet i Byefougdens huus, Och der till haffde hidsteffndt for:ne Helleuiig Hammers och hindis fulldmegtige. Och fremblagdis forsch:ne 4 Mend deris schriffteliige Beuiis *Daterit* Byefougdens huus denn 8 Septembris 1640, bleff lest och paasch:uitt. Thill huillcken Beuiiss forsch:ne Sönne Haagensen, Unge Hendrich Slytter och Mogns Pedersen Mötte, Och wed deris Eed och opragte fingre Wedstode samme deris Udgiffne Beuiiss Saa at were thillgaaet Udi Byefougdens huus, som denn ombformellder och Indhollder. Widere Widste samme Mend inted Derudi att Sige. §.

4 Niells Gulldsmids Raadstue paa H: Jenss Niellsen epter förige Ahngiffuende, en hiörnesteen Ahnlangendis. Och war domb begierendis.

/181./

Her till mötte H: Jenss, Och epter som hand haffde forhuerffuitt 8 Mend att [...]Imellumb hannom och Niells Gulldsmid, Saa berette nu H: Jenss, att for:ne Luduig Bötzow haffr besuergit sig och icke willde epterkomme sitt thoug, formedellst hand thillforn haffde werit der paa grunden, Och war H: Jenss begierendis endnu, Att samme Mend maatte giöre deris toug fylldiste [...] hand kunde komme thill ende med sinn Sagh. §.

Luduigh Bötzow her till mötte, Och berette att hand thillforn sielff fierde haffde werit paa grunden Imellumb H: Jenss och Niells Gulldsmid och giffuitt sitt tough fra sig beschreffuitt, Dog willde hand nu giöre sitt tough fylldiste, saawijtt Mueligt ehr.

Sagen optagenn i 4 Uger, thill denn 23 Novemb: Om Sagenn dennom imellumb thill denn tid kand bliffue bijlagt; eller och de 8 Mend att giöre deris toug fylldiste. §.

3 H: Jensis sampt och Jörgenn Felldbereders Raadstue paa Matthias Elers och Jacob Frantzenn epter förige Indlegh och Ahngiffuende.

Her thill mötte Jörgen Felldbereder, huor Matthias Elers hannom thillspurde, Om hand endnu willde staa wed sitt indlagde forsett, Saa och om hand sellff widste huad der stoed Udi? Huortill Jörgen Felldbereder Inted suarede, Mens H: Jenss suarede, Att Jörgen haffde nu Inted att Suare der till, thi hand nestforgangen Raadstue Suarede Matthias Elers. §

End tillspurde Mattias Elers H: Jenss, Om hand willde thillige med Jörgen Felldbereder staa wed forsch:ne indlagde forsett?

Der till H: Jenss suarede, Att hand thill Neste Raadstue willde suare Matthias med sitt forsett.

H: Jenss tillspurde Jörgen Felldbereder, Om hand nogontid haffde forfört hannom i denne sagh thill att gaa fra sinn rette Sandhed, och före Usand[...] och lögn for Øffrigheden her, Som kunde were enten hannom for:ne Jörgen eller och H: Jenss behiellpelig i denne Sagh? Eller och om H: Jens haffde kommet hannom thill at schriffue eller lade schriffue det som hand widste [181v] [...]ckne rett eller schiell thill, som hand for Gud och en guod Sambwittighed well widste at kunde forsuare?

Thill dette forsch:ne Suarede Jörgen Felldbereder, Att till sligt som Ahngiffuitt ehr, H: Jens icke at haffue forfördt hannom, Uden sinn Sandhed at schulle thillstaa.
End thillspurde H: Jens for:ne Jörgen Felldbereder, Om hand nogen tid enten i det Aar *Contracten* bleff schreffuen och besieglet, eller och paa andre tider, widere end som Udi hans forsett ehr Indfördt, haffr indgaait och Sambtögt samme *Contract*? Der till suarede Jörgenn Felldbereder, Att hand well Undte Nills Gulldsmed sitt Wandlöb igienom sin Rendesteen, Mens icke till Euindelig Eyendomb, Och fordi der war Meere indfördt i samme Contract, end hand haffde Sambtöcht. Da lod hand *Contracten* ligge her paa Raadstuen och gick der fra och icke fördret denn siden. §.

Raadstuffue denn 9 Novembis 1640.

Præsentes:
Laurids Pedersenn
Knud Pedersenn B:
Matthias Elers
Hendrich Slytter R.
Peder Baad §

Epter Byefougden haffde reigst deele paa Jochim Wente enn *arestis* Unduigellse Ahnlangendis, Och itt aff hans Widnisbyrd Wed Naffnn Laurids Knudsenn, ehr nu Udi lauglig forfalld thill Slottid paa byens wegne med Kong schatten, Saa hand nu icke kand möde, Da lod nu Byefougden liuse for sinn deele thill neste Raadstuffue. §.

4 Anders Schriffrs Raadstue paa Jochim Wentes Wegne paa Byefougdenn Bertill Bester epter förige Ahngiffuende, dett gulld och de breffue Ahnlangendis som thillforn. Och fremblagde sitt schrifftelige Indleg bleff lest och paasch:uitt.

/182./

Her till Mötte Byefougden och i rette lagde sitt schrifftelige Suar, bleff lest och paaschreffuitt. §. Sagdis der paa saaledis aff for rette.

Domb. §.

4 Anders Niellsens Raadstuffue paa Jochim Wentis Wegne paa Helleuiigh Hammers och hindis fulldmegtige, epter förige

Ahngiffuende. Och war begierendis att maa före huis widnisbyrd hand haffde hid indsteffndt, och giffuitt Helleuiigh och hindis fulldmegtige der till kalld och warsell, Ahnlangendis enn Ubilligh forpligt hun wed samme sinn fulldmechtige, Oluff N:, for:ne Jochim Wente schall haffue med Ahnmodet, huillcke hans widnisbyrd ehr Sönne Haagensen och Mogns Johansenn. Da ehr först frembkommen Sönne Haagensen, Och wed sinn Saligheds Eed och opragte fingre wandt och bekiende, att 8 dage Ungefer förend Jochim Wente komb aff Jernen, bleff Sönne med flere Indkalldet i Byefougdens huuss der hörde hand enn forpligt oplesse aff Helleuiigh Hammers fulldmegtige Jochim Wente att schulle Indgaa, Iblant andett Indehollendis, Jochim Wente att schulle Inden thrende Solemercke entuige byenn, eller hand schulle *forobligere* sig at schickis thill Bremmerhollm, och inted widere rette med hinde. §. Dernest wed lige forsoren Eed wandt och bekiende Mogns Johansenn, Att enn dagh komb Oluff Niellsenn thill hannom i hanss huuss haffde enn schrifftelig forpligt, fick Mogns denn at oplesse, Da som Mogns nogit haffde lest i denn, fick hand Oluff denn igien Och att samme forpligt iblant andet War lydendis: Jochim Wente sig schulle *forobligere* inden thrende Solemercke att schulle entuige byenn, hues icke da at schickis thill Bremmerholmb, och icke widere bruge nogen Rettergangh med Helleuiigh Hammers. Anderledis kunde Mogns Johansen icke Mindis. §.

Och fremblagde Anders Niellsen sitt schrifftelige Indleg bleff lest och paasch:uitt. Som Jochim Wente selff haffde Underschreffuitt.

Oluff Niellsen paa Helleuiigh Hemmers Wegne her thill mötte, Och thillspurde hand for:ne Sönne Haagensen och Mogns Johansen, Om de icke aff Jochim Wente waare enn gangh Udschicket thill Helleuig Hammers [182v] Att forhöre. Om be:te Jochim Wente icke maatte slippe Udaff Jernenn paa forpligt? Der thill Suarede Sönne och Mogns, Ja, de som forbe:te aff Jochim Wente waare Udschickett, och hand wed dennom willde wide huordan forpligt hand thill hinde schullde Udgiffue. Och da bad Oluff for:ne Mend de schulle gaa henn och stille enn forpligt huordan Jochim denn willde Udgiffue, Mens Mogns Johansen suarede, att Oluff som stod for sagen, maatte sellff schriffue denn forpligt, Och siden frembkomb Oluff med enn forpligt, som nu ombuundet ehr. §.

Och fremblagde Oluff Niellsen thuende Landstingsdomme Saa och it Thingsuidne, bleffue lessde och paasch:ne derudaff schulle ehrfaris, huorfore Jochim Wente ehr Ahntagen i Kongens Jernn;

Samledis sitt schrifftelige forsett bleff lest och paasch:uitt. §.
Thillspurdis forsch:ne Parter, Om de haffde widere at suare eller Indlegge i denne Sagh; huortill de suarede Ney.
Sagen optagenn i 4 Uger thill denn 7 Decemb: §

1 Anders Schriffrs Raadstue paa Jochim Wentis Wegne paa Helleuigh Hammers och hindis fulldmegtige, Och war begierendis borgen aff hinde, Som widere thill Neste Raadstue schrifftеligen schulle bliffue fremblagt. §.

4 Her Jensis och Jörgen Felldbereders Raadstue paa Matthias Elers och Jacob Frantzen epter förige Ahngiffuende. Och fremblagde H: Jenss sitt schrifftelige Indlegh, bleff lest och paasch:uitt.
Her till mötte Mattias Elers och paa sinn egen och Jacob Frantzens wegne fremblagde sitt schrifftelige Suar bleff lest och paasch:uitt. §
Sagen optagen i 14 dage.

1 H: Jensis Raadstuffue paa Niells Gulldsmid, for hues Skarn och Wandflod hand lader Indflyde paa hans gaardt, hans Nye bögning thill schade, Som thill Neste Raadstuffue schrifftеligen schulle Ahngiffuis.
Her till mötte Niells Gulldsmid och berette att wille och schrifftеligen suare thill Neste Raadstuffue. §.

/183./

1 Hanss Jespersens Raadstue paa Laurids Bödker hans hustruis fader, Och fordrede paa hans hustruis Arffuepart effter Möder saa och epter hindes Moderfader, epter barnebogens widere formellding, hoffuitstoelen med Renten. §
Her till mötte Laurids Bödker och berette at wille indstille sigh med samme hans daatters Arffuepart epter Börnebogens Indholld. §.

Raadstuffue denn 23 Novembr: 1640.

Præsentes:
Laurids Pedersenn
Knud Pedersenn B:
Matthias Elers
Hendrich Slytter R:
Peder Suendsen
Daniell Warnow

Byefougden wed sinn thienner Suend Niellsen lod liuse for sinn deele paa Jochim Wente.

2 H: Jenssis Raadstue paa Niells Gulldsmid epter förige Ahngiffuende Som thill thredie Raadstue schriffteligen schulle frembleggis.
Niells Gulldsmid mötte, och berette ochsaa schriffteligen thill Neste Raadstue att Wille suare.

Luduigh Bötzow formand for 8 Mend fremblagde enn granschningh hand med sine Medföllgere haffde giortt Imellumb H: Jenss och Niells Gulldsmid, bleff lest och paasch:uit.

Eptersom Sagen Imellumb Niells Gulldsmid och H: Jenss thill i dagh ehr optagen att Affsige domb, da for attschilligh [183v] Aarsage och ombstendigheder och thill Sagens Widere opliussning, Ehr denn fremdelis optagenn i 14 dage, thill den 7. Decembris. §.

Eptersom Sagen Imellumb H: Jens och Jörgen Felldbereder paa denn ene, och Matthias Elers och Jacob Frantzenn paa denn anden side thill i dagh ehr optagen thill dombs, Da ehr saaledis der paa Affsagt -

Domb.

2 Hanss Jespersenns Raadstue paa Laurids Bödker, epter förige Ahngiffuende, och fordrede paa sinn hustruis Wegne hendis Möderne, Saa och Arff epter hindis Moderfader, epter barnebogens Indholld.
Laurids Bödker her thill mötte, Och berette hand willde betale sinn daater Udi Jord och grund hand paabhoer, thi hand berette sig icke at haffue penge; Och war begierendis 4 Mend som gaarden kunde thill samme börneguods wurdere; huillckett och Hanss Jespersen Sambtögte. Da ehr eptersch:ne 4 Mend der thill optagen, Som ehre:

Peder Siggesen
Mogns Pedersen
Christen Jepsen
Anders Lequidsen

Och samme Mend deris flid at Ahnuende, forsch:ne Parter att forlige Uden widere deele eller Rettergang, hues icke, de gaarden att wurdere, som forsuarligen kand were, och med dett förderligste deris Thoug att epterkomme och fra sig giffue beschreffuitt. §.

/184./

Ehr frembkommen Thommes Laugesen bardschier med schrifftelig fulldmagt aff H: Dauid i Houffbye, begierede enn Udschrifft aff Byes Bogh om hues der findis att were gangen Imellumb Salig H: Jörgen Jörgensen och Mallene S: Knud Gulldsmids, Saa och imellumb hannom och de fattige. Huortill hand berette att haffue giffuitt M: Hans Jörgensen, Saa och Capetein Joan Litwitz warsell, om de haffde nogit derudi at Sige huillcket hannom och ehr beuillgit. §.

Raadstuffue denn 7 Decemb: 1640. §.

Præsentes:
Laurids Pedersenn
Knud Pedersenn B:
Hendrich Slytter
Peder Suendsen R.
Daniell Warnow

Byefougden haffde hidsteffndt Laurids Knudsen /:som icke thillforenn haffr werit thill stede att widne Udi enn Sagh Imellumb Byefougdenn och Jochim Wente enn *arest* Ahnlangendis:/ Och eptersom det nu i dagh ehr Byefougdens 4de Raadstue paa for:ne Jochim Wente, da haffde hand och thill for:ne Widnisbyrd giffuitt for:ne Jochim Wente och hans fulldmgtige Anders Niellsen warsell. Och frembkomb da bemellte Laurids Knudsen, och wed sinn Siells Eed och opragte fingre wandt och bekiende, Att hand enn dagh, som war i foraaritt, war med Mogns Fayersen Udschicket aff Byefougdenn thill Luduig Bötzow hannom att forbyde at tage Jochim Wente med sig thill Thydschland, Saa och Udschicket thill Jochim Wente och disligist hannom forböde hand icke schulle entuige byenn, forend den Sagh Imellumb Helleuig Hammers och hannom komb thill ende, eller och hand [184v] at schulle forschaffe sig enn i sinn sted att suare for hannom thill rette, huillcket huerff och æhrinde Laurids och Mogns Fayersen da epterkomme, Och Jochim Wente dennom suarede, det komb hannom föye wed, komb hand icke thill wands med Luduig, Da komme hand well thill Lands. §.

2 Byefougden i rette lagde sitt schrifftelige forsett bleff lest och paasch:uitt.

1 Sampt och fremblagde ett Raadstuffuidne denn 6 Julij Neuarende Aar Udgiffuitt, Widnisbyrd om forsch:ne *arest* Ahnlangendis, bleff lest och paaschreffuitt. §.
Her thill mötte Jochim Wente och berette hand haffde inted widere her thill att Suare, Mens wille haffue denn Sagh for Kongenn Saa Widste hand at hand finge ende paa Sagenn. §.

Domb.

Eptersom Sagenn imellumb Jochim Wente och Helleuig Hammers thill i dagh ehr optagenn at Kiende Udi, Da sagdis der paa saa aff for rette.

Domb.

Eptersom Sagenn Imellumb Niells Gulldsmid och H: Jens Niellsen thill I dagh ehr optagen att Kiende Udi, Da mötte nu forsch:ne Parter Och thillspurdis H: Jenss, om hand haffde nogit schriffteligen att indlegge, huor thill hand suarede Ney, Icke nu, epterdi dett bleff hannom fornechtid i dagh 14 dage med sitt forsett att indlegge.

Domb.

/185./

3. H: Jenssis Raadstuffue paa Niells Gulldsmid, epter förige Ahngiffuende Udi rette lagde H: Jens itt Thinguinde aff Byetinget den 25 Augusti Neruerende Aar Udgiffuit, bleff lest och paasch:uitt.
Noch itt Raadstuffuidne fremblagt, dat: 19 Octob: nest forledenn, bleff lest och paasch:uitt.
Endnu itt Raadstuffuidne fremblagt, Under dato 8 Junij Neruerende Aar bleff lest och paaschreffuitt. Och formeente H: Jenss att epterdi Niells Gulldsmid icke haffr forholldet sig epter *Contracten* Jörgen Felldbereder och hannom Imellumb opretted, hand da icke Widere att Nyde samme Rendesteenn thill guode, Mens at Were död och Magtlös, Med widere hand thill Neste Raadstue schriffteligen wille fremblegge. §.
Her thill mötte Niells Gulldsmid, Och berette hand willde och schriffteligen thill Neste Raadstuffue Indlegge. §.

2 Anders Schriffuers Raadstuffue paa Jochim Wentes wegne paa Helleuigh Hammers, och som thillforn begierede Borgen aff hinde. §.

Oluff Niellsen paa Helleuigs Wegne mötte, och berette thill Neste Raadstuffue att wille suare.

Jenss Oelsenn aff Christianstad, epter schrifftelig sig medgiffne och nu her fremblagde fulldmagt aff Hendrich Pedersen, Schriffr offuer Christianstads lehn, Och haffde hid indsteffndt Hermann Slytter och Hendrich Slytter, Ahnlangendis enn *Contract* de med bemellte Hendrich Pedersen, schall haffue oprettid lydendis om 20 lester Kiöd de hannom haffde thillsagt, med widere epter *Contractens* Indholld hand her fremblagde, bleff lest och paasch:uit Sampt och hues schrifftelig forsett bleff lest och paasch:uit.
Her thill mötte på Herman Slytter och Hendrich Slytters Wegne [185v] Hendrich Hendrichsen Slytter, Och berette Att de gierne willde hafft epterkommitt deris *Contract* Om Hendrich Pedersen haffde schaffuett dennom Slotzherrens breff, Som hand dennom loffuitt haffde, huorom Hendrich Slytter fremblagde enn Hendrich Pedersens *missive* bleff lest och paasch:uit.
Dernest fremblagde itt forbuds breff aff Bertill Bester Byefouget her ibm Udgiffuitt, bleff lest och paasch:uit. Och att samme Kiöd well schulle haffue bleffuitt leffueritt epter *Contractens* Indholld, Der som Øffrighedens forbud her paa stedet icke haffde weritt. §.
Jens Oelsen der till suarede, att huad *arest* der paa kand Were giortt, formente hand di dogh burde att epterkomme deris *Contract*, Och formente at ingen *arest* aff Byefougden eller nogen andenn bör att giöris imod *Recessen*. Om Byefogden nu haffr epterfulld *Recessen* med samme *arest* giffr Jenss Oelssen Borgemester och Raad att ehragte, thi Hendrich Pedersen icke haffde kiöfft nogit Kiöd aff Riget att Udföre. Mens epter Hanss Maytz order, befallning och fornödenhed Som aff *Contracten* ehrfaris kand, Och eptersom Jenss Oellsen ehrfarer Hermann Slytter med de andre, samme Kiöd att Wille were Quitt och entlediget, epter som forregiffuis det icke Udaff Lehnitt maatte Udstedis, Saa haffde sligt icke weritt hans hosbunde for:ne Hendrich Pedersen beuist, och icke heller kand det sig slutte epterdi der Jo nu Kiöd ehr Udfördt thill Hans Ma: *proviant* huus her aff lehnitt, och formeente att dette doch i lige Maader thill Hanss M: fornödenhed bör at Udstedis, Udföris och leffueris epter *Contracten* som hand formente de burde at epterkomme epterdi Kiöd icke Udi Christianstads lehn Kand bekommis, formedellst fæsiuge, der paa mange Attschillige Steder war, Saa well /186./ som och enn gandsche

deell Stalldöxen och Slagterfæ der ehr kiöfft i Christianstads lehn, paa de steder som ingen Siugdomb war; och ehr bleffuenn Nederdreffuen thill Hanss M: behoff, huoroffr be:te hans hosbunde war foraarsagit att Slutte kiöb med di gott folck her i byen om forsch:ne 20 lester Kiöd, formente derfore Hermann Slytter bör samme kiöd at forschaffe epter *Contracten* Och war domb begierendis.
Hendrich Slytter berette, de icke kunde nu leffuere samme Kiöd, epter *Contracten*, epterdi de haffuer mott leffueritt samme Kiöd thill Kong.May:tz behouff. §.

Domb.

Ehr frembkommen Jens Thordsenn paa sinn egenn Wegne Saa och Hendrich Slytter denn Yngre paa Oluff Thordsenns Wegne hand ehr formynder for, Och bekiende Att hues gielld Christopher Jacobsen paa Schiffted epter S: Affgangen Thord Oellsen Schreder epter schifftebreffuits indholld haffde thill sig thagit att betale, Det bekiende nu for:ne Jenss Thordsen och Hendrich Slytter, att for:ne Christopher Jacobsen samme gielld nu haffde betallt. Saa well som och med gielldenerenes deris Seddler och beuiiss her fremlagt beuiiste, Och derfore i dagh Schiötte och Affhende de enn löcke och Strandebod thill for:ne Christopher Jacobsen, fra dennom och deris Arffuinger och thill be:te Christopher och hans sande Arffuinger, Och war samme Schiöde begierendis och Under byes forseigling at forseiglis. Huillcket hannom och bleff beuillgitt.

[186v]

NB Ehr fremkommen Niells Snidker och berette at haffue till sig tagit enn lidenn Pige wed Naffn Kirstin Frantzdaatter, barnföd her Udi byen, huilcken hand berette att haffue hafft enn Morsöster Udi Christianstad, och schall wed döden were Affgangen, hues Naffn schall were Thrine, Och att Thrine Peter Sniders schall haffue weritt Neder Udi Christianstad, och der tagit Arff epter samme Pigis Morsöster, som hinde dogh icke Udkomb, begierede for:ne Niells Snidker derfore, Att samme Pige maatte enn Lauguerge thillforordnis, Som kunde tale paa hindis Sagh. Da ehr der thill forordnit bemellte Niells Snidker, eptersom hand sig der till sellff ehrböd, hand der fore att schall saaledis samme formynderschab forrestaa, Som hand for Gud och Øffrigheden achter at forsuare, och Udi alle Maade at Wide samme Pigis gauffnn och beste, Som hand willde forsuare, och hindis thill det Ringiste bekostning att lade schie. §.

NB Mortenn Niellsen frembkomb och war begierendis, Att hannom maatte 4 Mend her aff Raadstuffuen Meddelis Som med Byefougden och tuende Raadmend kunde *registere, taxere* och wurdere hues guods och bhoe, der findis epter S: Affgangen Ernest Festing, och sidenn ligne och *Liqvidere* samme guods, bhoe och bhoeschab Imod hues gielld der kand kreffuis epter samme Ernest Festing. Da ehr der till thagen eptersch:ne 4 Mend:

Hanss Lauridsenn
Suen Haagensen
Hanss Schreder
Joen Lauridsenn

Raadmenden som schulle were offuerուerendis ehr Peder Baad och Daniell Warnow. Samme Mend med det förderligste deris toug att fylldisgiöre och fra sig giffue beschreffuitt. §.

/187./

Raadstuffue denn 14 Decemb: 1640.

Præsentes:
Laurids Pedersenn
Knud Pedersenn B:
Matthias Elers
Hendrich Slytter
Peder Suendsenn
Daniell Warnow

1 Byefougdens Raadstue Sampt paa Kongens och byens wegne paa Daniell Schomager, Ahnlangendis hand att schall haffue indtagen Udi Leffuelunde Engemarcke och der Uden forlouff hugget weed, haffr och derfore Affsonet hos bönderne for denn Sagh formente Byef: att Daniell Skomager och i ligemaade burde at lide och böde thill Kongen och byen. §. Her thill mötte Daniell Schomagr och berette att hand haffde forligt sig med bönderne, hand haffde her inted at bestille. §.

4 H: Jenssis Raadstue paa Niells Gulldsmid epter förige Ahngiffuende, och Udi rette lagde sitt schrifftelige forsett, bleff lest och paasch:uit. § End och saa fremlagde enn 4 Siunsmends Thoug Under dato 18 Martij 1633, bleff lest och paaschreffuit. H: Jenss frembstilled

Thommes baardschier, Som med Börge Dawer haffde Udschicket till Niells Gulldsmid hannom att forbyde att lade Widere Urenlighed indflyde ind paa hans grund, indtill Loug och rett dennom haffde Attschilldt. Da Wandt Thommes bardscher wed sinn Eed, att hand med Börge Dawer war Udschicket thill Niells Gulldsmid nu Udi Sommers förend H: Jens lod bygge, att forbyde Niells hand icke wider schulle lade Urenlighed indflyde paa H: Jensis grund förend de wed loug och rett waare Attschillte, Mens Thommes berette, Niells icke war hiemme sagde det derfore for hans hustru, huor hun dennom haffde suaritt, hun war saawell berettigit thill samme Rendesteen som Jörgen Felldbereder, och derfore wille hollde sig da som thillforn der epter. Lige det samme och wed lige forsoren Eed wandt och bekiende Börge Dawer, Saa att were med for:ne Udschickellse aff H: Jenss som for:ne Thommes bardscher nu ombuundet haffr.
Her till mötte Niells Gulldsmid Och berette att haffue hidsteffndt H: Jens thill Widnisbyrd at paahöre Nemblig: Söffren Snidker och g: Jacob Snidker, Da wandt Söffren Snidker wed sin Siells Eed och opragte fingre, Att der hand bhoede i H: Jensis gaardt, da ehrböd Niells Gulldsmid och hans hustru sig enn gang att Naar Söffrens follck willde giöre Rendestenen dennom Imellumb Reen, willde [187v] och Niellssis follck hiellpe till med huillcket Söffren berette, hand sagde thill sinn hustru hun schulle rette sig der epter, Mens om de siden giorde Rendesteenen reen thillsammens, det widste icke Söffren. Widere bekiende Söffren, att formedellst H: Jenssis tömmer saa laa der for dörren, da stoppedis Wandet, at det icke haffde sin rette gangh, eller formedellst samme thömmer löb wandet thuert offr gaden. §. Derenst frembkomb Jacob Snidker, och Wed sinn Siells Eed och opragte fingre Wandt och bekiende, Att hand fra S:cti Mortens dag och thill Paasche Ungefehr, bhoede i H: Jenss gamle stuffue Ud till gaden, da naar stort frost war och siden komb Wandlöb, bleff Rendesteenen wed Niells Gulldsmid som laa höigt, Saa och Ud mod gaden war höy, Stoppet Imellumb begge husene, mitt i Rendesteenen, Saa hans hustru maatte giöre der reent Imellum Och att samme thid hand bhoede der, laae H: Jensis thömmer baade paa gadenn och i gaarden, och tuertræit Under samme thömmer forhindritt Wandet at det icke löb sinn rette gangh, Mens Udaff gaden. §.
Thillspurdis forsch:ne Parter, Om de haffde widere i Sagen att suare eller Indlegge? Huortill de suarede Ney.

Bleff Sagenn optagenn i 5 Uger thill den 18 Januarij 1641.

Hendrich Slytter denn elldre haffde hidsteffndt Niells Giermandsen, klaget att Niells haffde bygdt hannom for Ner, att Niellsis knuder ehr Indbygt paa hans Thagh, huillcket och Niells Giermandsen som her till mötte sellff bekiende, hand willde forlige sig med Hendrich deromb. Da ehr eptersch:ne 4 Mend optagenn, Som deris flid schulle Ahnuende, dennom att forlige, huillcket de och nu i dagh war med thillfrids, dog saawijtt samme 4 Mend icke forsch:ne Parter kunde forlige, Stande enn huer sinn Rett obenn forre, huillcke ehre disse:

Mogns Johensenn
Casper Lauenhagen
Hendrich Slytter denn yngre
Christian Snidker

deris Thoug med det förderligste att fylldistgiöre. §.

NB I dagh bekomb Morten Frijs sitt bonds breff Under Byes forseiglingh. §.

Personregister

(Borgmästare och råd medtagna bara där de förekommer i protokollstexten)

Aage Nielsen 3, 111, 114, 141-2, 155
Abraham Andersen 42, 271
Abraham Schreder 152
Abraham Weise 124-5
Alle Helgesen 39, 45
Ambros Pedersen Baad 126, 247, 250
Anders Beschelett 244
Anders Börgesen 135
Anders Christensen 91
Anders Clemidsen 187, 198
Anders Glarmester 90, 121, 153, 161, 239, 240
Anders Gulldsmed 1, 3-5, 15-6, 18, 21-2, 184, 226, 262, 265, 268
Anders Hammer 96-7, 104, 110, 114-6, 133, 136-7, 141, 206, 234, 237, 239-40, 242, 246, 269, 314
Anders Hansen 2, 112, 131, 200, 220, 256, 279, 287, 314
Anders Heffuidsen 65, 171, 175-6, 231, 243, 245
Anders Hörer 69, 71, 160, 163, 167
Anders Jensen, skarprättare, 46, 62
Anders Johansen 51-2, 71, 161-2, 198-9, 215, 254, 289, 295
Anders Kiöbmand 194
Anders Knudsen, stadsvakt, 12, 141, 184
Anders Lequidsen 320
Anders Leyedreng 42, 162, 197
Anders Matsen, borgare i Norrköping, 221
Anders Nielsen 306, 308-9, 315, 317-8, 321
Anders Pedersen 61, 88-90, 93, 106, 113, 115, 131, 146, 184, 208, 220, 263, 291, 313
Anders Schaaning 85, 244, 278
Anders Schomager 2-3, 67-8, 98, 104, 110, 113, 117-8, 157
Anders Schriffuer, *procurator*, 40, 78, 105, 108-9, 113, 121, 153, 161, 196, 202-3, 220, 235-6, 247, 263, 281, 296, 300-2, 304-5, 311, 314-5, 317, 319, 322
Anders Suensen 233-4, 245-6
Anders Weffuer 22-3, 25, 28, 136,171
Anna Clausis 36
Anna Felldbereders 200
Anna Hans Buntmagers 85, 224, 292, 295
Anna Hans Thuresens 271
Anna Laurids Bödkers 11-2
Anna Lybske Peters 43, 69, 71, 78
Anna Mads Thidmands 31
Anna Olufsdaatter 289
Anna Peder Hackelsniders 200
Anna S: Aage Nielsens 111, 114
Anna Schreder 152
Anna Wiese 124

Arffuid Schomager 39, 110, 115-6
Arffuid Slagter 136

Barbra Anders Gulldsmids 226
Barbra S: Claus Bylows 297
Bendix, Gierts styvson, 206-7
Bent Carlsen 23-4, 26, 29-30, 35,´-6, 65, 106, 113, 116, 118, 133-4, 175
Bent i Rye 127
Bent Markussen 152
Bent Schreder 157, 257, 304
Bente S: Eschel Eneuoldsens daatter 208
Berent Gulldsmid 34, 36, 44, 68, 84, 104-5, 110, 112-4, 117, 157, 159, 162, 164, 167, 172-3, 183, 194, 281
Berent Petersen 138, 147-8, 150, 158-9, 161-2, 165-6
Bernhard Jörgensen 251
Bertil Bester, skräddare, byfogde, 6-13, 20-2, 27-9, 58, 62, 72, 75, 78, 81, 95, 99-100, 104, 106-7, 112, 123, 128, 130, 137, 172, 178-9, 192, 236, 239, 254, 281, 300, 309, 310-1, 314-5, 317, 323
Bertil Pofuelsen, kyrkoherde i Listerby, 3, 111, 114, 141-2, 155, 291
Biörn Schreder i Kalleberg 262
Bodel Abraham Andersens 42, 251
Bodel Christens 194-5
Bodel Daniel Schomagers 239, 242
Bodel Hendrich Suckstorps 196
Bodel Luduigs 11, 128, 247-8
Bodel Peder Schomagers 27, 223
Bodel S: Captein Jochim Spiegelbergs 155
Bonde Björnsen 45, 47-8, 50-2, 55-6, 68, 139, 272
Börge Dawer 41, 76, 326

Carl Brommesen 75
Carl Gummesen i Kalleberg 83-4
Carl Jensen 30-2, 35-6, 39, 45, 48, 54, 63, 74, 76-7, 86, 96-7, 104, 110, 114-5, 125-7, 140, 156, 158-9, 162, 164, 198, 220, 232, 263-4, 271, 276, 281
Carl Ottesen 2, 40, 103-4, 106, 128, 241, 247-8, 304
Carl Oxe i Listerby 57
Carl Pedersen 2, 4, 6, 14,16, 20, 22-4, 26-7, 34-6, 47, 49, 53-4, 57-8, 60-1, 67, 91, 111-2, 114, 141-2, 155, 176, 202, 205, 247, 271
Carl Samson i Kalleberg 78
Casper Leuenhaagen, skeppsägare, 114, 148, 203, 208, 214, 217, 279, 327
Catharina Dentze i Lübeck 128
Chasten Lockerfisch i Stralsund 10
Christen Jepsen 15-16, 18, 20-1, 28, 84, 93-5, 99, 105-06, 112, 115, 118, 182, 203, 320
Christenze Bentsdaatter, David Davidsens hustru i Hoby, 297
Christian Helleuig i Christianopel 21-2, 90
Christian Snidker 156, 327
Christopher Ebbe 40, 90, 279

Christopher Engelsman 49
Christopher Gulldsmed 207
Christopher Hendrichsen 3, 41, 50, 95-7, 100, 106, 112-3, 133, 136-8, 143, 166, 203, 205
Christopher Krudbrenner 94
Ciliacus Smid 26, 29-30, 37-8, 45, 47-8, 50-2, 55-6, 68, 106, 112, 115, 118, 133-5, 137, 141, 145, 147, 150, 152, 181-2, 185, 265, 272
Claus Andersen 253, 284
Claus Bylow 6, 66, 68, 71, 87, 89, 92, 156, 158-9, 297
Claus Gulldsmed 184, 281, 284, 286
Claus Hammer 98
Claus Hansen 2, 36, 69, 93, 97-8, 104, 110, 113, 117, 160, 203, 253, 280-1, 284, 286, 299, 302-3, 306
Claus Jasmund, skeppare i Stralsund, 11-13
Claus Krysingh i Stralsund 10
Claus Schomager 22-3, 25, 28, 35, 76, 86, 100, 143, 216, 223, 264, 269, 280
Claus Smidt 54
Claus Weffuer 221, 289
Clemed Lauridsen i Ettebro 41
Clemed Olufsen, dråpoffer, 75, 78-81, 83-4, 86

Daniel Schomager 90, 131, 207, 239, 242-3, 305, 325
Daniel Warnow, rådman, 160, 298
David Leppijn i Lübeck 64-5, 67
Didrich Berentsen 246-7, 250, 254-7
Dine M: Peders i Åhus 175
Ditleff Guldsmed 76, 165, 305
Dorothea Hammarsmids, Jakob Spankows hustru, 50, 55, 59, 93-4, 111, 122, 124, 127-9, 132, 135, 137, 149-50, 152-3, 186, 188-90, 192

Elias M: 181
Elias Slytter 313
Eline Doblers 73
Eline Mognsdaatter 51-2
Eline Pedersdaatter Suendsche Christens 173-4, 178, 215
Eline S: Jens Weffuis 115
Eline Suend Hanis 219, 229-30
Eline Suend Smids 73
Eline Thröllsis 174, 179
Eneuold Eschelsen 208
Erick Buck 207, 212
Erick Mortensen 250
Erik Krabbe, länsherre i Blekinge, 39, 47
Ernest Festing 19, 21, 23-4, 44, 88-91, 93, 161, 163, 187, 209, 211, 220, 306-7, 325
Eschell Eneuoldsen 208

Frantz Bylow 169
Frantz Dyker 135
Frantz Hackelschier 37, 44, 46, 48
Fredrich, Jesper Schows tjänare, 76, 109

Giert Schreder 206-7, 212, 313
Giertrud Arffuids 96-7, 110, 114
Giertrud Bylow 6

Giertrud Christophersdaatter Ebbe 279
Giertrud Eschills 47-8
Giertrud Pedersdaatter 31
Giöde Schomager 257, 261, 265, 268, 277
Gumme Olufsen, kungens timmerman i Köbenhavn, 14
Gunde Söffuidsen i Sörby 245
Gundell Mortensdaatter, Luarids Bödkers styvdotter, 114
Gundell Peder Olufsens 31
Gunner Fischer 69
Gunner Mognsen i Mölleryd 79

Haagen Bondesen i Fornenäs 108-9, 260
Haagen Hullte i Algutsboda 126
Haagen Pedersen Kock 61, 63
Haagen Schreder 137, 140, 142, 144, 150, 171, 222-9, 235, 258-9, 261, 263, 267
Haagen Weffuer 131
Haagen Wolffue 171, 235
Hans Andersen 2, 3, 307
Hans Bodekull 180, 261, 265, 269, 278
Hans Buck 29-30, 33, 37, 50, 54, 59, 61, 70, 97-8, 106, 112, 115-9, 121-3, 128, 132, 157-8, 160, 206-7, 209-10, 212, 214, 246, 250, 254-7, 277
Hans Bylow 73
Hans Christensen Haderslöv, soldat i Christianopel, 203-4
Hans Dobler 184
Hans Eschilsen 65
Hans Faddersen i Flensburg 202-3, 220-1
Hans Fredrichsen 2, 4-6, 12-4, 16, 22, 58-9, 65-6, 68, 70-1, 73-4, 76-8, 82-3, 87, 89, 167, 170
Hans Frijs 165
Hans Hansen 99
Hans Hansen Kiedelsmed 194-6
Hans Hansen Snidker 216
Hans Heitman, köpman i Lübeck, 7, 10, 59, 91, 138, 147, 156-9
Hans Holst i Bodekull, KM:s ridefogde i Bräkne härad, 40, 78, 82, 112, 184
Hans Jakobsen 35, 115, 131, 160, 175, 262, 264, 292
Hans Jespersen 319-20
Hans Johansen 183
Hans Jöde 138, 147-8, 150, 156-9, 161-2, 165-6
Hans Jörgensen, kyrkoherde i Ronneby, 37, 45-6, 76,108-9, 113, 116, 120-1, 130, 144, 179, 239, 277, 280, 297-8, 300, 302-3, 321
Hans Klodt i Ystad 57, 84-6
Hans Kobbersmid 171, 232
Hans Lauridsen 19, 21, 23-4, 40, 47, 49-50, 53, 55-7, 203, 239-40, 242, 258, 261, 264, 268, 270, 279-80, 325
Hans Lauridsen, scholemester, 142-4
Hans Lequitsen 39-40, 235, 249
Hans Maygreffue 194-7
Hans Mogensen 83
Hans Muur 99, 101
Hans Nielsen 103, 104
Hans Olufsen på Tomtö 11, 51, 55

Hans Olufsen, Bonde Björsens styvson, 51-2, 55
Hans Pedersen 35-6, 100, 107, 176
Hans Pentzyn, skeppare, 2, 4-6, 13, 16, 27, 34-5
Hans Ryttersmed 37, 234, 238-9
Hans Schreder 200, 325
Hans Schriffuer 16, 73
Hans Slyter 9, 38-9, 44-5, 47-8
Hans Trombslager 175-6, 257
Hans Wijs, byggare i Stralsund, 129
Hellie Ericksen 162, 185, 194, 197, 294
Hellie Laurids Abrahamsen 156
Hellie Peder Lauridsen 39
Helluig Hammers 262, 278, 309, 318-9, 321-3
Helluig Hansdaatter 76, 192
Helluig Knud Pedersens 119
Hendrich Andersen 206-7
Hendrich Bremer i Greifswald 59
Hendrich Christophersen 279
Hendrich Ericksen 146-7, 164, 201, 207-8, 231, 267
Hendrich Hammer 239
Hendrich Hermandsen 306
Hendrich Lasche 85, 239-40, 313
Hendrich Mogensen, båtsman, 2, 4-6, 16, 20-1, 23-4, 34-6, 47, 49 53-4, 58, 60-1, 71, 76, 93, 140, 160, 173, 175-7, 198, 202, 205, 262-3, 278, 289, 313
Hendrich Pedersen 235
Hendrich Pedersen, länsskrivare i Christianstad, 323
Hendrich Rammulow 6
Hendrich Schomager i Kalleberg 31
Hendrich Slytter d.y. 3, 7-11, 13, 17, 19, 21-3, 29, 33-4, 37, 44, 46, 48, 67, 91-2, 95, 100,106, 113, 115, 118, 123, 131-2, 135, 140, 194, 195, 231, 232, 233, 236-8, 291, 315, 324, 327
Hendrich Slytter d.ä., rådman, 2-3, 11, 22, 24, 27, 41,87,92, 100, 146, 177, 186, 195, 197, 200, 250, 294, 307, 323-4, 327
Hendrich Snider 294, 313
Hendrich Suckstorp 196
Hendrich Weidemann i Stralsund 10, 128-9, 169-70
Herman Bryning i Lübeck 10, 64-5, 67, 274-6, 285-6, 288
Herman Lybsche 261
Herman Michelsen Weffuers 213
Herman Slytter 127, 130, 192, 206, 274-5, 294, 323-4
Hieronymus Wennike i Stralsund 10

Iffuer Kier 91
Ingeborg Bents 85
Ingeborg Haagens 226-9
Ingeborg, Christopher Englishmands tjänstepiga 49
Inger Bertil byfogdes 10-1, 17
Inger Hans Pedersens 176-7, 307
Inger Klockers 223, 227-9
Inger Kullerij 174, 195-6
Inger Michelsdaatter 290
Inger S: Bernt Gulldsmeds 200, 281

Inger S: H. Olufs 71, 73, 77-8, 101, 116, 143

Jakob Frantzen, rådman, 67, 87, 98-9, 101, 116, 121, 123, 128, 132, 150, 166, 196, 201-3, 239, 310-2, 316, 319-20
Jakob Frischoster 207-10, 212-3, 216, 257
Jakob Holst, fiskare, 63-4
Jakob Jensen Schreder 4-5, 35, 207, 210, 220
Jakob Schomager, de fattiges föreståndare, 19, 35, 85, 116, 133-4, 136, 179, 193, 220, 253, 257, 262, 289, 307
Jakob Schreder, se Jakob Jensen Schreder
Jakob Schwantis 31-2
Jakob Snedker 326
Jakob Spankow, smed på Mölleryds hammarsmedja, 127-8, 135, 186, 188-90
Jehanne Aagisdaatter 166
Jehanne Christen Jepsens 182-3
Jehanne Clausdaatter i Frillestad 271
Jehanne Jordemoder 173-4, 223
Jens Bentsen 290, 292-3
Jens Brögger 162
Jens Heiman 166
Jens Hendrichsen 50, 59, 98, 122, 132
Jens i Boesjö 80
Jens i Bredager 290
Jens Jensen 221-2, 226, 228, 231-2
Jens Jensen Holst i Ystad 85-6
Jens Knudsen 46
Jens Kuiman 202-3, 220-1, 224-5, 232
Jens Lauridsen på vallen, arbetare på tegelgården, tullsven, stadsvakt, 69, 71, 230, 261, 267, 273, 291, 298-9
Jens Matsen i Hasslestad 245
Jens Nielsen i Björkekärr 83-4
Jens Nielsen, kaplan i Ronneby, 219-20, 236, 293-6, 305, 307, 309-13, 316-7, 319-20, 322, 325-6
Jens Olsen i Christianstad 323
Jens Olufsen i Rödeby 83-4
Jens Pedersen i Brödebro 41-2
Jens Pedersen, skarprättarsven, 62-3, 66
Jens Suendsen 84
Jens Thordsen 249, 324
Jens Weffuer 115, 192
Jens, Jesper Schows dräng, 231
Jep Thömmermand 258,261, 264, 267, 271-3, 300
Jesper Kieldersvend 48
Jesper Schow, K. M:ts ridefogde, 8, 10, 76, 78, 81, 104, 106-7, 109, 119-20, 138, 147, 187-9, 193-4, 224, 231, 245, 255, 282, 296, 310, 314
Jesper van Bockwolt 221
Jochim Brandt i Rostock 36, 190-2
Jochim Frischoster 212
Jochim i Stralsund 177
Jochim Klewenow, sadelmakare, 108-9
Jochim Möller 169
Jochim Organist 79-84
Jochim Pottemager 247

Jochim Spiegelberg, kapten, 155
Jochim Wente i Stralsund 261-2, 265, 268, 274-9, 285-9, 292, 296, 300-6, 308-9, 311, 314-5, 317-22
Jochim Wineker 58
Jochim Wollter 247
Joen Drager 246
Joen Hane i Ribbernes 27
Joen Ingesen i Kalleberg, dråpare, 75, 78-86
Joen Joensen 85
Joen Lassen i Löpsemaale 126
Joen Lauridsen 58, 72, 114, 119-20, 131, 141, 196, 198-9, 214, 230, 263, 305, 325
Joen Lauridsen i Köge 216, 226
Joen Litwitz, kapten, 274, 298
Joen Mognsen 85, 175, 242, 313
Joen Schomager 182-3, 245
Joen Simensen i Bostorp 126
Joen, M: i Ellemboe, 262
Johan Dykert, bysmed, 1, 3, 5
Johan Howe 62-3, 66, 100, 108, 113, 120-1, 240
Johanne Hendrich Slytters 11
Johanne Hendrich Slytters 11, 251, 254
Johanne S: Hans Klods i Ystad 84
Jost Esterfeld i Rostock 310, 313-4
Jörgen Bylow 5-6, 12-4, 16, 49, 53, 65-6, 68, 71-8, 82, 86-90, 106, 113, 115, 118, 167, 172, 176-7, 180, 191, 195, 230, 235, 240, 243
Jörgen Hendrichsen, f. d. byfogde, 15-6, 18, 32, 71, 74, 77, 89-90, 101, 191, 194, 197, 199, 208-10, 254-5, 281
Jörgen Jörgensen, kyrkoherde i Hoby, 45, 297-8, 321
Jörgen Maler 29-30, 33, 39, 94, 96, 99, 104, 107
Jörgen Scherping i Stralsund 10
Jösse Boesjö i Werperyd 79

Karin Jesper Schows 90
Karin Thordsdaatter 249
Karin Wernow 205, 283
Karin, byfogdens tjänstepiga, 17
Kirstine Aadstrids 73
Kirstine Frantzdaatter 324
Kirstine Ingemarsdaatter 56
Kirstine Laugisdaatter 48
Kirstine Oluf Kremers 295
Kirstine S: Hendrich Botuigsens 25, 97-8, 121-3
Kirstine, Bodell Abrahams tjänstepiga, 251
Kirstine, Clauss Weffuers tjänstepiga, 221
Knud Abrahamsen 274
Knud Bentsen i Häggetorp 80
Knud Guldsmed 45-6, 298, 321
Knud Jörgensen 21-2
Knud Madsen 138, 147-8, 150, 165-6
Knud Meyer, landsdomarens skrivare, 251
Knud Pedersen, borgmästare, 8, 19-20, 25, 40, 47, 49, 53, 55, 57, 60-1, 77, 87, 89, 110-1, 119-20, 143, 146, 180, 185, 190, 192, 194, 201, 203, 205, 208, 230, 234-5, 239, 251,

260, 265, 270, 273, 282-3, 288, 291-2, 301
Knud Snidker 206, 216
Knud Thorsen, bysven, 201, 203-5, 207-8, 212, 230-1, 246, 255, 262, 267, 273, 291, 298-9, 308

Lasse Piber 9, 171, 300
Laurids Bödker 12, 114, 271, 319-20
Laurids Börgesen 175
Laurids Christophersen, präst på Gotland, 21-2, 90
Laurids Jensen i Karteby 41-2
Laurids Jyde 40, 121, 161, 187, 195, 197, 201-3, 208-10, 213-5, 218-9, 227, 229-30, 235, 243-4, 248, 252-3, 288
Laurids Knudsen 171, 173, 175, 244, 304, 317, 321
Laurids Mattesen i Hasslestad 245
Laurids Mogensen 49, 55, 59, 156, 180, 182-4, 288-90, 292-5, 299, 310
Laurids Mortensen 30-1. 35, 40, 45, 48, 54, 74, 77, 144, 156, 283, 288
Laurids Möller 144-7, 149, 151, 171, 266, 284, 286, 288
Laurids Nielsen Klocker 312
Laurids Olufsen i Heggetorp, sågskärare, 181, 280-1
Laurids Pedersen i Werperyd 79-80
Laurids Pedersen, borgmästare, 87, 89-90, 92, 146, 155, 202, 230, 263-4, 266, 269-70, 272-4, 297
Laurids Snidker 51, 76, 175, 179
Lequit Schreder 17
Lijsebeth Poffuelsdaatter 98
Lijsebeth S: Peder Skotts 186-7
Ludvig Bötzow 2, 9, 13, 17, 34, 36, 40, 97, 106-7, 120, 128, 138-9, 142, 145-7, 205, 271, 274-5, 303-5, 308-9, 313, 316, 320-1
Ludvig Jakobsen, stadens mätningsman, 182, 232
Ludvig Knudsen 36
Lutze Kockis 183, 300
Löwing Mathiesen Elers 222-3, 225-7

Madelene S: Knud Gulldsmids 298
Mads (Matthias) Thidemand 1, 3-4, 15, 103-4, 188, 305, 313
Mads Buck 7, 45, 59, 116-7, 119, 121, 123, 131, 212-3, 230, 235, 243, 255, 263, 271
Mads Drager, borgmästare Knud Pedersens tjänare, 283, 292-3
Mads i Heggetorp 302
Mads Olufsen, byfogdens tjänare, 1, 41
Mads Pedersen 125
Mads Suendsen 9
Magdalene (Mallene) Knud Guldsmeds 45-6, 321
Margrete Felldberederes 51-2
Margrete Jochim Organistes 81
Margrete, Helluig Hammers tjänstepiga, 278
Marie Fredrichdaatter Slytter 186
Marie Fridz 213
Marie Hendrich Andersens 206-7

Maried Olufsdaatter i Tolld sogn, 27
Marine Hans Lequits 200
Marine Prytzis 184
Marine Rasmus Möllers 226
Marine S: Anders Schomagers, Bent Schreders hustru, 68, 98, 104, 110, 113, 117-8, 157
Markus Pedersen 19, 21, 23-5, 36, 39, 75-76, 86, 160, 192, 240, 256-7, 259-60, 264, 305
Markus Schieel 203, 208
Mattias Elers, rådman, 24, 49-50, 55, 58-9, 90, 93, 95-7, 100-4, 106-7, 111, 113, 122, 124, 127-9, 132-3, 135-9, 142, 144-7, 149-50, 152-4, 168-70, 186, 188-91, 193, 203, 208, 222-9, 235, 239, 251-2, 259, 273, 310-3, 316, 319-20
Matts Johansen 102
Mellchior Hansen 22, 24, 32, 67, 93, 146, 161, 173, 176-7
Mette Christophers 166
Mette Jydes 195, 202-3, 229
Mette Lequids 39, 199-200
Mette Pottemagers 7, 35
Mette, Johan Howes daatter, 240
Michell Kleinsmed 3, 131, 136, 171, 184, 259, 261, 265, 268-9
Michell, kyrkoherde i Frillestad, 6, 65-6, 68, 71
Michell Suend 233
Michell Weffuer 174, 213, 228

Mogens (Pedersen) Schriffuer, byskrivare, 112, 115, 117-8, 230
Mogens Dobler 7
Mogens Haagensen, stadsvakt, bysven, 12, 62, 140-1, 147, 154, 184, 276
Mogens Johansen, kämnär, 3, 105, 111, 114-5, 125, 135, 142, 146, 153, 157, 163, 167, 172, 176, 189, 210, 215, 224, 236, 242, 249-50, 253, 277, 282-3, 289, 305, 308, 313, 318, 327
Mogens Pedersen Gröndal 26, 29-30, 189, 249, 271, 315
Mogens Pedersen i Kompemåla 230
Mogens Pedersen i Rusetorp 250
Mogens Pedersen, rådman, 13, 23, 87, 315
Mogens Schreder 36, 68, 97-8, 112, 121-2, 128, 144, 153, 161, 239, 241-4, 247, 263, 301, 304
Moritz Höken till Affuerbol 221
Morten Bertilsen i Nättraby 71, 74, 78, 119
Morten Frijs 327
Morten Gulldsmed 9
Morten Hörer 234
Morten Knalle 287
Morten Kullbrender 34
Morten Lutter i Lübeck 16-17, 20, 84, 127, 270
Morten Nielsen 325
Morten Olufsen 114

Niels Abrahamsen 194, 196-7
Niels Andersen Snedker 119, 240, 266, 324
Niels Boesen 242

Niels Christensen 257
Niels Giermandsen, kirkeverger, 2, 43, 186-8, 193, 197, 209-10, 213, 218, 220, 224, 254, 283, 327
Niels Gulldsmid 131, 172, 224, 295-6, 305, 307, 309-13, 316, 319-20, 322, 325-6
Niels Gummesen i Aaltorp 126
Niels Haagensen 171, 184, 264, 276, 305
Niels Klocker 74
Niels Mognsen i Rödeby 84, 183
Niels Pedersen i Kalleberg 78, 83-4
Niels Pedersen, kirkeverger, 88-91, 93, 124, 128-9, 132-5, 137, 141, 145-7, 149-50, 152-5, 186-90, 192, 218-9, 262, 265-6, 279, 287, 291
Niels Poffuelsen, scholemester, 9, 71
Niels Skaaning 85, 244
Niels Skott 85
Niels Snedker, se Niels Andersen Snedker
Niels Suendsche 102
Niels Thorsen i Hishult, Sverige, 27-8
Nille Giermands 66, 73

Oluf Markussen 19, 23-4, 26, 29-30, 38, 47, 56, 106, 112, 115, 118, 246, 250, 254-6
Oluf Nielsen 291, 315, 318, 323
Oluf Rasmusen 62-3
Oluf Thordsen 305, 324
Otte Holster 19

Paasche Hermansen 84, 144, 236
Paasche Weber 36
Peder Andersen i Busemaale 31-2
Peder Baad, rådman, 35, 54, 58, 60-1, 63-4, 90, 155, 160, 200, 202, 239, 250, 254, 283-4, 325
Peder Brömmer 279
Peder Gaase 230
Peder Hackelsnider 49, 57, 60, 65, 85, 88, 200
Peder Hammer 198
Peder Hansen, båtsman, 27-8, 38, 45, 47, 93, 106, 184, 204, 239, 241-2, 269-70, 280, 283-4
Peder Hop, skräddare, 7
Peder Jakobsen 47
Peder Kockedräng 289
Peder Lauridsen 39, 91-2
Peder Lie 39, 45, 47, 52, 106
Peder Mogensen Schomager 27, 59, 72, 76, 86, 131, 146, 234, 236, 238, 241, 243, 246-8, 295-9, 302, 304-5
Peder Oelsen 2
Peder Olufsen 31, 106
Peder Pedersen, kyrkoherde i Åhus, 101, 143, 181
Peder Samsen i Werperyd 79
Peder Scholemester 155
Peder Schreder 78, 85, 112, 164, 266
Peder Siggesen 215, 269, 272-4, 320
Peder Skaaning 145, 147, 149, 153-5, 158-9, 288
Peder Skot 85, 131, 153-4
Peder Smed 233

Peder Snidker d.ä. 38, 272, 324
Peder Strangesen 86, 91, 131, 171, 213, 226, 228, 233, 236-8, 241, 245, 249, 276
Peder Suendsen, rådman, 246-7
Peder Sönnesen 234, 237, 242
Peder Weffuer 300
Peder, Anders Gulldsmeds fader, 21
Peter Bildfeldt 81
Peter Brömmer 291
Peter Hackelsnider 49, 53, 57, 60, 65, 85, 88
Peter Knöckert 169
Peter Möller, skeppare i Stralsund 234
Peter Snidker 38
Peter, rådman, f d byfogde, 25, 34, 44, 50, 54, 59, 61, 70, 87, 101, 116-7, 119, 121, 123, 132, 143, 194, 222
Philip Wegner i Stralsund 169

Rasmus Anders Clemidsens 198
Rasmus Holst 202, 221, 223
Rasmus Kleinsmid 171, 184, 259, 268
Rasmus Möller 226

Sidse Andersdaatter 69
Sidse Bodekull 211, 218
Sidse Bonde Biörnsens 50-2, 56
Sidse Lauridsdaatter 228-9
Sidse Mads Bucks 7, 212-3
Sidsell Hendrichdaatter 157-8, 160
Sophie Christophersdaatter Ebbe 279
Sophie Fredrichsdaatter Slytter 186
Steffen Joensen 126-7
Steffen Knegendorph i Rostock 310, 313
Suend Bentsen i Heggetorp 292
Suend Haagensen 25, 126, 153, 216, 239, 242, 244, 249, 253, 255, 257, 260, 325
Suend Hane 76, 203, 208-10, 213-4, 218-9, 224, 227, 229-30, 243-4, 248-9, 252-3, 315
Suend Joensen i Kalleberg 78, 82-4, 86
Suend Nielsen 256, 308, 320
Suend Pedersen i Leffuelunde 181-2
Suend Skaaning 255, 262
Suend Smid 59, 171, 272
Suend Suendt 76
Söffren på Gotland 200
Söffren Snidker 139, 151, 187, 206, 209-13, 217-8, 266, 326
Sönne Haagensen 162, 194-5, 197, 200, 235, 253, 315, 318

Thies Bödker 253
Thies Riger i Stralsund 128-9, 168-70
Thommes Hansen Hotstafferer 282
Thommes Laugesen 321
Thommis Bardschier 6, 7, 44
Thord Schreder 2, 3, 73-4, 76, 86, 101, 110-11, 121, 178-9, 185, 189-90, 198, 205, 234-5, 242-3, 249
Thrine Peder Snidkers 324
Thrine Schlusche i Rostock 269

Thrine Slytter 186
Thrine Urbans 278
Thrine Weffuers 173-4, 178
Thruid Nielsen 227
Thruid, Johanne jordemoders son, 223
Thure Hansen 251, 255
Tröls Clausen 269-70, 280
Tröls Mognsen 171
Tröls Schomager 300, 302-3

Walter Henrichsen 3, 69, 100, 146, 148, 162, 173, 176-7, 249, 274-5, 294
Werner Andersen, f d borgmästare, 196
Willumb Davidsen 23-4, 26, 29-30, 35-6, 39, 73-4, 76, 85, 104, 106-7, 133-4, 175
Willumb Thommesen, landsdomare, 181, 251-2

Zacharias Hasenhart i Lübeck 124, 127, 135, 149, 186, 188
Zander Hansen 99
Zidse Andersdaatter 117
Zidse Bondes 51
Zidse Rytters 228

Ronneby stadsbok 1634–1640

Utgiven och med en inledning av Bengt Ankarloo

Ronneby stadsbok (byebog) 1634–1640 är det äldsta sammanhängande domstolsprotokollet från Blekinge. Här får man en samlad bild av rättslivet i en småstad i det danska riket strax före den förödande pesten och den svenska erövringen på 1650-talet.

Ett dråp var det värsta brottet som registrerades i stadsboken under dessa år. De flesta målen var betydligt mindre allvarliga: gräl och slagsmål, tvister om arv och kyrkliga angelägenheter.

Handel och köpenskap blomstrade. Kontakterna var livliga med framförallt Småland och de nordtyska städerna. Några av Ronnebys borgare seglade med egna skutor, men många tyska köpmän uppehöll sig också i staden.

Ronnebys förhållande till sitt blekingska omland belyses också i stadsbokens notiser: här finns marknader, landköp och fulla bönder.

Originalet till stadsboken förvaras på Landsarkivet i Lund. Volymen är inbunden i pergamentsband och omfattar 188 blad. Här återges hela texten tillsammans med en inledning av utgivaren, Bengt Ankarloo, professor i historia vid Lunds universitet.

Omslagsbild
Ronneby stadsplan 1648–50, karta av Johannes Meyer.
Foto: Kungliga biblioteket, Köpenhamn.

Historiska Media

ISBN 91-971992-7-3

9 789197 199278